

**BORSA
İSTANBUL**

2018 Entegre Faaliyet Raporu

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat:2-9
34330 Levent, İstanbul
T: +90 (212) 316 60 00
F: +90 (212) 316 60 60
www.kpmg.com.tr

Borsa İstanbul Anonim Şirketi Genel Kurulu'na,

GÖRÜŞ

Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ait tam set konsolide finansal tablolarını denetlemiş olduğumuzdan, bu hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu da denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında denetlenen finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdellemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolara ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

GÖRÜŞÜN DAYANAĞI

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. BDS'ler kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

TAM SET KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DENETÇİ GÖRÜŞÜMÜZ

Grup'un 1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 4 Mart 2019 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN SORUMLULUĞU

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ("TTK") 514 ve 516 ncı maddelerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

a) Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

b) Yıllık faaliyet raporunu; Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle konsolide finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.

c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:

- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra Grup'ta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
- Grup'un araştırma ve geliştirme çalışmaları,
- Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, ayni ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

BAĞIMSIZ DENETÇİNİN YILLIK FAALİYET RAPORUNUN BAĞIMSIZ DENETİMİNE İLİŞKİN SORUMLULUĞU

Amacımız, TTK hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında denetlenen finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında denetlenen finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Alper Güvenç, SMMM
Sorumlu Denetçi

4 Mart 2019
İstanbul, Türkiye

02 YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NDAN MESAJ

04 GENEL MÜDÜR'ÜN DEĞERLENDİRMESİ

07 BORSA İSTANBUL HAKKINDA

08 2018 PERFORMANSI: FİNANSAL VE OPERASYONEL ÖZET

11 ORGANİZASYON ŞEMASI

11 SERMAYE YAPISI

13 DEĞER ÜRETİMİ VE STRATEJİ

14 NASIL DEĞER ÜRETİYORUZ

18 FAALİYET ÇEVRESİ VE DIŞ ETKİLER

20 STRATEJİMİZ

22 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMIMIZ

24 RİSKLER ve FIRSATLAR

28 PAYDAŞLARIMIZ

34 ÖNCELİKLİ KONULAR

41 2018 PERFORMANSIMIZ

42 PİYASA İŞLEMLERİ ve KOTASYON

44 ÜYELİK, VERİ VE TEKNOLOJİ

46 İŞLEM SONRASI

47 TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM: BISTECH

48 2018 YILINDA SUNULMAYA BAŞLANAN YENİ ÜRÜN VE HİZMETLER

50 ÇALIŞANLARIMIZ

53 YÖNETİM

54 YÖNETİM KURULU

57 ÜST YÖNETİM KADROSU

59 YÖNETİM KURULU KOMİTELERİ

62 KURUMSAL YÖNETİM

67 FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

141 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANS VERİLERİ

147 GRI İÇERİK ENDEKSİ

Entegre faaliyet raporu, Borsa İstanbul'un 2018 yılı faaliyetlerini; kısa, orta ve uzun vadeli stratejisini ve tüm paydaşları için sunulan değeri optimize etmeye odaklanan bu stratejiyi sunma kapasitesine sahip olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır. Borsa İstanbul, paydaşları için sürdürülebilir ve sorumlu bir şekilde değer üretimine odaklanmakta olup, sermaye piyasalarının derinleştirilmesi ve finansal başarısının sürdürülebilirliği için değişen koşullar ve piyasa ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurarak 2018 yılında stratejisinde güncellemeler yapmıştır.

Bu raporda belirtilen strateji ve yönetim uygulamaları, Borsa İstanbul'un değer üretme kabiliyetini etkileyen faktörlerin dikkate alınması ile sürekli geliştirilmektedir.

ENTEĞRE FAALİYET RAPORU HAKKINDA

RAPORUN DÖNEMİ VE KAPSAMI

Borsa İstanbul A.Ş. (Borsa, Borsa İstanbul) 2018 Entegre Faaliyet Raporu, 1 Ocak 2018 ile 31 Aralık 2018 tarihleri arasında Borsa İstanbul'un stratejisi ve iş modeli, Borsa İstanbul'u etkileyen faktörler, önemli riskler ve fırsatlar, yönetim, finansal ve operasyonel performans ile ilgili bilgiler vermektedir.

Rapor, Borsa İstanbul'un finansal ve finansal olmayan performansına ait bilgileri bütüncül bir yaklaşımla ele almaktadır. Borsa İstanbul'un, bağımsız denetimden geçmiş, 31 Aralık 2018 tarihli finansal tabloları ve açıklamaları dipnotları, bu raporun tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçasıdır.

Rapor, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC)'nin Uluslararası <IR> Çerçevesi ve Global Reporting Initiative (GRI) standartlarında yer alan ilke ve gerekliliklere göre hazırlanmıştır.

ÖNEMLİLİK YAKLAŞIMIMIZ

Rapor, Borsa İstanbul'un kısa, orta ve uzun vadede değer üretme kabiliyeti hakkında mevcut ve potansiyel yatırımcılara ve bilinçli bir değerlendirme yapmak isteyen diğer tüm paydaşlara önemli nitelik taşıdığına inandığımız bilgiler sunmaktadır. Faaliyetlerimizin, performansımızın (sayfa 41) ve iş modelimizin (sayfa 16) değer üretimindeki etkileri, ortaya çıkan risk ve fırsatlara (sayfa 24) stratejimiz bağlamında verilecek yanıtlara ilişkin değerlendirmelerimiz, üst yönetimimiz ve yönetim uygulamalarımız (sayfa 53) raporda sunulmaktadır.

Bu raporda yer alan öncelikli konular, Borsa İstanbul Yönetim Kurulu'nun ve üst yönetiminin ortak aklını içeren yapılandırılmış bir süreçle belirlenmiştir.

GELECEĞE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER

Rapor, Borsa İstanbul'un finansal durumu, faaliyet sonuçları ve faaliyetleri ile ilgili geleceğe yönelik bazı ifadeler içermektedir. Bu ifadeler ve tahminler, olaylarla ilgili olduğu ve gelecekte ortaya çıkacak koşullara bağlı olduğu için riskler ve belirsizlikler de içerir. Gerçek sonuçların veya gelişmelerin, söz konusu geleceğe yönelik değerlendirmelerden farklılık göstermesine neden olabilecek çeşitli faktörler bulunmaktadır.

YÖNETİM KURULU'NUN ENTEĞRE FAALİYET RAPORUNA DAİR SORUMLULUĞU

2018 yılı Entegre Faaliyet Raporumuzda, Borsa İstanbul'un raporlama döneminde faaliyetlerini sürdürürken ürettiği değer ile finansal, insani, fikri, üretilmiş doğal ve sosyal kaynaklarını nasıl kullandığı anlatılmaktadır.

Borsa İstanbul Yönetim Kurulu olarak, uluslararası entegre raporlama çerçevesine (<IR> Framework) uygun olarak hazırlanan bu raporun ilgili tüm konuları ele aldığına inanmaktayız ve raporun bütünlüğünün sağlanmasına ilişkin sorumluluğu kabul ediyoruz.

Raporu, Borsa İstanbul'un siz değerli paydaşlarına sunuyor, finansal performansımız ve sunulan değer hakkında sizleri geri bildirim sağlamaya davet ediyoruz.

Yönetim Kurulu adına,

Prof. Dr. Erişah ARICAN
Yönetim Kurulu Başkanı
Mart 2019

Murat ÇETİNKAYA
Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyesi
Mart 2019

Şirketlerde değer üretimi, sermayenin girdi olarak kullanılmasına bağlıdır. Entegre Raporlama Çerçevesinde (<IR> Framework) bu girdilerin finansal, insan, fikri, üretilmiş, sosyal ve ilişkisel ve doğal sermaye ögeleri olmak üzere çoklu olarak ele alınması önerilmektedir.

16. ve 17. sayfalardaki Borsa İstanbul iş modeli, bu altı sermayenin iş yapımızla entegrasyonunu anlatmaktadır.

Aşağıdaki simgeler, rapor içindeki bu altı sermaye ögesinin kullanımında görsel referans olarak yer almaktadır.

Finansal Sermaye

İnsan Sermayesi

Fikri Sermaye

Üretilmiş Sermaye

Sosyal ve İlişkisel Sermaye

Doğal Sermaye

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NDAN MESAJ

Borsa İstanbul Grubu olarak yatırımcılar için güvenilir, şeffaf, etkin, adil, yenilikçi, rekabetçi ve sürdürülebilir bir işlem platformu sağlama ve Türk finansal varlıkları için küresel pazar yeri olmak temel hedeflerimizdendir.

Değerli Pay Sahiplerimiz

Küresel krizin oldukça geride kaldığı bir dönemden sonra, ülkemizde de dışsal finansal şokların etkilerinin derinden hissedildiği bir yıl yaşanmıştır. Bu süreçte, Borsa İstanbul Grubu olarak başta düzenleyici kuruluşlar olmak üzere paydaşlarımızla birlik ve dayanışma içerisinde, finansal tehditlerin ortadan kaldırılması yanında ülke ekonomisinin desteklenmesi temel önceliğimiz olmuştur. Değişen küresel koşulları dikkate almak ve uyum sağlamak suretiyle sermaye piyasalarının etkin, kesintisiz ve sağlıklı bir şekilde çalışmasına yönelik gerekli tüm tedbirler kararlı bir şekilde alınmış ve alınmaya da devam edilmektedir. Bir taraftan finansal piyasalarımızı çeşitli kısıtlardan kurtaracak düzenlemeleri Borsa İstanbul Grubu bünyesinde hayata geçirirken diğer taraftan aynı çerçevedeki destekleyici düzenlemelerin de düzenleyici otoriteler nezdinde kabul görmesine yönelik gerekli gayretler gösterilmektedir. Başta piyasa oyuncuları olmak üzere tüm paydaşlarımızın hassasiyetleri yakından takip edilmekte ve aksiyonlarımızda da dikkate alınmaktadır.

Bilindiği üzere, “Ekonomide Dengelenme, Disiplin ve Değişim” odaklı hazırlanan ve ülkemizin yakın ekonomik geleceğine yön verecek olan 2019-2021 dönemi “Yeni Ekonomi Programı” yayımlanmıştır. Program hedefleriyle uyumlu biçimde Borsamıza atfedilen görevlerin layıkıyla yerine getirilmesini temin etmek üzere 2019-2021 Stratejik Planımız hazırlanmıştır. Borsa İstanbul Grubu olarak yatırımcılar için güvenilir, şeffaf, etkin, adil, yenilikçi, rekabetçi ve sürdürülebilir bir işlem platformu sağlama ve Türk finansal varlıkları için küresel pazar yeri olmak temel hedeflerimizdendir. En temel stratejik hedefimiz ise sermaye piyasalarının derinleştirilmesidir. Bu hedefin başarılmasına bağlı ve bu başarının bir yansıması olarak finansal performansın daha da üst seviyelere ulaşması beklenmektedir.

Borsamız finansal sonuçları açısından oldukça olumlu geçen 2018 yılının ardından 2019 yılı stratejik planda yer alan hedeflerimizin icra edilmeye başlanacağı zaman dilimi olacaktır. Bir taraftan finansal tablolarımızda olumlu etkileri görülen girişimlerimizi sürdürürken diğer taraftan “Yeni Ekonomi Programı”nda yer verilen ülkemizin ekonomik önceliklerini, Borsa İstanbul’un misyonu, vizyonu ve hedefleri dikkate alarak hazırlanan stratejimiz çerçevesinde yeni girişimlerimiz artarak devam edecektir. Böylece, Türk sermaye piyasalarının derinleştirilmesi hedefine doğru daha fazla mesafe katedilecektir.

Ekonomik kalkınma ve finansal istikrara katkı açısından ülkemizin önemli kurumlarından biri olan Borsa İstanbul Grubu olarak, uluslararası alanda rekabet gücünü artırmak için çalışmaya ve tüm süreçlerimizde paydaşlarımızı şeffaf bir şekilde bilgilendirmeye devam edilecektir.

Prof. Dr. Erişah ARICAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Borsa İstanbul Grubu olarak, küresel piyasalarla entegre “Yeni Ekonomi Programı” ile uyumlu bir şekilde sermaye piyasalarını derinleştirme odaklı hazırladığımız 2019-2021 Stratejik Planımızı başarılı bir şekilde uygulamak için var gücümüzle çalışacağız.

GENEL MÜDÜR'ÜN DEĞERLENDİRMESİ

Küresel zorluklara rağmen ülkemizin ekonomik gelişimini desteklemek için Borsa İstanbul Grubu olarak sorumluluk üstlenmeye ve bu kapsamda yeni ürünler ve pazarlar sunmaya devam edeceğiz.

Borsa İstanbul'un Sayın Pay Sahipleri, Değerli İş Ortakları ve Çalışanları,

KÜRESEL ZORLUKLARIN ÖNE ÇIKTIĞI BİR YIL GERİDE KALDI

Dünyada gündemin oldukça yoğun ve zorlayıcı olduğu ve çok hızlı değişim gösterdiği bir yılı tamamladık. Küresel ortamdaki bozulma şüphesiz ki ülkemizi de çeşitli finansal kanallar vasıtasıyla etkiledi. Bu süreçte, Borsa İstanbul Grubu olarak, sorumluluğumuzun bilinciyle hareket ederek üzerimize düşen bütün görevleri yerine getirmeye gayret ettik. Önümüzdeki dönemde de bu yaklaşımla hareket etmeye devam edeceğiz.

EKONOMİK PERFORMANS DENGELENİYOR

Türkiye gelişen ve büyüyen ekonomisi ile dikkat çekmeye devam etmektedir. Türkiye ekonomisi, 2017 yılını %7,4 oranında rekor büyüme ile tamamlamıştır. 2018 yılında yayınlanan, ülkemizin yakın ekonomik geleceğine yön verecek, dengelenme, disiplin ve değişim odaklı Yeni Ekonomi Programı'nın olumlu sonuçları alınmaya başlanmıştır. Ekonomik büyümenin daha dengeli bir patikaya girmesiyle birlikte satın alma paritesine göre dünya ekonomileri arasında 13. sırada yer alan Türkiye, ilk 10 ekonomi arasında yer alma hedefine doğru kararlı adımlarla ilerlemektedir.

BORSA İSTANBUL 2018 YILINI DÜNYA'DA EN LİKİT İKİNCİ PLATFORM OLARAK TAMAMLAMIŞTIR

402 şirketin işlem gördüğü, piyasa değerinin 795 milyar TL seviyesinde olduğu Borsa İstanbul, 2018 ortalamasına göre %242 pay devir hızı ile dünyada en likit ikinci işlem platformu olmuştur. 2018 yılı Borsamızda yükselişlerin yaşandığı bir yıl olmuştur. BIST 100 endeksinde 29 Ocak 2018 tarihinde 120.845 seviyesine ulaşılmış ve günlük işlem hacmi 10 Ağustos 2018 tarihinde 16,5 milyar TL ile rekor kırmıştır. 2017 yılına kıyasla 2018 yılında işlem hacimleri Pay Piyasası'nda %36, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda %48 büyüme kaydetmiştir. İşlem hacimlerindeki bu yükseliş, 2019 yılı için olumlu beklentilerimizi desteklemektedir.

BORSA İSTANBUL PİYASALARINDAKİ BÜYÜME FİNANSAL SONUÇLARA OLUMLU YANSIYIŞTIR

İşlem hacimlerindeki büyümenin yanı sıra finansal açıdan da 2018 yılı oldukça iyi sonuçlarla tamamlanmıştır. 2017 yılına kıyasla 2018 yıl sonunda konsolide aktif büyüklüğü 11,9 milyar TL'den 13,3 milyar TL'ye, özkaynaklar ise 1,56 milyar TL'den 2,67 milyar TL'ye ulaşmıştır. Konsolide faaliyet karı 532 milyon TL'den 1.184 milyon TL'ye, net kar ise 420 milyon TL'den 1.174 milyon TL'ye yükselmiştir. Faaliyet kar marjı %77 seviyesindeyken net kar marjı ise %76 olarak gerçekleşmiştir.

Bu gerçekleştirmelerden Türk sermaye piyasalarını derinleştirme odaklı uzun vadeli bakış açımızın finansal sonuçlara da yansıtıldığını açık bir şekilde görmekteyiz.

YENİ DÖNEME İLİŞKİN BİR KİLOMETRE TAŞI: 2019-2021 STRATEJİK PLANI

Entegrasyon sürecini tamamlayarak Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile Grup haline gelen Borsa İstanbul, 2019-2021 dönemine ilişkin stratejik önceliğini sermaye piyasasının derinleştirilmesi olarak belirlemiştir. Bu amaca ulaşmanın doğal bir sonucu olarak da üstün finansal performans sağlanması hedeflenmektedir.

Yeni Ekonomi Programı ile uyumlu şekilde hazırlanan 2019-2021 stratejisi, hızlı değişen küresel iş ortamında yeni fırsatların yakalanmasına imkân tanımaktadır. Önümüzdeki dönemde, yeni pazarların açılması ve yeni ürün ve hizmetlerin sunulması açısından birçok adımın atılacağı bir dönem olacaktır. Stratejimiz kapsamında atacağımız bu adımlar, bir yandan finansal istikrara katkı sağlarken diğer taraftan ihraççılar ve yatırımcılar başta olmak üzere tüm paydaşlarımızın sermaye piyasalarına ilgisini artıracaktır.

TÜRKİYE’NİN 2023 VİZYONUNA SERMAYE PİYASALARIMIZI DERİNLEŞTİREREK KATKI SAĞLAMAYI HEDEFLİYORUZ

Şirketlerimizin uzun vadeli ve sürdürülebilir finansman kaynaklarına erişim sağlayabilmeleri, sermaye piyasalarımıza olan güvenin artması ile mümkün olabilecektir. Bu kapsamda, değişen piyasa koşullarına uyum sağlayacak ve piyasanın ihtiyaçlarına cevap verecek düzenlemeler yapmaya gayret ediyoruz. Şirketlerimizin halka arzında kolaylık sağlamak amacıyla kotasyon şartlarından “kâr şartına” ve “özsermaye şartına” istisnalar getirilmiş, halka arz fiyat aralığını revize etme olanağı sağlanmış, ayrıca yerli-yabancı tahsisat oranlarında halka arzı teşvik edici değişiklikler yapılmıştır. Böylece daha fazla şirketin özkaynak ile finansman sağlayabilmesine imkân tanınmıştır. Yapılan bu düzenlemelerin de katkısıyla birlikte 2018 yılında gerçekleştirilen 10 halka arzda şirketlere toplam 14,8 milyar TL finansman sağlanmıştır.

Bir taraftan şirketlerin halka arzına kolaylık sağlarken diğer taraftan yatırımcıların sermaye piyasalarına olan güvenini tesis etmek ve sürdürmek en önemli önceliklerimiz arasında yer alıyor. Bu kapsamda finansal yeterliliği olmayan firmaların halka arz edilmemesine yönelik çok hassas davranıyor, daha önce yaşanan olumsuz örneklerin yaşanmamasına özen gösteriyoruz.

İSTANBUL’UN ULUSLARARASI FİNANS MERKEZİ OLMASI YOLUNDA ADIMLAR ATILYOR

Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu finansman kaynağının çeşitlendirilmesine ve sermaye piyasaları yoluyla sağlanmasına katkı vermek önemli önceliklerimizden biridir. Borçlanma Araçları Piyasası ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası başta olmak üzere Borsa İstanbul piyasalarında atacağı adımlarla İstanbul’un uluslararası finans merkezi kimliğinin daha da gelişmesine katkı sağlayacaktır. Teknolojik alandaki değişim ve dönüşüm yatırımcıların, üyelerin ve tüm paydaşların beklentilerini

şekillendirmektedir. Bu kapsamda, piyasaların ihtiyaçlarına uygun ürün ve platform oluşturma amacıyla sürdürülebilir büyüme içeren teknolojiyi önemli bir araç olarak süreçlerimizde ve hizmetlerimizde kullanıyoruz.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı çerçevesinde Teknolojik Altyapının Güçlendirilmesi başlığından sorumlu kuruluş olarak 2014 yılında başlattığımız BISTECH Teknolojik Dönüşüm Programı kapsamında pay, vadeli işlem ve opsiyon, borçlanma araçları ve kıymetli madenler piyasalarının aynı platform üzerinde uçtan uca tüm işlemlerinin gerçekleştirilmesi aşaması tamamlanmıştır. BISTECH geçişi ile birlikte, sermaye piyasası katılımcılarına sunduğumuz ürünler, çok sayıda yeni uygulama ve özellikler, İstanbul’un bir finans merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerlemesini desteklemektedir. BISTECH’in yurt dışına ihraç edilebilir bir yazılım haline gelmesi ise bir diğer önemli hedefimizdir. Bu kapsamda, BISTECH teknolojisinin yerleştirilmesi ve BISTECH mimarisine entegre yazılımlar geliştirilmesine yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİN VE ENTEGRE DÜŞÜNENİN ÖNEMİNİN ARTTIĞI KÜRESEL BİR PİYASANIN KATILIMCISI OLMAYI ARZULUYORUZ

Borsamız sürdürülebilirlik alanında şirketleri dönüştürücü rol oynamakta ve ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birlikleri yürütmek suretiyle hayata dokunan projeler gerçekleştirilmektedir. Ek olarak, Borsamız yurt çapında inşa ettiği okullarla eğitime olan desteğini göstermektedir. Ulusal Eğitime Fiziksel Katkı Projemiz zaman içerisinde katma değeri çok büyük bir girişime dönüşmüş, şimdye kadar 1,5 milyar TL seviyesinde fon sağlanarak, birçok farklı tipte 436 eğitim kurumu ve tesis inşa edilmiş ve 800 bini aşkın öğrenciye bu tesislerde eğitim-öğretim imkânı sağlanmıştır.

Sürdürülebilirlik yaklaşımını ve entegre düşünceyi benimsemiş bir kurum olarak 2018 yılı Entegre Faaliyet Raporumuzu sizlerle paylaşmaktan memnuniyet duyuyoruz. Sürdürülebilir kalkınmada borsaların dönüştürücü rolünün bilinciyle birlikte Borsa İstanbul olarak hazırladığımız entegre raporumuzun Türkiye’de özellikle halka açık şirketler açısından örnek teşkil edeceğini ve teşvik edici olacağını düşünüyoruz.

TEŞEKKÜR EDERİZ

Başta hissedarlarımız ve Borsa İstanbul Grubu çalışanları olmak üzere performansımızın mimarları ve destekçileri olan tüm paydaşlarımıza, gösterdikleri güven ve sağladıkları katkı için teşekkürlerimi sunarım.

2019-2021 Stratejimizin başarılarını paylaşacağımız yeni raporlarda sizlerle buluşmayı diler, saygılarımı sunarım.

Murat ÇETİNKAYA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

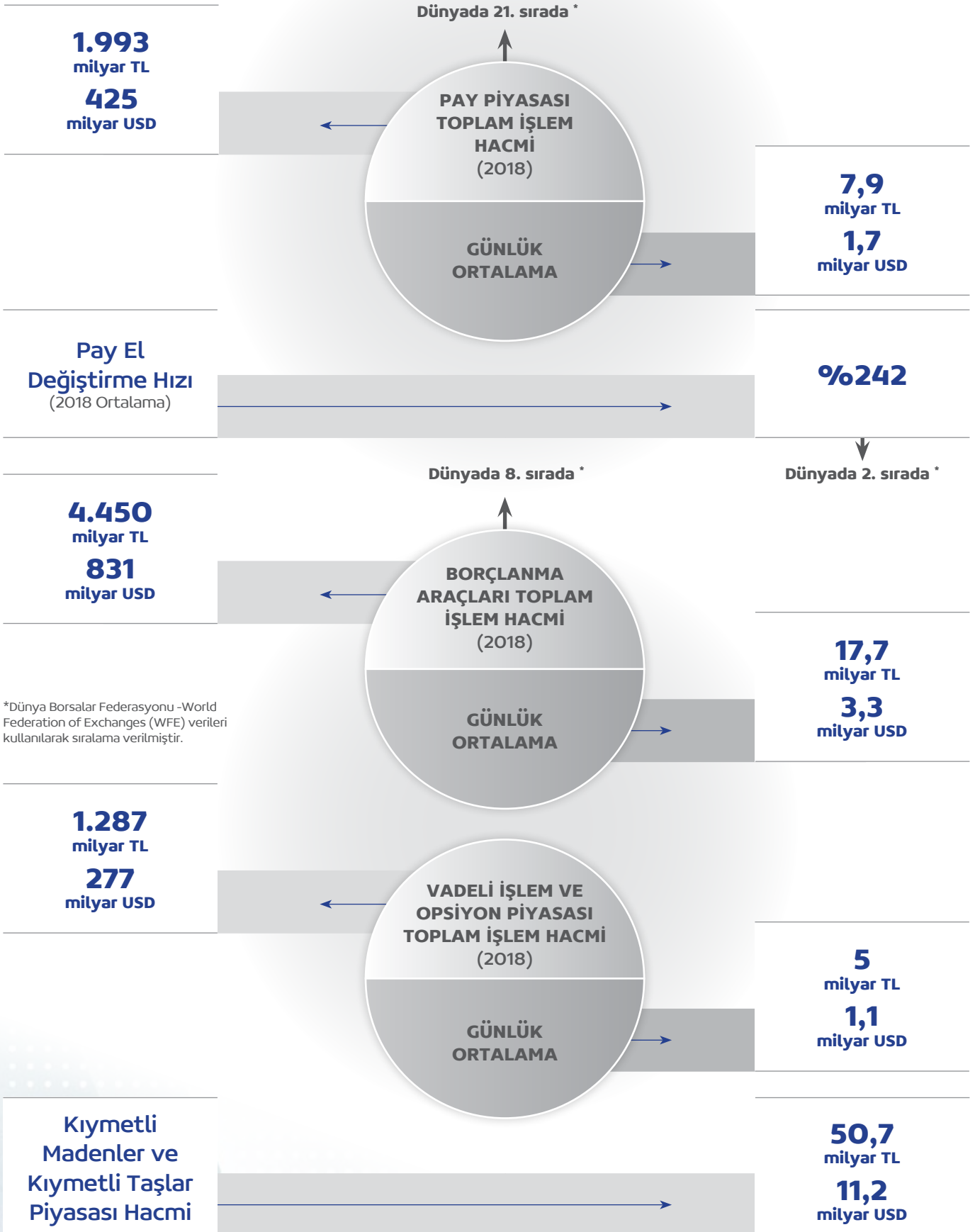
BORSA İSTANBUL HAKKINDA

2018 PERFORMANSI: FİNANSAL VE OPERASYONEL ÖZET

ORGANİZASYON YAPISI

SERMAYE YAPISI

2018 PERFORMANSI: FİNANSAL VE OPERASYONEL ÖZET

416

402 şirket
9 BYF
4 GMYF
1 GMS

Piyasa Değeri

795
milyar TL

Tüm Piyasaların Toplam İşlem Hacmi

7,8
trilyon TL

Piyasa Değeri/GSYH

%21,5

Halka Açıklık Oranı

%39,84

Piyasa Değerinin Halka Açık
Kısımındaki Yabancı payı

%65,01

Sermaye Piyasaları Aracılığıyla Ekonomiye Sağlanan
Kaynak

192,4
milyar TL

9 adet birincil ve 1 adet ikinci pay halka arzı ile

8,4
milyar TL

Bedelli sermaye artırımları ile

6,4
milyar TL

1.385 Borçlanma Aracı İhracı ile

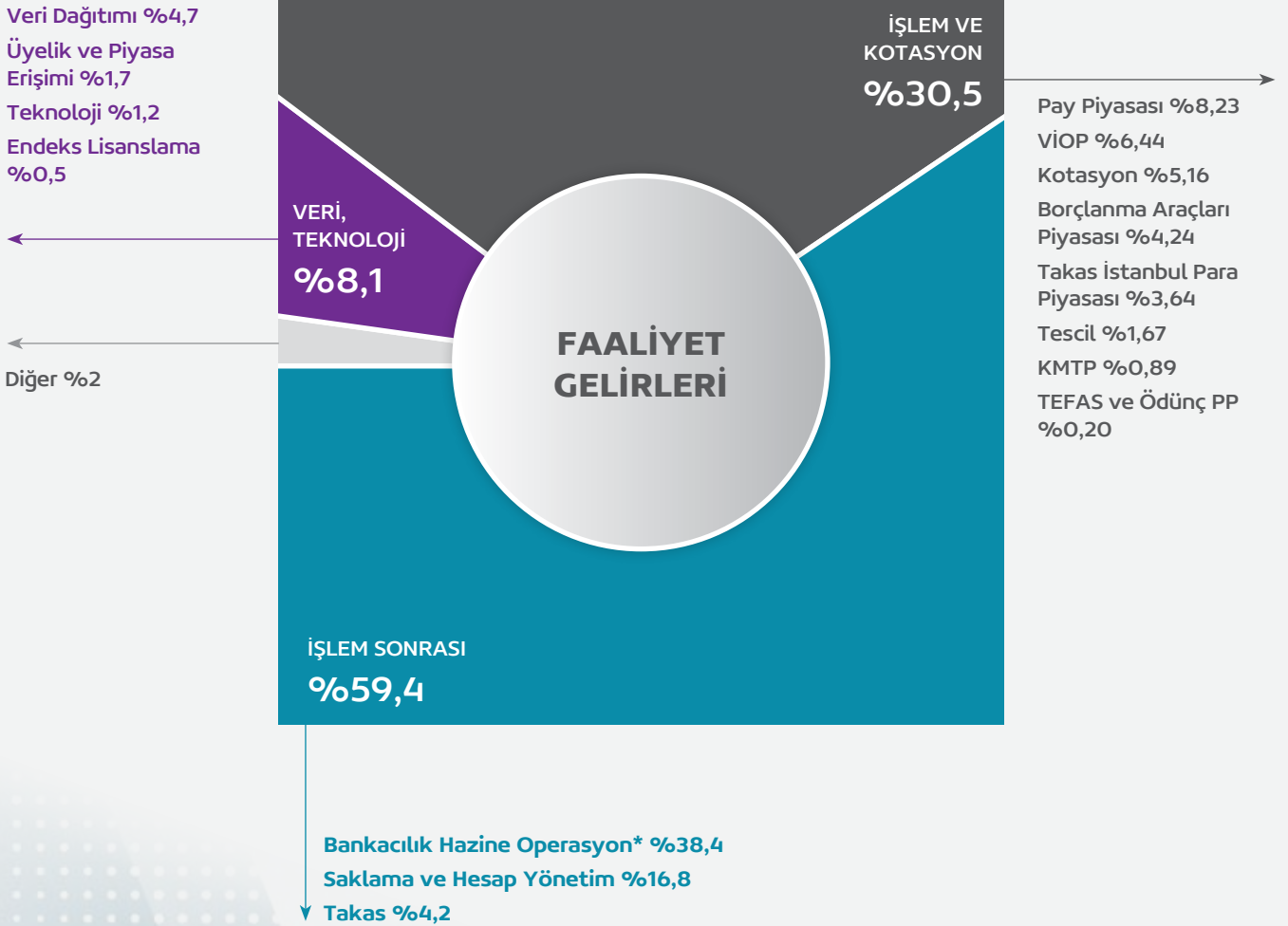
177,6
milyar TL

402 şirketin işlem gördüğü, piyasa değerinin 795 milyar TL seviyesinde oluştuğu Borsa İstanbul, 2018 ortalamasına göre %242 pay devir hızı ile dünyada en likit ikinci işlem platformu olmuştur.

2018 PERFORMANSI: FİNANSAL VE OPERASYONEL ÖZET

ÖZET FİNANSAL BİLGİLER (Milyon TL)

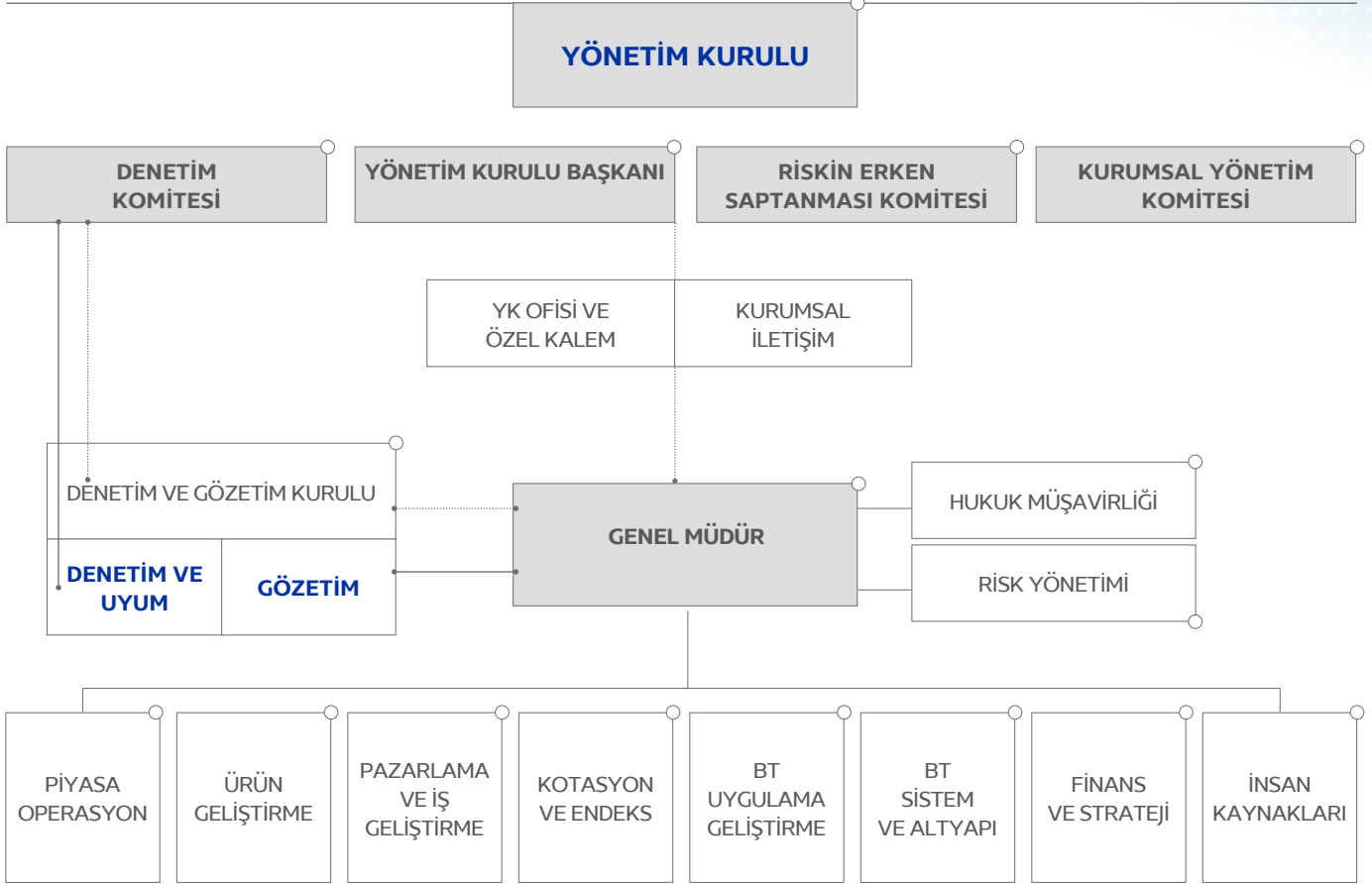
	2016	2017	2018	Ortalama Büyüme (CAGR)
Gelirler	878	1.047	1.539	%32
Faaliyet Kârı	435	532	1.184	%65
Vergi Öncesi Kâr	374	542	1.359	%91
Net Dönem Kârı	276	420	1.174	%106
Toplam Varlıklar	9.045	11.882	13.286	%21
Toplam Yükümlülükler	7.854	10.319	10.620	%16
Toplam Özkaynaklar	1.191	1.563	2.666	%50
FAVÖK Marjı	%53	%55	%81	
Faaliyet Kâr Marjı	%49	%51	%77	
Net Kâr Marjı	%31	%40	%76	

*Bankacılık Hazine Operasyon gelirleri içerisinde yer alan Takas İstanbul Faiz Gelirleri net olarak gösterilmiştir.

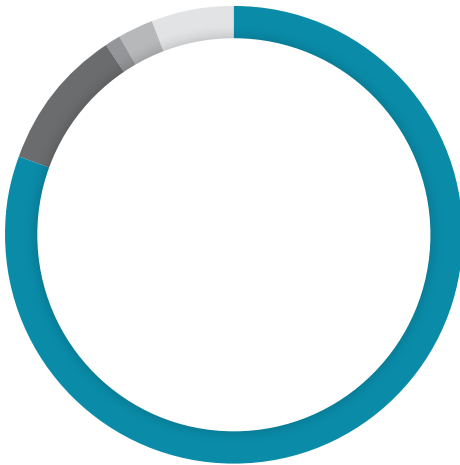
ORGANİZASYON ŞEMASI

Borsa İstanbul'un organizasyon yapısı verimlilik ve etkililik prensipleri çerçevesinde çalışılmasını sağlamak amacıyla yeniden yapılandırılmıştır.

SERMAYE YAPISI

31/12/2018 itibarıyla

- Türkiye Varlık Fonu %80,6
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) %10,0
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) %1,3
- Borsa İstanbul A.Ş. %2,2*
- Diğer %5,9**

* 08.06.2017 ve 27.09.2018 tarihli Olağan Genel Kurul toplantılarında alınan kararlar uyarınca Borsa İstanbul A.Ş. tarafından C grubu pay sahiplerinden iktisap edilen paylardan oluşmaktadır.

** Aracı Kurumlar, Bankalar, Kıymetli Maden ve Döviz Şirketleri ile diğer şirketlerden oluşmaktadır.

DEĞER ÜRETİMİ VE STRATEJİ

NASIL DEĞER ÜRETİYORUZ

FAALİYET ÇEVRESİ VE DIŞ ETKİLER

STRATEJİMİZ

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMIMIZ

RİSKLER ve FIRSATLAR

PAYDAŞLARIMIZ

ÖNCELİKLİ KONULAR

NASIL DEĞER ÜRETİYORUZ

MÜŞTERİ DEĞER ÖNERMESİ

En iyi teknolojik altyapı ile piyasa katılımcılarına güvenilir, şeffaf, etkin ve yenilikçi işlem platformu sağlamak

ÇALIŞAN DEĞER ÖNERMESİ

Çalışanlara kendilerini sürekli geliştirebilecekleri sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak

Hızlı ve güvenilir işlem platformu ile yatırımcılara geniş bir yelpazede yatırım aracı sunan, risklerden korunma (hedge etme) imkanı sağlayan, uzun vadeli kaynak ihtiyacında olan reel sektöre ise finansman imkanları sunan Borsa İstanbul'un ikinci entegre faaliyet raporuyla sürdürülebilir iş modeli ve paydaşları için ürettiği değer sunulmaktadır. Raporda sermaye piyasalarını etkileyen dış faktörler ve risklere Borsa İstanbul'un stratejik yanıtı uzun vadeli bakış açısıyla anlatılmakta, öncelikli konular çerçevesinde 2018 faaliyetleri üzerinde durulmaktadır.

PAY SAHİBİ DEĞER ÖNERMESİ

Derin sermaye piyasalarının sonucu olarak güçlü finansal performans, sürdürülebilir gelir akışı ve yapısı sağlamak

TOPLUMSAL DEĞER ÖNERMESİ

Finansman imkânlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi ile istihdamı ve ekonomik büyümeyi desteklemek

EKONOMİK DEĞERİN DAĞITIMI

Çalışanlar
(Ücret ve Yan Haklar)
(milyon TL)

251

2017'de 209

Kamu
(SPK Payı ve Kurumlar Vergisi)
(milyon TL)

265

2017'de 185

Pay Sahipleri
(Kâr Payı ve Geri Alınan Paylar)
(milyon TL)

461

2017'de 28

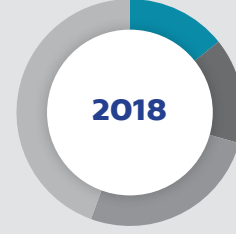
İşletme
(Sermayeye Eklenen Değer)
(milyon TL)

712

2017'de 392

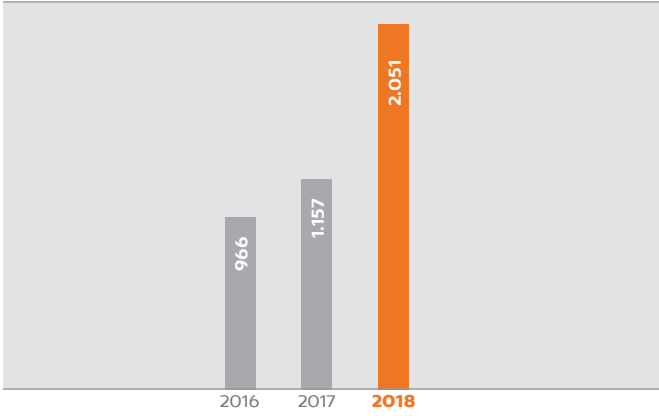
- Çalışanlar (Ücret ve Yan Haklar) %26
- Kamu (SPK Payı ve Kurumlar Vergisi) %23
- Pay Sahipleri (Kâr Payı ve Geri Alınan Paylar) %48
- İşletme (Sermayeye Eklenen Değer) %1

- Çalışanlar (Ücret ve Yan Haklar) %15
- Kamu (SPK Payı ve Kurumlar Vergisi) %16
- Pay Sahipleri (Kâr Payı ve Geri Alınan Paylar) %27
- İşletme (Sermayeye Eklenen Değer) %42

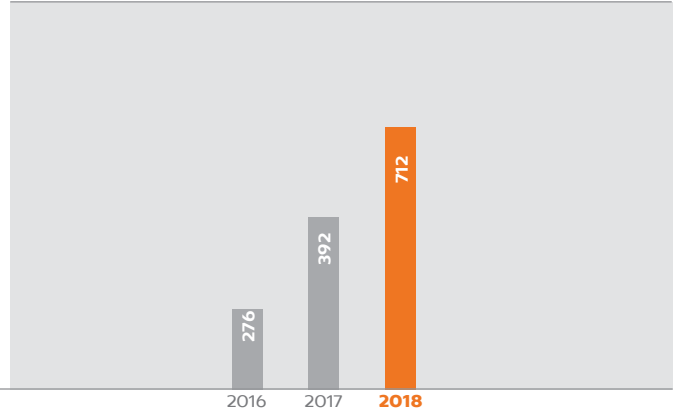
ÜRETİLEN DEĞER

Gelirler *
(milyon TL)

ELDE TUTULAN DEĞER

Özkaynaklara Eklenen Değer
(milyon TL)

DAĞITILAN DEĞER

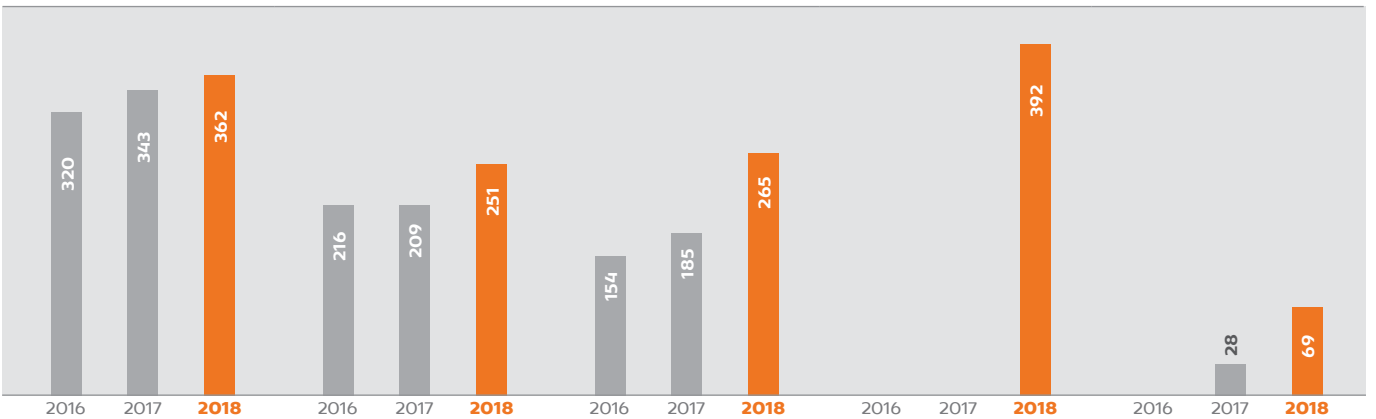
İşletme Giderleri **
(milyon TL)

Çalışan Ücretleri ve Yan Haklar
(milyon TL)

Devlete Yapılan Ödemeler ***
(milyon TL)

Kâr Payı
(milyon TL)

Geri Alınan Paylar
(milyon TL)

* Tüm gelirleri (finansal ve diğer faaliyet gelirleri dahil) içermektedir.

** Diğer faaliyet giderleri ve finansal giderleri de içermektedir.

*** SPK Payı ve Kurumlar Vergisi karşılığında oluşmaktadır.

GRI

201-1, 203-1, 203-2

NASIL DEĞER ÜRETİYORUZ

DEĞER ÜRETİMİNDE KULLANILAN KİLİT KAYNAKLAR

Finansal Sermayemiz

Güçlü nakit üretme kapasitesine sahip faaliyetlerimiz ve yatırımlarımızdan sağlanan getiriler finansal sermayemizi oluşturmaktadır.

- 423 milyon TL Ödenmiş Sermaye
- 1.174 milyon TL Net Dönem Kârı
- 531 milyon TL Faaliyet Gideri
- %81 FAVÖK Marjı

İnsan Sermayemiz

Güçlü liderlik ekibi ve uzmanlık gerektiren faaliyetleri yürütmek için nitelikli çalışanlar, teknolojiye uzman ekipler ve destek personeli insan sermayemizi oluşturmaktadır.

- 10 Yönetim Kurulu Üyesi
- 565 Çalışan
- 37,8 Ortalama çalışan yaşı
- Çalışan başına 14 saat eğitim

Fikri Sermayemiz

Sermaye piyasası araçları için işlem platformu sağlama lisansı, kaynak kodları ile dünyanın önde gelen işlem teknolojisi (BISTECH), özdenleyici bir kurum olarak oluşturulan kurallar ve düzenlemeler fikri sermayemizi oluşturmaktadır.

- 12,5 milyon TL Ar-Ge Harcaması
- 107 Ar-Ge personeli olmak üzere 141 BT personeli

Üretilmiş Sermayemiz

Yatırımcıların alım satım işlemlerini daha hızlı ve kesintisiz bir biçimde gerçekleştirmelerini sağlayan ve teknoloji güvenliği açısından en yüksek standarttaki Birincil Veri Merkezi (BVM), kolokasyon altyapısı, Ankara'da yer alan Olağanüstü Durum Merkezi (ODM) ve kıymetli maden saklama kasası üretilmiş sermayemizdir.

- 1.500 m² alan üzerine kurulu BVM
- 1.600 ton altın saklama kapasitesi
- 1.400 m² BISTECH Ar-Ge Merkezi

Sosyal ve İlişkisel Sermayemiz

Faaliyetlerimizi etkili şekilde gerçekleştirmek ve geliştirmek için gerekli, olumlu çalışan ilişkileri ve yatırımcı güveni yanında kamu ve düzenleyici kurumlar ile yapıcı iletişim, STK'lar ile ortaklıklar, yerel ve küresel iş birlikleri sosyal ve ilişkisel sermayemizi oluşturmaktadır.

- Çalışan memnuniyeti için esnek çalışma, yurtiçi ve yurtdışı eğitim destek uygulamaları
- Ulusal ve uluslararası girişimlere üyelik ve ortaklıklar
- EBRD ile stratejik ortaklık
- Yatırımcı Danışma Merkezi (YDM) ile paydaşlarla sürekli iletişim

Doğal Sermayemiz

İstinye ve Kuyumcukent yerleşkelerindeki elektrik ve su kullanımı yanında BVM için kullanılan enerji doğal sermayemizi oluşturmaktadır.

- 13,5 milyon kW Elektrik Tüketimi
- 22.866 m³ Su Tüketimi

ANA İŞ SÜREÇLERİ

Risk Yönetimi (sf 24)

KOTASYON

Şirketlerin ve sermaye piyasası araçlarının işleme açılması

PİYASA İŞLEMLERİ

Piyasalarda alım satım işlemleri

TAKAS VE SAKLAMA

İşlem takası ve hak sahibi bazında kaydı saklama

BISTECH
TEKNOLOJİ
ALTYAPISI

VERİ DAĞITIMI, ENDEKS
LİSANSLAMA

performans (sf 41)
Strateji (sf 20)

FAALİYETLERİMİZİN ÇIKTILARI

	2018	2017
Gelirler	1.539	1.047
Faaliyet Kârı	1.184	532
Net Kâr	1.174	420

	2018	2017
Yeni İstihdam	80	96
Gönüllü Personel	%2,6	%5,3
Devir Hızı		

- Yürütülmekte olan 11 Ar-Ge Projesi
- Modern Yazılım Mimarisi ve Teknolojisi, Blockchain, Yüksek Kullanılabilirlikte Ürünler
- Finans ve yazılım teknolojileri alanlarında yenilikçi ve yüksek teknolojlü ürünler
- Sermaye piyasası mevzuatına katkı
- BISTECH Sistem Otomasyonu Projesi ile IDC Finance Summit 2018'de En İyi Veri Altyapısı dalında birincilik ödülü

- 165 adet sunucu/network kabineti data, fiber optik kablolama altyapısı

- YDM aracılığıyla cevaplanan yıllık yaklaşık 3.000 yatırımcı başvurusu
- Sponsorluklar, bağış ve yardımlar

BVM'de bulunan, "Free Cooling" yapan soğutma sistemleri kullanarak yıllık ortalama 69.000 KW enerji ve 41.000 TL finansal tasarruf

	2018	2017
Sera Gazı Emisyonu (CO ₂ -e)	8.833 ton	8.100 ton
Evsel Atık	126 ton	115 ton
Enerji Tüketimi	18.092 MWh	16.790 MWh
Atık Toner	0,23 ton	0,25 ton

FAALİYETLERİMİZİN SONUÇLARI/ PAYDAŞLAR İÇİN YARATILAN DEĞER

PAY SAHİPLERİ

Dağıtılan Temettü 392 milyon TL

ÇALIŞANLARIMIZ

251 milyon TL toplam ücret ve yan hak

MÜŞTERİLER/ YATIRIMCILAR

7,8 trilyon TL Toplam İşlem Hacmi
192,4 milyar TL Finansman
%99,82 seans sürekliliği
Şirketlerin kurumsallaşma süreçlerine katkı

DÜZENLEYİCİ KURUMLAR/KAMU

185 milyon TL vergi
80 milyon TL SPK payı
Düzenlemelere uyum ve geliştirilmesi için katkı

TOPLUM

Eğitime Fiziksel Katkı Projesi, (EFİKAP) ile 4'ü 2018'de inşa edilen toplam 436 eğitim kurumu, Yatırım kültürünün gelişmesi için finansal okuryazarlık artırıcı çalışmalar, Ekonomik büyümeye katkı.

Kurumsal Yönetim (sf 62)

Dış Faktörler (sf 18)

KÜRESEL PİYASALAR BELİRSİZLİKLER

Dış ticarete artan korumacılık eğilimi ve ticaret savaşları 2018 yılına damga vuran temel gelişme olmuştur. 2018 yılında tüm Dünya'da küresel büyümede ılımlı bir yavaşlama görülmüştür. Ek olarak, merkez bankalarının uyguladığı para politikasında normalleşme adımları yavaşlamıştır. Tüm bu ortamda, gelişmekte olan ülkelere olan portföy akımları dalgalı bir seyir izleyerek yavaşlamış ve dolayısıyla gelişmekte olan ekonomilerde kırılmalık artmıştır. Bunun bir yansıması olarak bazı gelişmekte olan ülkelerde döviz kurlarında ani yükselişler ve ulusal para değerinde ciddi kayıplar yaşanmıştır.

ABD Merkez Bankası'nın (FED) 2018 yılı içinde gerçekleştirdiği toplam 100 baz puan faiz artışı, küresel piyasalarda gelişmekte olan ekonomilerin sermayeye ulaşımını zorlaştırıcı bir etki oluşturmaktadır. Ek olarak, FED tarafından 2019 yılında 1 ya da 2 faiz artışı yapılacağı beklenmektedir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Euro bölgesinde %2 seviyesinde enflasyon hedefleyerek fiyat istikrarını sağlamayı hedeflemektedir. Bu kapsamda, ECB tarafından 2018 yılında faiz artışı yapılmamıştır. Benzer şekilde, İngiltere Merkez Bankası (BOE) da %2 seviyesindeki hedefe ulaşmaya çalışırken Japonya Merkez Bankası (BOJ) ise deflasyonla mücadelede odaklanmış durumdadır.

2018 yılında toplam 1125 baz puan faiz artışı gerçekleştiren TCMB ise, para politikası çerçevesini sadeleştirmiş ve döviz likiditesini artırıcı adımlar atmıştır. Enflasyonda iyileşme kaydedilinceye kadar sıkı parasal duruşun devam edeceği beklenmektedir.

Küresel bazda yaşanan ticaret savaşlarının uygulamaya konulan gümrük tarife ve kotalarıyla gerçek ticaret engellerine dönüşmesi, İngiltere'deki Brexit sürecinin belirsizliği ve ABD'nin İran'a yönelik yaptırımları, önümüzdeki süreçte küresel büyüme üzerinde baskı oluşturacak önemli başlıklar arasında yer almaktadır. Söz konusu hususlarla birlikte siyasi belirsizlikler, gelişen ekonomilerden sermaye çıkışları ve gelişmekte olan ekonomilere sermaye akışının azalması dikkate alındığında, Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yapılan büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize edildiği görülmektedir.

TÜRKİYE PİYASALARI DENGELENME

Yaşanan küresel zorlukların paralelinde 2018 yılı Türkiye için zorlayıcı geçmiş, Türk Lirası'nın değerinde günlük bazda ciddi kayıplar yaşanmıştır. Bu kapsamda, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın önderliğinde ve koordinasyonunda TCMB, BDDK, SPK gibi düzenleyici ve denetleyici kurumların zamanında aldığı tedbirlerin etkisiyle söz konusu negatif etkiler bertaraf edilmiş, yürürlüğe konulan tedbirler ve teşvikler, ekonomide yaşanabilecek derin sarsıntıyı önlemiştir.

2018 Eylül ayında ekonomi yönetimi tarafından 2019-2021 dönemine yönelik olarak Yeni Ekonomi Programı açıklanmış ve uygulanmaya başlanmıştır. Programın odak noktası ekonomide dengelenme, dönüşüm ve disiplin olarak belirlenmiştir. Türk ekonomisi 2017 yılında %7,4 büyüme kaydettikten sonra 2018 yılında 1. çeyrekte %7,2; 2. çeyrekte %5,3; 3. çeyrekte %1,6 büyümüş ve son çeyrekte ise %3 negatif büyüme ile 2018 yılını %2,6 büyüme ile tamamlamıştır. Böylece, Türkiye 2018 yılında ekonomik dengelenmenin ilk örneklerini ortaya koymuştur.

Finansal istikrarın sağlanması açısından ekonomideki dengelenme sürecine fiyat istikrarı cephesinde de katkı sağlanmaktadır. Söz konusu sürecin desteklenmesi ve fiyat istikrarının sağlanması kapsamında TCMB 2018 yılında önemli adımlar atmıştır. TCMB 2018 yılında bir taraftan para politikası çerçevesini sadeleştirmiş diğer taraftan ise sıkı parasal duruşun sağlanması ve sürdürülmesi kapsamında faiz artışları yapmıştır. Bu kapsamda, 2018 yılsonunda politika faizi %24 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan tedbirlerin etkisiyle birlikte Türk Lirası'nda kaybedilen değer geri kazanım süreci başlamıştır. Cari işlemler dengesindeki iyileşme, para ve maliye politikasının daha etkin uyumu ve diplomatik ilişkilerde gelişen olumlu ortam ve ekonomiye olumlu şekilde yansıma beklentisi ise bu süreci desteklemektedir.

SERMAYE PİYASALARI DÜZENLEMELER

Sermaye piyasalarındaki uzun vadeli eğilim, geleneksel olarak tezgahüstü işlem gören ürünler de dahil olmak üzere, geniş bir ürün yelpazesinin kolayca listelenip işlem görebildiği entegre platformlar haline gelmesidir.

Küresel sermaye piyasaları açısından 2018 yılı ele alındığında ise endekslerin ve piyasa değerlerinin ekonomik yavaşlama, artan jeopolitik ve ticari riskler ve para politikasının sıkılaştırılması ile ilgili endişelerin de etkisiyle yüksek oynaklık yaşandığı görülmektedir. Halka açık şirketlerin toplam piyasa değeri 2017 yılına kıyasla %15 azalarak yıl sonunda 74,4 trilyon ABD doları olmuştur. Halka açık şirket sayısında da Avrupa, Ortadoğu ve Afrika bölgesindeki %1,9'lük azalış Amerika bölgesindeki %1,1'lik artış ile dengelenerek toplamda aynı seyretmiştir. Yeni halka arzlar %14,5 oranında azalmıştır.

Küresel pay işlem hacmi %11,5 artmış, bu artışın itici gücü yine Amerika bölgesindeki %30,4'lük artış olmuştur.

Borsa İstanbul

Fiili dolaşımdaki payların %65'i yurtdışı yatırımcılar tarafından tutulmaktadır. Yerli yatırımcı tabanının büyümesi için yatırım kültürünün gelişmesi yanında artan yurtdışı tasarrufların sermaye piyasalarına yönelmesi gerekmektedir. Gelişen Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) ile sermaye piyasalarımızın talep yönü güçlenmektedir. 2010 yılında yaklaşık 3 milyon kişi BES'e dâhilken 2018'de 12 milyondan fazla yatırımcı sistemde yer almıştır. Yönetilen varlıkların büyüklüğü ise 92 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Arz tarafında ise Türkiye Varlık Fonu, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası başta olmak üzere yeni ekonomik aktörlerin katılımının piyasalarda büyümeyi beraberinde getirmesi beklenmektedir.

Borsa İstanbul'un piyasalarında gerçekleşen toplam işlem hacmi, 2018 yılında 7.781 milyar TL olmuştur. Toplam işlem hacmi içinde Pay Piyasası 1.993 milyar TL işlem hacmi ile %26, Borçlanma Araçları Piyasası 4.450 milyar TL işlem hacmi ile %57, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası 1.287 milyar TL %16, Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası 51 milyar TL ile %1 paya sahiptir.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası işlem hacmi 2017 yılına kıyasla %48 artmıştır. Pay Piyasası işlem hacminde ise 2017 yılına göre %36 artış yaşanmıştır.

Endeks ve Piyasalar ile İlgili Gelişmeler

2018 yılı endeksler ve işlem hacimleri açısından da önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olmuştur. Borsa İstanbul'un finansal sermayesi 2018'de artan işlem hacimleri ile güçlenmiştir.

BIST 100 endeksi 29 Ocak 2018 tarihinde 121.531 puana ulaşarak seans içi en yüksek seviyeye ulaşmış ve yine aynı günü 120.845 puan seviyesinden tamamlayarak en yüksek kapanış seviyesini gerçekleştirmiştir. Pay Piyasası'nda 10 Ağustos 2018 tarihinde 16,46 milyar TL ile günlük işlem hacmi rekoru, 13 Ağustos 2018 tarihinde ise 3,05 milyar adet ile işlem miktarı rekoru kırılmıştır. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda 31 Mayıs 2018 tarihinde 2,8 milyon adet günlük işlem miktarı ve 10 Ağustos 2018 tarihinde 13,3 milyar TL günlük işlem hacmiyle rekora ulaşılmıştır.

BIST 100 endeksi 2018 yılını 91.270 puan seviyesinde tamamlamıştır.

TEKNOLOJİ DÖNÜŞÜM

Piyasa operasyonlarından piyasa gözetimine faaliyetlerimizin tüm alanlarında teknoloji yoğun olarak kullanılmaktadır.

Sermaye piyasalarımızın uzun vadeli başarısı için teknolojik gelişmelere hızlı adaptasyonun yanında lider teknolojinin sağlayıcısı olunması önem taşımaktadır.

BISTECH dönüşümü ile uçtan uca tek bir platform üzerinden hızlı ve güvenilir işlem yapılması mümkün hale gelmiştir. Bu dönüşümle Borsa İstanbul, dünyada sadece seçili borsalarda kullanılan ileri teknolojik bileşenleri kendi iç kaynaklarını kullanarak Türk sermaye piyasası mevzuatına uyumlu hale getirmiştir. İşlem ve takas sistemi gibi ana modüllerin yanı sıra; risk yönetimi, piyasa gözetimi, endeks hesaplama, veri yayını, veri ambarı, fiziksel saklama gibi çevresel sistemleri kapsayan uçtan uca bir dönüşüm gerçekleştirilmiştir.

Teknolojik dönüşümünü böylece üst limitlere yükselten Borsa İstanbul'un bundan sonraki hedefi; geliştirmeye devam ettiği yeni teknolojik özelliklerle diğer borsaların, yerli ve yabancı finans kuruluşlarının ilgi göstereceği ürün ve hizmetlerin önde gelen sağlayıcısı olmaktır.

Yerli ve yabancı yatırımcılar başta olmak üzere sektör katılımcılarının her türlü ihtiyacına karşılık verebilecek donanımda ve kapasitede olunması kritik önemdedir.

Blok zinciri ve algoritmik işlemlerin artan etkisi yanında sermaye piyasalarını etkileyen yıkıcı teknolojik gelişmelere hazırlıklı olmak finans teknolojisini yakından takip etmeyi ve sistemlere sürekli adapte etmeyi gerektirmektedir.

Borsa İstanbul, finansal sistemin kritik bir altyapı sağlayıcısı olarak bünyesinde bulunan teknoloji geliştirme merkezi ile ürün ve altyapı geliştirme çalışmalarına aralıksız devam etmektedir.

Teknoloji yeteneğine sürekli yatırım yaparak aynı zamanda küresel siber güvenlik risklerini önceden görme, değerlendirme ve yönetme yeterliliği güçlendirilmektedir.

Borsa İstanbul grubu bünyesindeki verilerin ülkemiz büyük veri mimarisine entegrasyonu amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Türkiye'nin finansal yapısı ve büyüme dinamikleri, sermaye piyasalarımızın potansiyeline ulaşması için büyük bir fırsat sunmaktadır.

VİZYONUMUZ

Geleceğin sermaye piyasalarında, Türk ve bölgesel finansal varlıklar için küresel entegre pazar yeri olmak.

MİSYONUMUZ

Tüm yatırımcılar için güvenilir, şeffaf, etkin, adil, yenilikçi, rekabetçi ve sürdürülebilir bir işlem platformu sağlamak.

Sermaye piyasaları finansal aracılık açısından bankacılık sistemini tamamlayıcı bir rol oynar. Sermaye piyasaları kaynakların etkin bir şekilde dağıtılmasının yanı sıra ekonomik aktörlerin finansal riskleri yönetme kapasitelerinin ve beklenmeyen şoklar karşısında dayanıklılıklarını artırılmasına katkı sağlar. Ayrıca derin sermaye piyasaları, piyasa disiplini, finansal raporlama uygulamaları, şeffaflık ve kurumsal yönetim gibi uluslararası standartlar ve iyi uygulamalar ile şirketlerin finansal bütünlüğünü de destekler.

Türkiye'de 2002 sonrası yaşanan ekonomik büyüme kayda değer refah artışı sağlamıştır. Diğer taraftan, ekonomik büyümenin sürdürülebilir kılınması, refahın dağılımının iyileştirilmesi ve gelir eşitsizliğinin azaltılması için atılması gereken adımlar bulunmaktadır. Bu amaçla, ekonomide dengelenme, disiplin ve değişim odaklı Yeni Ekonomi Programı (YEP) ekonomi yönetimi tarafından Eylül ayında açıklanmıştır. YEP, Borsa İstanbul da dâhil olmak üzere, geniş bir yelpazede ekonomik aktörleri kapsayacak şekilde uygulanmaya başlamıştır.

Halka açık şirketlerin piyasa değeri/GSYH oranı %21,5 seviyelerinde olup %104,5 olan bankacılık varlıkları/GSYH oranı ile kıyaslandığında oldukça geridedir. Bireysel yatırım hesabı sayısı nüfusun %1,4'ü seviyelerinde olup hane halkının finansal varlıklarına bakıldığında ise ağırlıklı olarak mevduat ve döviz olduğu görülmektedir. Türkiye'nin ilk 1.000 sanayi şirketi arasında halka açık şirket oranı %10,5'tir.

Borsalar, bankalar, aracı kurumlar gibi finansal kuruluşlar düşünüldüğünde finansal hedefler öne çıkmakta, toplumsal etki ise genellikle göz ardı edilebilmektedir. Ancak, şirketleri içinde bulunduğu ortamdan soyut düşünmek ve bu şekilde şirketlere değer kazandırmak mümkün değildir. Türk finansal sisteminin önemli yapı taşlarından biri olan Borsa İstanbul'un toplum ve ekonomi ile olan artan etkileşimini olumlu yönde misliyle katlama fırsatı bulunmaktadır.

2019-2021 dönemi için Borsa İstanbul'un odaklandığı stratejinin temel hedefi Türk sermaye piyasalarının derinleştirilmesidir.

%1,4

Bireysel yatırım hesabı sayısının nüfusa oranı

%10,5

Türkiye'nin ilk 1.000 sanayi şirketi arasında halka açık şirket oranı

%21,5

Halka açık şirketlerin piyasa değeri/GSYH oranı

%104,5

Bankacılık varlıkları/GSYH oranı

Borsa İstanbul, sermaye piyasalarının ekonomideki rolünü göz önünde bulundurarak 2019-2021 dönemi için stratejik önceliğini Türk sermaye piyasalarının derinleştirilmesi olarak belirlemiştir. Bu öncelik doğrultusunda iş birimleri bazında alınacak aksiyonlar belirlenmiştir. Söz konusu her bir aksiyonun etkilerinin izlenmesi için uzun vadeye ihtiyaç kalmadan Borsa İstanbul'un paydaşlarına güçlü finansal performans sağlanmaktadır. Özetle, güçlü ve sürdürülebilir finansal performans, sermaye piyasalarının derinliği ile doğrudan ilişkilidir.

2018'de duyurduğumuz stratejimizle, sürdürülebilir gelir akışı ve yapısını temel hedefimiz olarak konumlandırarak ürün ve hizmet çeşitliliğini artırma, gelir akışını çeşitlendirme ve yatırımcı tabanını genişletme çalışmaları yürüttük ve bu çalışmalar neticesinde başarılı sonuçlar elde ettik.

Aynı zamanda geçtiğimiz yıl küresel piyasalardaki gelişmelere paralel olarak ülkemiz piyasalarında da yaşanan zorluklar neticesinde, sürdürülebilir gelir akışının Borsa İstanbul'un ekonomi, toplum ve çevre ile olumlu etkileşimine bağlı olduğunu bir kere daha gördük.

Küresel anlamda genişletici para politikalarına son verilmesi, likidite imkânlarının azalması ve Brexit sürecinin getirdiği belirsizlikler, sermaye piyasalarını etkileyen sonuçlar oluşturmuştur. Diğer taraftan, Türkiye'de 2018 Ağustos itibarıyla döviz kurlarında yaşanan oynaklığın etkisi, alınan önlemlerle azaltılmış olsa da şirketlerin finansman maliyetlerinde kayda değer artış yaşanmıştır. Daralan kredi imkânları ve zorlu piyasa koşulları, reel sektör şirketleri başta olmak üzere ekonomik aktörleri alternatif finansman metotlarına yönlendirmektedir. Bu kapsamda, Yeni Ekonomi Programı'nda da yer verildiği üzere, sermaye piyasalarına önemli görevler düşmektedir. YEP ile uyumlu olarak hazırlanan Borsa İstanbul 2019-2021 dönemini kapsayan stratejik plan kapsamında, 3 yıllık dönemde yeni ürün ve hizmetler ile ekonomik refaha katkı sağlayacak olan finansal ürün çeşitliliği artırılacak, yatırımcıların risklerden korunmalarına yönelik mekanizmalar sunulacak, böylece sermaye piyasalarından finansman sağlayan ihraççıların finansal yapıları güçlenerek istihdama ve ekonomiye katkı sağlama imkânları genişleyecektir.

Büyük ölçekli altyapı projelerinin hayata geçirilmesi için gerekli finansmanın sermaye piyasaları araçlarıyla sağlanması ve menkul kıymetleştirmenin yaygınlaştırılması Borsa İstanbul'un üzerinde durmaya devam edeceği konu başlıkları arasında yer almaktadır.

Ürün ve hizmetlere yönelik ilginin artırılması, ihtiyaçlar doğrultusunda yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi ve yatırımcı tabanının genişletilmesi çalışmaları da Borsa İstanbul'un öncelikleri arasındadır.

Yurt içi tasarrufların sermaye piyasalarına yönlendirilmesi ve Borsa İstanbul'da büyük ölçekli halka arzların gerçekleştirilmesi amacıyla farkındalık ve finansal okuryazarlık çalışmaları sürdürülecektir.

Bilgi teknolojileri alanındaki tüm gelişmelerin öncelikle yansıdığı alanlar finans ve sermaye piyasaları olmaktadır. Borsalar finans teknolojisi alanındaki gelişmeler ile bilgi teknolojileri şirketlerine dönüşmektedir. Borsa İstanbul, son 5 sene içinde teknolojiye önemli yatırımlar yapmış ve BISTECH Teknolojik Dönüşüm Programı çerçevesinde 4 piyasasının teknolojik altyapısını uçtan uca yenilemiştir. BISTECH ve ilgili ürünlerin yerleştirilmesi, geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi, Borsa İstanbul Grubu sinerijisinin ürün geliştirme süreçlerine yansıtılması, blok zincir çalışma grubu ve veri analitiği çalışmaları, teknolojik alandaki başlıca girişimler olmaya devam edecektir.

Yatırımcı tabanını genişletmek için sermaye piyasası kültürü ve finansal okuryazarlığı geliştirmek adına Borsa İstanbul'a önemli görevler düşmektedir. Bu kapsamda Borsa İstanbul, kamuoyu, yatırımcılar ve şirketler nezdindeki algısını güçlendirmek, paydaşları ile birlikte hareket etmek, yenilikçi ve teknolojik yaklaşımlar ile verimli ve katma değerli işler üretmek için girişimlerine devam edecektir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMIMIZ

Öncelikli
Konu

KURUMSAL YÖNETİM VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Borsa İstanbul nispeten kısıtlı bir çevresel etkiye sahiptir. Diğer taraftan borsalar sürdürülebilirlik, kurumsal yönetim ve sosyal sorumluluk alanında yalnızca şirket olarak kendi faaliyetleri ile sınırlı kalmamakta, etki alanında bulunan diğer kuruluşları da yönlendirerek dönüştürücü rol oynamaktadırlar. Bu anlamda şirketlerin kurumsallaşmasına ve yatırım ortamının gelişmesine katkıda bulunurken aynı zamanda sürdürülebilirlik, Borsa İstanbul'un Türkiye ekonomisine değer katma anlayışının temelini oluşturmaktadır.

Borsa İstanbul, sürdürülebilirliği karar alma mekanizmalarına ve iş modellerine entegre ederek ve sürdürülebilir bir finansal sistem için küresel riskleri ve fırsatları göz önünde bulundurarak sermaye piyasası araçlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi çalışmalarında öncü bir rol üstlenmeyi hedeflemektedir.

BORSA İSTANBUL'UN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI

1

Kurum olarak sürdürülebilirliği içselleştirme ve sahiplenme seviyesi ile farklılaşmak ve bu alanda hayata geçirilen uygulamalar ile örnek teşkil etmek

2

Sürdürülebilirliğe katkı sağlayan piyasa tabanlı çözümler, ürün ve hizmetler geliştirmek

3

Piyasa katılımcılarını ve paydaşları, sürdürülebilirlik bakış açısını faaliyet döngülerine entegre etmeleri konusunda teşvik etmek

Sürdürülebilirliğin en önemli itici güçlerinden biri olduğuna inandığımız inovasyonu hem kendi şirketimiz hem de paydaşlarımız nezdinde teşvik ediyoruz ve sürdürülebilir ürün çeşitliliğini artırmaya yönelik çalışıyoruz:

BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİ

2018 yılında BIST Sürdürülebilirlik Endeksi için 71 şirket değerlemeye alınmıştır. Değerleme süreci, BIST 50 Endeksi şirketlerine ilave olarak, BIST 100 veya BIST Sürdürülebilirlik Endekslerinde yer alıp BIST 50 Endeksi'nde yer almayan şirketlerden gönüllü olanların da katılımıyla belirlenen "Değerlemeye Tabi Şirketler Listesi"nin ilan edilmesiyle başlamıştır. İlk defa değerlemeye tabi olacak 10 şirket ön değerlemeye tabi tutulmuş ve ilk profilleri oluşturularak şirketlere gönderilmiştir. Bu profillerin esas değerlemeler öncesinde ilk kez değerlendirilen şirketlerin değerlendirme sürecini anlamaları, sürdürülebilirlik konusundaki yeterliliklerini ve eksikliklerini görerek tamamlayabilmeleri açısından faydalı olduğu düşünülmektedir.

BIST KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ

SPK tarafından belirlenen yönetsel konuların dikkate alındığı BIST Kurumsal Yönetim Endeksi için değerlemeler, değerlemeye alınmak isteyen şirketlerin anlaşmalı oldukları derecelendirme şirketleri tarafından yapılmaktadır.

Kurumsal yönetim ilkelerine uyum notu 10 üzerinden en az 7, her bir ana başlık itibarıyla 10 üzerinden en az 6,5 olan şirketler endekse alınmaktadır.

Borsa İstanbul, sermaye piyasalarında sürdürülebilirlik kavramının pratik uygulama boyutu ile ilgili olarak 2009 yılında kurulan Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Borsalar Girişimi (SSE)'ne 2012 yılında imza atan 5 Borsadan biridir.

Borsa İstanbul Ekim 2018'de SSE tarafından Cenevre'de gerçekleştirilen Küresel Diyalog'da B3, Mısır Borsası, Johannesburg Borsası ve Nasdaq Borsası ile birlikte "Çığır Açan Borsalar" kategorisinde ödüle layık görüldü.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YOL HARİTAMIZ

RİSKLER VE FIRSATLAR

Öncelikli
Konu

RİSK YÖNETİMİ

Ekonomik, politik, toplumsal, teknolojik ve çevresel dönüşümler görülmemiş bir ölçekte ve hızla gerçekleşmektedir ve bu çerçevede risklerin etkin takibi günlük iş hayatının bir parçası haline gelmiştir.

Borsa İstanbul olarak riskleri etkin bir şekilde yönetmek, stratejimiz ve başarılı bir şekilde faaliyet göstermek için temeldir. Kasım 2018 tarihinde kurulan Risk Yönetimi Direktörlüğü, Borsanın varlığını ve gelişimini tehlikeye düşürebilecek stratejik, finansal ve operasyonel riskler ile uyum riski ve itibar kaybı riski teşkil eden oluşumların tespit, ölçüm yönetimini gerçekleştirmekle görevlidir.

Borsa İstanbul'da entegre risk yönetimine yönelik çalışmalar, ayrıca Yönetim Kurulu bünyesinde Riskin Erken Saptanması Komitesi tarafından takip edilmektedir.

Komite kuruluşundan itibaren iki aylık periyotlarda düzenli olarak toplanmakta, toplantılarının öncesinde gerçekleştirilen

hazırlık toplantılarına önceden ilan edilmiş yıllık toplantı planı çerçevesinde devam edilmektedir. Komite hazırlık toplantılarında yürütülmekte olan işler değerlendirilerek bu toplantılara Borsa İstanbul açısından kritik olduğu düşünülen iş birimlerini temsilen en az yönetici seviyesinde personelin katılımı sağlanmaktadır. Yapılan Komite toplantılarında iş birimleri bazındaki riskler ile bu risklerin diğer iş birimleri ve kurum ölçeğindeki etkileri değerlendirilmekte, risklerin erken tespiti ve yönetimi ile ilgili çalışmalar hakkında bilgi edinilmektedir.

Toplantılarda ayrıca, son derece hassas bir şekilde işletilmekte olan piyasalara ilişkin riskler temel olmak üzere Borsa İstanbul'un faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyebileceği düşünülen risklerin gerçekleşme olasılıkları ve etkilerinin kabul edilebilir seviyeye indirilebilmesi için ilgili birimler tarafından yapılması gereken faaliyetler ele alınmakta, bunlardan önemli olduğu değerlendirilenler Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır.

RİSK DEĞERLENDİRME MATRİSİ

OLASILIK	<ul style="list-style-type: none">DEĞİŞEN MEVZUAT KOŞULLARININ UYUM YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ ARTIRMASI	<ul style="list-style-type: none">DEĞİŞEN PAYDAŞ BEKLENTİLERİ	
	<ul style="list-style-type: none">ARTAN ULUSLARARASI REKABET	<ul style="list-style-type: none">KUR RİSKİ	<ul style="list-style-type: none">BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM RİSKLERİİŞ SÜREKLİLİĞİ VE OPERASYONEL RİSKLER
	<ul style="list-style-type: none">LİKİDİTE RİSKİ, FAİZ ORANI RİSKİ, KARŞI TARAF RİSKİ	<ul style="list-style-type: none">İNSAN KAYNAĞI RİSKİSTRATEJİ RİSKİ	<ul style="list-style-type: none">BİLGİ GÜVENLİĞİ, SİBER SALDIRI RİSKÜRÜN/HİZMET TALEBİNİN DÜŞMESİ
		ETKİ	

TEMEL RİSKLER VE FIRSATLAR

Riskler	Etkilenen Sermaye Ögesi	Potansiyel Etkisi	Risklerin Tanımı ve Önleme Stratejileri
Teknolojik ve Operasyonel Riskler BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM RİSKLERİ İŞ SÜREKLİLİĞİ VE OPERASYONEL RİSKLER BİLGİ GÜVENLİĞİ, SİBER SALDIRI RİSKİ İNSAN KAYNAĞI RİSKİ	 	Gelir Kaybı İtibar kaybı	<p>BISTECH teknolojik dönüşümü ile güvenilir, modüler, bakım ve işletim maliyetleri düşük, yüksek performanslı, hızlı ve çok enstrümanlı bir yapıya kavuşulmuş, aynı zamanda yurt dışı bilinirlik ve erişilebilirlik artmıştır. Böylece kolokasyon kullanan müşteri tabanının genişlemesine imkan sağlanmış ve teknoloji gelirleri artmıştır.</p> <p>Yeni teknolojiler ve yeni iş süreçleri operasyonel riskleri artırmaktadır. Yeni ürünlerin geliştirilmesi şirketin teknoloji altyapısının dışsal etkilere açıklığını ve sistemlere müdahale riskini artırmakta, şirketin siber güvenliği açısından yeni zorluklar getirmektedir.</p> <p>Faaliyet, altyapı, süreç ve ürünlerde operasyonel risk yönetimi çerçevesi etkin bir şekilde uygulanmakta, personel politikaları, iş süreçleri ve kontrol noktaları gözden geçirilerek önleyici tedbirler alınmaktadır.</p> <p>Borsa İstanbul seans içi sürekliliği Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda 2 Ocak; Pay Piyasası'nda 10 Nisan; Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda 26 Haziran; ve 4 piyasada 26 Eylül tarihlerinde gerçekleşen kesintiler nedeniyle %99,82 olarak gerçekleşmiştir. 26 Eylül 2018'de gerçekleşen en uzun soluklu kesinti, BISTECH platformu içindeki bazı verilerin temsilci ekranı ve veri yayın kuruluşlarına aktarımında yaşanmış olup, siber saldırı kaynaklı değildir. Söz konusu problem kurumsal hafızada risk yönetim süreç ve protokollerinde yerini almıştır.</p> <p>Sistemsel riskler için kontrol ve uyarı mekanizmaları oluşturulmuş, piyasa işletim durumdan en kısa sürede haberdar olunması için bilgilendirme kanalları kurulmuştur. Borsamız iş sürekliliğinin sağlanmasına yönelik olarak piyasa katılımcılarının ve Borsamız personelinin yer aldığı tatbikatlar yapılmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında biri 17 Kasım 2018 tarihinde Borsa İstanbul bünyesinde, diğeri 24 Kasım 2018 tarihinde Borsa İstanbul, Takas İstanbul, Merkezi Kayıt İstanbul, üyelerimiz ve veri yayın kuruluşlarının katılımı ile olmak üzere iki ayrı olağanüstü durum tatbikatı düzenlenmiştir.</p> <p>Borsamız piyasalarındaki yüksek hızda işlemlerin (HFT) işlem hacminin artması ile birlikte, bu işlemlerin SPK ile birlikte denetimi ve gözetimine ilişkin hem yatırım kuruluşları nezdinde hem de yatırımcı işlemleri bazında çalışmalar yürütülmüştür. HFT'ler ile ilgili olarak SPK'ya aylık bazda düzenli raporlama yapılmaktadır.</p> <p>Gizli ve hassas bilgilere yetkisiz üçüncü kişilerin erişimini önlemek amacıyla bilgi güvenliği politikası kapsamında kurum içinde bilgi güvenliği farkındalığının artırılmasına yönelik periyodik eğitimler yapılmaktadır.</p> <p>Siber saldırı, sızma vb. girişimlere karşı tedbirler periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Bu çerçevede tüm piyasalarda dışarıdan teknolojik sızmalara ve içeriden yetkisiz erişimlere karşı farklı kuruluşlara düzenli olarak sızma (penetrasyon) testleri yaptırılmakta ve gerekli önlemler alınmaktadır. Alınan tedbirler ve yaşanan problemler, Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile düzenli olarak paylaşılmakta, ilişkili taraflarla bilgi ve tecrübe paylaşımı konusunda koordinasyona özel önem verilmektedir.</p> <p>Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 2018 yılından itibaren uygulamaya geçirilen Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği kapsamında Borsa İstanbul'un bilgi sistemlerinin işletimine yönelik olarak yılda bir kez olmak üzere Bilgi Sistemleri bağımsız denetimi yaptırma yükümlülüğü bulunmaktadır. Tebliğ hükümleri çerçevesinde öncelikle kurum içi BT denetimi yapılmış, sonrasında da Borsamız Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetimi gerçekleştirilmiş olup bağımsız denetim kuruluşundan "Olumlu Görüş" alınmıştır.</p> <p>Piyasa beklentilerine hızlı cevap verebilen ve yetkinlik odaklı insan kaynağının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda kariyer ve yetenek yönetimi, piyasalar arası rotasyon ve organizasyon yapısı iyileştirmeleri yapılmakta ve eğitim faaliyetleri yürütülmektedir.</p>

RİSKLER VE FIRSATLAR

Riskler	Etkilenen Sermaye Ögesi	Potansiyel Etkisi	Risklerin Tanımı ve Önleme Stratejileri
Finansal Riskler	KUR RİSKİ, LİKİDİTE RİSKİ, FAİZ ORANI RİSKİ, KARŞI TARAF RİSKİ	 	Finansal Kayıp Bilançoya ilişkin risklerin yönetiminde faiz veya vade riski alınmamaktadır. Farklı bir anlatımla finansal durum tablomuzda yer alan uzun veya kısa vadeli olsun tüm varlıklar ve yükümlülüklerin vade, döviz cinsi ve tutar açısından açık pozisyon verilmeyecek şekilde yönetilmesi sağlanmaktadır. Takas İstanbul'un işlevleri nedeniyle muhtelif borçlarda veya geçici hesaplarda bulunan garanti fonları ve işlem teminatlarının karşılıkları aktifte likit değer şeklinde mevcuttur. Likidite planlaması, stres koşulları altında dahi yasal oranların altına düşülmesini engellemeye yönelik yapılmaktadır. Likidite riskine yönelik olarak kalan vade analizi ve likidite boşluk analizi yapılmaktadır. Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski için ise durasyon analizi ve yeniden fiyatlama boşluk analizi yapılmaktadır. Faiz oranı riskine ve merkezi karşı taraf genel iş riskine yönelik yapılan stres testleri ise İSEDES kapsamında ele alınmaktadır.
Uyum Riskleri	DEĞİŞEN MEVZUAT KOŞULLARININ UYUM YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ ARTIRMASI	 	İtibar Kaybı Finansal Kayıp Sermaye Piyasası Kanunu, SPK düzenlemeleri, suç gelirlerinin aklanmasıyla mücadele, terörizmin finansmanının engellenmesi, yolsuzluğun önlenmesi, rüşvet ve benzeri ekonomik suçlarla mücadele ve sair konulardaki mevzuata uyum izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Borsa İstanbul, SPK başta olmak üzere düzenleyici kurumlarla yakın temasta bulunmakta, piyasaların geliştirilmesi ve derinleştirilmesi için düzenlemelerin geliştirme süreçlerinde aktif rol almaktadır. Borsa İstanbul'da işlem gören sermaye piyasası araçlarının güven ve istikrar içinde alınıp satılabilmesini teminen, pazar ve piyasaların açık, düzenli ve dürüst çalışmasını engelleyen fiillerin tespitine yönelik olarak, başta Pay Piyasası olmak üzere tüm piyasalarda meydana gelen olağan dışı fiyat ve miktar hareketleri elektronik gözetim sistemi ile izlenerek raporlanmaktadır.
Stratejik Riskler	ÜRÜN/HİZMET TALEBİNİN DÜŞMESİ DEĞİŞEN PAYDAŞ BEKLENTİLERİ ARTAN ULUSLARARASI REKABET STRATEJİ RİSKİ	 	Rekabet Gücü Kaybı Finansal Kayıp Borsa İstanbul ekonomik konjonktürü yakından takip etmekte ülke ekonomisine ilişkin değer yaratılması yönünde stratejiler izlemektedir. Piyasa ihtiyaçlarına yanıt vermek ve sürdürülebilir gelir akışı sağlamak amacıyla gelirlerin çeşitlendirilmesi, yenilikçi yaklaşımlarla yeni gelir kaynaklarının geliştirilmesi çalışmaları yapılmaktadır. 2019-2021 Stratejik Planı Yönetim kurulunca onaylanmıştır. Bu kapsamda stratejik hedefler belirlenmiş ve takip edilmesi gereken anahtar performans göstergeleri tanımlanmıştır. Stratejik hedeflere ulaşılmasını temin etmek üzere aksiyon planı oluşturulmaktadır. 2014 yılında başlayan teknolojik dönüşüm projesi kapsamında 4 piyasamızın da BISTECH platformuna geçişi 2018 yılı itibarıyla tamamlanmıştır. Böylece değişen koşullara ve gelişen piyasa taleplerine uyum sağlanmıştır. Değişen piyasa koşullarına uyum sağlamak ve piyasanın ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla şirketlerin kotasyon şartlarında iyileştirme sağlanmıştır. Kotasyon koşullarında "Kâr Şartına İstisna", "Özsermaye Şartına İstisna", "Tahsisat Oranlarında Değişiklik" ve "Halka Arz Fiyat Aralığı" konularında değişiklik yapılarak şirketlerin Borsa İstanbul'da halka arzı kolaylaştırılmıştır. Finansal okuryazarlık ve piyasaların işleyişi konularında eğitim programları düzenlenmekte, yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla projeler yürütülmektedir.

DENETİM FAALİYETLERİ

Denetim Komitesi tarafından onaylanan denetim planı çerçevesinde Denetim ve Gözetim Kurulu tarafından Borsa İstanbul'un risk esaslı denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetimlerin amacı risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve bu süreçlere değer katılmasıdır. Denetim çalışmaları, uluslararası iç denetim standartları ve meslekî uygulama çerçevesi olarak tanımlanan IPPF (International Professional Practices Framework, Uluslararası Meslekî Uygulama Çerçevesi), bilgi teknolojileri yönetimi için uluslararası alanda en iyi uygulamalar kümesi olarak tanımlanan COBIT (Control Objectives for Information and Related Technology) ve SPK'nın Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği kapsamında yürütülmüştür. Süreç denetimlerinin yanı sıra seçilmiş işlemler bazında detaylı incelemeler yapılarak bu işlemler sırasında yürütülen süreçler kontrol edilmiş, tespit edilen aksaklıkların iyileştirilmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

2018 yılında, belirlenen kıstaslar kapsamında, Borsa İstanbul üyelerine ilişkin risk analizi çalışması yapılarak seçilen üyeler nezdinde denetimler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca payları Borsa'da işlem gören şirketlerde ve Borsa İstanbul üyelerine ilişkin başvurular kapsamında denetimler gerçekleştirilmiş, üyeler ve yatırımcılar arasındaki ihtilaflar hakkında yapılan incelemelerin sonuçları ilgili mercilere iletilmiştir.

Banka ve aracı kurumların Borsa İstanbul'a tescil ettirmekle yükümlü oldukları Borsa dışı sabit getirili menkul kıymet işlemlerine ilişkin bildirimlerin doğruluğunun belirlenmesi, bildirilmeyen işlemlerin tespit edilmesi ve bu kurumların hatalı bildirimlerinin düzeltilmesi veya iptal edilmesi için yapmış oldukları başvurulara yönelik denetimler de yapılmıştır.

PIYASA GÖZETİM FAALİYETLERİ

Borsa İstanbul'da işlem gören sermaye piyasası araçlarının güven ve istikrar içinde alınıp satılabilmesini sağlamak için, Sermaye Piyasası Kanunu'na aykırı fiiller ile Borsa bünyesindeki pazar ve piyasaların açık, düzenli ve dürüst çalışmasını engelleyen fiillerin tespitine yönelik tüm piyasalarda meydana gelen olağan dışı fiyat ve miktar hareketleri elektronik gözetim sistemi ile izlenerek raporlanmıştır.

Borsa ve üye kayıtları üzerinde yapılan incelemeler sırasında tespit edilen ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olabileceği düşünülen hususlar Sermaye Piyasası Kurulu'na iletilmiş, Borsa mevzuatına aykırı görülen durumlar ise Borsa İstanbul bünyesinde değerlendirilmiştir.

Olağan gözetim ve izleme faaliyetlerinin yanı sıra, yatırımcıların Borsa üyelerine ve Borsa işlemlerine ilişkin şikâyetleri kapsamında da incelemeler yürütülmüştür.

Merkezi Kayıt Kuruluşu ile Borsamız gözetim sistemi arasındaki veri aktarımlarında güveniğin gelişen teknolojinin sağladığı imkânların en üst düzeye çıkarılmasına yönelik olarak çalışmalar sürdürülmektedir.

Denetim Komitesi tarafından onaylanan denetim planı çerçevesinde Denetim ve Gözetim Kurulu tarafından Borsa İstanbul'un risk esaslı denetimi gerçekleştirilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'yla ortak bir çalışma yapılarak, Borsa İstanbul Pay Piyasası'nda işlem gören paylarda, işlemlerin adil ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve yatırımcıların aşırı fiyat oynaklığından kaynaklanan risklerden korunmaları amacıyla oluşturulan ve 2017 yılı son çeyreğinde devreye alınan Volatilite Bazlı Tedbir Sisteminin (VBTS) işleyişi bir yıl boyunca gözlemlenmiş ve 2018 yılında sistemin etkinliğinin artırılmasına yönelik olarak geliştirmeler yapılmıştır. Bu kapsamda piyasada değişen şartlara uyum sağlamak üzere esnek bir yapı oluşturularak piyasaların daha sağlıklı işlemesine ve volatilitenin azaltılmasına yönelik olarak proaktif bir anlayış benimsenmektedir. İnsan müdahalesi olmaksızın otomatik olarak çalışan bu sistem ile aşırı volatilitelere gözlenen paylarda 15'er gün süreli çeşitli tedbirler uygulanarak tedbire konu paylardaki işlemler mercer altına alınmaktadır.

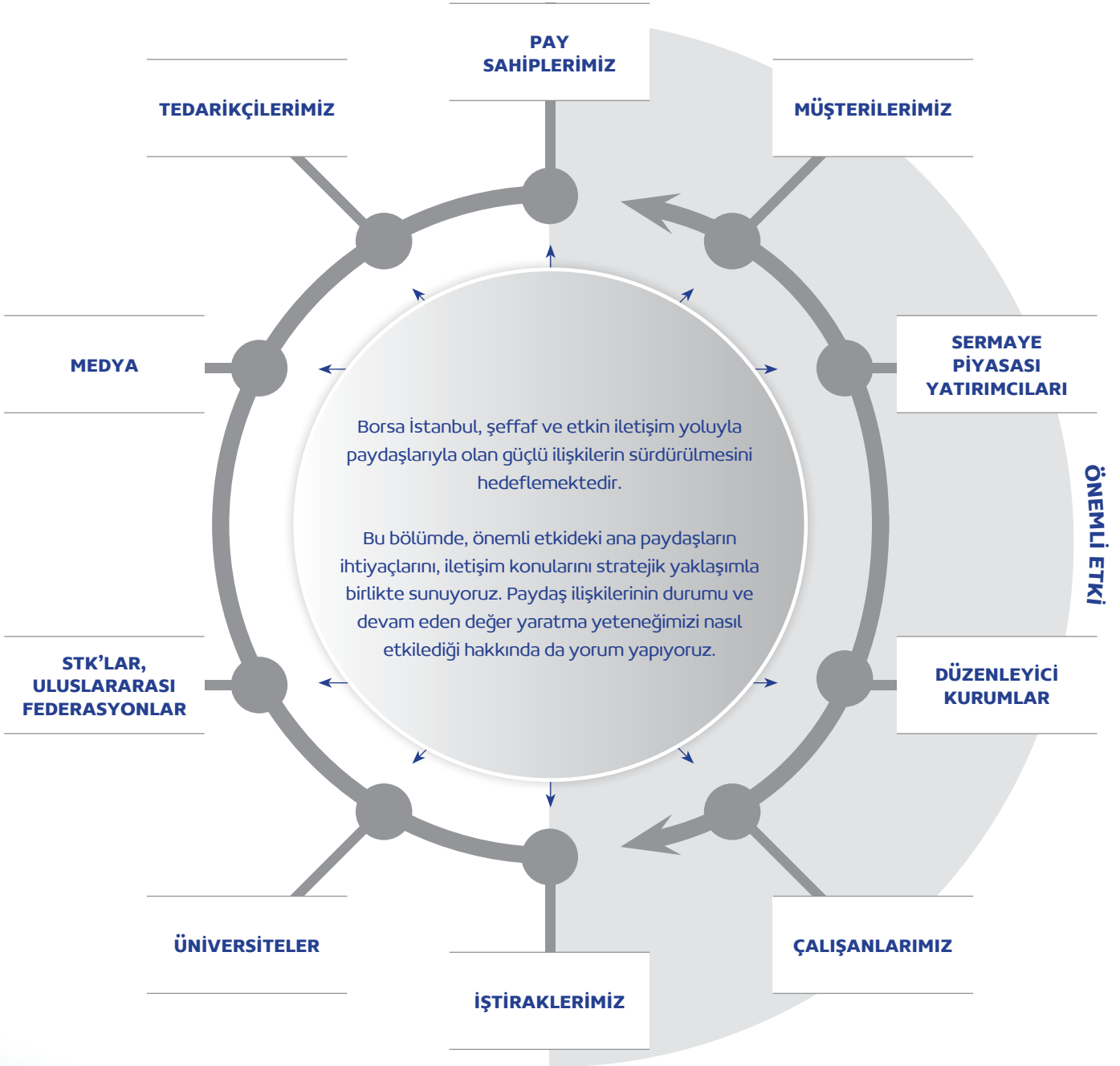
BISTECH Teknolojik Dönüşüm Programı çerçevesinde, Borçlanma Araçları Piyasası ile Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nın BISTECH alım satım sistemine entegrasyonu Temmuz 2018'de sağlanmış, bu kapsamda tüm piyasaların BISTECH kapsamında gözetimi de eş zamanlı olarak başarıyla devreye alınmıştır. Diğer taraftan Borsamızda Ekim 2018'de açılan SWAP Piyasasına yönelik gözetim faaliyetleri de piyasanın açılışı ile eşanlı olarak yürütülmeye başlanmıştır.

2018 yılı içerisinde Borçlanma Araçları Piyasası ile Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nın da entegrasyona dahil edilmesiyle bütün türev ürünlerin ve dayanak varlıkların aynı anda çapraz gözetimini sağlamaya imkân veren bu güçlü yapı Borsa İstanbul'daki tüm piyasaları ve çevresel sistemleri kapsayacak şekilde genişlemiş, bu adımlarla gözetim sistemi de Borsa İstanbul'daki bütün piyasaları gerçek zamanlı olarak ve tek sistemden izleme imkânına kavuşmuştur.

PAYDAŞLARIMIZ

Öncelikli
Konu

PAYDAŞ İLİŞKİLERİ

Ana paydaşlarımızı, Borsa İstanbul faaliyetinden etkilenen ve Borsa İstanbul üzerinde önemli derecede etkisi bulunan bireyler, gruplar ve kuruluşlar oluşturmaktadır. Pay sahiplerimiz, müşterilerimiz, sermaye piyasası yatırımcıları, Sermaye Piyasası Kurulu başta olmak üzere düzenleyici kurumlar, çalışanlarımız ve iştiraklerimiz ana paydaşlarımız olarak gruplandırılmıştır.

Paydaşlarımız arasında finansal okuryazarlığı geliştirmek üzere iş birlikleri kurduğumuz üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları, üyesi olduğumuz ve çalışma gruplarında rol aldığımız uluslararası federasyon ve girişimler, medya ve mal/hizmet sağlayıcı tedarikçilerimiz de yer almaktadır.

Borsa, paydaşlarıyla etkili ve devamlı diyalog halinde olmaya önem vermekte, paydaş iletişim kanallarının geliştirilmesi çalışmalarını sürdürmektedir.

PAY SAHİPLERİMİZ

- Türkiye Varlık Fonu (TVF)
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)
- Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB)
- Diğer Pay Sahipleri (Aracı Kurumlar, Bankalar, Kıymetli Maden ve Döviz Şirketleri ile diğer şirketler)

İLETİŞİM KANALLARI

Pay sahiplerinin telefon e-posta ve yazılı olarak gelen soruları Yatırımcı İlişkileri birimi tarafından cevaplanmaktadır.

Başta TVF, EBRD ve TSPB olmak üzere ortaklarımız ile gerçekleştirilen doğrudan görüşmeler ile strateji ajandasında güncellemeler yapılmaktadır.

Pay sahiplerimizin bir araya geldiği Genel Kurullar'da önemli konular, görüş ve öneriler üst yönetim ile birlikte değerlendirilmektedir.

Pay sahiplerini ilgilendiren duyurular, internet sitesi/e-posta/mektup ve benzeri yöntemlerle kendilerine ulaştırılmaktadır. Yıllık raporlar ve finansal tablolar başta olmak üzere şirket bilgileri internet sitesinde güncel olarak tutulmaktadır.

İLETİŞİM KONULARI

Kurumsal performans, kar payı, strateji, riskler, kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

27 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul toplantısında, Kar Dağıtım Politikası pay sahipleri tarafından kabul edilmiştir.

Aynı toplantıda şirketin 2017 yılı ve geçmiş yıl karlarından karşılanmak üzere 1-TL nominal değerli hisse başına brüt 0,9451-TL kar payı dağıtılmasına karar verilmiştir.

Genel Kurul, Yönetim Kurulunu pay geri alımı konusunda iktisap edilecek payların azami toplam sayısı 1.990.835.364 adet ve bu değerdeki paylar için ödenebilecek bedelin üst sınırı 201.350.241,33-TL olacak şekilde iki yıl süre ile yetkilendirmiştir. 2018 yılında Borsamız sermayesinin %1,435'ine karşılık gelen 607.338.891 adet pay geri alınmıştır ve geri alınan payların oranı %2,2'ye ulaşmıştır.

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

**GÜÇLÜ FİNANSAL
PERFORMANS**

**RİSK YÖNETİMİ ve
İŞ SÜREKLİLİĞİ**

PAYDAŞLARIMIZ

MÜŞTERİLERİMİZ

- Halka açık veya sermaye piyasası araçları Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler
- Üyeler (aracı kurumlar, ticari bankalar, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler, yetkili müesseseler)
- Kuyumculuk sektörü şirketleri
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)
- Veri dağıtım kuruluşları
- Yatırım firmaları
- Yazılım firmaları/telekom operatörleri
- BIST Endekslerini finansal ürünlerinde kullanan kuruluşlar

İLETİŞİM KANALLARI

Şirketlerle ve başvurulara aracılık yapan aracı kurumlarla sürekli iletişim sağlanmaktadır. Pay ve Borçlanma aracı halka arz ve ihracı, mevzuat ve kamuyu aydınlatma çerçevesinde de şirketlere ve aracı kurumlara yönelik sürekli olarak bilgi verilmektedir.

Üyelerle ve TSPB ile düzenli toplantılar yapılmaktadır.

Veri yayın, endeks ve teknoloji hizmetleri müşterileri ile sıklıkla toplantılar ve telefon görüşmeleri yapılmaktadır. (E-posta adresleri vyk-marketing@borsaistanbul.com ve colocation-marketing@borsaistanbul.com)

Özel Pazar üyelerine girişimcilik ekosistemindeki önemli yenilikler, etkinlikler e-posta (info@bistozelpazar.com) yoluyla duyurulmaktadır.

Pazarlama ve Satış birimi yılda ortalama 4 organizasyona, 200 ziyaret ve/veya toplantıya katılım sağlanmaktadır.

Payları işlem gören şirket yöneticileri ve çalışanları Borsamıza davet edilmek suretiyle kısa gong töreni çekimleriyle kendilerinin ekonomi basınında görselleri yayınlanmaktadır.

Sermaye piyasası ürünleri ihraç etmeyi değerlendiren potansiyel şirketlerin yöneticileri bilgilendirilmekte, bu şirketlere aracı kurumlar yönlendirilmekte veya yerinde ziyaretler düzenlenebilmektedir.

Borsamızda işlem yapma yetkisi bulunanların ve/veya Borsamız piyasalarında işlem yapma yetkisi almak isteyenlerin soru, bilgi talepleri ve önerilerinin iletebileceği miy@borsaistanbul.com e-posta adresi bulunmaktadır. Halka arz, piyasalarda işlem yapma, farklı iş birlikleri konularında soru, bilgi talepleri ve önerilerinin iletebileceği halkaarz@borsaistanbul.com, gong@borsaistanbul.com e-posta adresleri bulunmaktadır. Telefonla gelen bilgi talepleri de karşılanmaktadır.

İLETİŞİM KONULARI

Kotasyon şartları ve diğer düzenlemeler, ücret modelleri ve piyasa uygulamaları, ürün ve hizmetler, kurumsal çözümler

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Kotasyon Yönergesi'nde yapılan değişikliklerle, kar şartını sağlamayan veya özsermayesi negatif olan, bununla birlikte Yıldız Pazar'da işlem görebilecek büyüklükteki şirketlerin ilk kotasyon şartlarında bazı iyileştirmeler yapılmıştır.

Borsamızda işlem yapma yetkisi verilenlerin 2018 yılı için ödeyecekleri yıllık aidat tutarlarının 2017 yılı için açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (YİÜFE) oranlarından küçük olanının %10 altında bir artışla belirlenmesi sağlandı ve dar yetkili aracı kurumlardan yıllık aidat alınmaması uygulamasına devam edildi.

Piyasa sistemlerine erişim için üyelere tahsis edilen terminal ve kullanıcı ücretlerinin 2017 yılı için açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (YİÜFE) oranlarından küçük olanının %10 altında bir artışla belirlenmesi sağlandı. Borçlanma Araçları Piyasası ile Kıymetli Madenler Piyasasının BISTECH geçişi kapsamında üye, üye temsilcileri, kullanıcı ve terminallere ilişkin çalışmalar sorunsuz olarak gerçekleştirilmiştir.

Borsa İstanbul ve Koç Üniversitesi iş birliği ile şirketlere kurumsal dönüşüm süreçlerinde destek olmak amacıyla hazırlanan ve 4 ayda toplam 88 saatlik seminerden oluşan ilk BISTEP Programı 25 Mayıs 2018 tarihinde tamamlandı. Üyelerin terminal ve kullanıcı tahsis/iade taleplerinin Borsamız web sitesinde yer alan standart formlarla iletilmesi sağlandı.

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

**PIYASA VE ÜRÜNLERİN
ETKİN TANITIMI**

**YENİ ÜRÜNLER ve
GİRİŞİMLER**

SERMAYE PİYASASI YATIRIMCILARI

Yatırım kuruluşlarının müşterileri (bireysel ve kurumsal yatırımcılar)

İLETİŞİM KANALLARI

Yatırımcı Danışma Merkezi
Etkinlikler ve eğitimler
Sanal seans odaları

İLETİŞİM KONULARI

Finansal okuryazarlık, ürün ve hizmetler

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Piyasaların tanıtılması ve geliştirilmesi projesi kapsamında aracı kurumlarla birlikte düzenlenen 14 etkinlikte yaklaşık 2800 yatırımcıya ulaşılmıştır.

Payları Borsa İstanbul piyasalarında işlem gören şirketlerin yatırımcı farkındalığını artırmak ve onları ekonomi basınında ön plana çıkarmak adına kısa Gong Töreni çekimlerine ve bu çekimlerin ekonomi basınında yayınlanmasına başlanmıştır.

Yatırımcılar için geniş kapsamlı bilgilendirme etkinlikleri düzenlenmiştir.

Borsamız konferans salonu finansal okuryazarlığın artırılmasına yönelik çalışmalar için üyelerimizin kullanımına ücretsiz olarak sunulmuştur. Finansal okuryazarlık kapsamında üniversiteler ile iş birliği içinde BİSTLAB Uygulama ve Simülasyon Merkezleri faaliyete geçirilmiştir. 2018 yılında dört üniversitede BİSTLAB laboratuvarının açılışı gerçekleştirilmiştir.

DÜZENLEYİCİ KURUMLAR

Sermaye Piyasası Kurulu başta olmak üzere düzenleyici kamu otoriteleri

İLETİŞİM KANALLARI

Doğrudan iletişim, iş birlikleri, raporlar, düzenlemeler

İLETİŞİM KONULARI

Düzenleyici ve yasal altyapı, denetim ve gözetim faaliyetleri

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkarılan Tebliğ ve Yönetmeliklere görüş verilmektedir.

Gözetim, üye denetimi ve şirket denetimi faaliyeti kapsamında düzenlenen raporlar Sermaye Piyasası Kurulu ile paylaşılmakta ve sonrasında SPK'nın ilgili dairesi ile koordineli çalışma yürütülmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu personeli için Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası işleyiş esasları ve gözetimi konulu eğitimler düzenlenmiştir.

Kotasyon Yönergesi değişiklikleri SPK'ya iletilmiştir. VDMK ve İTMK'lardan 2019 yılı sonuna kadar kotasyon ücretinin alınmayacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

**PIYASA VE ÜRÜNLERİN
ETKİN TANITIMI**

**YATIRIMCI
TABANINDA BÜYÜME**

**YENİ ÜRÜNLER ve
GİRİŞİMLER**

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

**YATIRIMCI
TABANINDA BÜYÜME**

**PIYASA VE ÜRÜNLERİN
ETKİN TANITIMI**

PAYDAŞLARIMIZ

ÇALIŞANLARIMIZ

Etik ilkelere bağlı ve değerlere önem veren, kalifiye bir insan kaynağı

İLETİŞİM KANALLARI

İşe alım süreci, çalışanlara yönelik eğitim programları, performans değerlendirme toplantıları, iç iletişim mecraları, bilgilendirme/paylaşım toplantıları

İLETİŞİM KONULARI

Adil işe alım ve istihdam uygulamaları, çalışma ortamının iyileştirilmesi

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Yeni İnsan Kaynakları Yönergesi 01 Kasım 2018 tarihinde Yönetim Kurulu onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Çalışanlara esnek çalışma imkânı getirilmiştir.

Yurt içi ve yurt dışı eğitim destek uygulamaları hayata geçirilmiştir.

2017 ve 2018 yıllarını kapsayan 5. Dönem Toplu İş Sözleşmesinin geçerliliği yılsonunda bitmiştir. Yeni dönem sözleşme için işveren ve sendika temsilcileri arasındaki görüşmeler devam etmektedir.

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

ÇALIŞAN GELİŞİMİ

İŞTİRAKLERİMİZ

İLETİŞİM KANALLARI

Doğrudan iletişim, çalıştay ve toplantılar

İLETİŞİM KONULARI

Yeni projeler, ortak ürün ve etkinlikler

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

2019-2021 stratejisi Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile birlikte hazırlanmış olup stratejik öncelikler Grup bazında belirlenmiştir.

Yeni ürün geliştirme süreçlerinde IT ekipleri de dahil olmak üzere tüm Grup şirketleri birlikte çalışmaktadır.

Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile sinerji toplantıları düzenlenmektedir. Kurumlar arasında sinerji oluşturulması amacıyla ortak satın alımlar toplantılarında değerlendirilmekte, benzer özellikteki talepler topluca ve tek seferde temin yoluna gidilmektedir. Ortak satın alımlar fiyat avantajı ve operasyonel kolaylık sağlamaktadır. Ek olarak, BISTECH Teknolojik Dönüşüm Programı ile süreçler daha da entegre bir hale gelmiştir.

Kotasyon Direktörlüğüne işlem gören şirketlerle ilgili alınan kararlar Borsamız iştiraki olan Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. ve İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'ye bildirilmektedir. İhraç edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin bilgiler, ortaklıkların fiili dolaşım oranı bilgisi, paylara ilişkin bazı temel veriler, ortaklıkların yatırımcı sayısı, halka açıklığı vb. bilgiler Merkezi Kayıt İstanbul'dan temin edilmektedir.

Eurasia Data Dissemination Network (EDDN) kapsamında Sarajevo Stock Exchange, Montenegro Stock Exchange, Macedonian Stock Exchange ve Pakistan Stock Exchange verileri Borsamızca dağıtılmaktadır.

Bunun yanı sıra, Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul verileri de Borsamız tarafından dağıtılmakta olup bu kurumlarla ortak veri paketlerinin oluşturulması kapsamında çalışmalar da yapılmaktadır.

Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile ortak Olağanüstü Durum Tatbikatı düzenlenmiştir.

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

GRUP SİNERJİSİ

**YENİ ÜRÜNLER VE
GİRİŞİMLER**

ÜNİVERSİTELER

İLETİŞİM KANALLARI

Üniversite öğrencileri ile üniversite ziyaretleri ve öğrencilere yönelik etkinlikler kapsamında sıklıkla iletişim kurulmaktadır.

İLETİŞİM KONULARI

Finansal okuryazarlık, kariyer imkânları

2018'DEKİ BAŞLICA KONULAR ve GELİŞMELER

Borsamız tarafından üniversitelerde düzenlenen kariyer günlerine katılım sağlanarak Borsamız tanıtılmakta ve kariyer imkânları anlatılmaktadır. Ayrıca yine üniversitelerde düzenlenen sermaye piyasası kurumları tanıtım seminerlerine de iştirak edilmekte ve öğrencilere sermaye piyasası hakkında genel bilgiler verilerek Borsamız tanıtılmaktadır.

Borsamız tarafından üniversite öğrenciler için öğrenci eğitim programı uygulanmaktadır. Program aracılığıyla gençlere iş hayatına atılmadan önce olası kariyer imkanlarına ilişkin yönlendirici bir vizyon sunulmakta, geleceğin sermaye piyasası çalışanları ile yatırımcılarının yetiştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Borsa İstanbul A.Ş. Öğrenci Eğitim Programına, başvuru kılavuzunda belirtilen bölümlerde okuyan yurt içi ve yurt dışındaki 4 yıllık üniversite ve 4 yıllık yüksekokulların üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile yüksek lisans ve doktora öğrencileri kabul edilmektedir. Ayrıca, mezuniyetinin üzerinden 6 aydan fazla süre geçmemiş öğrenciler de programa katılabilmektedir.

Program, yıl boyunca her biri 2 hafta süreli 20 ila 22 dönemde gerçekleştirilmektedir. Program bitiminde, katılımcılara Öğrenci Eğitim Programına katıldıklarına dair bir belge verilmektedir.

1. Üniversiteler tarafından düzenlenen girişimcilik, kitle fonlaması vb. konferans ve seminerlere sponsor olunmakta ve veya katılım sağlanmaktadır.
2. Üniversiteler tarafından öğrencilere dönük olarak düzenlenen sanal portföy yarışmalarına ücretsiz veri desteği verilmektedir. Ayrıca, Borsamızın desteğiyle üniversitelerde açılan BISTLAB'larda kullanılan veriler için ücret alınmamaktadır.
3. Üniversiteler tarafından Borsamıza ziyaretler organize edilmekte ve öğrenciler bilgilendirilmektedir.

4 ayrı eğitim kurumuna Finans Laboratuvarı kurulumu (BISTLAB) projesi kapsamında 21 adet bilgisayar ve uygulama kurulumu yapılmıştır. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi ve Konya Bilim Merkezi Finans Laboratuvarları açılışları yapılmıştır. İbn Haldun Üniversitesi kuruluşları tamamlanmış olup açılış için beklenmektedir.

**STRATEJİ İLE
BAĞLANTISI**

**YATIRIMCI
TABANINDA BÜYÜME**

**PIYASA VE
ÜRÜNLERİN ETKİN
TANITIMI**

ÖNCELİKLİ KONULAR

Borsa İstanbul faaliyetleri için önem taşıyan ekonomik, politik, sosyal ve çevresel konular ile stratejisinin temelini oluşturan ana konular yıllık olarak gözden geçirilmektedir. Borsa İstanbul'un kısa, orta ve uzun vadede değer üretimini etkileyen ve stratejisi kapsamında odaklandığı öncelikli konular, paydaşlar açısından önemi de göz önünde bulundurulmak suretiyle belirlenmiştir.

ÖNCELİKLİ KONULAR MATRİSİ

Paydaşlarımız açısından taşıdığı önem	<ul style="list-style-type: none">• Üyelik Yapısında İyileştirmeler Yapılması• Fiyatlama Politikaları	<ul style="list-style-type: none">• Paydaş İlişkileri• Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik	<ul style="list-style-type: none">• Piyasaların Etkinliği ve Sürekliliği, Teknolojik Dönüşüm: BISTECH• Piyasaların Tanıtılması ve Geliştirilmesi• Risk Yönetimi• Makroekonomik Ortam
	<ul style="list-style-type: none">• İşyeri Sağlığı ve Güvenliği• Atık ve Enerji Yönetimi• Eğitime Destek -EFİKAP	<ul style="list-style-type: none">• Piyasa bozucu eylemlerin minimize edilmesi• Etkin Organizasyon Yapısı ve Entegre İşbirlik Yönetimi	<ul style="list-style-type: none">• Finansal Okur Yazarlık, Yatırım Kültürünün Geliştirilmesi• Çalışan Gelişimi ve Memnuniyeti
	<ul style="list-style-type: none">• Kurumsal çözümlere yönelik yazılımların geliştirilmesi• Ar-Ge Merkezi Çalışmaları	<ul style="list-style-type: none">• Büyük Veri - Veri Yönetimi• Marka Yönetimi• Girişimcilik Ekosisteminin Desteklenmesi• İnovasyon	<ul style="list-style-type: none">• Düzenleyici Otorite ile İlişkiler• Etkin insan kaynakları• Etkili bir performans yönetim sistemi• Yetenek yönetimi• Payları işlem gören şirketlerine yönelik farkındalık yaratılması
	Borsa İstanbul'un kısa, orta ve uzun vadedeki performansına etkisi		

Piyasaların Etkinliği ve Sürekliliği, Teknolojik Dönüşüm: BISTECH

Borsa İstanbul'un teknolojik dönüşümü BISTECH, planlanan takvimde başarı ile yürütülmüş ve 2018 yılında 4 piyasanın aynı platform üzerinde çalışması gerçekleştirilmiştir.

İş ve sistem sürekliliğinin hedeflenen oranlarda gerçekleşmesi, teknoloji, piyasaların etkinliği ve devamlılığı Borsa İstanbul'un başlıca öncelikleri arasında yer almaktadır.

Borsa İstanbul, BISTECH sistemiyle modüler, düşük bakım ve işletim maliyetli, güvenilir, yüksek performanslı ve hızlı bir teknolojiye kavuşmuştur.

BISTECH teknolojisi ile emir iletimi, işlem öncesi ve sonrası süreçlerin hızı artırılırken, aynı zamanda birçok yenilik hizmete sunulmuş, küresel piyasalarla çok daha avantajlı koşullarla rekabet edebilir konuma gelinmiştir.

Borsa İstanbul grup şirketleri işlem, takas ve saklama hizmetlerini sunarken finansal piyasalar için yüksek değer taşıyan veriler üretmektedir.

BISTECH dönüşümünün 4 piyasamız için gerçekleşmesi sonrasında BISTECH teknolojisinin satışı için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

BISTECH Ar-Ge merkezinde yürütülen projeler ile teknolojiye dayalı kurumsal çözüm ürünleri geliştirilmesi konusunda çalışmalar hız kazandırılmıştır.

Ulusal bazda büyük veri ile veri analitiği uygulamalarına öncülük edilmesi amacıyla Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul verilerini de içeren uluslararası standartlarda bir Datastore oluşturulmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Piyasaların Tanıtılması ve Geliştirilmesi

Sermaye piyasalarının, ülkemizin ekonomik gücünü yansıtacak büyüklüğe ulaşması Borsa İstanbul'un temel önceliğidir.

Yeni ürün ve hizmetler geliştirmek, piyasalarda arz ve talep tarafını dengeli bir şekilde büyütme amaçlı tanıtım ve iş geliştirme faaliyetleri yürütmek, finansal mimariyi geliştirmek, yatırımcıların farkındalığını artırmak Borsa İstanbul stratejilerinin önemli yapıtaşları arasında yer almaktadır.

Piyasaların etkin tanıtımı ile arz ve yönünde talep yönünde daha fazla sermaye piyasası katılımcısına ulaşılması ve üretilen değerlerin artırılması amaçlanmaktadır.

Borsada işlem gören şirket sayısının artırılması, büyük şirketlerin halka arza teşvik edilmesi, şirketlerin finansman ihtiyacının para piyasası ürünlerine alternatif olarak sermaye piyasası ürünleri ihracı yoluyla karşılanması ve şirketlerin kurumsal yönetim anlayışının geliştirilmesi yönünde mevzuatta geliştirici düzenlemelerin hayata geçirilmesi konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Ek olarak, ihtiyaçlar ve talepler doğrultusunda pazarlar geliştirilmekte, yeni ürünler ve hizmetler sunulmaya devam edilmektedir.

Stratejik hedeflerle uyumlu olacak şekilde sermaye piyasası paydaşlarına yönelik tanıtım ve farkındalık faaliyetleri yürütülmeye devam edilmektedir.

Finansal okuryazarlığın geliştirilmesi kapsamında finansal ve akademik kuruluşlar ile sermaye piyasaları ve ürünlerine yönelik farkındalığın artırılması ve paydaşların bilinçlendirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Yeni Ekonomi Programı'nda belirtilen hedefler temel alınarak sermaye piyasalarının derinleştirilmesine yönelik finansal kuruluşlarla stratejik iş birliği çalışmaları devam etmektedir.

ÖNCELİKLİ KONULAR

SKH	Öncelikli Konu	DEĞER ÜRETİMİNE VE STRATEJİYE ETKİSİ	FAALİYETLER VE GELECEĞE BAKIŞ
 8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME	Risk Yönetimi Risklerin belirlenmesi, korunma stratejilerinin geliştirilmesi ve bu kapsamda sistemsal ve kurumsal iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır.	Risk yönetiminin daha etkin hale gelmesi ile birlikte Borsa İstanbul'un ve paydaşlarının maruz kalabileceği riskler minimize edilmekte, böylece paydaşların güvenle işlem yapabilecekleri bir platform sunulmaktadır.	Borsa İstanbul'un esas faaliyetlerine ilişkin risklerin netleştirilmesi ve kapsamlı önleyici tedbirlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.
 9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI			
 8 İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME	Makroekonomik Ortam Şirketler başta olmak üzere piyasalarda finansal istikrar için alternatif korunma ürün ve mekanizmalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu kapsamda, Borsa İstanbul yenilikçi ürün ve pazarları ile alternatif korunma ürün ve mekanizmaları sunmaktadır.	Döviz kurunda oynaklığının Borsa İstanbul finansal tabloları üzerindeki etkisi oldukça düşüktür. Piyasada görülen oynaklık, türev ürünlere talebi artırdığından işlem hacmi ve gelirler üzerinde pozitif etkiler oluşturmaktadır. Borsa İstanbul, piyasanın ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak alternatif ürünler geliştirmiş ve paydaşların kullanımına sunmuştur.	Türev ürünleri bireysel ve kurumsal tüm paydaşların risklerini yönetmelerine uygun ve erişilebilir kılmak amacıyla adımlar atılmaktadır. Bunlar arasında; - TL faiz riskini yönetilebilir kılabilecek likit enstrümanlar - Döviz riski yönetimini etkin kılabilecek düzenlemeler - Oynaklık üzerine yapılandırılmış korunma amaçlı alternatif enstrümanların sunulması yer almaktadır. Ayrıca, TL Sabit - TL Değişken Faiz Swap Piyasasının altyapısının oluşturulması amacıyla Döviz Swap Piyasasının etkinleştirilmesi ve Repo ve Para Piyasalarında konsolidasyonun sağlanarak kısa vadeli TL referans değişken faizin oluşturulması hedeflenmektedir.
 9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI			

17 HEDEFLER İÇİN
ORTAKLIKLAR

Paydaş İlişkileri

Borsa İstanbul paydaşlarıyla etkili ve devamlı diyalog halinde olmaya özen göstermektedir.

Borsa İstanbul üniversitelerle yaptığı işbirlikleriyle finansal okuryazarlığın geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Borsa İstanbul, önemli paydaşları olarak gördüğü aracı kurumların finansal okuryazarlık çalışmalarını desteklenmektedir.

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerle olan iletişim ve destek faaliyetleri artırılarak sürdürülmektedir.

2018 yılında yürütülen strateji güncelleme çalışmaları başta olmak üzere paydaşların öncelikleri ve ihtiyaçları iş süreçlerine yansıtacak şekilde değerlendirilmiştir.

Özellikle ana ortağımız TVF ve stratejik ortağımız EBRD ile stratejik plan ve aksiyon planı gibi önemli birçok konuda sıkı ve yakın bir iletişim sürdürülmektedir.

Borsa İstanbul deneyimli kadrosu ile sermaye piyasası araçları için entegre bir işlem platformu sunmaktadır. Paydaşlarla olan etkileşimini sürekli üst seviyede tutma hedefiyle paydaşlarla olan etkili diyalog 2018 yılında da sürdürülmüştür. İlave olarak en önemli paydaşlarımız arasında yer alan piyasa katılımcıları bakış açısını iş ve yönetsel süreçlere entegre etme amacıyla piyasa bilgisine sahip insan kaynağı organizasyon yapısı güçlendirilmektedir.

Pay sahipleri ile ilişkiler etkin şekilde yürütülmekte, pay geri alımı, temettü dağıtımı ve benzeri konularda pay sahiplerinin bilgi talepleri karşılanmaktadır.

Paydaşlarımızdan işlem gören şirketlerimize yönelik ürünler ve hizmetler bazında memnuniyet çalışmalarımız devam etmektedir.

Önümüzdeki dönemde iş birimi bazında paydaş memnuniyet anketleri düzenlenecektir.

12 SORUMLU
TÜKETİM VE
ÜRETİM17 HEDEFLER İÇİN
ORTAKLIKLAR

Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik

Borsa İstanbul, Entegre Raporlama yaklaşımı hakkında farkındalık yaratmak ve şirketlerin bu alandaki uygulamalarına destek olmak amacıyla çalışmalar yürütmektedir.

Sürdürülebilir Borsalar Girişimi (SSE) ve Dünya Borsalar Federasyonu (WFE) başta olmak üzere sürdürülebilirlik alanında öncü yerel ve uluslararası kuruluşlarla iş birliklerini sürdürmektedir.

Kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik, Borsa İstanbul'un kurumsal stratejisinin önemli bir parçası olup risklere karşı dayanıklı, etkin, adil ve rekabetçi işlem ortamını destekleyerek Borsa İstanbul'un Türkiye ekonomisine değer katma anlayışının temelini oluşturmaktadır.

Sürdürülebilirliğin önemli itici güçlerinden biri olduğuna inandığımız yenilikçiliği hem kendi şirketimiz hem de paydaşlarımız nezdinde teşvik ediyoruz ve sürdürülebilir ürün çeşitliliğini artırmaya yönelik çalışıyoruz.

Ayrıca 2019 yılında Sürdürülebilirlik Rehberinin güncellenmesini planlıyoruz.

SKH

Öncelikli
Konu

DEĞER ÜRETİMİNE VE
STRATEJİYE ETKİSİ

FAALİYETLER VE GELECEĞE
BAKIŞ

<p>Piyasa bozucu eylemlerin minimize edilmesi Borsamızca yürütülen piyasa gözetim faaliyetleri; “ön gözetim” ve “ayrıntılı gözetim” faaliyetlerinden oluşmaktadır.</p> <p>Ön gözetim faaliyetleri; Borsa piyasalarına iletilen emirler ve Borsada gerçekleşen işlemlerin BISTECH Platformu’nun elektronik gözetim sistemi üzerinden gerçek zamanlı çapraz olarak izlenmesi ile sistemin ürettiği sinyal ve uyarıların denetçiler tarafından değerlendirilmesi ve incelenmesi süreçlerinden oluşmaktadır. Bu süreç sonunda mevzuata aykırılık teşkil ettiği yönünde bir şüpheye ulaşılmaması halinde, konu detaylı inceleme yapılmaktadır.</p> <p>Ayrıntılı gözetim faaliyetleri; şüpheye ilişkin delillerin toplanması, failerin tespit edilmesi, suç kastının ispatlanması, elde edilen menfaatin hesaplanması için yapılan analiz, inceleme ve raporlama faaliyetlerinden oluşmaktadır. Gözetim faaliyetlerinin her aşamasında ulaşılan bulgular ve değerlendirmeler SPK ile paylaşılmaktadır.</p>	<p>Piyasa işlemlerinin adil, dürüst ve rekabetçi bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve mevzuata aykırı şekilde gerçekleştirilen işlemlerin tespiti piyasalara olan güvenin pekiştirilmesi ve uzun vadede yatırım kültürünün geliştirilmesi için önem taşımaktadır.</p> <p>Piyasa bozucu eylemlerin asgari düzeye indirilmesi görev ve sorumluluğuyla Borsa İstanbul gözetim sistemini sürekli geliştirmektedir.</p>	<p>Piyasa gözetimini etkinleştirme çalışmaları kapsamında; 1) SPK’nın görüşleri doğrultusunda Volatilite Bazlı Tedbir Sistemi (VBTS) ve Yatırımcı Bazlı Tedbir Sistemi (YBTS) uygulamalarında periyodik değerlendirme ve geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. 2) BISTECH Gözetim Sistemi (SMARTS) tarafından üretilen sinyal ve uyarıların, Pay Piyasası ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası işlemlerinin yanı sıra borçlanma araçları piyasası ile kıymetli madenler ve taşlar piyasasındaki işlemleri de kapsayacak şekilde geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. 3) Gözetim Tedbirleri Yönergesi hazırlanmıştır. Taslak hakkında SPK’nın görüş ve değerlendirmeleri doğrultusunda çalışmalar devam etmektedir.</p>
<p>Etkin Organizasyon Yapısı ve Entegre İşbirlik Yönetimi Borsa İstanbul’un piyasa beklentilerine verdiği artan önem dolayısıyla organizasyon yapısında güncelleme yapılmaktadır.</p> <p>Grup sinerjisi kapsamında Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile işbirliği derinleştirilmektedir.</p>	<p>Piyasa beklentilerine verilen artan önem dolayısıyla piyasa tecrübesiyle donatılmış personel istihdamına ağırlık verilmektedir.</p> <p>Piyasa beklentilerini yansıtabilecek bir organizasyon yapısına ulaşmaya yönelik çalışmalar yapılmakta ve peyderpey organizasyonel değişiklikler uygulamaya alınmaktadır. Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile işbirliğinin derinleştirilmesi kapsamında stratejik planlar ve aksiyon planları uyumlaştırılmaktadır.</p>	<p>İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (ISEDAK) hedefleri çerçevesinde, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üye ülke borsaları arasında iş birliğinin artırılması ve İslami Finans alanında ilerleme sağlanması amacıyla ISEDAK Proje Grubu oluşturulmuştur.</p> <p>İnsan kaynağının niteliğinin artırılması ve piyasa tecrübeli kişilerin istihdam edilmesine, piyasa odaklı organizasyonel değişikliklerin yapılmasına ve grup sinerjisinin artırılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.</p>

4

NİTELİKLİ
EĞİTİM

Finansal Okur Yazarlık, Yatırım Kültürünün Geliştirilmesi

Ülkelerin sürdürülebilir ekonomik büyümeleri açısından sermaye piyasaları kilit bir role sahip bulunmaktadır.

Finansal kavramlara ilişkin bilgi, kişisel finans yönetimi becerisi, uygun finansal karar verebilme kabiliyeti ve gelecek finansal ihtiyaçlar için etkin planlama yapabilme becerilerinin gelişmesini sağlayan finansal okuryazarlık farkındalığı artırılarak sermaye piyasalarına katılım artacaktır.

Finansal okuryazarlığın gelişmesi bir taraftan bireylerin kişisel finans yönetimi ve finansal karar verme kapasitelerini geliştirerek refah düzeylerinin artmasına diğer taraftan finansal istikrarın ve sermaye piyasalarının derinleşmesine katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda, Türkiye’de finansal okuryazarlığın geliştirilmesi, Borsa İstanbul’un temel stratejik önceliği olan Türk sermaye piyasalarının derinleştirilmesi ve bu şekilde üstün finansal performansa ulaşılması hedefi ile tam uyum göstermektedir. Sermaye piyasaları, şirketlere düşük maliyetli finansman sağlanması, sermayenin tabana yayılması, finansal okuryazarlığın ve yatırım kültürünün geliştirilmesi, tasarruf ve yatırım bilincinin artırılması açılarından önem taşımaktadır.

Borsa İstanbul, finansal okuryazarlık kapsamında eğitimler ve seminerler düzenlemekte, aracı kurumlar ve üniversiteler tarafından Borsa İstanbul bünyesinde eğitim ve seminer düzenlenmesini desteklemektedir. Bu kapsamda, 2018 yılında aracı kurumların iş birliği ile yaklaşık 2.800 kişinin katılımı ile 14 etkinlik gerçekleştirilmiş ve bu etkinliklerde sermaye piyasaları, Borsa İstanbul piyasaları, ürünler ve benzeri konularda sektör profesyonellerinin ve eğitimcilerin katılımlarıyla pratik bilgiler paylaşılmıştır. Borsa İstanbul konferans salonu finansal okuryazarlığın artırılmasına yönelik çalışmalar için üyelerin kullanımına ücretsiz tahsis edilmektedir.

2018 yılında İstanbul Ticaret Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İbn Haldun Üniversitesi ve Konya Bilim Merkezi bünyesinde faaliyete geçen BISTLAB merkezleri sayesinde kullanıcılar seçilmiş canlı ortam verileri üzerinden borsacılık faaliyetlerini deneyimleyebilmektedir.

4

NİTELİKLİ
EĞİTİM

5

TOPLUMSAL
CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Çalışan Gelişimi ve Memnuniyeti

Borsa İstanbul’un önemli varlıklarının başında iyi eğitimli ve uzmanlaşmış insan kaynağı bulunmaktadır.

Çalışanların eğitim olanaklarının geliştirilmesini ve kişi başına eğitim saatinin artırılmasını, çalışan motivasyonunun korunmasını ve performans bazlı ücretlendirme sistemini kapsayan çalışmalar öncelikler arasında yer almaktadır.

Çalışanlara sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuat gerekliliklerin ötesinde bir performansın hayata geçirilmesi ve böylece örnek bir şirket olunması hedeflenmektedir.

Ücret ve sosyal yardımların yanında çalışanlara geniş kapsamlı sağlık sigortası desteği sağlanmaktadır.

Çalışanlara ilişkin olarak;
-Performans sisteminin uzmanlık grubu çalışanlarına kadar hedef ve yetkinlik bazlı oluşturulması
-Performans bazlı ücretlendirme
-Kritik rollerin belirlenmesi ve yedekleme planı doğrultusunda eğitimlerin gerçekleştirilmesi
-Üst yönetim ile çalışanların iletişiminin güçlendirilmesi
-Şirket stratejisinin çalışanlar tarafından içselleştirilmesi çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır.

2018

PERFORMANSIMIZ

PIYASA İŞLEMLERİ ve KOTASYON

ÜYELİK, VERİ VE TEKNOLOJİ

İŞLEM SONRASI

TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM: BISTECH

2018 YILINDA SUNULMAYA BAŞLANAN YENİ ÜRÜN VE HİZMETLER

ÇALIŞANLARIMIZ

BORSA İSTANBUL'DA PAY PİYASASI, BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI, VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI VE KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI OLMAK ÜZERE DÖRT ANA PİYASA BULUNMAKTADIR.

TAKAS İSTANBUL BÜNYESİNDE PARA PİYASASI, ÖDÜNÇ PAY PİYASASI VE TÜRKİYE ELEKTRONİK FON ALIM SATIM PLATFORMU (TEFAS) HİZMET VERMEKTEDİR.

ŞİRKETLER, PAY, TAHVİL VE BONO BAŞTA OLMAK ÜZERE SERMAYE PİYASASI ARAÇLARINI HALKA ARZ EDEREK YA DA HALKA ARZ ETMEKSİZİN NİTELİKLİ YATIRIMCILARA İHRAÇ ETMEK SURETİYLE SERMAYE PİYASASININ SUNDUĞU FIRSATLARDAN YARARLANABİLMEKTEDİRLER.

PAY PİYASASI

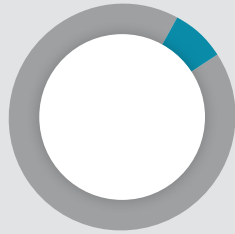
Paylar, yeni pay alma hakları, borsa yatırım fonları, varantlar, gayrimenkul yatırım fonları ve sertifikaların işlem gördüğü Pay Piyasası yerli ve yabancı yatırımcılar için likit, şeffaf ve güvenli yatırım ortamı sağlamaktadır.

%8

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 114 Milyar TL

2017 yılına göre
%43 artış

- BIST 100 yılı 91.270,48 puan seviyesinden tamamlamıştır.
- İşlem hacmi 10.08.2018 tarihinde 16,46 milyar TL ile rekor kırmıştır.

BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI

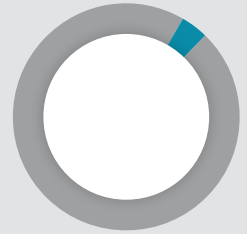
Borçlanma Araçları Piyasası hem kesin alım-satım işlemleri hem de repo-ters repo işlemleri için tek organize piyasadır.

%4

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 59 Milyar TL

2017 yılına göre
%7 azalış

- Kesin Alım-Satım pazarında işlem hacmi 24.09.2018 tarihinde 6,3 milyar TL ile rekor kırmıştır.
- Repo-Ters Repo pazarında işlem hacmi 7.09.2018 tarihinde 155,9 milyar TL ile rekor kırmıştır.
- 2018 Ekim ayında swap pazarı faaliyete geçmiştir.
- 2018 Aralık ayında, TCMB zorunlu karşılıklarda yaptığı değişiklikle Borsa İstanbul piyasalarındaki repo işlemlerinden sağlanan fonları zorunlu karşılık dışında bırakmıştır. Böylece Bankalararası Repo-Ters Repo Pazarı'na olan ihtiyaç ortadan kalkmış, repo pazarları birleştirilmiş ve likidite konsolidasyonu sağlanmıştır.

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda pay, endeks ve döviz dayalı opsiyonlar ile pay, endeks, döviz, elektrik, emtia, kıymetli madenler, yabancı endeksler ve metal üzerine vadeli işlem sözleşmeleri işlem görmektedir.

%6

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 89 Milyar TL

2017 yılına göre
%46 artış

- İşlem hacmi 10.08.2018 tarihinde 13,3 milyar TL ile rekor kırmıştır.
- İşlem miktarı 31.05.2018 tarihinde 2,8 milyon adet ile rekor kırmıştır.
- 2018 son çeyrekte, 10 adet pay vadeli işlem sözleşmesine, banka ve sinai endekslerine, GBP/USD döviz kuruna dayalı vadeli işlem sözleşmeleri ve vadeler arası strateji sözleşmeleri işleme açılmıştır.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

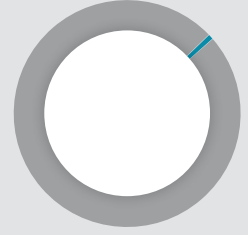
Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda altın, gümüş, paladyum, platin, kıymetli taşlar işlem görmekte, altın ve gümüş saklama hizmeti verilmektedir.

%1

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 12 Milyar TL

2017 yılına göre
%4 azalış

- İşlem hacmi 15.08.2018 tarihinde 853,6 milyon TL ile rekor kırmıştır.
- İşlem miktarı 16.04.2018 tarihinde 23,4 ton adet ile rekor kırmıştır.

PARA PİYASASI

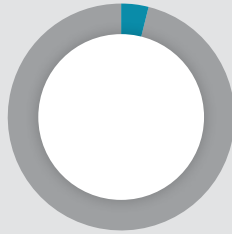
Fon fazlası ve/veya fon ihtiyacı olan üyelerin talep ve tekliflerinin karşılaşmasını sağlayan organize bir piyasadır.

%4

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 51 Milyar TL

2017 yılına göre
%33 artış

- 2018 yılında toplam 856 milyon TL işlem hacmi gerçekleşmiştir.

KOTASYON

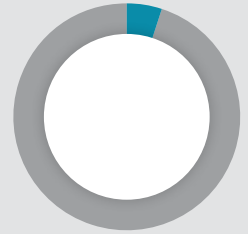
Yerli ve yabancı birincil ve ikincil halka arzlar gerçekleşmektedir.

%5

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 72 Milyar TL

2017 yılına göre
%33 artış

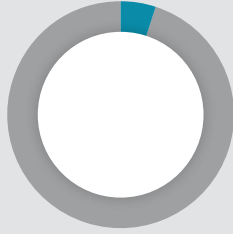
- Halka arzların teşvik edilmesi için kâr şartına ve özsermaye şartına istisnalar getirilmiştir. Ayrıca SPK tarafından halka arz fiyat aralığını revize etme olanağı getirilmiş ve yerli-yabancı tahsisat oranlarında halka arzı teşvik edici değişiklikler yapılmıştır.
- 2018 yılında toplam 8,4 milyar TL büyüklüğünde 10 yeni halka arz gerçekleşmiştir. Bedelli sermaye artırımlarında 6,4 milyar TL kaynak sağlanmıştır.

VERİ DAĞITIMI

Borsa İstanbul piyasalarında oluşan veriler Borsa İstanbul'un lisanslı veri dağıtım kuruluşları üzerinden eşanlı, gecikmeli ve gün sonu verisi şeklinde yatırımcılara ulaştırılmaktadır. Bu kapsamda, Borsa İstanbul'un farklı düzeydeki veri paketleri iki yüze yakın veri dağıtım kuruluşu tarafından beş yüz bin yurtiçi ve yurtdışı kullanıcıya iletilmektedir.

%5

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 65 Mn TL
2017 yılına göre
%34 artış

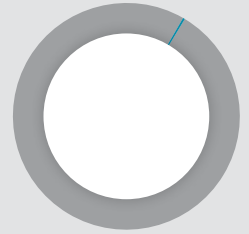
- Borsa İstanbul verileri için dağıtım yetkisine sahip kuruluşlarının sayısı 200'e yakındır.
- Veri dağıtım kuruluşlarınca Borsa İstanbul'a raporlanan veri kullanıcı sayısı 2018 Aralık ayında 500.000'e yakın olmuştur.

ENDEKS LİSANSLAMA

Borsa İstanbul, yatırımcıların piyasada oluşan hareketleri takip edebilmeleri amacıyla piyasalara ilişkin farklı nitelikte endeksler hesaplamaktadır. Borsa İstanbul'a ait endeksler finansal kuruluşlarca ürünlerinde dayanak veya karşılaştırma ölçütü olarak kullanılabilir. Ayrıca, Borsa İstanbul verilerini kullanarak endeks hesaplamak isteyen kurumlara lisans verilmektedir.

%0,5

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 7 Mn TL
2017 yılına göre
%3 artış

- Borsa İstanbul'da 2018 yıl sonu itibarıyla, paya dayalı 55'i anlık toplam 330 endeks, borçlanma araçları, altın, mevduat, fon gibi farklı yatırım araçlarına dayalı 32 endeks, 20 adet risk kontrol endeksi ve ayrıca BIST 30 ve BIST 100 Endeksleri'ne bağlı 4 adet kısa ve 2 adet kaldıraçlı endeks hesaplanmaktadır.
- Borsa İstanbul'a ait endeksler 2018 yıl sonu itibarıyla 25 finansal üründe dayanak olarak kullanılmakta, 750'ye yakın fonda ise karşılaştırma ölçütü olarak kullanılmaktadır.
- Kendi adına endeks hesaplatmak isteyen kuruluşlara verilen "Endeks Hesaplama Hizmeti" kapsamında ise 4 farklı kuruma 6 adet endeks hesaplanmaktadır.

Borsa İstanbul veri satışı, lisans, üyelik, piyasa erişim ve kolokasyon hizmetleri sunmaktadır.

KOLOKASYON HİZMETİ İLE PİYASA KATILIMCILARI KENDİ SİSTEMLERİNİ BORSA SİSTEMLERİ İLE AYNI LOKASYONDA BULUNDURMA AYRICALIĞINA SAHİP OLMAKTADIR. SİSTEMLERİNİ BORSA İSTANBUL BİRİNCİL VERİ MERKEZİ'NE TAŞIYAN KOLOKASYON MÜŞTERİLERİ EN HIZLI VE EN GÜVENLİ ŞEKİLDE BORSAYA DOĞRUDAN ERİŞEBİLMEKTEDİR.

ÜYELİK VE PİYASA ERİŞİMİ

Borsa İstanbul'da üye olarak veya üye olmaksızın işlem yapma yetkisi verilmektedir. Borsa İstanbul üyeleri, sermaye piyasasında faaliyet göstermek üzere yetkilendirilmiş aracı kuruluşlardan ve Kıymetli Madenler Piyasasında faaliyet göstermek üzere yetkilendirilmiş kıymetli madenler aracı kuruluşlarından oluşmaktadır. Piyasa özelliğine göre diğer gerçek ve tüzel kişilere de üye olmaksızın işlem yapma yetkisi verilebilmektedir. Piyasa erişimi, Borsa İstanbul üyelerinin faaliyette buldukları piyasalara uzak erişim noktalarından, eş yerleşimden (kolokasyon) ve seans salonundan bağlantı sağlayarak işlem yapması ve bilgi alışverişinde bulunması için gerekli tüm sistem, yazılım ve donanım hizmetlerinden oluşmaktadır.

TEKNOLOJİ HİZMETLERİ

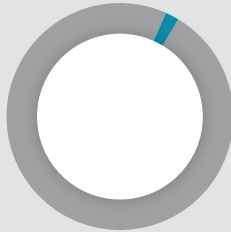
Borsa İstanbul, piyasa katılımcılarının sistemleriyle Borsa sistemlerinin aynı lokasyonda bulundurma ayrıcalığının sunulduğu kolokasyon hizmetinin yanında, üyelerin işlem öncesinde risk yönetimi yapmasına imkan sağlayan PTRM uygulaması, yüksek hızlı emir ve veri iletimi için geliştirilmiş OUCH ve ITCH protokolleri, zaman bilgisine senkronize olarak erişim sağlayan zaman sunucusu gibi teknoloji hizmetlerini piyasa katılımcılarının kullanımına sunmaktadır.

%2

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 24 Milyon TL

2017 yılına göre
%26 artış

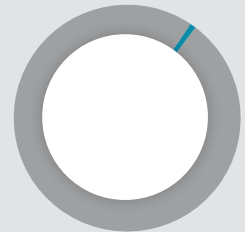

%1

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 16 Milyon TL

2017 yılına göre yaklaşık
%53 artış

- Piyasanın ihtiyaç duyduğu ürün ve hizmetlerin belirlenmesi amacıyla müşterilerimiz ile görüşmeler yapılmaya devam edilmiştir.

- PTRM Hizmeti BAP için de kullanılmaya başlanmıştır.

İŞLEM SONRASI HİZMETLER BORSA İSTANBUL'UN İŞTİRAKLERİ TAKAS İSTANBUL VE MERKEZİ KAYIT İSTANBUL TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLMEKTEDİR.

Takas İstanbul sahip olduğu 'merkezi takas' ve 'bankacılık' lisansları ile Türk sermaye piyasalarında, üyelerine, takas, mutabakat, saklama, merkezi karşı taraf ve bankacılık hizmetleri sunmaktadır.

Merkezi Kayıt İstanbul, Türkiye sermaye piyasası araçları için hak sahibi bazında (direct model) tam kaydılaştırma (full dematerialization) modelini uygulayan merkezi saklama kuruluşudur.

TAKAS

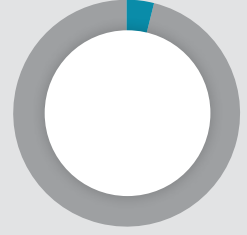
Borsa İstanbul üyelerinin alım satım işlemlerinden doğan menkul kıymet teslim etme ve teslim alma taahhütleri ile alım satımına konu olan menkul kıymet karşılığındaki ödeme taahhütleri Takas İstanbul aracılığıyla hesaben sonuçlandırılmaktadır.

%4

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 59 Milyon TL

2017 yılına göre
%63 artış

SAKLAMA VE HESAP YÖNETİMİ

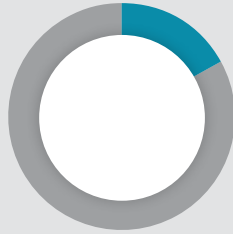
Merkezi Kayıt İstanbul kaydılaştırılmış sermaye piyasası araçları ve elektronik ürün senetleri için merkezi saklama hizmeti vermekte, Borsa İstanbul nezdinde kıymetli maden saklaması yapılmaktadır. Takas İstanbul da ana fonksiyonlarından birisi olarak çeşitli başlıklarda saklama ve hak kullanım hizmetleri sunmaktadır.

%17

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 233 Milyon TL

2017 yılına göre
%37 artış

İŞLEM SONRASI FİNANS (BANKACILIK HAZİNE OPERASYONLARI)

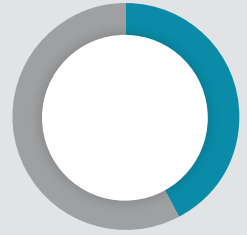
Güçlü bilançosunu etkin bir risk yönetimi ile verimli bir şekilde kullanan Takas İstanbul, temel bankacılık faaliyetlerinden olan hazine operasyonları gerçekleştirmektedir.

%38

Toplam konsolide gelire katkısı

GELİR 532 Milyon TL *

2017 yılına göre
%67 artış

* Takas İstanbul Faiz Gelirleri net olarak gösterilmiştir.

TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM: BISTECH

Öncelikli
Konu

PIYASALARIN ETKİNLİĞİ VE SÜREKLİLİĞİ

BORSA İSTANBUL BÜNYESİNDE YER ALAN TÜM PİYASALARIN ORTAK İŞLEM VE İŞLEM SONRASI PLATFORMUNDA HİZMET VERMESİNE YÖNELİK BISTECH TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM PROGRAMI GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR.

Borsa İstanbul ile NASDAQ arasında 20 Ocak 2014 tarihinde imzalanan stratejik iş birliği anlaşması çerçevesinde yaklaşık 5 yıldır sürdürülen çalışmalar neticesinde BISTECH teknolojik dönüşüm programının Faz 2+ olarak adlandırılan aşaması 2 Temmuz 2018 Pazartesi günü itibarıyla başarıyla devreye alınmıştır.

Süreç boyunca BISTECH sistemi üzerinde işleyiş kurallarındaki değişiklikler ve teknolojik farklılıklara ilişkin üye ve veri yayın kuruluşlarına bilgilendirme toplantıları ve üye eğitimleri gerçekleştirilerek paydaşlarla görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Dünya finans tarihindeki en büyük teknolojik dönüşümlerden biri olan BISTECH ile Borsa İstanbul piyasalarının tüm işlemleri aynı platform üzerinde uçtan uca gerçekleştirilmektedir.

Sermaye piyasalarının tüm paydaşlarını etkileyen bu uzun soluklu dönüşüm programında Borsa İstanbul, Takas İstanbul, Merkezi Kayıt İstanbul, SPK, NASDAQ, Aracı Kurumlar ve Bankalar, Veri Yayın Kuruluşları ve Yazılım Kuruluşlarını kapsayan 100'ün üzerinde firmadan 650'nin üzerinde çalışan aktif görev almıştır. Borsa İstanbul tüm piyasaları 2018 yılında ilk defa ortak işlem ve işlem sonrası platformda hizmet vermeye başlamıştır.

FAZ 1

PAY PİYASASI GEÇİŞİ
TAMAMLANDI.

30 KASIM 2015

FAZ 2

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON
PİYASASI GEÇİŞİ TAMAMLANDI.

6 MART 2017

FAZ 2+

BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI
İLE KIYMETLİ MADENLER VE
KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI GEÇİŞİ
TAMAMLANDI.

2 TEMMUZ 2018

Teknolojik dönüşümünü böylece üst limitlere yükselten Borsa İstanbul'un bundan sonraki hedefi; geliştirmeye devam ettiği yeni teknolojik özelliklerle diğer borsaların, yerli ve yabancı finans kuruluşlarının ilgi göstereceği ürün ve hizmetlerin önde gelen sağlayıcısı olmaktır.

2019 yılında BISTECH sistemi üzerinde yeni ürün ve ilave gelişmelere ilişkin çalışmalar devam edecektir.

2018 YILINDA SUNULMAYA BAŞLANAN YENİ ÜRÜN VE HİZMETLER

Öncelikli
Konu

PIYASALARIN TANITILMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

PAY PİYASASI

TARAF ÜYE KODLARININ SEANS SÜRESİNCE İŞLEM TERMİNALLERİNDEKİ SORGULARDA GÖSTERİMİ VE VERİ DAĞITICILARA GÖNDERİMİ

Pay Piyasası'nda gerçekleşen işlemlerde işleme taraf üye kodlarının seans süresince işlem terminallerindeki sorgularda gösterimi ve veri dağıtıcılara gönderimine ilişkin iki deneme uygulamasının piyasaya olumsuz herhangi bir etkisi gözlenmediğinden, bahse konu uygulamanın 02.05.2018 tarihinden itibaren tüm Pay Piyasası enstrümanlarında devreye alınması kararlaştırılmıştır.

YENİ BORSA PAYI İADE MODELİ

Borsamız Pay Piyasası'nda 2018 yılından itibaren geçerli olan yeni borsa payı iade modeli belirlenmiştir. Model iki farklı borsa payı iade modelinin birleşiminden oluşmaktadır. Bu modellerden ilki borsa payı iadesinde Pay Piyasası'nda yapılan işlem hacmi büyüklüğünü temel kriter olarak alırken (Büyüklük Kriteri) diğer model ise her bir üyenin, Pay Piyasası işlemlerinden dolayı Borsaya ödediği borsa payındaki gelişimi kriter olarak almaktadır (Gelişim Kriteri). Her bir üyeye yapılan toplam borsa payı iadesi ise bu iki kriterin koşulları çerçevesinde elde edilebilecek borsa payı iade tutarlarından büyük olanı kadar olmaktadır. Diğer bir ifade ile her bir üye, çeyrek dönemler olarak belirlenmiş olan değerlendirme dönemlerinde bu kriterlerin sadece birinden (tutar olarak daha büyük olanından) faydalanarak borsa payı iadesi alabilmektedir.

Borsa İstanbul, Pay Piyasası'nda 2018 yılından itibaren geçerli olan yeni borsa payı iade modeli belirlenmiştir. Model iki farklı borsa payı iade modelinin birleşiminden oluşmaktadır.

BORSA YATIRIM FONLARINA TEŞVİK

Borsa Yatırım Fonları'nın teşvik edilmesi amacıyla Piyasamızda gerçekleştirilen Borsa Yatırım Fonları İşlemlerinden 2018 Yılında da Emir İptali, Miktar Azaltımı Fiyat Kötüleştirmesi Ücretleri ile Borsa Payı Ücreti alınmamıştır.

VOLATİLİTE BAZLI TEDBİR SİSTEMİ (VBTS)

Sermaye piyasalarının adil ve düzenli çalışmasının temini ve yatırımcıların aşırı oynaklığın getirdiği risklerden korunmaları amacıyla SPK ile iş birliği yapılarak 25 Eylül 2017 yılında devreye alınan Volatilite Bazlı Tedbir Sisteminin (VBTS) ilk uygulamaları değerlendirilerek, 15 Kasım 2018 tarihinde VBTS güncelleme yapılmıştır. Mevcutta var olan 1. seviye tedbire (kredili işlem ve açığa satış yasağı) ve 2. seviye tedbire (brüt takas) ek olarak 3. seviye tedbir (ilgili payın Tek Fiyat Yöntemi ile işlem görmesi) uygulamaya alınmıştır.

BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI

RİSK YÖNETİMİ

İşlem Öncesi Risk Yönetimi sistemi BAP için devreye alınmıştır.

TAAHHÜTLÜ İŞLEMLER PAZARI

Taahhütlü işlemlerin gerçekleştirileceği, katılım bankalarının çalışma prensiplerine uygun, konvansiyonel bankalar ile aracı kurumların da işlem yapabilecekleri Borsa İstanbul bünyesinde Taahhütlü İşlemler Pazarı kurulmuştur.

SWAP PİYASASI

Türk Lirası ve yabancı para birimlerinin belirlenen koşullarda birbirleri ile değiştirilmesine imkân sağlamak amacıyla Borsa İstanbul bünyesinde Swap Piyasası kurulmuştur. Yeni kurulan Swap Piyasasında teşvik amacıyla piyasa faaliyet aidatı alınmamaktadır.

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI

STRATEJİ SÖZLEŞMELERİ

Vadeler Arası Strateji Sözleşmeleri uygulamaya alınmıştır.

YENİ VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMELERİ

10 yeni Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri, Sınai ve Banka Endeksi Vadeli İşlem Sözleşmeleri, GBPUSD Döviz Vadeli İşlem Sözleşmeleri, Üç Aylık ve Yıllık Baz Yük Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri.

Buğday Vadeli İşlem Sözleşmelerinde günlük fiyat değişim limiti %10'dan %20'ye çıkartılmış ve piyasa yapıcılık yükümlülüklerinde güncellemeler yapılmıştır. Dolar/TL Vadeli İşlem Sözleşmelerinde işleme açılan vade aylarının sayısı 4'ten 6'ya çıkartılmıştır.

KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

2 Temmuz 2018 itibarıyla BISTECH geçişi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda arayüz ve kısmen bazı kurallar değişmiştir. Yeni bir saklama kasası yazılımı geliştirilmiştir. Yeni bir takas ve risk sistemi kurulmuştur. Tek Fiyat uygulaması ve işlem raporu devreye alınmıştır. Anlık ürün oluşturma, valöre göre artan fiyat marjı, Saklama kasasında farklı amaçlara yönelik açılan hesaplar için saklama yapılmaya başlanmıştır.

BISTECH Kıymetli Madenler İşlem Platformu'nda USD ve EUR tatil günlerinde uyarı mesajı verilmesi geliştirmesi yapılmıştır. 2018 yılında ağırlıklı olarak BISTECH hazırlıkları, geçişi ve geçiş sonrası iyileştirmeler yürütülmüştür. Teknoloji değişirken buna uygun mevzuat da tekrar düzenlenmiştir.

Gerçekleştirilmesi düşünülen projeler belirlenmiş ve bir kısmı devreye alınmaya hazır hale getirilmiştir. Üyeler ve yurt dışı borsalarla toplantılar ve organizasyonlar yapılmıştır. Piyasada toplam net 264.556 kg altın, 391.398 kg gümüş işlemi gerçekleştirilmiştir.

ENDEKS VE VERİ

ENDEKS

Borsa İstanbul ve Türkiye ihracatçılar Meclisi (TİM) işbirliği ile TİM ihracat Endeksi oluşturulmuş olup, endeks 14 Eylül 2018 tarihinden itibaren hesaplanmaya ve yayınlanmaya başlamıştır. Endeks, Borsa İstanbul'da işlem gören, TİM tarafından ilan edilen "TİM İlk 1000 Listesi"nde yer alan veya yıllık finansal raporlarındaki ihracat tutarı söz konusu listenin son sırasında yer alan şirketin ihracat tutarından yüksek olan şirketlerin paylarının fiyat ve getiri performanslarının ölçülmesi amacıyla oluşturulmuştur.

VERİ

Takas İstanbul ile gerçekleştirilen ortak çalışma neticesinde Fon Hizmet Birimlerine Şubat 2018 itibarıyla fon işlem defterleri sunulmaya başlanmıştır. Fon işlem defterleri sözleşme imzalayan kurumlara Borsa İstanbul'un CONNECT/VERDA altyapısı üzerinden sağlanmaktadır.

Borsa İstanbul, düzenleyici kurumların zaman bilgisi konusunda standart olarak kabul ettiği 'National Institute of Standards and Technology'nin (NIST) zaman bilgisini kendi sistemleri için kullanmakta ve üye ve yatırım kuruluşlarına zaman sunucusu hizmeti sağlamaktadır. Milisaniye (NTP) üzerinden sağlanan Zaman Sunucusu Hizmeti mikrosaniye PTP üzerinden de sağlanmaya başlanmıştır.

ÇALIŞANLARIMIZ

Öncelikli
Konu

ÇALIŞAN GELİŞİMİ

565

Çalışan Sayısı

37,8

Çalışan Yaş Ortalaması

8,8

Çalışma Süresi
Ortalaması (Yıl)

%7,3

Kadın

%4,7

Erkek

Personel Devir Oranı

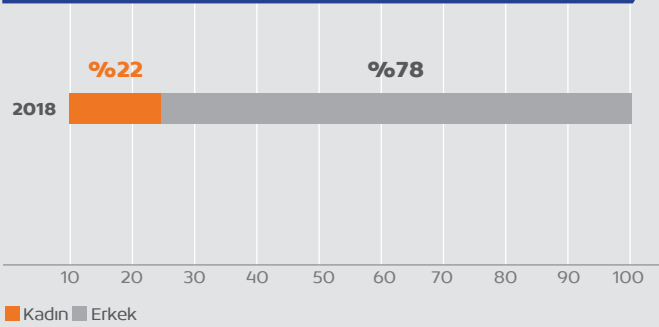
Borsa İstanbul; etik ilkelere bağlı ve değerlere önem veren, kalifiye bir insan kaynağına sahiptir.

Borsa İstanbul, büyümesine ve gelişimine yönelik en önemli katkının çalışanları tarafından sağlandığını düşünmektedir. İnsana saygıyı temel alan insan kaynakları politika ve süreçleri geliştiren Borsa İstanbul, yeteneklerin kuruma kazandırılması ve geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir.

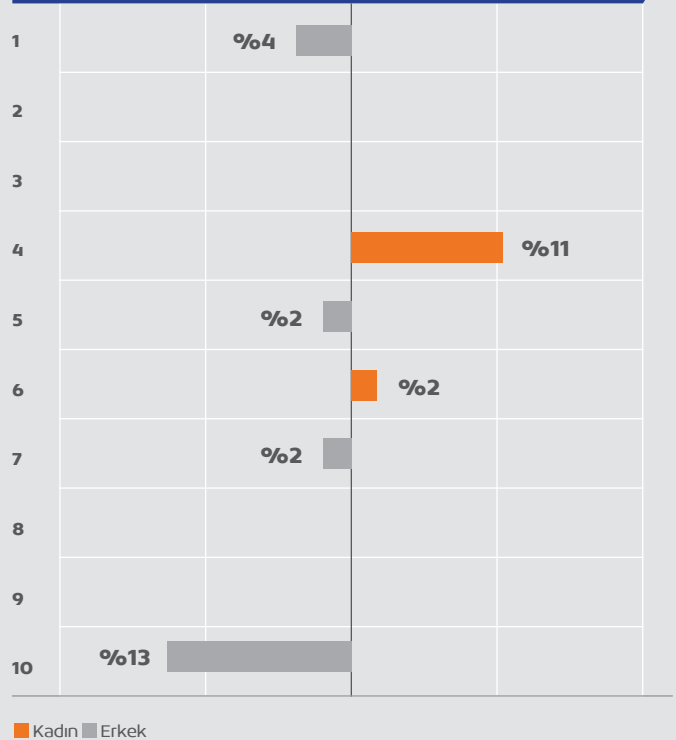
Kariyer planlama, yetenek yönetimi ve yaşam boyu öğrenim programları

Çalışanlarımızın kariyerleri planlanırken en kritik faktör çalışanın gerçekleştirmiş olduğu başarılı çalışmalarıdır. Çalışanların güçlü yönlerini geliştirmelerine imkân tanımak ve Şirketin daha üst unvanlarda ihtiyaç duyduğu kaynağı iç kaynaklardan temin etmek amacıyla, çalışanlara kariyer imkânları sunulur.

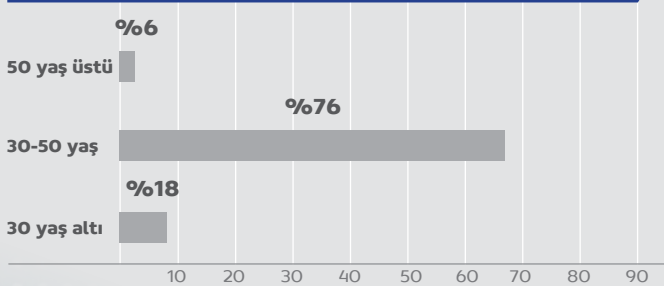
CİNSİYET ÇEŞİTLİLİĞİ

KADIN-ERKEK ÜCRET ANALİZİ *

YAŞ ÇEŞİTLİLİĞİ

Kadın ve erkek çalışanlar için ücret ve diğer haklarda eşit uygulamalar bulunmaktadır. Kadın çalışanlara ilave olarak kreş yardımı, doğum izni ve benzeri sosyal yardım ve sosyal izinler de sağlanmaktadır.

* 1 en kıdemli olmak üzere çalışanlar kıdeme göre gruplandırıldığında solda kalan bölüm erkeklerin, sağda kalan bölüm kadınların daha yüksek ücret aldığını göstermektedir.

Borsamızda çalışanlarımızın bilgi ve becerilerinin arttırılması amacıyla gerek düzenli gerekse yöneticilerin talebine istinaden ilave eğitimler düzenlenmektedir.

BORSA İSTANBUL KARIYER YOLLARI

Teknik kariyer	Yönetimsel kariyer
Çalışanın unvan grubu dâhilindeki kariyer gelişimini ifade eder. Borsada uzmanlaşmayı teşvik etmek, yapılan işe ait birikim ve deneyimleri değerlendirmek amacıyla teknik kariyer imkânları sağlanır.	Çalışanın yönetim unvan grubu dâhilindeki kariyer gelişimini ifade eder. Şirketin yönetimsel unvanlarda ihtiyaç duyduğu kaynağı iç kaynaklardan temin etmek amacıyla yönetimsel kariyer imkânı sağlanır.

BORSA İSTANBUL KARIYER HAREKETLERİ

Terfi	Yatay kariyer hareketi	Unvan grupları arasında geçiş
Çalışanın unvanda ilerlemesini veya yönetim unvan grubuna geçişi	Çalışanın farklı bir pozisyona, birime veya iş ailesine mevcut unvanı ile geçiş yapması	Çalışanın, bulunduğu unvan grubundan Yönetim Unvan Grubu haricindeki başka bir unvan grubuna geçişi
Terfiler; iş gücü planlama çalışmaları çerçevesinde, kadro ihtiyaçları, pozisyonun gerektirdiği yetkinlikler ve deneyim değerlendirilerek gerçekleştirilir.	Kadro ihtiyaçları, pozisyonun gerektirdiği yetkinlikler ve deneyim, birim yöneticilerinin görüşü ve varsa çalışanların değişiklik talepleri değerlendirilerek gerçekleştirilir.	

EĞİTİMLER

Borsamızda çalışanlarımızın bilgi ve becerilerinin arttırılması amacıyla gerek düzenli gerekse yöneticilerin talebine istinaden ilave eğitimler düzenlenmektedir.

2019 yılında performans değerlendirme sonuçlarına göre geliştirilmesi gereken alanlar belirlenerek, çalışanlarımızın bu doğrultuda eğitimler düzenlenecektir. Ayrıca, kritik rollerin yedeklenmesi çalışması kapsamında eğitim planlanması yapılacak ve bu plan doğrultusunda eğitimler gerçekleştirilecektir.

YÖNETİM

YÖNETİM KURULU

ÜST YÖNETİM KADROSU

YÖNETİM KURULU KOMİTELERİ

KURUMSAL YÖNETİM

Prof. Dr. Erişah ARICAN Yönetim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Erişah Arıcan, akademik kariyerine 1988 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İktisat-Maliye Kürsüsünde araştırma görevlisi olarak başlamıştır. 1990 yılında M.Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü'ne geçen Arıcan, 1991 yılında "Merkez Bankası ve Parasal Büyüklüklerin Denetimi" konulu doktora tezi ile doktor unvanını almıştır. Prof. Dr. Arıcan, 1999 yılında İktisat Politikası Bilim Dalında Doçent, 2005 yılında M.Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu Bankacılık Bölümünde Profesör unvanını almıştır. 1998-2006 yılları arasında M.Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü Müdür Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu Üyeliği yapan Arıcan, 2006-2015 yılları arasında ise M. Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu Müdürlüğü görevini yapmıştır. 2015 Ağustos ayında M.Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü Müdürlüğü görevine atanmış ve halen bu görevi sürdürmektedir. Prof. Dr. Arıcan, 2002 yılından günümüze M.Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, Bankacılık Bölüm Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeliğiyle beraber 2015 Eylül ayından itibaren M.Ü. Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü Bankacılık Anabilim Dalı Başkanlığı ve Yönetim Kurulu üyeliği görevini sürdürmektedir. Prof. Dr. Arıcan'ın, Türkiye Ekonomisi, Ekonomik Sistemler, Para- Banka, Merkez Bankacılığı ve Uygulamaları, Finansal Piyasalar ve Kurumlar üzerine birçok akademik çalışmaları ve kitapları bulunmaktadır. 1 Nisan 2016 tarihinde Borsa İstanbul Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilen Prof. Dr. Erişah Arıcan, 12 Eylül 2018 tarihinde de Türkiye Varlık Fonu Yönetim Kurulu Üyeliğine atanmıştır. 27 Eylül 2018 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısında Yönetim Kurulu Başkanı olarak seçilmiştir. Evli ve iki çocuk annesidir.

Zafer SÖNMEZ Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Zafer Sönmez, 1974'te Düzce'de doğdu. Kariyerine 1997'de İnterbank'ta başlayan Sönmez, 2000-2003'te Dışbank'ta, 2004'te ise MNG Bank'ta çalıştı. Sönmez, 2005-2010 döneminde ABN AMRO Bank İstanbul Şubesi'nde Portföy Yönetimi ve Kurumsal Bankacılık bölümlerinde müdür, 2010-2011'de Royal Bank of Scotland'ın İstanbul Şubesi'nde kurumsal bankacılık direktörü olarak görev yaptı. Malezya'da 2012 ve 2013 yıllarında Khazanah Nasional Berhad'da Türkiye, Orta Doğu ve Orta Asya'daki yatırımlardan sorumlu Kıdemli Müdür olarak çalışan Sönmez, Ekim 2013'te Khazanah Turkey Regional Office'in kuruluşunda görev aldı. Sönmez, 2017-2018'de Khazanah Turkey Regional Office Türkiye, Orta Doğu, Orta Asya ve Doğu Avrupa ve Kuzey Afrika yatırımlardan sorumlu olarak çalışmış ve Khazanah Afrika Takımı'na liderlik etmiştir. Aynı zamanda Türkiye Varlık Fonu A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği ve Genel Müdürlüğü'nü de yürüten Sönmez 27 Eylül 2018 tarihli Olağan Genel Kurulda Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştir. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi mezunu olan Sönmez, evli ve 1 çocuk babasıdır.

Murat ÇETİNKAYA Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyesi

1970 yılında Ankara'da doğdu. TED Ankara Koleji'ni bitirdi (1988); Orta Doğu Teknik Üniversitesi Malzeme ve Metalurji Mühendisliğinden mezun oldu (BSc, 1992). T.C. Ziraat Bankası AŞ Bankacılık Okulunu bitirdi (1993) ve Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü-Bankacılık anabilim dalında yüksek lisans yaptı (BA, 2001). T.C. Ziraat Bankası AŞ Fon Yönetimi Müdürlüğünde başladığı meslek hayatını, Tekstilbank AŞ Hazine Müdür Yardımcısı ve Diler Yatırım Bankası AŞ Hazine Müdürü olarak devam ettirdi. Ağustos 2010 - Haziran 2017 arasında Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'de Genel Müdürlük görevini yürüten Çetinkaya, kuruluşundan Nisan 2013'e kadar Halk Portföy Yönetimi AŞ Yönetim Kurulunda yer aldı. Bu tarihten Haziran 2017'ye kadar Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevini sürdürdü. Sektör temsilci çerçevesinde 2013-2016 Yılları arasında TOBB Türkiye Sermaye Piyasası Sektör Meclisi Başkan Yardımcılığı ile 2014-2016 yılları arasında Borsa İstanbul Disiplin Komitesi Üyeliği ve Başkanlığı görevlerini üstlendi. Çetinkaya 2013'ten, Haziran 2017'ye kadar Sermaye Piyasası Profesyonelleri Derneği (EFFAS Türkiye) Başkanı ve Mayıs 2016'dan, Haziran 2017'ye kadar Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmıştır. 8 Haziran 2017'de Borsa İstanbul A.Ş.'ne Genel Müdür ve Takasbank A.Ş.'ne Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmıştır.

Yunus ARINCI Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

20.03.1975 tarihinde Ordu İli Kumru İlçesinde 4 çocuklu bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. İlk, orta ve lise eğitimini Kumru'da aldı. 1992 yılında Kumru İmam Hatip Lisesini tamamladı. Üniversite eğitimini 1992-1996 yılları arasında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünde bitirdi. 1997 yılında Başbakanlık Müfettiş Yardımcısı olarak göreve başladı, 2000 yılında Müfettiş, 2007 yılında Başmüfettiş oldu. 2005 yılında 1 yıl geçici görevle TÜBİTAK'ta Daire Başkanı olarak görev aldı. 2007-2009 yılları arasında Indiana Üniversitesi'nde Yüksek Lisans yapan Yunus ARINCI, 14 Ekim 2009 tarihinde Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı görevine atandı. 13 Temmuz 2015 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığı görevine atanmış olup halen bu görevi yürütmektedir. Pek çok Uluslararası ve ulusal toplantılarda ülkemiz adına sunumlarda bulunmuş, çeşitli ulusal ve uluslararası projelerin yürütülmesine Başkanlık yapmış, Ülke gündemini yakından ilgilendiren soruşturmalara imza atmıştır. Borsa İstanbul'un 31 Ekim 2016 tarihli Olağanüstü Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmiştir. İyi derecede İngilizce bilen Yunus ARINCI, evli ve 3 çocuk sahibidir.

Ertuğrul ALTIN **Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

1967 yılında doğan Ertuğrul Altın, Yıldız Üniversitesi'nden Makine Mühendisi olarak mezun olmuş ve Marmara Çağdaş Yönetim Teknikleri Vakfı-Maine Üniversitesi Yönetim Sertifika Programını (sekiz ay) başarı ile tamamlamıştır. Ayrıca Marmara Üniversitesi Avrupa Topluluğu Enstitüsü'nde Master programına devam etmiştir. İş hayatına 1990 yılında Aile Şirketinde başlamış, 1996-2004 yılları arası İGDAŞ mühendis, uzman, şef, müdür ve en son Bölge Müdürü, 2004-2008 yılları arasında Çalık Grubunda Bursagaz Genel Müdürü olarak görev yapmıştır. 2008-2009 yıllarında Serbest Danışmanlık yapmış ve "Dört Yılda Kalite Ödülüne, Bir Örnek Olay" kitabını yazmıştır. 2009-2011 yıllarında Zorlu Grubunda Trakya Gaz ve Gazdaş Şirketlerinin Genel Müdürlüğü, 2011-2013 yılları arasında TANAP Genel Müdürlüğü yapmış, SOCAR Turkey adına müzakere sürecinde bulunmuş, 2014-2015 arasında SOCAR adına TANAP'ta Teknik Kontrat Komitesi Üyesi olarak çalışmıştır. 2015-2017 yıllarında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda Bakan Danışmanı olarak görev yapmıştır. Aynı zamanda Hazine ve Maliye Bakan danışmanlığı görevini de sürdüren Altın 27 Eylül 2018 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmiştir. Evli ve iki çocuk babası olan Altın, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Prof. Dr. Fahrettin ALTUN **Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi**

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı. 1998 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisans eğitimini Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde, doktorasını ise "McLuhan ve Baudrillard'ın Medya Kuramlarının Karşılaştırmalı Çözümlemesi" başlıklı teziyle 2006 yılında İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı. Altın 2002-2003 yılları arasında Utah Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir araştırmacı olarak bulundu. İstanbul Şehir Üniversitesi'nin kurucu akademik kurulunda yer aldı ve İletişim Fakültesi'nin kurucu koordinatörlüğünü yaptı. Kültürel Çalışmalar yüksek lisans programının kurucuları arasında yer aldı. 2008-2014 yılları arasında aynı üniversitenin Sinema ve Televizyon Bölüm Başkanlığı görevini ifa etti. 2015-2017 yılları arasında İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev aldı. İbn Haldun Üniversitesi İletişim Fakültesinin kurucu Dekanı olarak hizmet verdi. 2013-2018 yılları arasında Siyaset, Toplum ve Ekonomi Araştırmaları Vakfı (SETA)'da yöneticilik yaptı. Prof. Dr. Altın, Modernleşme Kuramı: Eleştirel Bir Giriş (İnsan Yayınları, 2017 4.Baskı), Press Freedom in Turkey (İsmail Çağlar ve Turgay Yerlikaya'yla birlikte; SETA Yayınları, 2016) ve Terörle Mücadele Stratejileri (Hasan Basri Yalçın ile birlikte; SETA Yayınları, 2018) adlı kitapları kaleme aldı. Middle East Critique, Insight Turkey, Perceptions gibi akademik dergilerde makaleleri yayınlanan Altın, The Turkish AK Party and Its Leader: Criticism, Opposition and Dissent (Routledge Yayınları, 2016); Modern Türkiye'de Siyasal Düşünce: İslamcılık (İletişim Yay, 2016); Sivil Toplum: Farklı Bakışlar (Kaknüs Yay., 2016) gibi kitaplara bölüm yazarı olarak katkıda bulundu. Burhanettin Duran ile The Triumph of Turkish

Democracy: The July 15 Coup Attempt And Its Aftermath (SETA Yayınları, 2016), İsmail Çağlar ve Mehmet Akif Memmi ile 15 Temmuz'da Medya: Darbe ve Direnişin Mecrası başlıklı kitapları derledi. Prof. Dr. Fahrettin Altın uzun süre kitap ve dergi yayıncılığı sektöründe çalıştı. Yükseköğretim Kurulu'nda başkan danışmanı olarak hizmet etti. Akşam gazetesi, Sabah gazetesi ve Daily Sabah gazetesinde köşe yazarlığı yaptı. Aylık Kriter dergisinin kurucuları arasında yer aldı ve 2016-2018 yılları arasında derginin genel yayın yönetmenliği görevini üstlendi. Prof. Dr. Altın TRT ve A Haber başta olmak üzere birçok ulusal televizyon kanalına yorumcu, sunucu ve program yapımcısı olarak katkı sundu. Prof. Dr. Fahrettin Altın'un uzmanlık alanları siyasal iletişim, medya ve iletişim sosyolojisi, kültürel çalışmalar ve siyaset sosyolojisidir.

Nicola Jane BEATTIE **Yönetim Kurulu Üyesi**

Sermaye piyasalarında 25 yılı aşkın deneyimi olan Niki Beattie, çalışmalarını özellikle sermaye piyasası yapısı ve değişen mevzuatın ve teknolojinin alım-satım, takas ve saklama üzerindeki etkisi konusunda yoğunlaştırmıştır. Küresel yatırım bankalarında 17 yıl boyunca çalışan Beattie, bu sürenin büyük bölümünü, elektronik alım-satım çözümlerinden ve Avrupa, Orta Doğu ve Afrika bölgesinde alım-satım sistemleri kurmaktan sorumlu olarak Merrill Lynch International'da geçirmiştir. Beattie, Merrill Lynch International'daki kariyerine Murahhas Aza ve Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Piyasaları Başkanı olarak devam etmiştir. Beattie hâlihazırda, 2008 yılında kurduğu Market Structure Partners'ın Genel Müdürlüğünü sürdürmektedir. Market Structure Partners, dünyanın önde gelen işlem platformları, takas kuruluşları, küresel ve bölgesel yatırım bankaları, yüksek hızlı işlem şirketleri, hedge (koruma) fonları, girişim sermayesi fonları, varlık yönetim şirketleri ve kamu kurumlarına finans piyasası yapısı konusunda strateji danışmanlığı hizmeti vermektedir. Beattie aynı zamanda, Avustralya'da kote bir teknoloji şirketi olan Iress Ltd.'de Yönetim Kurulu üyesi, İngiltere'de faaliyet gösteren Aquis Borsası'nda Yönetim Kurulu Başkanı ve Cheuvreux International Limited'de Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 2012-2016 yılları arasında, Moskova Borsası'nın (MOEX) halka arz sürecinde, şirketin Yönetim Kurulu'nda yer almıştır. Beattie, bu görevlerinin yanı sıra, İngiltere Financial Conduct Authority (Mali Tutum Otoritesi - FCA) Mevzuat Kararları Komitesi üyesi ve European Securities and Markets Authority (Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi-ESMA) İkincil Piyasalar Daimi Komitesi üyesidir. Bilgi Sistemleri ve Yönetimi dalındaki eğitimini onur derecesiyle tamamlayan Beattie, İngiltere Yöneticiler Enstitüsü Şirket Yönetimi Sertifikası sahibidir. Beattie, 1 Nisan 2016 tarihinde Borsa İstanbul Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştir.

YÖNETİM KURULU

Erhan TOPAÇ

Tüzel Kişi Yönetim Kurulu Üyesi Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'ni temsilen

1953 yılında Uşak'ta doğdu. Ankara Fen Lisesini bitirdikten sonra Boğaziçi Üniversitesi Makina Mühendisliği Fakültesinden 1975 yılında mezun oldu. 1977 yılında Boğaziçi Üniversitesi Yüksek Makina Mühendisliği Fakültesinde lisansüstü diploma ve master derecelerini aldı. Aynı üniversitenin Endüstri Mühendisliği Fakültesinde doktora çalışmaları yaptı. 1971-1979 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesinde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. 1979-1985 yıllarında Eczacıbaşı Holding A.Ş.'nin Planlama Bölümünde görev yaptı. 1985-1986 yılları arasında İpek Kağıt A.Ş.'de Genel Müdür Danışmanı, 1986-1990 tarihleri arasında da Pazarlama Müdürü olarak görev yaptı. 1989-1990 yıllarında Pepsi Cola'da Pazarlama Müdürü, 1990-1991 tarihlerinde Asil Nadir Basın Grubunda Pazarlama ve Satış Koordinatörü olarak görev yaptı. 1991 yılından beri Gedik Yatırım'ın kurucu ortağı ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak sermaye piyasalarında görev yapmaktadır. Aynı zamanda Gedik Yatırım'ın çoğunluk hissesine sahip olduğu Marbaş Menkul Değerler A.Ş. ile borsada işlem gören Gedik Yatırım Holding A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini de yürütmektedir. 2001-2003 yılları arasında Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Başkan Vekili olarak görev yaptı. Borsa Aracı Kurumları Yöneticileri Derneği ve Türkiye Finans Yöneticileri Vakfı üyesi olarak halen sektörel çalışmalarda bulunmaktadır. 09.05.2018 tarihinde Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Başkanı seçilen Erhan Topaç, 31 Ağustos 2018 tarihinden itibaren de Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'ni temsilen Borsa İstanbul A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. İyi derecede İngilizce bilen Erhan Topaç, bir çocuk sahibidir.

Doç. Dr. Cem DEMİROĞLU

Yönetim Kurulu Üyesi

Cem Demiroğlu 1978 yılında Diyarbakır'da doğdu. 1996 yılında Beşiktaş Atatürk Anadolu Lisesi'ni bitirdikten sonra lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nde yaptı (2000). Yüksek lisansını finans alanında University of Nebraska'da (2001), doktorasını ise yine finans alanında University of Florida'da yaptı (2008). Akademik kariyerine 2008 yılında Koç Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde Yardımcı Doçent olarak başladı. 2014 yılında aynı üniversitede Doçent ünvanını aldı. Ziyaretçi öğretim görevlisi olarak; 2010 yılında Bocconi University, 2010-2011 yılları arasında University of Florida'da bulundu. Profesör Demiroğlu, kurumsal finansman, portföy yönetimi, bankacılık, ve risk sermayesi konusunda lisans, yüksek lisans ve doktora seviyelerinde dersler vermektedir. Kredi piyasaları, kredi derecelendirme şirketleri, bankacılık, kurumsal finansman, konut finansmanı, yeniden yapılandırılmalar ve sekürütizasyon konularındaki makaleleri Journal of Finance, Journal of Financial Economics, Review of Financial Studies, Management Science, Journal of Law and Economics ve Journal of Money, Credit & Banking gibi üst düzey uluslararası dergilerde yayınlanmıştır. Halen Journal of Banking and Finance, Journal of Capital Market Studies ve Journal of Corporate Finance isimli akademik

dergilerin Yayın Kurulu üyesidir. Profesör Demiroğlu 2018 yılında, 40 yaşın altındaki üstün başarılı akademisyenlere verilen Bilim Akademisi ödülünü kazanmıştır. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Bakan Müşaviri olarak da görev yapmakta olan Demiroğlu 27 Eylül 2018 tarihli Olağan Genel Kurulumuzda Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmiştir.

Tevfik ERASLAN

Yönetim Kurulu Üyesi

23 yıllık sektör deneyimine sahip olan Tevfik Erслан, 2013 yılından bu yana İş Portföy Genel Müdürü olarak görev yapmaktadır. 1995-2001 yılları arasında uluslararası bir finans kuruluşunun Hazine Bölümü'nde görev yapan Erслан, 2001 yılında İş Portföy'e katılmıştır. 2008 yılına kadar Emeklilik Fonları Bölümü'nde Müdür Yardımcısı ve Müdür, 2008-2013 yılları arasında Portföy Yönetimi'nden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yaptıktan sonra, 2013 yılının eylül ayında Genel Müdür olarak atanmıştır. 1992 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun olan Erслан, 1998 yılında aynı üniversitede Sermaye Piyasaları üzerine yüksek lisansını tamamlamıştır. Erслан, aynı zamanda Lüksemburg Merkezli Turkisfund Yönetim Kurulu Başkanı, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Yönetim Kurulu Üyesi, Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, DEİK Türkiye - Lüksemburg İş Konseyi Üyesi ve DEİK Türkiye - İsveç İş Konseyi Üyesi olarak görev yapmaktadır. Tevfik Erслан, 27 Eylül 2018 tarihli Genel Kurulda, Borsa İstanbul Yönetim Kurulu üyesi seçilmiştir.

Murat ÇETİNKAYA

Genel Müdür, Yönetim Kurulu Üyesi

1970 yılında Ankara'da doğdu. TED Ankara Koleji'ni bitirdi (1988); Orta Doğu Teknik Üniversitesi Malzeme ve Metalurji Mühendisliğinden mezun oldu (BSc, 1992). T.C. Ziraat Bankası AŞ Bankacılık Okulunu bitirdi (1993) ve Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü-Bankacılık anabilim dalında yüksek lisans yaptı (BA, 2001). T.C. Ziraat Bankası AŞ Fon Yönetimi Müdürlüğünde başladığı meslek hayatını, Tekstilbank AŞ Hazine Müdür Yardımcısı ve Diler Yatırım Bankası AŞ Hazine Müdürü olarak devam ettirdi. Ağustos 2010 - Haziran 2017 arasında Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'de Genel Müdürlük görevini yürüten Çetinkaya, kuruluşundan Nisan 2013'e kadar Halk Portföy Yönetimi AŞ Yönetim Kurulunda yer aldı. Bu tarihten Haziran 2017'ye kadar Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevini sürdürdü. Sektör temsili çerçevesinde 2013-2016 yılları arasında TOBB Türkiye Sermaye Piyasası Sektör Meclisi Başkan Yardımcılığı ile 2014-2016 yılları arasında Borsa İstanbul Disiplin Komitesi Üyeliği ve Başkanlığı görevlerini üstlendi. Çetinkaya 2013'ten, Haziran 2017'ye kadar Sermaye Piyasası Profesyonelleri Derneği (EFFAS Türkiye) Başkanı ve Mayıs 2016'dan, Haziran 2017'ye kadar Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmıştır. 8 Haziran 2017'de Borsa İstanbul A.Ş.'ne Genel Müdür ve Takasbank A.Ş.'ne Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmıştır.

Ali IŞIK

Genel Müdür Yardımcısı

Ali Işık 1998 yılında Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümü'ne girdi ve 2003 yılında mezun oldu. Kariyerine 1998'de Artsoft Bilgi İşlem Ltd. Şti'nde Yazılımcı olarak başladı. 1998-2000 yılları arasında Artsoft'da çalıştı. 2000 ve 2001 yılları arasında Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş.'de Uzman Yazılımcı ve Veritabanı Yöneticisi olarak görev yaptı. 2001-2015 yılları arasında Yapı Kredi Bankası A.Ş.'de Sistem Mühendisi, Sistem Yöneticisi, Sistem Mimarı, Sistem ve Altyapı Bölüm Başkanı olarak görev aldı. Işık'ın Microsoft Certified Professional (MCP), Microsoft Certified Solutions Associate (MCSA) ve Microsoft Certified Solutions Expert (MCSE) teknik sertifikaları bulunuyor. 1 Ekim 2015 tarihinden itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de Sistem Yönetimi Direktörlüğü'nde Direktör olarak görev yapan ve BISTECH Faz2 ve Faz2+ Altyapı projelerini bu pozisyonda yöneten Işık, Bölüm yönetimi sorumluluklarıyla birlikte BT tedarik ve dış kaynak yönetimi sorumlusu olarak görev yaptı ve Borsa İstanbul Grubu Sinerji Komitesinin (Borsa İstanbul, Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul) Ana Koordinatörlüğü görevini yürüttü. 8 Haziran 2017'de Bilişim Teknolojileri (Sistemler ve Altyapı) Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmiştir.

Ali ÖMÜRBEK

Genel Müdür Yardımcısı

1991 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Matematik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Ali Ömürbek, çalışma hayatına aynı yıl yazılım geliştirme ve sistem analisti olarak başladı, 1995 yılından beri çeşitli yatırım şirketlerinde yöneticilik yaptı. Ali Ömürbek Borsa İstanbul'a atanmadan önce 2008-2018 yıllarında Halk Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'de Genel Müdür Yardımcısı olarak çalıştı. Halen Borsa İstanbul'da Piyasa Operasyon Ana İş Grubu'ndan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışmaktadır.

GRİ

102-18

Alpogan Sabri ERDOĞAN

Genel Müdür Yardımcısı

1974 yılında Sivas'ta doğdu. Sivas Lisesi ve Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümünden mezun oldu. Çeşitli banka hazinelerinde 7 yıl, portföy yönetim şirketleri ve yatırım kuruluşlarında 14 yıl olmak üzere toplam 21 yıl finansal hizmetler sektörü tecrübesi bulunmaktadır. Halen Borsa İstanbul'da Ürün Geliştirme Ana İş Grubu'ndan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışmaktadır.

Dr. Korkmaz Enes ERGUN

Genel Müdür Yardımcısı

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümünde 1997 yılında tamamlayan Ergun, aynı yıl Borsa İstanbul'da çalışma hayatına başladı. Yüksek lisansını ve doktorasını Marmara Üniversitesi İktisat Anabilim Dalında tamamladı. 22 yıllık Borsa ve Sermaye Piyasaları tecrübesine sahip olan Ergun, çok sayıda şirketin halka arzının değerlendirilmesi ile işlem gören şirketlerin incelenmesini ve piyasa faaliyetlerini yönetti. Ergun, halen Kotasyon ve Endeks Ana İş Grubu'ndan sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

Mehmet GÖNEN

Genel Müdür Yardımcısı

1971 yılında İstanbul'da doğan Mehmet GÖNEN, 1993 yılında Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun oldu. Ardından University of Michigan Ann Arbor'da İşletme Yüksek Lisansını tamamladı. Çalışma hayatına 1995 yılında Cargill Cenevre'de başlayan Gönen, sonrasında Goldman Sachs Londra, Standardbank Londra iştiraki Standard Yatırım Türkiye, BCP Millennium Bank Türkiye ve Merrill Lynch Türkiye'de üst düzey yöneticilik yaptı. Mehmet Gönen son olarak Ziraat Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Genel Müdürü olarak çalıştı. İngilizce bilen Gönen evli ve iki çocuk babasıdır.

M. Ufuk ÖZDEMİR

Genel Müdür Yardımcısı

1988 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Kontrol-Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan M. Ufuk Özdemir, 1993 yılında aynı üniversiteden yüksek lisans derecesini aldı. Netaş ve Zihni Holding tecrübelerinden sonra 1991 yılında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Bilgi İşlem Bölümü'nde Sistem Analist Yardımcısı olarak çalışmaya başladı. 1997 yılında İMKB Bilgi Sistemleri Merkezi'nde Yönetmen oldu. Takas ve saklama, hisse senetleri piyasası, veri yayını, tahvil ve bono piyasası, vadeli işlemler piyasası alanlarında uygulama geliştirme, proje yönetimi ve bölüm yöneticiliği yaptı. 2014 yılında Borsa İstanbul'da kurulan Proje Yönetim Ofisi'ne Grup Müdürü olarak atandı. BISTECH/Nasdaq Projesi'nin Program Yöneticiliği'ni sürdürmekte olan ve Nisan 2016'da Genel Müdür Yardımcılığı ile görevlendirilen Özdemir, halen Bilgi Teknolojileri Uygulama Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışmaktadır.

ÜST YÖNETİM KADROSU

Muhittin ESEN

Genel Müdür Yardımcısı

Orta Doğu Teknik Üniversitesi İşletme Bölümünden 2004 yılında mezun olan Muhittin Esen, çalışma hayatına aynı yıl Yapı Kredi Bankası'nda müfettiş yardımcısı olarak başladı. 2006-2014 yılları arasında Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak görev yapan Esen, 2014 yılında London Business School, İngiltere'de Finans alanında yüksek lisans eğitimini tamamladı. 2014-2016 yılları arasında Vergi Denetim Kurulu İstanbul Büyük Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı'nda Başkan Yardımcılığı görevini yürüttü. 2016 yılında Borsa İstanbul'da Muhasebe ve Finans Direktörü olarak görev yapmaya başlayan Esen, Aralık 2017'den itibaren Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Yeminli Mali Müşavir ve Bağımsız Denetçi unvanına sahip olan Esen'in finans, vergi ve muhasebe alanlarında yayımlanmış makaleleri bulunmaktadır. Halen Yıldız Teknik Üniversitesinde Finans ve Muhasebe alanında Doktora çalışmalarına devam etmektedir. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Yurtdışı Yatırımlar İş Konseyi Yürütme Kurulu ve Entegre Raporlama Türkiye Ağı'nda (ERTA) Borsa İstanbul'u temsilen görev yapmaktadır.

Serkan KARABACAK

Denetim ve Gözetim Kurulu Başkanı (V.)

Saint Benoit Lisesi ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü'nü bitiren Serkan Karabacak, Boğaziçi Üniversitesi Finans Mühendisliği ve London School of Economics Decision Sciences master programlarını tamamladı. Aynı üniversitenin ekonomi bölümünde araştırma asistanı olarak akademik çalışma yaptı. Halen Galatasaray Üniversitesi'nde PhD çalışmalarına devam ediyor. Kariyerine 1998 yılında Devlet Planlama Teşkilatı'nda planlama uzman yardımcısı olarak başlamış olup sonrasında Sermaye Piyasası Kurulu Denetim Dairesi'nde uzman yardımcısı, uzman ve başuzman olarak görev yaptı. Karabacak, 2007-2008 döneminde Londra'da Promontory Financial Group bünyesinde finansal danışman, Quintessa Scientific and Mathematic Consultancy LTD'de ise veri bilimcisi olarak çalıştı. Türkiye'ye döndükten sonra Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.'de genel müdür yardımcısı olarak çalıştı, daha sonrasında aynı kurumda genel müdür ve yönetim kurulu üyesi olarak görev aldı. Karabacak ayrıca, Türkiye Yatırımcı Yöneticileri Derneği yayın kurulu, Kurumsal Yönetim Derneği yönetim kurulu ve Sürdürülebilirlik SPV'de bağımsız yönetim kurulu üyelikleri de yaptı. Borsa İstanbul'da Denetim ve Gözetim Kurulu Başkanı olan Karabacak, bu görevinin yanısıra Bakü ve Bışkek Borsalarında yönetim kurulu üyesi ve Montenegro Borsası'nda ise yönetim kurulu başkan yardımcısıdır.

Dr. Şenol DUMAN

Genel Müdür Yardımcısı

Şenol DUMAN Lisans Öğrenimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünde; Yüksek Lisans Öğrenimini Carnegie Mellon Üniversitesi Kamu Yönetimi alanında; Doktora Öğrenimini ise Pittsburgh Üniversitesi Kamu Yönetimi ve Uluslararası İlişkiler alanında tamamlamıştır. İş hayatına akademik alanda başlayan Şenol Duman, 1993 yılında Kırıkkale Üniversitesinde Araştırma Görevlisi, 1998-2003 yılları arasında Pittsburgh Üniversitesinde Veri Proje Yöneticiliği, 2003-2004 yılları arasında Atılım Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekan Yardımcılığı yapmıştır. 2004 yılında uydu sektöründe Eurasiasat S.A.M.'de Genel Müdür Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu Üyeliği yapmış, aynı zamanda, Türksat A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği ve Satış ve Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 2008-2011 yılları arasında Aeroturq A.Ş. Genel Koordinatör ve Kurucu Ortaklığı yapmıştır. 2013 yılında İTO Meclis Üyesi olmuş ve TOBB'da İTO'yu Genel Kurul Yedek Üyesi olarak temsil etmiştir. 2011-2014 yılları arasında SM5 AŞ'de Kurucu Ortaklık ve Genel Müdürlük, Nisan 2015 sonrası D8 Fertilizer Association'da Genel Koordinatörlük ve TGİF'te, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği, ETİS Lojistik ve Raintrade Petrokimya AŞ'de Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır. Aynı süreler içerisinde Gaziantep Üniversitesi'nde Uluslararası Pazarlama ve Kamu Yönetimi alanlarında ders vermiştir. Son olarak GÜBRETAS AŞ'de Tedarik Zinciri Genel Müdür Yardımcılığı görevinden ayrılarak, Borsa İstanbul ailesine katılmıştır.

Yönetim Kurulumuzun görev ve sorumluluklarının, ilgili yasal mevzuatın getirdiği yükümlülükler doğrultusunda etkin ve şeffaf bir biçimde yerine getirilebilmesi amacıyla Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetimden Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Halka Arz Komitesi kurulmuştur.

DENETİM KOMİTESİ

AMACI

Borsa İstanbul A.Ş. Esas Sözleşmesi ve Yönerge uyarınca Denetim Komitesi, Borsanın finansal tablolarının niteliği ve doğruluğu konusunda Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen gözetime yardımcı olmak, muhasebe sisteminin uygulanmasını ve verimliliğini izlemek, bağımsız dış denetim şirketinin atamasının ve bu şirketçe verilecek hizmetlerin ön onayını vermek, bağımsız denetçi ile Şirket arasındaki sözleşmeyi hazırlamak ve denetlemek, Şirketin bağımsız denetim sistemini, kontrol ve iç denetim mekanizmalarının işleyişini ve verimliliğini gözetmekle görevli ve yetkilidir.

Üyeleri

Yunus ARINCI (Başkan)
Ertuğrul ALTIN (Üye)
Prof. Dr. Fahrettin ALTUN (Üye)

2018 YILI FAALİYETLERİ

Denetim Komitesi 2018 yılında 10 defa toplanmıştır. Komitenin 2018 yılı içinde gerçekleştirdiği faaliyetler aşağıda özetlenmiştir: Borsanın 2018 yılı hesap ve işlemlerinin bağımsız dış denetimi hizmetinin KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.'den alınmasına, Yönetim Kuruluna sevk edilmek üzere ön onay verilmiştir.

Borsa İstanbul A.Ş.'nin 2017 yıl sonu ve 2018 yılı ara dönem konsolide finansal tabloları ve bağımsız denetim raporları hakkında yıl içinde inceleme ve değerlendirme yapılmıştır.

Denetim ve Gözetim Kurulunun 2018 yılına ilişkin yıllık iç denetim çalışma planı onaylanmış ve yıl içinde gerçekleşen iç denetim çalışmaları hakkında düzenli aralıklarla bilgi alınmıştır. 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen iç denetim çalışmaları sonucunda hazırlanan iç denetim ve inceleme raporları Denetim Komitesine arz edilerek onaylanmış, verilen onaylar doğrultusunda süreç sahiplerine ve ilgili bölümlere gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Denetim Komitesi tarafından, Borsanın finansal tabloları hakkında düzenli bilgi alınmış, tablolardaki çeşitli hesap hareketlerinin ayrıntıları hakkında inceleme ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Denetim ve Gözetim Kurulu tarafından hazırlanarak Genel Müdüre arz edilen raporların birer özeti Denetim Komitesine sunulmuştur.

KURUMSAL YÖNETİM KOMİTESİ

AMACI

Kurumsal Yönetim Komitesi (Komite), kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçelerini ve bu ilkelere uyulmaması nedeniyle meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit eder ve uygulamaları iyileştirici tavsiyelerde bulunur. Yönetim kurulunda ayrı bir komite kurulmadığı için Komite, aday gösterme ve ücretlendirme fonksiyonlarını da yerine getirir.

Üyeleri

Zafer SÖNMEZ (Başkan)
Nicola Jane BEATTIE (Üye)
Ertuğrul ALTIN (Üye)

2018 YILI FAALİYETLERİ

Kurumsal Yönetim Komitesi 2018 yılında 8 defa toplanmıştır. 27 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısını takiben Komite üyeliğinde değişiklik olmuştur. Komite Başkanlığına İhsan Durdu yerine Zafer Sönmez, Komite üyeliğine daha önce İlhami KOÇ yerine seçilen Alp Keler yerine Ertuğrul Altın seçilmiştir, Nicola Jane Beattie'nin üyeliği ise devam etmiştir.

Komitenin 2018 yılı içinde gerçekleştirdiği faaliyetler aşağıda özetlenmiştir: 2017 yılına ait Kurumsal Yönetim Uyum Raporu ve Komite Değerlendirme Raporu hazırlanmış ve Yönetim Kuruluna sunulmuştur.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme hizmeti alınmış ve uyum durumu hakkında Yönetim Kuruluna bilgi verilmiştir.

Esas Sözleşme tadil metni gözden geçirilerek Yönetim Kuruluna önerilerde bulunulmuştur.

2018 yılı kurumsal performans hedefleri belirlenmiş ve Yönetim Kuruluna önerilmiştir. Performans hedeflerinin gelişim durumu periyodik olarak takip edilmiş ve yıl sonunda değerlendirme yapılarak üst yönetim performans primleri Yönetim Kuruluna önerilmiştir.

Yönetim Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Yönergesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi Çalışma Usul ve Esasları Yönergesi gözden geçirilmiş, yapılan değişiklikler Yönetim Kuruluna sevk edilmiştir.

Bağış Politikası ve Sponsorluk Politikası oluşturulmuş, Yönetim Kuruluna sevk edilmek üzere ön onay verilmiştir.

YÖNETİM KURULU KOMİTELERİ

SPK mevzuatını ve en iyi uygulama örneklerini kapsayan Kurumsal Yönetim Skorkartı oluşturulmuş, eksiklikler belirlenmiş ve Borsa İstanbul'un gelişim durumu periyodik olarak değerlendirilmiştir.

Yönetim Kurulu üyeleri bağımsızlık kriterlerine uyumu gözden geçirilmiş, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği Politikası taslağı hazırlanmıştır.

2019 kurumsal performans hedefleri ve prim sisteminin değerlendirilmiş, Yönetim Kuruluna sevk edilmek üzere ön onay verilmiştir.

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI KOMİTESİ

AMACI

Riskin Erken Saptanması Komitesi, Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesi ve Sermaye Piyasası Kurulunun Kurumsal Yönetim İlkeleri dikkate alınarak hazırlanan ve 19/06/2013 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilerek yürürlüğe giren Borsa İstanbul Anonim Şirketi Riskin Erken Saptanması Komitesi (Komite) Görev ve Çalışma Esasları Yönergesi uyarınca oluşturulmuştur.

Üyeleri

Prof. Dr. Fahrettin ALTUN (Başkan)
Erhan TOPAÇ (Üye)
Tevfik ERASLAN (Üye)
Doç. Dr. Cem DEMİROĞLU (Üye)

2018 YILI FAALİYETLERİ

Komite hazırlık toplantıları, yürütülmekte olan işler değerlendirilerek, Borsamız açısından kritik olduğu düşünülen iş birimlerini temsil eden personelin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Yapılan toplantılarda iş birimleri bazında iletilen riskler ile bu risklerin diğer iş birimleri ve kurum ölçeğindeki etkileri değerlendirilmiş, risklerin etkin tespiti ve yönetimi ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi edinilmiştir. Toplantılarda ayrıca, Borsamızın işletilmekte olan piyasalarına ilişkin riskler temel olmak üzere Borsamız faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyebileceği düşünülen risklerin gerçekleşme olasılıkları ve etkilerinin kabul edilebilir seviyeye indirilebilmesi için ilgili birimler tarafından yapılması gereken faaliyetler ele alınmıştır. Tüm bölümlerin yakın zamanda ortaya çıkmış riskleri, bunlara yol açan sebepler, kısa ve uzun vadede alınan ya da alınması planlanan tedbirler de toplantıya katılan tüm iş birimlerinin katkılarıyla değerlendirilmiştir. Gerçekleşen riskler ve muhtemel risklere karşı alınan tedbirler tartışılırken yaşanan tecrübeler ışığında iş birimlerini ve kurumu etkileyebilecek başka muhtemel riskler de ele alınmıştır.

Komite hazırlık toplantılarında önemli olduğu değerlendirilen konular Komiteye raporlanmış, Komite de yapılan çalışmalar konusunda Yönetim Kurulunu bilgilendirmiştir.

Bilgi teknolojileri ve teknolojik dönüşüm riskleri:

Borsa İstanbul A.Ş. ile NASDAQ arasında imzalanan stratejik işbirliği anlaşması çerçevesinde sürdürülen çalışmalar ile Borsa İstanbul bünyesinde yer alan tüm piyasaların ortak bir işlem platformu üzerinden hizmet vermesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, BISTECH Teknolojik Dönüşüm Programının Pay Piyasasını içeren ilk fazı 30/11/2015, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasını içeren ikinci fazın ilk aşaması da 06/03/2017 tarihlerinde başarılı bir şekilde devreye alınmıştır.

Borçlanma Araçları Piyasası ile Kıymetli Madenler Piyasasının BISTECH Platformuna taşınmasını içeren çalışmalar ise 2018 yılında tamamlanmış ve bu piyasalar 02/07/2018 tarihinden itibaren BISTECH Sistemi üzerinde çalışmaya başlamıştır.

Ayrıca, SWAP Piyasası 1 Ekim 2018'de Para Piyasası'nın hali hazırda işlem gördüğü platform üzerinde başarılı bir şekilde devreye alınmıştır.

Son yıllarda sıkça gündeme gelen ve küresel ölçekte finansal kuruluşlara büyük zararlar veren siber saldırı, sızma vb. girişimlere karşı tedbirler risk değerlendirme toplantılarında periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Bu çerçevede tüm piyasalarda gerek dışarıdan gerek içeriden teknolojik sızmalara karşı farklı kuruluşlara düzenli olarak sızma (penetrasyon) testleri yaptırılmakta ve gerekli önlemler alınmaktadır. Alınan tedbirler ve yaşanan problemler, Takas İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul ile rutin olarak paylaşılmakta, ilişkili taraflar ile bilgi ve tecrübe paylaşımı konusunda koordinasyona özel önem verilmektedir.

Gizli ve hassas bilgilerin yetkisiz üçüncü kişilere sızmasını önlemek amacıyla Borsamız bilgi güvenliği politikası kapsamında kurum içinde bilgi güvenliği farkındalığının artırılmasına yönelik eğitimler de rutin olarak yapılmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 2018 yılından itibaren uygulamaya geçirilen Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği kapsamında Borsa İstanbul'un bilgi sistemlerinin işletimine yönelik olarak yılda bir kez olmak üzere Bilgi Sistemleri bağımsız denetimi yaptırma yükümlülüğü bulunmaktadır. Tebliğ hükümleri çerçevesinde öncelikle kurum içi BT denetimi yapılmış, sonrasında da Borsamız Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetimi gerçekleştirilmiş olup Bağımsız Denetim firmasından "Olumlu Görüş" alınmıştır.

İş sürekliliği ve operasyonel riskler: Piyasalarda seans öncesinde veya sırasında ortaya çıkabilecek ve seansın sağlıklı olarak yapılmasını engelleyebilecek olağanüstü durumlara ilişkin politika ve planlar periyodik olarak gözden geçirilmiş ve gerekli düzenlemeler/güncellemeler yapılmıştır. BISTECH Teknolojik Dönüşüm Programı çerçevesinde iş süreçlerinde yaşanan değişiklikler ve risk haritaları da sürekli olarak güncellenmektedir.

Borsamız iş sürekliliğinin sağlanmasına yönelik olarak piyasa katılımcılarının ve Borsamız personelinin yer aldığı tatbikatlar yapılmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında biri 17 Kasım 2018 tarihinde Borsa İstanbul bünyesinde, diğeri 24 Kasım 2018 tarihinde Borsa İstanbul, Takas İstanbul, Merkezi Kayıt İstanbul, üyelerimiz ve veri yayın kuruluşlarının katılımı ile olmak üzere iki ayrı olağanüstü durum tatbikatı düzenlenmiştir.

Özellikli risklere yönelik sigorta poliçeleri:

Borsamız, Takasbank İstanbul ve Merkezi Kayıt İstanbul'un karşılaşılabileceği emniyeti suiistimal, bilgisayar kullanılarak gerçekleştirilecek çeşitli suçlar ile dolandırıcılık gibi eylemlerden kaynaklanabilecek risklerin teminat altına alınması için geniş kapsamlı suç sigortası poliçesi satın alınmaktadır. Ayrıca, Borsamızın tüm çalışanlarının bir iş kazası geçirmesi nedeniyle borsamıza açabileceği davalardan kaynaklı riskleri teminat altına alması için "İşveren Mali Sorumluluk Sigortası" ile Borsamızdaki kişilerin ilgili kanunlar, yönetmelik ve tebliğler uyarınca ifa ettiği mesleğinin kusurlu ve ayıplı olması sebebiyle husule gelebilecek ve 3. şahısları etkileyen zarar ve ziyandan dolayı Borsaya ve kişilerin kendilerine gelecek tazminat taleplerini teminat altına alan "Mesleki Sorumluluk Sigortası" satın alınmaktadır. Borsadaki kişilerin yöneticilik fonksiyonundan kaynaklanan sorumluluk ve yükümlülüklerine gereken önemi göstermemesinden kaynaklanan bilfiil kendilerine gelecek tazminat taleplerini ve dava masraflarını karşılayan "Yönetici Sorumluluk Sigortası" da satın alınmaktadır.

Borsamız binaları ile envanterinde yer alan tüm makine, elektronik cihaz ve demirbaşlar için deprem, yangın, yıldırım, infilak, GLKHHKNH (Grev, lokavt, kargaşalık, halk hareketleri, kötü niyetli hareketler), terör, hırsızlık, komşuluk mali mesuliyet, makine kırılması, elektronik cihaz hasarları, cam kırılması, kar ağırlığı, sel ve su baskını, yer kayması, fırtına, dahili su, duman, taşıt çarpması (kara taşıtları, hava taşıtları), enkaz kaldırma masrafları ile 3. şahıs mali sorumluluğunu teminat altına alan "Endüstriyel Paket Sigortası" da satın alınmaktadır. Bunun yanı sıra Borsamız açısından hasara uğraması risk teşkil eden ve Kıymetli Madenler ve Taşlar Piyasasında saklanan kıymetler de "All Risk & Terror" sigortası kapsamında korunmaktadır. Güvenlik görevlilerinin özel güvenlik hizmetine dair mevzuat çerçevesindeki görevlerini yerine getirmeleri sırasında vukua gelecek bir hadise neticesinde üçüncü şahıslara verecekleri zararları teminat altına alan "Özel Güvenlik Mali Mesuliyet Sigortası" alınmaktadır. Bahsi geçen tüm poliçeler 2018 yılında satın alınmış olup, vadeleri sona eren 2019 yılında yenilenecektir.

Denetim fonksiyonu ve süreç geliştirme:

Borsamızda, uluslararası iç denetim standartlarına uygun olarak risk odaklı iç denetim yaklaşımı uygulanmaktadır. Ayrıca Sermaye Piyasası Kurulunun Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği kapsamında BT denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, her yıl oluşturulan iç denetim programları çerçevesinde süreç odaklı denetim faaliyetleri gerçekleştirilmekte, denetim sonucunda tespit edilen hususlara ilişkin önleyici ve düzeltici aksiyonlar alınmaktadır.

Borsamızın operasyonel açıdan son derece kritik ve hata toleransı son derece düşük olan işleri yürütmekte olması nedeniyle Borsa süreçleri risk odaklı olarak 2018 yılında da değerlendirmeye ve geliştirmeye tabi tutulmuştur.

Mali riskler:

Borsamız sahip olduğu fonları, risklere karşı duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek ve maruz kalınabilecek risklere karşı gerekli tedbirleri almak suretiyle yönetmektedir.

2019 Yılı başında Fon Yönetim Politikası Yönetim Kurulu onayından geçirilerek yürürlüğe girmiş olup kur riskini minimize etmeye yönelik olarak döviz açık pozisyonunun döviz cinsinden yükümlülükler oranının %5'i aşamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Şirket varlıklarının yönetiminde faiz ve vade riski alınmamaktadır. Uzun vadeli yükümlülüklerimizi karşılayacak ve açık pozisyon verilmeyecek şekilde uzun vadeli varlıklara plasman yapılmaktadır. Ayrıca aktif bir kaynak yönetimi yapılarak mevcut ve muhtemel yükümlülüklerimizin yerine getirilmesi için yeterli tutarda nakit, döviz ve nakit benzeri kaynak bulundurulmaktadır.

Finansal risk yönetimi kapsamında karşı taraf riski de değerlendirilmekte ve herhangi bir bankadan kaynaklanabilecek ödeyememezlik riskinin Borsamızı olumsuz etkilememesi amacıyla Fon Yönetimi Politikasında belirlenen limit ve kısıtlar dâhilinde Borsa Fonları değerlendirilmekte; riskin dağıtılması ilkesi doğrultusunda farklı finansal araçlara yatırım yapılmak suretiyle sahip olunan portföyün çeşitlendirilmesine çalışılmaktadır.

Ayrıca, sürekli güncellenen çalışmalarla muhasebe, tahsilat ve ödeme süreçleri basitleştirilmiş ve daha etkin hale getirilmiştir.

HALKA ARZ KOMİTESİ

AMACI

Halka Arz Komitesinin amacı Borsa İstanbul'un halka arzı öncesinde ve sürecinde atılması gereken adımları tespit etmek ve Yönetim Kuruluna bu konularda tavsiyelerde bulunmaktır.

Üyeleri

Zafer Sönmez (Başkan)
Murat Çetinkaya (Üye)
Nicola Jane Beattie (Üye)

2018 YILI FAALİYETLERİ

Halka Arz Komitesi 2018 yılında 3 defa toplanmıştır. Komite, halka arza ilişkin değerlendirmeler yaparak Yönetim Kuruluna önerilerde bulunmuştur.

Borsa İstanbul, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 73 üncü maddesi ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik'in 40 ıncı maddesi uyarınca II-17.1 sayılı "Kurumsal Yönetim Tebliği"ne kıyasen uymakla yükümlüdür.

Kurumsal Yönetim Tebliğinde yer alan gönüllü ilkelere uyum durumunu raporlamak amacıyla Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ve mevcut kurumsal yönetim uygulamaları hakkında bilgi vermek üzere "Kurumsal Yönetim Bilgi Formu" (KYBF) Yönetim Kurulunca onaylanmış ve internet sitesinde yayınlanmıştır. www.borsaistanbul.com/yatirimcilar/kurumsal-yonetim

PAY SAHİPLERİ

Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması

Yatırımcı ilişkileri ekibine yatirimciiliskileri@borsaistanbul.com ve investorrelations@borsaistanbul.com e-posta adreslerinden ulaşabilmektedir. Borsa İstanbul halka açık olmadığından yatırımcı konferansı ve toplantısı düzenlememiştir.

Pay sahiplerinin haklarını kullanabilmelerini etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak Şirketin internet sitesinde pay sahiplerinin ve tüm kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı

Pay sahipleri arasında bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında ayırım yapılmamakta olup ticari sır niteliğinde olanlar dışında Şirket faaliyet ve politikalarına ilişkin tüm bilgiler talepleri halinde pay sahipleri ile paylaşılmaktadır.

Şirketin esas sözleşmesinde bireysel bir hak olarak özel denetçi talep hakkı düzenlenmemiştir ve 2018 yılı faaliyet döneminde pay sahiplerinin bu yönde bir talebi olmamıştır.

Genel Kurul

Genel Kurul ilanları ve gündeme ilişkin bilgiler pay sahiplerinin bilgilendirilmesi amacıyla toplantı gününden en az üç hafta önce Türkçe ve İngilizce olarak:

- Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde,
- Şirket internet sitesinde,
- Şirket merkezinin bulunduğu yerde çıkan günlük bir gazetede,
- www.kap.org.tr internet sitesinde,
- Elektronik imza sahibi pay sahipleri bakımından Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun Elektronik Genel Kurul Sistemi'nde yayımlanmaktadır.

Genel Kurul toplantıları pay sahiplerinin yeterince bilgilenebilmesine ve geniş katılımına imkân sağlayacak şekilde Elektronik Genel Kurul Sisteminden de yararlanılarak gerçekleştirilmektedir.

Genel kurul gündeminde, bağış ve yardımların toplam tutarları ve bunlardan yararlananlara ayrı bir maddede yer verilmiştir.

Genel Kurul toplantılarına ilişkin ayrıntılı bilgi için:

www.borsaistanbul.com/yatirimcilar/genel-kurul

Oy Hakları

Borsa İstanbul'da her payın bir oy hakkı bulunmaktadır. Borsa İstanbul'da oy hakkının kullanılmasını zorlaştırıcı uygulamalar bulunmamakta ve her pay sahibine, oy hakkını en kolay ve uygun biçimde kullanma fırsatı sağlanmaktadır. Borsa İstanbul'da oy hakkını haiz olan pay sahipleri bu haklarını kendileri doğrudan kullanabilecekleri gibi Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu düzenlemelerine uygun bir şekilde vekil vasıtasıyla da kullanabilirler. Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre sermaye A, B ve C grubu paylara bölünmüştür.

- 1-Şirketin Esas Sözleşmesinin değiştirilmesinin önerilmesi,
- 2-Sermayesinin artırılması veya azaltılması,
- 3-Şirketin bağımsız denetimden geçmiş son yıllık finansal tablolarında yer alan gelirlerinin beher sözleşme bazında %10'unu geçen ve Şirketi doğrudan veya dolaylı olarak bağlayan her türlü işlemin yapılması, Şirketi bu miktarda taahhüt altına sokacak her türlü kararların alınması,
- 4-Şirketin başka şirketlerle birleşmesi, feshi veya tasfiyesi
- 5-Kâr payı dağıtım önerisinin genel kurula sunulması ile ilgili konularda Yönetim Kurulu kararı alınabilmesi için A Grubu pay sahibinin aday gösterdiği en az bir Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oyu gerekmektedir. 2018 yılı sonu itibarıyla sadece TVF'nin A grubu payı bulunmaktadır. Bunun dışında, A ve C Grubu Şirket paylarına Yönetim Kurulu üye seçiminde aday gösterme konusunda imtiyaz tanınmış bulunmaktadır. Borsa İstanbul'da oy hakkının iktisap tarihinden itibaren belirli bir süre sonra kullanılmasını öngöreceği biçimde bir düzenleme bulunmamaktadır.

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Borsa İstanbul A.Ş.'nin %0,15'lik payla hissedardır. Banka, 27 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirilen genel kurul toplantısına katılmıştır ancak TTK'nın 389 uncu maddesi gereğince oy kullanmamıştır.

Azlık Hakları

Azlık hakları, Şirket esas sözleşmesinde içerik veya oran bakımından genişletilmemiştir.

Kâr Payı Hakkı

Şirket kârına katılma konusunda Şirket Esas Sözleşmesinde bir imtiyaz yoktur ve her paya eşit kâr payı alma hakkı tanınmıştır. Kâr Dağıtım Politikası şirketin internet sitesinde yer almaktadır. 27 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul toplantısında, Kar Dağıtım Politikası pay sahipleri tarafından kabul edilmiştir. Aynı toplantıda şirketin 2017 yılı ve geçmiş yıl karlarından karşılanmak üzere 1-TL nominal değerli hisse başına brüt 0,9451-TL kar payı dağıtılmasına karar verilmiştir (30 Kasım 2018'i geçmemek şartıyla). Ödemenin yapılacağı tarihi belirleme konusunda Genel Kurul'da yetkilendirilen Yönetim Kurulu'nun kararıyla, kar payları 9 Kasım 2018'de ödenmiştir.

Payların Devri

Pay devirlerinin kısıtlanmasına ilişkin hükümler aşağıdaki gibidir:

- a) Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesinin altıncı fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentleri ile bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılacak olanlar hariç, payların devri veya pay devri söz konusu olmasa dahi doğrudan veya dolaylı kontrol devri sonucunu doğuran her türlü işlem SPK'nın iznine tabidir. Pay devri, SPK'nın onayından sonra yönetim kurulunun kararı ve pay

defterine kayıt ile geçerlilik kazanır. Sermaye Piyasası Kurulunun izni alınmaksızın doğrudan veya dolaylı olarak pay ve kontrol devri sonucunu doğuran her türlü işlem ile yönetim kurulu kararı ve pay defterine kayıt olmaksızın yapılan devirler Şirkete karşı hüküm ifade etmez.

b) Pay sahipliği dağılımının korunmasını teminen, A Grubu dışındaki pay senetleri ancak aynı grup içinde devredilebilir. Ancak, bu payların SPK'nın onayı ile diğer gruplardaki ortaklara veya üçüncü kişilere devri mümkündür. Şu kadar ki, münhasıran TVF'ye ait olup yönetimde temsil hakkı verilen A Grubu paylar hiçbir şekilde devredilemez.

c) Bir kişinin, Şirketin halka arz olunan paylarından doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayenin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden kısmını edinmesi veya Şirketin halka arz olunan paylarından edinim yoluyla doğrudan veya dolaylı olarak bir ortağa ait bulunan payların sermayenin yüzde on, yüzde yirmi, yüzde otuz üç veya yüzde ellisini aşması veya bu oranların altına düşmesi sonucunu veren pay devirleri dolayısıyla, pay sahiplerinin edinecekleri bu paylara bağlı temettü hariç ortaklık haklarının kullanılabilmesi SPK'nın iznine tabidir. Söz konusu oranların, Şirketin borsa dışından elde edilen payları da dâhil olmak üzere borsada işlem gören paylarının edinilmesi ile gerçekleşmesi halinde de bu fıkra hükmü uygulanır.

2. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

Kurumsal İnternet Sitesi

www.borsaistanbul.com internet sitesi ile kamuya açıklanmış olan bilgilere Türkçe ve İngilizce olarak erişim imkânı bulunmaktadır.

Faaliyet Raporu

Borsa İstanbul faaliyet raporu, kamuoyunun Şirketin faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak şekilde, 28 Ağustos 2012 tarihli ve 28395 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik" başta olmak üzere ilgili mevzuatta belirtilen hususlara uygun olarak hazırlanmaktadır.

3. MENFAAT SAHIPLERİ

Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası

Borsa İstanbul'un, menfaat sahiplerini, Bilgilendirme Politikası çerçevesinde bilgilendirmesi esastır. Kurumsal Yönetim uygulamaları ve etik kuralları da menfaat sahiplerini en doğru şekilde bilgilendirmeyi güvence altına alır.

Borsa İstanbul Etik Kuralları gereği Şirket yetkilileri, bilgilendirmede gerçek veya tüzel kişi yatırımcılara öncelikli, ayrıcalıklı, taraflı ve eşitlik ilkesine aykırı uygulama yapmazlar. Borsa İstanbul, medyaya ve kamuoyuna doğru, güvenilir ve tarafsız bilgiler vermek konusunda sorumludur.

- Yatırımcı Danışma Merkezi (İhraç ettikleri ürünler Borsa'da işlem gören şirketlerin yatırımcılarına internet sitesindeki form üzerinden hizmet vermektedir.)

- Buna ek olarak, internet sitesinde yer verilen ve düzenli olarak güncellenen bilgiler, entegre faaliyet raporu, basın duyuruları ve odak noktası şeffaflık olan bilgilendirme politikası kapsamındaki uygulamalar, sadece pay sahiplerine değil tüm menfaat sahiplerine yönelik olumlu uygulamalardır.

Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımının Desteklenmesi

2018 yılı içerisinde SPK ile yakın iletişim ve etkileşim içerisinde çalışılmıştır. Borsa İstanbul'un aldığı kararlarda Merkezi Kayıt Kuruluşu, İstanbul Takas ve Saklama Bankası ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin görüşleri dikkate alınmıştır. Borsa üyeleriyle toplantılar organize edilmiş, sektörün talep ve sıkıntıları dikkate alınmıştır.

Çalışanlarla ve sendika temsilcileri ile yapılan toplantılarda iletilen talep ve öneriler Yönetim tarafından değerlendirilmeye alınmıştır.

İnsan Kaynakları Politikası

İnsan kaynakları politika ve süreçleri, yeteneklerin kuruma kazandırılması ve geliştirilmesi amaçlarını gütmekte ve sürekli iyileştirilmektedir.

Borsa İstanbul çalışanlarının bir bölümünün bünyesinde örgütlü olduğu Tez-Koop İş Sendikası'nın yetkisi sona erdiğinden, çalışanlar bankacılık ve finans alanında yetkili sendikalardan olan Banka-Finans ve Sigorta İşçileri Sendikası (BASİSEN) bünyesinde örgütlü olmuştur. 2017 ve 2018 yıllarını kapsayan 5. Dönem Toplu İş Sözleşmesinin geçerliği yıl sonunda bitmiştir ve yeni dönem sözleşme için işveren ve sendika temsilcileri arasındaki görüşmeler devam etmektedir.

Çalışan iş sağlığı ve güvenliği ile işlerin sürekliliğinin temini açısından Borsa İstanbul'da iş güvenliğine büyük önem verilmektedir. Mevzuatın gerektirdiği koşulları sağlayacak şekilde sertifika sahibi bir iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi sertifikası sahibi bir doktor ve deneyimli bir hemşire şirketin İstinye ve Kuyumcukent yerleşkelerinde hizmet vermektedir. Yine mevzuatın gerektirdiği şekilde işveren, çalışan ve güvenlik birimi temsilcileri, iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekiminin üyesi olduğu İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu bulunmaktadır. Kurul, en az üç ayda bir toplanıp durum değerlendirmesi yapmakta, gerekli görüldüğü adımların atılmasını sağlamaktadır. Bu kapsamda, 2018 yılı boyunca yerleşkede farklı iyileştirmeler yapılmıştır.

2018 yılında çalışanlardan ayrımcılık konusunda hiçbir şikâyet gelmemiştir.

Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Borsa İstanbul A.Ş. Etik İlkeler Yönergesi 1 Kasım 2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 2018 yılında Bağış Politikası ile Sponsorluk Politikası Yönetim Kurulunca yenilenmiştir.

Borsa İstanbul'un Kurumsal Sosyal Sorumluluk Politikası ve bu alanda yapılan çalışmalara ilişkin bilgiler internet sitesinde yer almaktadır. Borsa İstanbul tarafından 2018 yılında 1,75 milyon TL tutarında yardım ve bağış, 548 Bin TL tutarında sponsorluk gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan, Borsa İstanbul'un 1997 yılından beri Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinde sürdürdüğü Ulusal Eğitime Fiziksel Katkı Projesi (EFİKAP) kapsamında okul inşaatları için Borsa İstanbul tarafından yönetilen fondan 2018 yılında 29,7 milyon TL ödeme yapılmıştır.

4. YÖNETİM KURULU

Yönetim Kurulunun Yapısı ve Oluşumu

Yönetim Kurulunun oluşumu ve seçimine ilişkin esaslar Borsa İstanbul'un Esas Sözleşmesi'nde yer almaktadır. 31.03.2014 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında kabul edilen Esas Sözleşme değişikliğine göre, Yönetim Kurulu, TTK hükümleri çerçevesinde 2 (iki) üyesi A Grubu, 3 (üç) üyesi C Grubu pay sahiplerinin önerdiği adaylar arasından olmak üzere Genel Kurulca seçilen toplam 10 üyeden oluşur. C Grubu pay sahiplerinin önerdiği adayların seçimi; Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğinin ve yatırım kuruluşlarının gösterdiği adaylar arasından genel kurul tarafından gerçekleştirilir. Esas Sözleşme uyarınca üyelerin görev süresi üç yıldır ve üyeler yeniden seçilebilirler.

Şirket Esas Sözleşmesi uyarınca Yönetim Kurulunda görev alacak bağımsız yönetim kurulu üyelerinin sayısının, görev süresinin, atanma usullerinin ve ücretlerinin belirlenmesinde Kurumsal Yönetim Tebliği düzenlemelerine uyulmaktadır.

Göreve seçilmelerinin ardından, bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin bağımsızlıklarını ortadan kaldıracak bir durum olmamıştır.

2018 yılı sonu itibarıyla, Şirketin Yönetim Kurulu, ikisi kadın on üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin tablo aşağıda verilmektedir:

Adı-Soyadı	Grup	Göreve Başlama Tarihi	Bağımsızlık Durumu	Yer Aldığı Komiteler ve Görevi
Prof. Dr. Erişah ARICAN	A	27.09.2018 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız Değil	Yönetim Kurulu Başkanı
Zafer SÖNMEZ	-	27.09.2018 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız	Başkan Vekili Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı Halka Arz Komitesi Başkanı
Murat ÇETİNKAYA	A	08.06.2017 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız Değil	Genel Müdür Halka Arz Komitesi üyesi
Yunus ARINCI	-	30.10.2016 Olağanüstü Genel Kurul toplantısı	Bağımsız	Denetim Komitesi Başkanı
Ertuğrul ALTIN	-	27.09.2018 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız	Denetim Komitesi Üyesi Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi
Prof. Dr. Fahrettin ALTUN	-	27.09.2018 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız	Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı Denetim Komitesi Üyesi
Nicola Jane BEATTIE	-	01.04.2016 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız Değil	Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi Halka Arz Komitesi Üyesi
Erhan TOPAÇ Tüzel Kişi Yönetim Kurulu Üyesi TSPB'yi Temsilen	C	08.06.2017 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız Değil	Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi
Doç. Dr. Cem DEMİROĞLU	C	27.09.2018 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız Değil	Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi
Tevfik ERASLAN	C	27.09.2018 Olağan Genel Kurul toplantısı	Bağımsız Değil	Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi

Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Kurulun faaliyet esasları 2018 yılı içerisinde güncellenmiştir ve internet sitesinde yayınlanmaktadır. Kurumsal Yönetim Komitesi'nin tavsiyesiyle Yönetim Kurulu toplantısı yapılacak tarihler altı ay öncesinden belirlenmekte ve üyelerle paylaşılmaktadır. Bu sayede Yönetim Kurulu üyelerine planlama ve öngörü imkânı sağlanmıştır.

Toplantılarda alınan kararlar Yönetim Kurulu karar defterine varsa muhalefet şerhleri ile beraber işlenmektedir. İşlem gören şirketlerle ilgili olarak alınan kararlar sermaye piyasası mevzuatının gerektirdiği hallerde Kamuyu Aydınlatma Platformu vasıtasıyla duyurulmaktadır.

Şirketin Yönetim Kurulu üyeleri için "yönetici sorumluluk sigortası" ve "mesleki sorumluluk sigortası" poliçeleri bulunmaktadır.

17 Ağustos 2018 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararlar, İcra Kurulu lağvedilmiştir. İcra Kurulu'nun lağvedilmesi ile birlikte şirketin yetki tablosunda değişiklikler yapılmıştır.

Yönetim Kurulu 2018 yılında 8 kez toplanmıştır. Sn. Işın S. Kestelli 3 toplantıya, Sn. Ertuğrul Altın ve Sn. Yunus Arıncı mazeret bildirerek 2 toplantıya, Sn. Nicola Jane Beattie, Sn. İlhami Koç ve Sn. Himmet Karadağ mazeret bildirerek 1'er toplantıya katılmamıştır. Borsa İstanbul Yönetim Kurulu 2018 yılı içerisinde fiziki toplantı yapmaksızın da kararlar almıştır.

Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

Borsa İstanbul bünyesinde 2014 yılında Denetim Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Riskin Erken Saptanması Komitesi oluşturulmuş ve bu komitelerin çalışma usul ve esaslarına ilişkin yönergeler hazırlanmıştır. Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca, Yönetim Kurulunun yapılması gereği Aday Gösterme ve Ücret Komitesi oluşturulmadığından bunların görevlerini Kurumsal Yönetim Komitesi yerine getirmektedir. Bu üç komitenin başkanları bağımsız yönetim kurulu üyeleri arasından seçilmiştir.

Diğer yandan, halka arzı hedefleyen Borsa İstanbul A.Ş.'nin bu süreçte atması gereken adımların en üst düzeyde ele alındığı Halka Arz Komitesi, Yönetim Kurulunun 29.09.2016 tarihli kararıyla kurulmuştur. 2018 yılı sonu itibarıyla Komite Başkanı, Yönetim Kurulu Başkan Vekili de olan (Bağımsız Üye) Sn. Zafer SÖNMEZ'dir.

Yönetim Kurulu bünyesinde kurulan Komiteler ve üyeleri aşağıda belirtilmektedir.

Komite Adı	Üyeler
Denetim Komitesi	Yunus Arıncı (Başkan) Ertuğrul Altın Fahrettin Altun
Kurumsal Yönetim Komitesi	Zafer Sönmez (Başkan) Ertuğrul Altın Nicola Jane Beattie
Riskin Erken Saptanması Komitesi	Fahrettin Altun (Başkan) Erhan Topaç Tevfik Eraslan Cem Demiroğlu
Halka Arz Komitesi	Zafer Sönmez (Başkan) Murat Çetinkaya Nicola Jane Beattie

	Denetim Komitesi	Kurumsal Yönetim Komitesi	Riskin Erken Saptanması Komitesi	Halka Arz Komitesi
Görev ve Çalışma Esasları Yönergesi	Var	Var	Var	Yok
Toplantı Sayısı	10	8	4	3

Komiteler, düzenli olarak Şirket merkezinde toplanır. İşlerin gerektirdiği hallerde komite başkanının çağrısı üzerine ayrıca toplanabilir. İhtiyaç hâlinde komite üyeleri veya Yönetim Kurulu Başkanı, komiteyi toplantıya çağırabilir. Denetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi Yönetim Kuruluna raporlama yapmaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM

Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Yönetim Kurulu, faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütmekte olup, Borsa İstanbul ile ilgili risklerin etkilerini en aza indirebilecek risk yönetim uygulamalarını oluşturmakta ve kurumun tüm kritik süreçleri için iç kontrol politikalarını belirlemektedir. Ayrıca, faaliyet raporunda risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin etkinliği konusunda bilgi verilmektedir.

Borsa İstanbul A.Ş. Riskin Erken Saptanması Komitesi Görev ve Çalışma Esasları Yönergesi uyarınca Riskin Erken Saptanması Komitesi oluşturulmuştur. Komite, düzenli olarak toplanmaktadır. Komite toplantıları öncesinde, önceden belirlenen Borsa birimleri ile toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantılarda, bölümlerin gerçekleşen ve beklenen risklerine ve aldıkları önlemlere ilişkin değerlendirmeleri alınmış ve bölümlerin risk değerlendirmeleri ve bu konulara ilişkin çalışmaları komiteye raporlanmıştır.

Şirketin Stratejik Hedefleri

Borsa İstanbul, stratejik planın beşer yıllık periyodları kapsayacak şekilde her yıl yenilenmesi çalışmaları kapsamında 2019-2021 yıllarını kapsayan gelecek üç yıllık döneme ilişkin analiz çalışmalarını tamamlamıştır. Stratejik plan çalışmaları kapsamında, aksiyon alanları ve hamleler belirlenmiştir.

2014 yılında geçilen performans dayalı bütçe uygulamasına devam edilmiştir. Bu sayede Borsadaki tüm bölümler bütçe oluşturma sürecine aktif bir şekilde dâhil edilmiştir.

Mali Haklar

Borsa İstanbul Esas Sözleşmesi ve Ücretlendirme Politikasında belirtildiği üzere, Yönetim Kurulu Başkanına ve üyelerine verilecek huzur hakkı, ücret, prim, ikramiye gibi malî menfaatler, aynı ve nakdî imkânlar ve yıllık kârdan pay ve sair haklar ile bunların şekli ve tutarının her yıl Genel Kurulca belirlenmesi esastır. Ayrıca Borsa İstanbul tarafından karşılanacak yolculuk, konaklama ve temsil giderleri ile sigorta ve benzeri teminatlar ise Yönetim Kurulunca tayin ve tespit edilmektedir. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri ile eşleri, çocukları ve bakmakla yükümlü oldukları kimseler Şirket tarafından şartlar dâhilinde sağlık yardımlarından yararlandırılmaktadır.

Ücretlendirme Politikası şirket internet sitesinde kamuya açıklanmıştır. Yönetim Kurulu üyesine veya şirketin üst düzey yöneticilerine Şirket tarafından doğrudan ya da dolaylı borç verilmesi, kredi kullanılması, lehlerine teminat verilmesi gibi çıkar çatışmasına yol açacak işlemler söz konusu değildir. 2018 yılında ödeme tarihi esas alınarak hesaplanan, Borsa İstanbul Grubu şirketleri (Borsa İstanbul A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.) üst yönetim kadrosuna yapılan ücret ve benzeri menfaat ödemeler toplamı 8,2 milyon TL'dir.

31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA VE AYNI TARİHTE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

4 Mart 2019

Bu rapor, 4 sayfa bağımsız denetçi raporu ve 78 sayfa konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotları içermektedir.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Borsa İstanbul Anonim Şirketi Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiştir bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahmin ve varsayımlarının detayı için Not 2.11.1'e bakınız.

Kilit denetim konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Grup'un başlıca hasılat elde ettiği gelir unsurları Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, takas gelirleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayın gelirleri ve saklama hizmet gelirlerinden oluşmaktadır.</p> <p>Grup operasyonlarının niteliği gereği hasılat tutarının belirlenmesi sürecindeki işlemlerin çeşitliliği, gerçekleşen işlem sayısının fazla olması ve hasılatın hesaplanmasında farklı yöntem ve parametrelerin kullanılmasından dolayı hasılatın muhasebeleştirilmesi kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Grup yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TFRS'ye uygunluğu değerlendirilmiştir. Grup'un hasılat sürecini anlayarak, Bilgi Teknolojileri uzmanlarımızdan da yardım alınmak suretiyle gelirlerin muhasebeleştirilmesi süreci üzerindeki iç kontrollerin tasarımı, uygulaması ve işleyiş etkinliği test edilmiştir. Hasılat kalemleri, ilgili gelir çeşidi bazında toplulaştırılmış ve geçmiş dönem tutarları da dikkate alınarak beklenti analizleri gerçekleştirilmiştir ve sonuçları değerlendirilmiştir. Hasılat tutarının TFRS'ye uygun olarak muhasebeleştirildiğinin değerlendirilmesi için hesap dönemi içerisinde gerçekleşen işlemlerden seçilen örneklem üzerinden işlem bazında alınan destekleyici belgelerle bu işlem detayları karşılaştırılarak test edilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak sağlayacak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimce işletmenin sürekliliği esasını kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya işletmelerin faaliyetlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tabloların, TTK ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 2) TTK'nın 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Alper Güvenç, SMMM
Sorumlu Denetçi

4 Mart 2019
İstanbul, Türkiye

İÇİNDEKİLER

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	74
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	76
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	77
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	78
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	
NOT 1 KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	79
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	82
NOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ	106
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	107
NOT 5 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	108
NOT 6 FİNANSAL YATIRIMLAR	109
NOT 7 TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR	111
NOT 8 DİĞER VARLIKLAR	112
NOT 9 ERTELENMİŞ GELİRLER	112
NOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER	112
NOT 11 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	113
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR	114
NOT 13 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	115
NOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	115
NOT 15 TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR	116
NOT 16 DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER	116
NOT 17 KISA VADELİ KARŞILIKLAR	117
NOT 18 KISA VADELİ BORÇLANMALAR	117
NOT 19 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	117
NOT 20 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR	119
NOT 21 DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	121
NOT 22 ÖZKAYNAKLAR	122
NOT 23 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ	124
NOT 24 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	126
NOT 25 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER	128
NOT 26 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER	128
NOT 27 FİNANSAL GELİRLER/GİDERLER	128
NOT 28 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	129
NOT 29 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	132
NOT 30 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	132
NOT 31 FİNANSAL ARAÇLAR	138
NOT 32 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	140

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnotlar	Bağımsız	Bağımsız
		denetimden geçmiş	denetimden geçmiş (*)
		31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
DÖNEN VARLIKLAR		12.376.389	11.140.710
Nakit ve nakit benzerleri	4	12.239.950	10.800.918
Finansal yatırımlar	6	7.741	76.664
- itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar		7.741	
- Vadeye kadar elde tutulacak varlıklar			76.664
Ticari alacaklar	7	76.315	247.515
- ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		76.315	247.515
Diğer alacaklar	7	807	348
- ilişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		807	348
Peşin ödenmiş giderler	10	19.184	10.962
Diğer dönen varlıklar	8	32.392	4.303
DURAN VARLIKLAR		909.159	740.831
Finansal yatırımlar	6	81.173	67.963
- Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar		11.193	
- itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar		69.980	
- Satılmaya hazır finansal varlıklar			67.781
- Vadeye kadar elde tutulacak varlıklar			182
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	5	69.102	48.222
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	61.805	59.355
Maddi duran varlıklar	12	202.923	198.620
Maddi olmayan duran varlıklar	13	415.335	349.087
Peşin ödenmiş giderler	10	6.026	11.175
Ertelenmiş vergi varlıkları	28	72.175	5.831
Diğer duran varlıklar	8	620	578
TOPLAM VARLIKLAR		13.285.548	11.881.541

(*) TFRS 9'un geçişle ilişkin hükümleri uyarınca önceki dönem finansal tablo ve dipnotları yeniden düzenlenmemiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnotlar	Bağımsız	Bağımsız
		denetimden geçmiş 31 Aralık 2018	denetimden geçmiş (*) 31 Aralık 2017
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		10.355.121	10.113.713
Kısa vadeli borçlanmalar	18	3.425.413	3.179.005
Ticari borçlar	15	447.958	335.539
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		447.958	335.539
Diğer finansal yükümlülükler	16,29	-	685.650
- İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler		-	685.650
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	20	11.317	15.680
Diğer borçlar		81.439	63.223
- İlişkili taraflara diğer borçlar	15,29	80.292	62.909
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	15	1.147	314
Ertelenmiş gelirler	9	2.154	801
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	28	120.832	30.370
Kısa vadeli karşılıklar		56.756	90.944
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	20	31.941	31.295
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	17	24.815	59.649
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	21	6.209.252	5.712.501
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		264.910	205.231
Diğer finansal yükümlülükler		-	160.146
- İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler	16,29	-	160.146
Ticari borçlar	15	218.674	-
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		218.674	-
Ertelenmiş gelirler	9	1.866	1.072
Uzun vadeli karşılıklar	20	30.244	30.455
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		30.244	30.455
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	28	5.495	6.040
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	21	8.631	7.518
ÖZKAYNAKLAR		2.665.517	1.562.597
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	22	1.993.671	1.056.360
Ödenmiş sermaye		423.234	423.234
Kârdan ayrılmış kısıtlanmış yedekler		392.550	278.280
Paylara ilişkin primler		12.418	200.450
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		7.584	7.540
-Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği		13.677	13.677
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(6.093)	(6.137)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		1.433	873
-Yabancı para çevrim farkları		1.433	873
Geri alınmış paylar		(97.666)	(608.873)
Geçmiş yıllar kârları		260.483	449.338
Net dönem kârı		993.635	305.518
Kontrol gücü olmayan paylar		671.846	506.237
TOPLAM KAYNAKLAR		13.285.548	11.881.541

(*) TFRS 9'un geçişine ilişkin hükümleri uyarınca önceki dönem finansal tablo ve dipnotları yeniden düzenlenmemiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2017 (*)
Hasılat	23	1.538.667	1.047.418
Satışların maliyeti (-)	23	(161.847)	(92.690)
Brüt kâr		1.376.820	954.728
Genel yönetim giderleri (-)	24	(421.034)	(328.286)
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	25	(109.747)	(97.536)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	25	338.112	2.924
Esas faaliyet kârı		1.184.151	531.830
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler)	26	16.983	4.835
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kârlarından/(zararlarından) paylar	5	20.320	15.353
Finansman geliri/(gideri) öncesi faaliyet kârı		1.221.454	552.018
Finansal gelirler	27	137.343	86.287
Finansal giderler (-)	27	-	(96.740)
Vergi öncesi kâr		1.358.797	541.565
Dönem vergi gideri (-)	28	(252.230)	(116.967)
Ertelenmiş vergi gideri (-)	28	66.976	(4.960)
DÖNEM KÂRI		1.173.543	419.638
Dönem kârının dağılımı			
- Kontrol gücü olmayan paylar		179.908	114.120
- Ana ortaklık payları		993.635	305.518
DİĞER KAPSAMLI GELİR			
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		(168)	23.967
Maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilme artışları	12	-	26.784
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	20	(210)	3.175
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		42	(5.992)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	28	42	(5.992)
Kâr veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		560	603
-Yabancı para çevrim farkları	5	560	603
Diğer kapsamlı gelir/(gider)		392	24.570
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.173.935	444.208
- Kontrol gücü olmayan paylar		179.696	122.562
- Ana ortaklık payları		994.239	321.646

(*) TFRS 9'un geçişine ilişkin hükümleri uyarınca önceki dönem finansal tablo ve dipnotları yeniden düzenlenmemiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

Dipnotlar	Özsermaye değişim tablosu												
	Ödenmiş Sermaye	Geri alınmış paylar	Kârden ayrılmış yedekler	Kârden ayrılmış yedekler	Paylara değer artış ilişkili primler	Yeniden değerlendirme yedeği	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Yabancı para çevrim farkları	Geçmiş yıllar kârları	Net dönem kârı	Ana ortaklığa ait öz kaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam öz kaynaklar
1 Ocak 2017 (Önceden raporlanan)	423.234	(580.663)	274.882	200.450	-	-	(7.985)	270	263.200	189.536	762.924	427.612	1.190.536
<i>Sınıflamanın etkisi (*)</i>	-	-	(48.295)	-	-	-	-	-	48.295	-	-	-	-
1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla bakiyeler (Sınıflamanın etkisi)**)	423.234	(580.663)	226.587	200.450	-	-	(7.985)	270	311.495	189.536	762.924	427.612	1.190.536
Net dönem kârı	-	-	-	-	-	13.677	1.848	603	-	305.518	305.518	114.120	419.638
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.128	8.442	24.570
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	-	13.677	1.848	603	-	305.518	321.646	122.562	444.208
Transferler	-	-	23.483	-	-	-	-	-	166.053	(189.536)	-	-	-
Kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.217)	(16.217)
Bağlı ortaklıkların kontrol gücü olmayan paylara ilişkin temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(27.720)	(27.720)
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış/(azalış)	-	(28.210)	28.210	-	-	-	-	-	(28.210)	-	(28.210)	-	(28.210)
31 Aralık 2017 (***)	423.234	(608.873)	278.280	200.450	13.677	(6.137)	873	449.338	305.518	1.056.360	506.237	1.562.597	
1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla bakiyeler	423.234	(608.873)	278.280	200.450	13.677	(6.137)	873	449.338	305.518	1.056.360	506.237	1.562.597	
<i>Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler (***)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	11.138	-	11.138	(10.677)	461
1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla bakiyeler (Düzeltilmenin etkisi)**)	423.234	(608.873)	278.280	200.450	13.677	(6.137)	873	460.476	305.518	1.067.498	495.560	1.563.058	
Net dönem kârı	-	-	-	-	-	-	44	560	-	993.635	993.635	179.908	1.173.543
Diğer kapsamlı gider	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	604	(212)	392
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	-	-	44	560	-	993.635	994.239	179.696	1.173.935
Transferler	-	-	44.813	-	-	-	-	-	260.705	(305.518)	-	-	-
Kontrol gücü olmayan paylarla yapılan işlemler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.367)	(3.367)
Bağlı ortaklıklarda pay oranı değişikliğine ilişkin artış/azalış	-	-	-	-	-	-	-	-	303	-	303	(43)	260
Pay sahipleriyle yapılan işlemler	-	580.664	-	(188.032)	-	-	-	-	-	-	392.632	-	392.632
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış/(azalış)	-	(69.457)	69.457	-	-	-	-	-	(69.457)	-	(69.457)	-	(69.457)
Dağıtılan temettü	-	-	-	-	-	-	-	-	(391.544)	-	(391.544)	-	(391.544)
31 Aralık 2018	423.234	(97.666)	392.550	12.418	13.677	(6.093)	1.433	260.483	993.635	1.993.671	671.846	2.665.517	

(*) Bakınız Not 2.3.

(**) Bakınız Not 2.11.

(***) TFRS 9'un geçişe ilişkin hükümleri uyarınca önceki dönem finansal tablo ve dipnotları yeniden düzenlenmemiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2018	Bağımsız denetimden geçmiş (*) 1 Ocak - 31 Aralık 2017
İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışı			
Net dönem kâr		1.173.543	419.638
Düzeltilmeler:			
Dönem vergi gideri	28	185.254	121.927
Amortisman giderleri	12	20.744	18.760
İtfa payları	13	35.485	24.221
Kıdem tazminatı karşılığındaki artış	20	5.280	5.343
Personel prim karşılığındaki artış/(azalış)	20	12.371	13.257
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artışı	11,26	(2.450)	(715)
Kullanılmamış izin ücreti karşılığındaki artış	20	1.751	2.840
Dava karşılıklarındaki (azalış)/artış (vergi cezası karşılığı dahil)		(34.834)	49.231
SPK kurul payı gider tahakkuku	15,25	79.876	62.909
Konusu kalmayan karşılıklar	25	(44.891)	(354)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların (kârları)/zararları	5	(20.320)	(15.353)
Finansal gelirler, net	27	(137.343)	(10.453)
Şüpheli ticari alacak karşılık gideri	7	131	131
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkı		(283.860)	33.989
İşletme sermayesindeki değişim öncesi faaliyetlerden elde edilen nakit akışı		990.737	725.371
Kısa vadeli borçlanmalardaki değişim, net		246.408	734.773
Ticari alacaklardaki azalış/(artış)		170.957	(103.638)
Diğer dönen varlıklardaki azalış/(artış)		(28.089)	(2.110)
Diğer duran varlıklardaki artış/(artış)		(42)	-
Diğer alacaklardaki değişim		(459)	(190)
Peşin ödenmiş giderlerdeki değişim		(3.073)	(4.200)
Diğer borçlardaki değişim		(452.331)	(415)
Diğer kısa vadeli yükümlülüklerdeki artış		562.551	1.455.121
Ticari borçlardaki artış		331.509	53.757
Diğer uzun vadeli yükümlülüklerdeki (azalış)/artış		1.113	6.076
Ödenen kurumlar vergisi		(161.768)	(108.897)
Ertelenmiş gelirlerdeki değişim		2.147	(124)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında değişimler		(4.363)	2.817
Ödenen kıdem tazminatları	20	(3.355)	(6.887)
Ödenen hizmet ikramiyesi karşılıkları	20	(2.348)	(3.588)
Ödenen SPK kurul payı		(62.909)	(55.331)
Ödenen personel prim karşılığı	20	(12.881)	-
Ödenen izin ücreti	20	(595)	(2.228)
Tahsil edilen şüpheli alacaklar	7	69	85
İşletme faaliyetlerinden elde edilen net nakit		582.541	1.965.021
Maddi duran varlık satışlarından alınan nakit	12	126	9.459
Maddi duran varlık alımlarında kullanılan nakit	12	(41.180)	(36.934)
Maddi olmayan duran varlık satışlarından alınan nakit	13	52	132
Maddi olmayan duran varlık alımlarında kullanılan nakit	13	(85.778)	(65.009)
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlık (alımı)/satışı, net			(82.298)
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlık itfası			52.553
Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık satış kârı	25	265.253	
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlık (alımı)/satışı, net		(875)	
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık (alımı)/satışı, net		(6.250)	
İştiraklerin ve/veya iş ortaklıklarının pay satışı veya sermaye azaltımı sebebiyle oluşan nakit girişleri		(3.367)	-
İştiraklerin ve/veya iş ortaklıklarından pay alımı veya sermaye artırımı sebebi ile oluşan nakit çıkışları		-	(16.293)
Alınan faizler		116.304	58.359
Finansal yatırımlardan alınan temettü	26	14.533	4.120
Yatırım faaliyetlerinde elde edilen/(kullanılan) net nakit		258.818	(75.911)
Bağlı ortaklıkların kontrol gücü olmayan paylara ilişkin temettü ödemesi		(391.544)	(27.720)
İşletmenin kendi paylarının alımlarında kullanılan nakit		(69.457)	(28.210)
Finansman faaliyetlerinde (kullanılan)/elde edilen net nakit		(461.001)	(55.930)
Nakit ve nakit benzerlerinde meydana gelen net artış		1.371.095	2.558.551
Döviz kurundaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		83.606	33.923
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	10.768.919	8.176.445
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	12.223.620	10.768.919

(*) FRS 9'un geçişle ilişkin hükümleri uyarınca önceki dönem finansal tablo ve dipnotları yeniden düzenlenmemiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Borsa İstanbul Anonim Şirketi (“BİST” veya “Şirket”), 30 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 138’inci maddesi uyarınca borsacılık faaliyetleri yapmak üzere kurulmuş olup, esas sözleşmenin 3 Nisan 2013 tarihinde tescil ve ilan edilmesiyle faaliyet izni almıştır. BİST ilgili mevzuat çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Sermaye Piyasası Kurulu’nca (“SPK”) uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde, şeffaf, etkin rekabetçi, dürüst ve istikrarlı bir ortamda alınıp satılabilmesini sağlamak, bunlara ilişkin alım satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getirmek veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştırmak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler ile teşkilatlanmış diğer pazar yerleri oluşturmak, kurmak ve geliştirmek, bunları ve başka borsaları veyahut borsaların piyasalarını yönetmek ve/veya işletmek üzere adı geçen Kanun’a dayanılarak kurulmuş özel hukuk tüzel kişiliğine haiz bir kurumdur.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 138’inci maddesi’nin 2’inci fıkrası uyarınca, BİST’in Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanan esas sözleşmesi, ilgili Bakan’ın onayını müteakip, 3 Nisan 2013’te ticaret siciline tescil edilmiştir. Yine aynı Kanun maddesinin 4’üncü ve 5’inci fıkraları uyarınca BİST’in esas sözleşmesinin tescil tarihinde, mülga 91 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre kurulan İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının (“İMKB”) ve mülga 2499 sayılı Kanununun 40/A maddesi uyarınca kurulan İstanbul Altın Borsasının (“İAB”) tüzel kişilikleri son bulmuş ve bu iki kurumun her türlü varlıkları, borçları ve alacakları, hakları ve yükümlülükleri, elektronik ortamdakiler de dâhil olmak üzere her türlü kayıtları ve diğer belgeleri bir bütün olarak, kanunda yer alan istisnalar dışında, herhangi başka bir işleme gerek kalmaksızın BİST’e devrolmuştur. BİST’in bu tarihten itibaren yaptığı işlemler, 3 Nisan 2013 Şirket’in kuruluş tarihi kabul edilerek muhasebeleştirilmiştir.

BİST’e, SPK tarafından aracılık faaliyetinde bulunmak üzere yetki belgesi verilmiş olan aracı kuruluşlar (aracı kurumlar ve bankalar) üye olabilir. BİST’te işlem yapacak aracı kuruluşların BİST’ten Borsa üyelik belgesi almaları zorunludur.

BİST ve Türkiye’de faaliyette bulunan bağlı ortaklıkları, müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve iştirakleri hep birlikte “Grup” olarak anılacaktır.

BİST’in 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 565 (31 Aralık 2017: 511) çalışanı bulunmakta olup, Grup’un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 1.036 (31 Aralık 2017: 960) çalışanı bulunmaktadır. BİST’in kayıtlı adresi Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No: 4, Sarıyer/İstanbul’dur.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Şirket'in hakim ortağı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.'dir. 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortaklık yapısı ve ortakların payları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Türkiye Varlık Fonu (**)	%80,60	%73,60
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (*)	%10,00	%10,00
Nasdaq OMX (**)	-	%7,00
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	%1,30	%1,30
Borsa İstanbul A.Ş.	%2,23	%0,79
Diğer	%5,87	%7,31
	%100,00	%100,00

(*) Şirket, 9 Aralık 2015 tarihinde Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (“EBRD”) ile “Hisse Alım Sözleşmesi” imzalamıştır. Sözleşmeye göre, Borsa İstanbul'un %10'luk payı EBRD'ye devredilmiştir. Hisse devri, 7 Aralık 2015 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında onaylanmış olup, 10 Aralık 2015 tarihinde tescil edilmiştir. EBRD üzerine tescil edilen bu paylar Hisse Alım Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere; 31 Aralık 2017 tarihine kadar Borsa İstanbul A.Ş.'nin planlanan halka arzının gerçekleşmemesi durumunda, 31 Mart 2018 tarihine kadar, EBRD tarafından Borsa İstanbul A.Ş.'ye alım fiyatı üzerinden geri iade edilebilecekti.

Söz konusu opsiyonun kullanım tarihi önce Borsa İstanbul ve EBRD arasında imzalanan ek bir anlaşma ile 30 Haziran 2018 tarihine uzatılmıştır. Daha sonra ise Türkiye Varlık Fonu (TVF), Borsa İstanbul ve EBRD arasında imzalanan ek bir anlaşma ile opsiyonun kullanım tarihi 30 Kasım 2018 tarihine uzatılmış ve opsiyon yükümlülüğü TVF'ye devredilmiştir.

Bu ek anlaşma ile Borsa İstanbul'un opsiyon yükümlülüklerinin yerine getirilmesine ilişkin sorumluluğunun sadece, bu yükümlülüklerinin TVF tarafından zamanında yerine getirilmemesi durumunda doğacağı hususu düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 30 Haziran 2018 tarihli finansal tablolarda EBRD'nin opsiyonuna ilişkin yükümlülükler finansal tablo dışı bırakılmıştır.

29 Kasım 2018 tarihinde EBRD, Borsa İstanbul ve TVF arasında imzalanan ek bir anlaşma ile Borsa İstanbul'un opsiyon yükümlülüklerinin tamamı TVF'ye devredilmiş olup Borsa İstanbul'un opsiyona ilişkin yükümlülüğü kalmamıştır.

(**) Şirket, 31 Aralık 2013 tarihinde Nasdaq OMX (Nasdaq) ile kapsamlı bir stratejik ortaklık ilişkisini kuran Anlaşmaları imzalamıştır. Bu Anlaşmalar kapsamında, Nasdaq, Şirket'in bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden tüm yazılımları, Şirket ihtiyaçlarına göre geliştirilen yazılım paketleri ile yenileyecek olup bu teknolojilerin implementasyonu sürecinde gerekli olan danışmanlık hizmetini sağlayacaktır. Bu bağlamda Nasdaq, endeks hesaplamadan pazarlamaya kadar geniş bir alana yayılan çeşitli projelerde, Borsa İstanbul'a hem insan kaynağı alanında eğitim desteği hem de teknolojik know-how sağlayacaktır.

Yetkinlik ve know-how transferi yoluyla edinilecek söz konusu teknolojilerin, aynı zamanda kaynak kodu ile birlikte anlaşmanın imzalandığı tarih olan 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla mülkiyetine de sahip olan Borsa İstanbul A.Ş.'nin 25 ülkede bu teknolojileri satma hakkı bulunmaktadır. Anlaşma çerçevesinde, Borsa İstanbul'un Nasdaq'a yapacağı ödemeler, a) %5 hisse devri, b) %2 ilave hisse devri ve c) nakdi ödeme şeklinde olacak, bu nakdi ödemeler taksitler halinde gerçekleştirilecektir. Sözleşme hükümlerine istinaden, 7 Ocak 2014 tarihinde Nasdaq OMX'e %5 BİST hissesi devredilmiştir. Bunlara ilaveten, hem BİST hem de Nasdaq'ın, BİST'in %5 hissesini 2018 yılı Ağustos ayında 75 milyon ABD doları karşılığında talep etme opsiyonları vardır. %2 ilave hisse devri, 30 Aralık 2015 tarihinde gerçekleşmiş olup, hisseler üzerinde Şirket'in rehin hakkı bulunmaktadır. Hisse devri işlemleri, 30 Aralık 2015 tarihinde tescil edilmiş olup her iki tarafın da 30 milyon ABD doları karşılığında söz konusu %2 ilave hisseyi 30 Haziran 2018 tarihinden itibaren geri alıp/verme opsiyonları bulunmaktadır. 25 Mayıs 2018 tarihinde imzalanan sözleşme ile toplam %7 oranındaki söz konusu paylara ilişkin opsiyon kullanılmış ve bu hisseler Borsa İstanbul'a devredilmiştir. Borsa İstanbul esas sözleşmesi uyarınca söz konusu hisseler üzerinde A grubu pay sahibi olan Türkiye Varlık Fonu lehine intifa hakkı tesis edilmiştir. 11 Haziran 2018 tarihinde Nasdaq'tan devrolunan Şirketin %7 oranındaki kendi paylarının, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 29 Ağustos 2018 tarihli kararı uyarınca; TVF'ye devri gerçekleştirilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı ortaklıklar

Şirket’in bağlı ortaklıkları (“Bağlı Ortaklıklar”), temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı ortaklıklar	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu	Etkin ortaklık oranı (%)	
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ^(**)	Türkiye	Bankacılık	64,14	63,83
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. ^(**)	Türkiye	Saklayıcı Kuruluş	71,73	71,53
İstanbul Gemoloji Enstitüsü Sanayi ve Ticaret A.Ş. ^(*)	Türkiye	Kıymetli maden	-	51,00

(*) Grup’un, sermayesine %51,00 oranında iştirak ettiği İstanbul Gemoloji Enstitüsü Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“İGE”) ndeki hisselerinin satışına ilişkin pay devir sözleşmesi 4 Nisan 2018 tarihinde imzalanmıştır.

(**) Grup sermayesine %63,83 oranında iştirak ettiği Takasbank’taki hisselerini, 17 Mayıs 2018 tarihinde azınlık paylarını satın alarak %64,14’e yükseltmiştir. Bunun sonucunda, Grup’un MKK’daki dolaylı olarak sahip olduğu hisseleri de artmış olup, MKK’daki etkinlik oranı %71,53’ten %71,73’e yükselmiştir.

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.

Takasbank, 2 Ocak 1996 tarihinden itibaren faaliyetlerini mevduat kabul etmeyen bir banka olarak sürdürmektedir. Takasbank saklama, takas ve menkul kıymetlerle ilgili diğer gerekli işlemleri aracı kuruluşlar adına yapmaktadır. Takasbank ayrıca müşteri bazında saklama hizmeti vermektedir. Takasbank’ın merkezi İstanbul’da olup şubesi bulunmamaktadır.

Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.

Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi (“MKK”) ihraççılar, aracı kuruluşlar ve hak sahipleri itibarıyla kaydı tutulan sermaye piyasası araçları ve bunlara ilişkin hakları kayden izleyerek, üye grupları itibarıyla tutulan kayıtların birbiriyle tutarlılığını kontrol etmek amacıyla İstanbul, Türkiye’de kurulmuş ve 26 Eylül 2001 tarihinde faaliyete başlamıştır.

İstanbul Gemoloji Enstitüsü Sanayi ve Ticaret A.Ş.

İstanbul Gemoloji Enstitüsü Anonim Şirketi (“İGE”) kıymetli taşlar, kıymetli madenler ve bunların yerine kullanılacak her türlü malzeme üzerine bilimsel çalışmaların ve Arge faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, kıymetli maden alım satımı, kıymetli madenlerin ödünç verilmesi ve alınması ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlemler yapmak amacıyla İstanbul, Türkiye’de kurulmuş ve 14 Haziran 2011 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Şirket’in müşterek yönetime tabi ortaklıklarının temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu	Etkin ortaklık oranı (%)	
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finans Teknopark A.Ş.	Türkiye	Teknoloji	50,00	50,00
Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	Türkiye	Teknoloji	50,00	50,00

Finans Teknopark A.Ş.

Finans Teknopark A.Ş., araştırma kurum ve kuruluşları ile finans ve üretim sektörlerinin işbirliğini sağlamak suretiyle, ülke finans sektörünün ve sanayiinin uluslararası alanda rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla teknolojik ve finansal bilgi üretecek teknolojik alt yapıyı sağlamak amacıyla İstanbul, Türkiye’de kurulmuş ve 9 Ocak 2015 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.

Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş., bilişim ve teknoloji sektöründe faaliyet göstermektedir ve başka bir faaliyet alanı bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

İştirakler

Şirket’in iştiraklerinin temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

İştirakler	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu	Etkin ortaklık oranı (%)	
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. ^(*)	Türkiye	Lisans	34,27	34,21
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (“EPIAŞ”)	Türkiye	Enerji piyasası işletimi	30,83	30,83
Kırgızistan Borsası	Kırgızistan	Borsa	16,33	16,33
Karadağ Borsası	Karadağ	Borsa	24,43	24,43

(*) Grup sermayesine %63,83 oranında iştirak ettiği Takasbank’taki hisselerini, 17 Mayıs 2018 tarihinde azınlık paylarını satın alarak %64,14’e yükseltmiştir. Bunun sonucunda, Grup’un SPL’deki dolaylı olarak sahip olduğu hisseleri de artmış olup, SPL’deki etkinlik oranı %34,21’den %34,27’ye yükselmiştir.

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. (“SPL”)

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. (“SPL”), Sermaye Piyasası Kurulu (“Kurul”) tarafından sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanlara lisans verme, lisans sahibi kişilerin sicilini tutma ve lisanslarla ilgili eğitim programları düzenlemekle yetkilendirilmiş ve 2011 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

Kırgızistan Borsası

Kırgızistan Borsası temel faaliyet konusu, kurulu olduğu ülkedeki borsacılık faaliyetlerini işletmektir.

Karadağ Borsası

Karadağ Borsası temel faaliyet konusu, kurulu olduğu ülkedeki borsacılık faaliyetlerini işletmektir.

Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (“EPIAŞ”)

Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (“EPIAŞ”)’ın başlıca amacı ve faaliyet konusu, piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasalarının etkin, şeffaf, güvenilir ve enerji piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanması, kurulması, geliştirilmesi ve işletilmesidir.

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Finansal tabloların hazırlanış şekli

BİST ve Türkiye’de faaliyette bulunan bağlı ortaklıkları, müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve iştirakleri (hep birlikte “Grup” olarak anılacaktır) muhasebe kayıtlarının tutulmasını ve kanuni finansal tablolarını, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), Vergi Mevzuatı hükümlerine ve Maliye Bakanlığı’na yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine uygun şekilde TL olarak hazırlamaktadır. Yurtdışında faaliyette bulunan iştirakler ise muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette buldukları ülke kanunları ve düzenlemelerine uygun olarak hazırlamaktadır.

Grup, 2017 yılı için TFRS 9 kapsamındaki finansal araçlara ilişkin karşılaştırmalı bilgileri yeniden düzenlememiş olup standardın ilk uygulamasına ilişkin toplam etki cari dönem özkaynaklar değişim tablosu içerisinde 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar kâr/zararı kalemi içerisinde gösterilmiştir.

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren TFRS 15 ve diğer yürürlüğe giren TMS/TFRS değişikliklerinin Grup’un muhasebe politikaları, finansal durum ve performansları üzerinde önemli bir etkisi bulunmamaktadır.

1 Ocak 2019 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan TFRS 16 Kiralamalar (TFRS 16) standardına ilişkin uyum çalışmaları devam etmektedir.

2.1.2 TMS’ye uygunluk beyanı

İlişkitedeki finansal tablolar Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGG”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Finansal Raporlama Standartlarına (“TFRS”) uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS’ler; KGG tarafından Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”), Türkiye Finansal Raporlama Standartları, TMS yorumları ve TFRS yorumları adlarıyla yayınlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1.2 TMS'ye uygunluk beyanı (Devamı)

Konsolide finansal tablolar, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (“IFRS”) uygun ve Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, aşağıda belirtilen finansal durum tablosundaki önemli kalemler haricinde tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Aşağıda belirtilen kalemler raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerden ölçülmüştür.

Ölçüm esası

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer
Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Gerçeğe uygun değer

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve yıl boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin ulaşılabilen en iyi bilgilere dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

2.2 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmeye birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 16 Kiralamalar

KGK tarafından TFRS 16 “Kiralamalar” Standardı 16 Nisan 2018 tarihinde yayınlanmıştır. Bu Standart kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin düzenlendiği mevcut TMS 17 “Kiralama İşlemleri” Standardının, TFRS Yorum 4 “Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi” ve TMS Yorum 15 “Faaliyet Kiralamaları - Teşvikler” yorumlarının yerini almakta ve TMS 40 “Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller” Standardında da değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. TFRS 16, kiraclar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve faaliyet kiralamasına ilişkin yükümlülüklerin bilanço dışında izlenmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, tüm kiralamalar için mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. TFRS 16, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olmakla birlikte, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 16 Kiralamalar Grup, TFRS 16'nın uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

KGK tarafından 24 Mayıs 2018'de gelir vergilerinin hesaplanmasına ilişkin belirsizliklerin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirlemek üzere TFRS Yorum 23 “Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler” Yorumu yayımlanmıştır. Belirli bir işlem veya duruma vergi düzenlemelerinin nasıl uygulanacağına veya vergi otoritesinin bir şirketin vergi işlemlerini kabul edip etmeyeceğine yönelik belirsizlikler bulunabilir. TMS 12 “Gelir Vergileri”, cari ve ertelenmiş verginin nasıl hesaplanacağına açıklık getirmekle birlikte, ancak bunlara ilişkin belirsizliklerin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağına yönelik rehberlik sağlamamaktadır. TFRS Yorum 23, gelir vergilerinin muhasebeleştirilmesinde gelir vergilerine ilişkin belirsizliğin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını açıklığa kavuşturmak suretiyle TMS 12'de yer alan hükümlere ilave gereklilikler getirmektedir. Bu Yorumun yürürlük tarihi 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS Yorum 23'ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 9'daki değişiklikler- Negatif Tazminata Yol Açan Erken Ödemeler

KGK tarafından Aralık 2017'de finansal araçların muhasebeleştirilmesine yönelik açıklık kazandırmak üzere TFRS 9'un gerekliliklerini değiştirmiştir. Erken ödendiğinde negatif tazminata neden olan finansal varlıklar, TFRS 9'un diğer ilgili gerekliliklerini karşılaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden veya gerçeğe uygun değer farkları diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülebilir. TFRS 9 uyarınca, sözleşmesi erken sona erdirildiğinde, henüz ödenmemiş anapara ve faiz tutarını büyük ölçüde yansıtan 'makul bir ilave bedel' ödenmesini gerektiren erken ödeme opsiyonu içeren finansal varlıklar bu kriteri karşılamaktadır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TFRS 9 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

TMS 28’deki değişiklikler- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Dönemli Yatırımlar

KGK tarafından Aralık 2017’de iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardan özkaynak yönteminin uygulanmadığı diğer finansal araçların ölçümünde de TFRS 9’un uygulanması gerektiğine açıklık getirmek üzere TMS 28’de değişiklik yapılmıştır. Bu yatırımlar, esasında, işletmenin iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan uzun dönemli elde tutulan paylardır. Bir işletme, TMS 28’in ilgili paragraflarını uygulamadan önce, bu tür uzun dönemli yatırımların ölçümünde TFRS 9’u uygular. TFRS 9 uygulandığında, uzun vadeli yatırımların defter değerinde TMS 28’in uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TMS 28 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Kavramsal Çerçeve (güncellenmiş)

Güncellenen Kavramsal Çerçeve KGK tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde yayımlanmıştır. Kavramsal Çerçeve; KGK’ya yeni TFRS’leri geliştirirken finansal raporlamalarına rehberlik sağlayacak olan temel çerçeveyi ortaya koymaktadır. Kavramsal Çerçeve; standartların kavramsal olarak tutarlı olmasını ve benzer işlemlerin aynı şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflar için faydalı bilgiler sağlamaktadır. Kavramsal Çerçeve, şirketlere, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS’nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikaları geliştirmelerine ve daha geniş bir biçimde, paydaşların bu standartları anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve ise önceki versiyonundan daha kapsamlı olup, KGK’ya standartların oluşturulmasında gerekli olan tüm araçların sağlanmasını amaçlamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve finansal raporlamanın amacından başlayarak sunum ve açıklamalara kadar standart oluşturulmasının tüm yönlerini kapsamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS’nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikalarını geliştirmek için Kavramsal Çerçeve’yi kullanan şirketler için, erken uygulamaya izin verilmeyle birlikte, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinden itibaren geçerli olacaktır.

TFRS 4’deki değişiklikler- TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ile TFRS 9’un uygulanmasına ilişkin değişiklik

TFRS 4, yeni sigorta sözleşmeleri standardı ve TFRS 9’un farklı yürürlük tarihlerinin etkilerini azaltmak amacıyla KGK tarafından değiştirilmiştir. TFRS 4’de yapılan değişiklikler sigorta şirketleri için uygulamalarla ilgili endişeleri azaltmak için iki isteğe bağlı çözüm sunmaktadır: i) TFRS 9 uygulanırken Sigortacılar tarafından finansal varlıklarına sigorta şirketinin kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir ile TFRS 9 uyarınca kâr veya zararda muhasebeleştirilen tutarlar ile TMS 39 uyarınca raporlananlar arasındaki farkı yeniden sınıflandırmasına izin verilecek; veya ii) 1 Ocak 2021 tarihinden önce faaliyetleri ağırlıklı olarak sigortaya bağlı olan şirketler için TFRS 9’u uygulamaya ilişkin isteğe bağlı geçici bir muafiyet. Bu şirketlerin TMS 39’da finansal araçlar için mevcut gereksinimleri uygulamaya devam etmelerine izin verilecektir.

Grup, TFRS 4 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’ndaki (“UFRS”) değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayınlanmış fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık iyileştirmeler - 2015-2017 Dönemi

UFRS’deki iyileştirmeler

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan “UFRS’de Yıllık iyileştirmeler/2015-2017 Dönemi” aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS’lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup’un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar (Devamı)

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

UFRS 3 ve UFRS 11, işletme tanımını karşılayan müşterek bir operasyonda sahip olunan paylardaki artışını nasıl muhasebeleştirileceğine açıklık getirmek üzere değiştirilmiştir. Müşterek taraflardan biri kontrol gücünü elde ettiğinde, bu işlem aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmesi olarak dikkate alınarak satın alan tarafın önceden sahip olduğu payı gerçeğe uygun değeriyle yeniden ölçmesi gerekecektir. Taraflardan birinin müşterek kontrolü devam ettiğinde (ya da müşterek kontrolü elde ettiğinde) daha önce sahip olunan payın yeniden ölçülmesi gerekmemektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri

UMS 12 temettülere kaynaklanan gelir vergilerinin (öz kaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlara yapılan ödemeler de dahil olmak üzere) işletmenin dağıtılabilir kâr tutarını oluşturan işlemlerle tutarlı olarak (örneğin; kâr veya zararda, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde veya özkaynaklarda), muhasebeleştirilmesini açıklığa kavuşturmak üzere değiştirilmiştir.

UMS 23 Borçlanma Maliyetleri

UMS 23, finansman faaliyetlerinin tek bir merkezden yürütüldüğü durumlarda aktifleştirilebilir borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan genel amaçlı borçlanma havuzuna, halihazırda geliştirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden özellikli varlıkların finansmanı için doğrudan borçlanılan tutarların dahil edilmemesi gerektiğine açıklık kazandırmak üzere değiştirilmiştir. Kullanıma veya satışa hazır olan özellikli varlıkların - veya özellikli varlık kapsamına girmeyen herhangi bir varlığın - finansmanı için direkt borçlanılan tutarlar ise genel amaçlı borçlanma havuzuna dahil edilmelidir.

UMS 19'daki değişiklikler-Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

UMSK tarafından 7 Şubat 2018'de, Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi (UMS 19'daki Değişiklikler) başlıklı değişiklik yayımlanmıştır. Yapılan değişikliklerle, planda yaşanan bir değişikliğin veya küçülmenin yanı sıra yükümlülüklerin yerine getirilmesinin muhasebeleştirilmesine açıklık getirilmektedir. Bir şirket bundan sonra dönemin hizmet maliyetini ve net faiz maliyetini belirlemek için güncellenen cari aktüeryal varsayımları kullanacak ve plana ilişkin herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde ortaya çıkan kazanç veya zararların hesaplanmasında varlık tavanından kaynaklanan etkiyi dikkate almayacak olup, bu durumun etkileri diğer kapsamlı gelir içerisinde ayrı olarak ele alınacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, UMS 19 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri

18 Mayıs 2017'de, UMSK tarafından UFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri standardı yayımlanmıştır. Sigorta sözleşmeleri için uluslararası geçerlilikte ilk standart olan UFRS 17, yatırımcıların ve ilgili diğer kişilerin sigortacıların maruz kaldığı riskleri, kârlılıklarını ve finansal durumunu daha iyi anlamalarını kolaylaştıracaktır. UFRS 17, 2004 yılında geçici bir standart olarak getirilen UFRS 4'ün yerini almıştır. UFRS 4, şirketlerin yerel muhasebe standartlarını kullanarak sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmelerine izin verdiğinden uygulamalarda çok çeşitli muhasebe yaklaşımlarının kullanılmasına neden olmuştur. Bunun sonucu olarak, yatırımcıların benzer şirketlerin finansal performanslarını karşılaştırmaları güçleşmiştir. UFRS 17, tüm sigorta sözleşmelerinin tutarlı bir şekilde muhasebeleştirilmesini ve hem yatırımcılar hem de sigorta şirketleri açısından UFRS 4'ün yol açtığı karşılaştırılabilirlik sorununu çözmektedir. Yeni standarda göre, sigorta yükümlülükleri tarihi maliyet yerine güncel değerler kullanılarak muhasebeleştirilecektir. Bu bilgiler düzenli olarak güncelleneceğinden finansal tablo kullanıcılarına daha yararlı bilgiler sağlayacaktır. UFRS 17'nin yürürlük tarihi 1 Ocak 2021 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, UFRS 17'nin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 1 ve UMS 8'deki Değişiklikler - Önemlilik Tanımı

Ekim 2018'de, UMSK “önemlilik tanımı” değişikliğini yayımlamıştır (UMS 1 ve UMS 8'de yapılan değişiklikler). Değişiklikler, “önemlilik” tanımının netleştirilmesinde, önemlilik eşiğinin belirlenmesinde ve önemlilik kavramının UFRS'ler açısından uygulanmasında tutarlılığın artırılmasına yardımcı olmak için rehberlik sağlamaktadır. UMS 1 ve UMS 8'deki Değişiklikler'in yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, UMS 1 ve UMS 8'in uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

TFRS 3 İşletme Birleşmelerinde Değişiklikler - İşletme Tanımı

Bir işlemin bir varlık edinimi mi yoksa bir işletme edinimi ile mi sonuçlanacağıın belirlenmesinde güçlüklerle karşılaşmakta olup, uzun zamandır önemli bir mesleki yargı konusu olmuştur. UMSK, bu konuyu netleştirmek üzere TFRS 3 İşletme Birleşmelerinde değişiklik yapmıştır. Değişiklikler bir konsantrasyon testi kullanılmasına yönelik bir seçimlik hak içermektedir. Bu uygulama, varlıkların gerçeğe uygun değerinin büyük bir kısmının tek bir tanımlanabilir varlığa veya benzer tanımlanabilir varlıklar grubuna yoğunlaştırılması durumunda bir varlık edinilmesine yol açan basitleştirilmiş bir değerlendirmedir. Finansal tablo hazırlayıcıları konsantrasyon testini uygulamayı seçmezse veya test başarısız olursa, o zaman değerlendirme önemli bir sürecin varlığına odaklanır. TFRS 3’deki değişikliklerin 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde elde edilen işletmeler için geçerli olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TFRS 3’ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

2.3 Karşılaştırmalı bilgiler

Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumuna uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve farklılıklar açıklanır.

Grup aşağıdaki sınıflamaları yapmıştır:

1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla “Kârdan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler” hesabı içerisinde gösterilen 48.295 TL tutarındaki yedek akçeler “Geçmiş Yıllar Kârları” hesabında yeniden sınıflandırılmıştır.

2.4 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, konsolide finansal durum tablolarında, sadece Grup’un netleştirmeye yönelik bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olması veya ilgili finansal varlık ve yükümlülüğü net tutarları üzerinden tahsil etme/ödeme niyetinde olması veya ilgili finansal varlık ve borcu eşzamanlı olarak sonuçlandırma hakkına sahip olması durumlarında net tutarları üzerinden gösterilmektedir.

Gelir ve giderler, sadece muhasebe standartlarıncı izin verildiği sürece veya Grup’un alım satım işlemleri gibi benzer işlemlerden kaynaklanan kâr ve zararlar için net olarak gösterilmektedir.

2.5 İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.6 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştiraklerin finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştiraklerin finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan mevzuata göre hazırlanmış olup Grup’un muhasebe politikalarına uygunluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Grup şirketlerinin geçerli para birimi raporlama para biriminden farklı ise, raporlama para birimine aşağıdaki şekilde çevrilir (hiçbirinin para birimi hiperenflasyonist bir ekonominin para birimi değildir):

- bilançodaki tüm varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihindeki döviz kuru kullanılarak çevrilir,
- gelir tablosundaki gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak çevrilir ve ortaya çıkan kur çevrim farkları özsermayede ve kapsamlı gelir tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilir.

Yurtdışı operasyonların bir kısmı elden çıkarsa ya da satılırsa özsermayede takip edilmiş kur farkları gelir tablosuna satıştan kaynaklanan kâr/zararın bir parçası olarak yansıtılır. Yabancı bir kuruluşun alımından doğan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yabancı kuruluşun varlık ve yükümlülükleri olarak düşünülür ve kapanış kurundan çevrilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar, aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslara göre hazırlanan Grup hesaplarını içerir. Konsolidasyon kapsamına dâhil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, TFRS'lere uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından, gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçları satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dâhil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, BİST'in (1) doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine veya şirketlerdeki hisselerle ilgili oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisi kanalıyla (2) oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte mali ve işletme politikaları üzerinde fiili hakimiyet etkisini kullanmak suretiyle mali ve işletme politikalarını BİST'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu şirketleri ifade eder.

Grup'un başka bir şirketi kontrol edip etmediğinin değerlendirilmesinde dönüştürülebilir veya kullanılabilir potansiyel oy haklarının varlığı da göz önünde bulundurulur.

Etkin ortaklık oranı, Grup'un BİST üzerinden doğrudan ve bağlı ortaklıkları üzerinden dolaylı olarak sahip olduğu pay oranıdır. 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, Şirket'in bağlı ortaklıklarının etkin ortaklık oranları aşağıdaki gibidir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (**)	64,14	63,83
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (**)	71,73	71,53
İstanbul Gemoloji Enstitüsü Sanayi ve Ticaret A.Ş. (*)	-	51,00

(*) Grup'un sermayesine %51,00 oranında iştirak ettiği İstanbul Gemoloji Enstitüsü Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“İGE”)’ndeki hisselerinin satışına ilişkin pay devir sözleşmesi 4 Nisan 2018 tarihinde imzalanmıştır.

(**) Grup sermayesine %63,83 oranında iştirak ettiği Takasbank’taki hisselerini, 17 Mayıs 2018 tarihinde azınlık paylarını satın alarak %64,14’e yükseltmiştir. Bunun sonucunda, Grup’un MKK’daki dolaylı olarak sahip olduğu hisseleri de artmış olup, MKK’daki etkinlik oranı %71,53’ten %71,73’e yükselmiştir.

Bağlı ortaklıklar, faaliyetleri üzerindeki kontrolün Grup’a transfer olduğu tarihten itibaren konsolidasyon kapsamına alınır ve kontrolün ortadan kalktığı tarihte de konsolidasyon kapsamından çıkartılır. Bağlı ortaklıklar için uygulanan muhasebe politikaları Grup tarafından uygulanan muhasebe politikaları ile tutarlılığın sağlanması amacıyla değiştirilir.

Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların sonuçları, satın alım tarihinden sonra veya elden çıkarma tarihine kadar konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Bağlı ortaklıklara ait bilançolar ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup Şirket ve bağlı ortaklıkların sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değerleri, ilgili özkaynaklar ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile bağlı ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon işlemi sırasında netleştirilmiştir.

Bağlı ortaklıklar’ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında azınlık payına sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve gelir tablosunda “kontrol gücü olmayan paylar” olarak gösterilmektedir.

Kontrol gücü olmayan paylar tarafından elde bulundurulanan özkaynak oranının değişmesi durumunda, kontrol gücü olan (ana ortaklık) ve kontrol gücü olmayan paylara ait defter değerleri, bunların bağlı ortaklıkta sahip oldukları göreceli paylardaki değişimleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile ödenen ya da alınan bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir ve ana ortaklık hissedarlarına dağıtılır.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar, Şirket ve bağlı ortaklıkları ile bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup, bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden yararlanarak sağlamaktadır.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar Standardı hükümleri gereğince özkaynak yöntemi esasına göre muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemi, bir müşterek yönetime tabi ortaklıktaki sermaye payının defter değerinin, iştirak edilen ortaklığın özkaynağından dönem içinde ortaya çıkan değişiklik tutarından, iştirak edene düşen pay kadar artırılıp azaltılmasını ve iştirak edilen ortaklıktan alınan kâr paylarının, müşterek yönetime tabi ortaklık tutarının bu şekilde değiştirilmiş değerinden düşülmesini öngören muhasebeleştirme yöntemidir. İş ortaklığı katılımcısı iş ortaklığındaki payını bir yatırım olarak kaydeder ve TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar Standardında belirlenen özkaynak yönteminin uygulamasından muaf tutulmadığı sürece söz konusu yatırımı bu Standart uyarınca özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirir.

Grup'un 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve etkin ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finans Teknopark A.Ş.	50,00	50,00
Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	50,00	50,00

İştirakler

İştiraklerdeki yatırımlar, özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Grup'un genel olarak oy hakkının %20 ile %50'sine sahip olduğu veya Grup'un, şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmama ile birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır.

İştirak yatırımı başlangıçta elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilir. Edinme tarihinden sonra ise, yatırımcının, yatırım yapılan işletmenin kâr veya zararındaki payı, yatırımın defter değeri artırılarak ya da azaltılarak finansal tablolara yansıtılır. Yatırımcının yatırım yapılan işletmenin kâr veya zararından alacağı pay, yatırımcının kâr veya zararı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un doğrudan ve bağlı ortaklığı üzerinden dolaylı olarak pay sahibi olduğu iştirakler, Grup'un doğrudan ve dolaylı pay oranının toplamı dikkate alınarak özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilmektedir.

Özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımlar konsolide bilançoda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide gelir tablosu, Grup'un iştiraklerinin faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirakin kâr veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un iştirakteki payı oranında iştirakin defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir. Grup ile iştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş kârlar, Grup'un iştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Grup’un 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iştirakleri ve etkin ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. ^(*)	34,27	34,21
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (“EPIAŞ”)	30,83	30,83
Kırgızistan Borsası	16,33	16,33
Karadağ Borsası	24,43	24,43

^(*) Grup sermayesine %63,83 oranında iştirak ettiği Takasbank’taki hisselerini, 17 Mayıs 2018 tarihinde azınlık paylarını satın alarak %64,14’e yükseltmiştir. Bunun sonucunda, Grup’un SPL’deki dolaylı olarak sahip olduğu hisseleri de artmış olup, SPL’deki etkinlik oranı %34,21’den %34,27’ye yükselmiştir.

2.8 Geçerli ve raporlama para birimi

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup’un geçerli para birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden sunulmuş olup, tüm finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak gösterilmiştir.

2.9 Muhasebe politikaları ve muhasebe tahminlerindeki değişiklik ve hatalar

Uygulanan değerlendirme ilkeleri ve muhasebe politikaları sunumu yapılan tüm dönem bilgilerinde tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve yıl boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin ulaşılabilen en iyi bilgilere dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncellenmenin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınmaktadır.

Özellikle, ilişikteki konsolide finansal tablolarda sunulan tutarlar üzerinde en fazla etkisi olan, önemli tahminlerdeki belirsizliklere ve kritik olan yorumlara ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer ölçümü

Konsolide finansal tablolarda, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan taşınmazların gerçeğe uygun değerinin bulunması esnasında kullanılan ekspertiz raporlarının temel varsayımları aşağıda belirtilmiştir:

Akmerkez Büro

Grup, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, Akmerkez Alışveriş Merkezi’nde yer alan büroyu yatırım amaçlı gayrimenkuller altında sınıflandırmıştır. İstanbul ili, Beşiktaş ilçesi, Nispetiye Mahallesi, 83 ada, 1 no’lu parsel üzerinde bulunan Akmerkez, E3 blok, 10. Normal katında 1.000 m² alan üstünde yer almaktadır.

Lisanslı bir değerlendirme şirketi tarafından emsal karşılaştırma yöntemine göre 17 Aralık 2018 tarihinde hazırlanan ekspertiz raporunda söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri 23.175 TL olarak belirtilmiştir.

Şişli Hizmet Binası

Grup, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, İstanbul Şişli’de yer alan binayı yatırım amaçlı gayrimenkuller altında sınıflandırmıştır. İstanbul ili, Şişli ilçesi, Şişli Mahallesi, 159 pafta, 1.042 ada, 29 no’lu parsel üzerinde bulunan “Kargir İşyeri”, 4.544,62 m² alan üstünde yer almaktadır.

Lisanslı bir değerlendirme şirketi tarafından emsal karşılaştırma yöntemine göre 26 Aralık 2018 tarihinde hazırlanan ekspertiz raporunda söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri 38.630 TL olarak belirtilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup’un önemli bir kısmına ait olan kıdem tazminatı karşılığının varsayımları bağımsız bir aktüeryal Şirket tarafından yapılmaktadır. Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

Gelir tablosuna, personel giderleri olarak yansıtılmış olan, tanımlanmış fayda planlarına ilişkin cari hizmet maliyeti, cari dönemde çalışan tarafından sunulan hizmet sonucunda, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde meydana gelen artışı ifade eder. Geçmiş hizmet maliyetleri oluştukları dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

Net faiz gideri, ilgili faydaların ödenmesine bir dönem yaklaşılması nedeniyle, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde bir dönem boyunca meydana gelen artışı ifade etmektedir. Bu maliyet konsolide kâr veya zarar tablosunda, personel giderleri altında muhasebeleştirilir.

Aktüeryal varsayımın gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ile aktüeryal varsayım değişikliklerinden doğan tanımlanmış fayda planları yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç ve kayıpları, oluştukları dönem içinde diğer kapsamlı gelirler olarak özkaynaklara yansıtılır (Not 20).

Kıdem tazminatı hesaplamasında kullanılan başlıca tahminler kişilerin kendi isteği ile işten ayrılma olasılığı ve iskonto faktörüdür. Kıdem tazminatı hesaplamasında kullanılan iskonto ve olasılık oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İskonto oranı	%5,09	%4,25
Tahmin edilen personel devir hızı	%97,63	%97,38

Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin faydalı ömür

Şirket’in Nasdaq OMX (“Nasdaq”) ile imzalamış olduğu anlaşmalara istinaden Grup’un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden yazılımların faydalı ömrü 20 yıl olarak belirlenmiştir.

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflar

(a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:

- Raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- Raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- Raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

İlişkili taraflar (Devamı)

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık değerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde, raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

2.11.1 Hizmet gelirleri

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları

Hizmet sunumuna ilişkin bir işleme ait hasılat, aşağıdaki tüm koşullar yerine geldiğinde finansal tablolara yansıtılır:

- Hasılat tutarının güvenilir biçimde ölçülebilmesi;
- İşleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edileceğinin muhtemel olması;
- Raporlama dönemi sonu itibarıyla işlemin tamamlanma düzeyinin güvenilir biçimde ölçülebilmesi ve;
- İşlem için katlanılan maliyetler ile işlemin tamamlanması için gereken maliyetlerin güvenilir biçimde ölçülebilmesi.

Gelirler, grup içi satışlar elimine edildikten sonra indirimler, iskontolar ve satışla ilgili vergiler düşüldükten sonra net olarak gösterilmiştir.

TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” standardı gereği, hasılatın muhasebeleştirilmesinde, sözleşmede yer alan mal ve hizmetlere ilişkin performans yükümlülüklerinin ayrıştırılması ve hasılatın zamana yayılarak muhasebeleştirilmesi konularında yeni yönlendirmeler getirmekte ve hasılat bedelinin, gerçeğe uygun değerden ziyade, şirketin hak etmeyi beklediği bedel olarak ölçülmesini öngörmektedir. TFRS 15 standardı 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Söz konusu standardın Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

BİST’in faaliyet gelirleri içinde yer alan başlıca gelir kalemleri;

Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayın gelirleri ve saklama hizmet gelirleridir.

Borçlanma araçları piyasası borsa payları

Borçlanma araçları piyasası borsa payları; sermaye piyasası mevzuatında “Nitelikli Yatırımcı” olarak tanımlanan yatırımcılar tarafından satın alınabilecek sermaye piyasası araçlarının ihraç işlemlerinin gerçekleştirildiği Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı ve ikinci el sabit getirili menkul kıymet işlemlerinin gerçekleştirildiği Kesin Alım-Satım, Repo-Ters Repo, Menkul Kıymet Tercihli Repo ve Bankalararası Repo Ters Repo Pazarları ile Pay Piyasası’nda işlem gören, BİST 30 Endeksi’ne dâhil paylardan Borsa Başkanlığı tarafından uygun görülen payların işleme konu olduğu Pay Senedi Repo Pazarı ile Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından ihraç edilen ve Borsa kotunda bulunan dış borçlanma araçlarının işlem gördüğü Uluslararası Tahvil Pazarı’nda gerçekleşen işlem hacmi üzerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Pay piyasası borsa payları

Pay piyasasında işlem gören farklı sektörlerden şirketlerin payları; yeni pay alma hakları, borsa yatırım fonları, varantlar ve sertifikalar gibi finansal ürünlerin piyasada oluşan işlem hacimleri üzerinden alınan borsa payı gelirlerinden oluşmaktadır.

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları; pay, yerli-yabancı pay endeksleri, döviz, hurda çelik, borsa yatırım fonu, kıymetli maden, emtia ve enerji gibi başlıca tüm varlık sınıflarına dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden kaynaklanan işlem hacimleri üzerinden hesaplanan aylık olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları; kıymetli madenlere ve kıymetli taşlara ilişkin olarak standart, standart dışı, cevherden üretim altın, gümüş, platin ve paladyum üzerine spot işlemlerin yapıldığı Kıymetli Madenler Piyasası, ödünç ve sertifikalı işlemlerinin yapıldığı Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası ile elmas ve kıymetli taşların işlem görebildiği Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında gerçekleşen işlem hacmi üzerinden hesaplanan aylık ve günlük olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank para piyasası

Takasbank para piyasası komisyonları; fon fazlası ve/veya fon ihtiyacı olan Piyasa üyelerinin talep ve tekliflerinin karşılaşmasını sağlamak amacıyla Takasbank tarafından kurulan ve işletilen piyasada yapılan işlemler üzerinden hesaplanan ve günlük olarak tahakkuk ve tahsil eden gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet tescil ücretleri

BİST'e haftalık olarak banka ve aracı kurumlar tarafından bildirilen, Borsa dışında yapılan menkul kıymet alış, satış, repo ve ters repo işlemleri üzerinden gerçekleştirilen ve haftalık olarak tahakkuk ettirilen gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet kotasyon ücretleri

Menkul kıymet kotasyon ücretleri, kota alma/kayda alma, kotta kalma/kayıtta kalma ve yeniden kota alma/yeniden kayda alma ücretinden teşekkül eder. Kota alma ücreti her kotasyon işleminde, menkul kıymetlerin nominal tutarları üzerinden alınır. Menkul kıymetleri Borsa kotunda bulunan ortaklıklar, ilgili menkul kıymetleri, Borsa kotunda kaldıkları sürece her yıl kotta kalma ücreti öderler.

Saklama gelirleri

Takasbank nezdinde saklamada bulunan fiziki hisse senetleri için tahakkuk ettirilen saklama ücreti ile katılımcı hesaplarında bulunan bireysel emeklilik fon paylarının saklanması ve global saklama hizmetinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

MKK nezdinde saklamada bulunan hisse senetleri, yatırım fonları, varantlar ve borçlanma araçlarının saklama hizmetlerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Veri yayın gelirleri

Borsa İstanbul piyasalarında oluşan verilerin Şirket'in lisanslı veri yayın kuruluşları kanalı ile eş anlı ve gecikmeli olarak kullanıcılara sunulması sonucu oluşan gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank faiz geliri

Faiz geliri, “TFRS 9-Finansal Araçlar” hükümleri çerçevesinde etkin faiz (finansal varlığın ya da yükümlülüğün gelecekteki nakit akımlarını bugünkü net defter değerine eşitleyen oran) yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmektedir.

Kira gelirleri

Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullerden elde edilen kira gelirleri, doğrusal yöntemle esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde muhasebeleştirilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Temettü geliri

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman konsolide finansal tablolara yansıtılır.

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları

Hizmet sunumuna ilişkin bir işleme ait hasılat, aşağıdaki tüm koşullar yerine geldiğinde finansal tablolara yansıtılır:

- Hasılat tutarının güvenilir biçimde ölçülebilmesi;
- İşleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edileceğinin muhtemel olması;
- Raporlama dönemi sonu itibarıyla işlemin tamamlanma düzeyinin güvenilir biçimde ölçülebilmesi ve;
- İşlem için katlanılan maliyetler ile işlemin tamamlanması için gereken maliyetlerin güvenilir biçimde ölçülebilmesi.

Gelirler, grup içi satışlar elimine edildikten sonra indirimler, iskontolar ve satışla ilgili vergiler düşüldükten sonra net olarak gösterilmiştir.

BİST'in faaliyet gelirleri içinde yer alan başlıca gelir kalemleri;

Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayın gelirleri ve saklama hizmet gelirleridir.

Borçlanma araçları piyasası borsa payları

Borçlanma araçları piyasası borsa payları; sermaye piyasası mevzuatında “Nitelikli Yatırımcı” olarak tanımlanan yatırımcılar tarafından satın alınabilecek sermaye piyasası araçlarının ihraç işlemlerinin gerçekleştirildiği Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı ve ikinci el sabit getirili menkul kıymet işlemlerinin gerçekleştirildiği Kesin Alım-Satım, Repo-Ters Repo, Menkul Kıymet Tercihli Repo ve Bankalararası Repo Ters Repo Pazarları ile Pay Piyasası'nda işlem gören, BİST 30 Endeksi'ne dâhil paylardan Borsa Başkanlığı tarafından uygun görülen payların işleme konu olduğu Pay Senedi Repo Pazarı ile Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından ihraç edilen ve Borsa kotunda bulunan dış borçlanma araçlarının işlem gördüğü Uluslararası Tahvil Pazarı'nda gerçekleşen işlem hacmi üzerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Pay piyasası borsa payları

Pay piyasasında işlem gören farklı sektörlerden şirketlerin payları; yeni pay alma hakları, borsa yatırım fonları, varantlar ve sertifikalar gibi finansal ürünlerin piyasada oluşan işlem hacimleri üzerinden alınan borsa payı gelirlerinden oluşmaktadır.

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları; pay, yerli-yabancı pay endeksleri, döviz, hurda çelik, borsa yatırım fonu, kıymetli maden, emtia ve enerji gibi başlıca tüm varlık sınıflarına dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden kaynaklanan işlem hacimleri üzerinden hesaplanan aylık olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları; kıymetli madenlere ve kıymetli taşlara ilişkin olarak standart, standart dışı, cevherden üretim altın, gümüş, platin ve paladyum üzerine spot işlemlerin yapıldığı Kıymetli Madenler Piyasası, ödünç ve sertifikalı işlemlerin yapıldığı Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası ile elmas ve kıymetli taşların işlem görebildiği Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında gerçekleşen işlem hacmi üzerinden hesaplanan aylık ve günlük olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank para piyasası

Takasbank para piyasası komisyonları; fon fazlası ve/veya fon ihtiyacı olan Piyasa üyelerinin talep ve tekliflerinin karşılaşmasını sağlamak amacıyla Takasbank tarafından kurulan ve işletilen piyasada yapılan işlemler üzerinden hesaplanan ve günlük olarak tahakkuk ve tahsil eden gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet tescil ücretleri

BİST'e haftalık olarak banka ve aracı kurumlar tarafından bildirilen, Borsa dışında yapılan menkul kıymet alış, satış, repo ve ters repo işlemleri üzerinden gerçekleştirilen ve haftalık olarak tahakkuk ettirilen gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet kotasyon ücretleri

Menkul kıymet kotasyon ücretleri, kota alma/kayda alma, kotta kalma/kayıtta kalma ve yeniden kota alma/yeniden kayda alma ücretinden teşekkül eder. Kota alma ücreti her kotasyon işleminde, menkul kıymetlerin nominal tutarları üzerinden alınır. Menkul kıymetleri Borsa kotunda bulunan ortaklıklar, ilgili menkul kıymetleri, Borsa kotunda kaldıkları sürece her yıl kotta kalma ücreti öderler.

Saklama gelirleri

Takasbank nezdinde saklamada bulunan fiziki hisse senetleri için tahakkuk ettirilen saklama ücreti ile katılımcı hesaplarında bulunan bireysel emeklilik fon paylarının saklanması ve global saklama hizmetinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

MKK nezdinde saklamada bulunan hisse senetleri, yatırım fonları, varantlar ve borçlanma araçlarının saklama hizmetlerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Veri yayın gelirleri

Borsa İstanbul piyasalarında oluşan verilerin Şirket'in lisanslı veri yayın kuruluşları kanalı ile eş anlı ve gecikmeli olarak kullanıcılara sunulması sonucu oluşan gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank faiz geliri

Faiz gelirleri, gerçeğe uygun değerleri ile kayıtlara yansıtılmakta olup, mevcut anapara tutarı göz önünde bulundurularak etkin faiz (finansal varlığın ya da yükümlülüğün gelecekteki nakit akımlarını bugünkü net defter değerine eşitleyen oran) yöntemi ile tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir. İlgili mevzuat gereğince donuk alacak haline gelmiş kredilerin ve diğer alacakların faiz tahakkuk ve reeskontları iptal edilmekte ve söz konusu tutarlar tahsil edilene kadar faiz gelirleri dışında tutulmaktadır.

Kira gelirleri

Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullerden elde edilen kira gelirleri, doğrusal yöntemle esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde muhasebeleştirilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Temettü geliri

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.11.2 Maddi duran varlıklar

Bir maddi duran varlık kaleminin maliyeti, ilgili duran varlığın gelecekteki ekonomik yararlarının işletmeye aktarılmasının muhtemel olması ve varlığa ilişkin maliyetin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda finansal tablolara yansıtılır.

Bir maddi duran varlık kalemi varlık olarak muhasebeleştirildikten sonra, finansal tablolarda maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü zararları indirildikten sonraki değeri ile gösterilir.

Amortisman

Maddi duran varlıklara ilişkin amortismanlar, varlıkların faydalı ömürlerine göre aktife giriş tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır.

Yapılmakta olan yatırımlar, ilgili maddi duran varlıklar kullanılmaya hazır oldukları tarih itibarıyla, faydalı ömürlerine göre amortismana tabii tutulur.

Grup'un cari ve karşılaştırmalı dönemlerde kullandığı amortisman sürelerine ilişkin tahmini faydalı ömür süreleri aşağıdaki gibidir:

Duran varlık cinsi	Yıl
Binalar	35-50
Tesis makine ve cihazlar	4-10
Taşıtlar	5
Döşeme ve demirbaşlar	4-15
Özel maliyetler	5-25

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan giderler aktifleştirilebilirler. Sonradan ortaya çıkan diğer masraflar söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer giderler, oluştuğunda kâr veya zararda muhasebeleştirilmektedir.

Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullere sınıflandırma

Bir arazi veya bina, sahibi tarafından kullanırken, kullanım amacı yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değiştirilirse, bu gayrimenkul gerçeğe uygun değeri ile yeniden ölçülür ve yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkul olarak sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değer yeniden belirlenmesi esnasında ortaya çıkan kazançlar belirli bir gayrimenkul üzerindeki önceden var olan bir değer düşüklüğü tutarına kadar kâr veya zararda; geri kalan kısmı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda yeniden değerlendirme değeri artış yedeği olarak sunulur. Sonraki dönemlerde yatırım amaçlı gayrimenkulün gerçeğe uygun değerindeki değişimden kaynaklanan kazanç veya kayıp, oluşturduğu dönemde kâr veya zarara dahil edilir.

2.11.3 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Grup'un faaliyetlerinde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanımı amacıyla veya her ikisi için tutulan binalar yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak sınıflandırılmıştır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, gerçeğe uygun değer metodu ile, bağımsız eksperlerin belirlediği gerçeğe uygun değerlerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerdeki gerçeğe uygun değer değişiklikleri, gelir tablosunda diğer gelirlerin altında muhasebeleştirilmektedir.

2.11.4 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvikleri ile birlikte yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri; Grup'un teşvik talepleri ile ilgili olarak yetkililer tarafından onaylandığı zaman tahakkuk esasına göre gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Söz konusu devlet teşvikleri, bilançoda ertelenmiş gelir olarak gösterilir ve varlığın tahmini faydalı ömrü boyunca doğrusal olarak konsolide gelir tablosuyla ilişkilendirilir. Ar-Ge teşvikleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS 12 “Gelir Vergileri” standardı kapsamında değerlendirilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.5 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edilmiş bilgi sistemleri, bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde etme maliyeti üzerinden kaydedilir ve elde edildikleri tarihten sonra tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortisman tabii tutulur. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine getirilir. Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin itfa payları kâr veya zararda, ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri olan 3 ila 20 yıl üzerinden, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanması sonucu muhasebeleştirilmektedir.

Yapılmakta olan yatırımlar, ilgili maddi olmayan duran varlıklar kullanılmaya hazır oldukları tarih itibarıyla, faydalı ömürlerine göre amortisman tabii tutulur.

2.11.6 Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri

Grup, yeni teknolojik bilgi veya bulgu elde etmek amacıyla yapılan planlı faaliyetleri araştırma olarak tanımlanmakta ve bu safhada katlanılan araştırma giderleri gerçekleştirildiğinde gider kaydedilmektedir.

Araştırma bulgularının veya diğer bilgilerin, yeni veya önemli derecede geliştirilmiş ürünler, süreçler, sistemler veya hizmetler üretmek için hazırlanmış bir plana uygulanması geliştirme olarak tanımlanmakta ve aşağıdaki koşulların tamamının varlığı halinde geliştirmeden kaynaklanan maddi olmayan varlıklar olarak konsolide finansal tablolara alınmaktadır:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması,
- İşletmenin maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması,
- Maddi olmayan duran varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydaları nasıl oluşturacağına belirli olması, ayrıca, maddi olmayan varlığın çıktısının veya maddi olmayan varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan varlığın kullanılabilir olması,
- Geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlığı kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması; ve,
- Geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması.

Grup'un geliştirme maliyetleri, Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden tüm yazılımların Grup ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmeye devam eden yazılım paketlerini içermektedir.

Grup'un geliştirme faaliyetlerine ilişkin maliyetleri, varlığın oluşturulmasında doğrudan görev alan personelin ücretleri ve diğer ilgili personel maliyetleri ile maddi olmayan varlığın oluşturulmasında kullanılan hizmetlere ilişkin maliyetlerden oluşmaktadır.

İlgili geliştirme maliyetleri, ilk olarak maddi olmayan duran varlıklar altındaki yapılmakta olan yatırımlar hesabında muhasebeleştirilip aktif olarak kullanılmaya başlayan kısmı maddi olmayan duran varlıklar altında haklara transfer olmaktadır.

2.11.7 Finansal araçlar

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları

TFRS 9 “Finansal araçlar” standardına ilk geçiş

Nihai hali 19 Ocak 2017’de yayımlanan TFRS 9 “Finansal Araçlar” Standardı, TMS 39 “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” standardındaki mevcut uygulamayı değiştirmektedir. TMS 39’da yer alan finansal araçların muhasebeleştirilmesi, sınıflandırılması, ölçümü ve bilanço dışı bırakılması ile ilgili uygulamalar artık TFRS 9’a taşınmaktadır. TFRS 9’un son versiyonu finansal varlıklardaki değer düşüklüğünün hesaplanması için yeni bir beklenen kredi zarar modeli’nin yanı sıra yeni genel riskten korunma muhasebesi gereklilikleri ile ilgili güncellenmiş uygulamalar da dahil olmak üzere, aşamalı olarak yayımlanan TFRS 9’un önceki versiyonlarında yayımlanan uygulamaları da içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Grup, Temmuz 2014’te yayınlanan TFRS 9 Finansal Araçlar standardını ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. TFRS 9 standardı, finansal varlık ve yükümlülüklerin ve bazı finansal olmayan kalemlerin alım veya satım sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi ve ölçülmesiyle ilgili gereklilikler ile birlikte şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini içermektedir. Grup, beklenen kredi zararı hesaplamalarını gerçekleştirirken önemli bir finansman unsuru olmaksızın muhasebeleştirilen ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için basitleştirilmiş yöntemle göre ilerlemektedir. Ayrıca, Grup finansman sağlayabilen bağlı ortaklıkları için hem 12 ay hem de ömür boyu BKZ ölçümü (genel yaklaşım) uygulamıştır. Grup, sınıflandırma ve ölçüm (değer düşüklüğü dahil) değişiklikleri ile ilgili önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgileri yeniden düzenlememesine izin veren muafiyetten yararlanmışır. TFRS 9’un uygulanmasından kaynaklanan finansal varlıkların ve finansal yükümlülüklerin kayıtlı değerindeki farklılıklar 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar kârları içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

TFRS 9 standardına geçişin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar kârları/(zararları) üzerindeki vergiden arındırılmış etkisi aşağıda gibi özetlenmiştir:

	TFRS 9’u uygulamanın açılış bakiyeleri üzerindeki toplam vergi öncesi etki	TFRS 9’u uygulamanın açılış bakiyeleri üzerindeki toplam vergi etkisi	TFRS 9’u uygulamanın açılış bakiyeleri üzerindeki toplam etkisi
Geçmiş yıllar kârları			
TFRS 9’a göre beklenen kredi zararlarının muhasebeleştirilmesi	(39.105)	8.604	(30.501)
Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklara ilişkin değerlendirme farkları	39.695	(8.733)	30.962
1 Ocak 2018 itibarıyla etki			461

Sınıflandırma ve ölçüm

TFRS 9 Finansal Araçlar standardına göre finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü, finansal varlığın yönetildiği iş modeline ve sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye dayalı nakit akışlarına bağlı olup olmadığına göre belirlenmektedir.

TFRS 9, finansal varlıklara ilişkin üç temel sınıflandırma kategorisini içermektedir: itfa edilmiş maliyet (İEM), gerçeğe uygun değer diğer kapsamlı gelir (GUDDKG) ve gerçeğe uygun değer kâr veya zarar (GUDKZ). Standart, mevcut TMS 39 standardında yer alan, vadeye kadar elde tutulacak, krediler ve alacaklar ile satılmaya hazır finansal varlık kategorilerini ortadan kaldırmaktadır.

Grup, finansal varlıklarını 3 temel sınıflandırma kategorisinde de muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

“itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar”, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının vadeye kadar tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup’un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, “nakit ve nakit benzerleri”, “ticari alacaklar” ve “diğer alacaklar” kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında (edinme maliyeti) gerçeğe uygun değerleri ile; sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Sınıflandırma ve ölçüm (Devamı)

“Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar”, hem sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini hem de finansal varlığın satılabilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu finansal varlıklardır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer kazanç ve kayıplar ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar finansal durum tablosu dışı bırakıldığında daha önceden diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç veya kayıplar kâr veya zararda yeniden sınıflandırılır.

Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüler konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

TFRS 9 kapsamında özkaynak araçlarına yapılan tüm yatırımlar ve söz konusu finansal araçlara ilişkin sözleşmeler, gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülmelidir. Ancak, bazı istisnai durumlarda, maliyet, gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin uygun bir tahmin yöntemi olabilir. Grup, gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi bulunmaması ya da gerçeğe uygun değer birden fazla yöntemle ölçülebilmesi ve bu yöntemler arasında maliyetin gerçeğe uygun değer tahminini en iyi şekilde yansıtır olması durumunda, maliyet yöntemini gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin yöntem olarak kullanmaktadır.

“Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Grup, aktif bir piyasada özdeş bir finansal araç için kotasyon fiyatı (diğer bir ifadeyle Seviye 1 girdisi) olmayan özkaynak araçlarına yapılan yatırımını (veya bu tür bir özkaynak aracına bağlı olan ve bu finansal aracın teslimiyle ifa edilmesi gereken bir türev ürünün) geçmişte (TMS 39 uyarınca) maliyet değeri üzerinden muhasebeleştirmiş ve bu finansal aracını ilk uygulama tarihinde gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçmeye başlamıştır. Grup, gerçeğe uygun değer tespitinde defter değerini dikkate alarak hesaplama yapmıştır. Daha önceki maliyet değeri ile gerçeğe uygun değeri arasındaki 39.695 TL tutarındaki fark, ilk uygulama tarihini içeren raporlama dönemine ilişkin “Geçmiş yıllar kârları” hesabının açılış bakiyesine yansıtılmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Sınıflandırma ve ölçüm (Devamı)

	TMS 39'a göre sınıflandırma	TMS 39'a göre kayıtlı değer	TFRS 9 sınıflama etkisi	TFRS 9 değerleme etkisi	TFRS 9'a göre kayıtlı değer	TFRS 9'a göre yeniden sınıflandırma
	31 Aralık 2017			1 Ocak 2018		
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri	Krediler ve alacaklar	10.800.918	-	(16.265)	10.784.653	İtfa edilmiş maliyet
Ticari alacaklar	Krediler ve alacaklar	247.863	-	(337)	247.526	İtfa edilmiş maliyet
Finansal Yatırımlar-Hisse senetleri - GUD değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan	Satılmaya hazır	67.781	(62.838)	-	4.943	GUD değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan
Finansal Yatırımlar-Hisse senetleri - GUD değişimi kâr veya zarara yansıtılan	Satılmaya hazır	-	62.838	39.695	102.533	GUD değişimi kâr veya zarara yansıtılan
Finansal Yatırımlar-Devlet tahvilleri	Vadeye kadar elde tutulacak	36.947	-	-	36.947	İtfa edilmiş maliyet
Finansal Yatırımlar-Sukuk	Vadeye kadar elde tutulacak	36.312	-	-	36.312	İtfa edilmiş maliyet
Finansal Yatırımlar-Bono	Vadeye kadar elde tutulacak	3.405	-	-	3.405	İtfa edilmiş maliyet
Finansal Yatırımlar-Özel Sektör tahvilleri	Vadeye kadar elde tutulacak	182	-	-	182	İtfa edilmiş maliyet
Finansal yükümlülükler						
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	İtfa edilmiş maliyet	5.777.861	-	22.503	5.800.364	İtfa edilmiş maliyet

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar, ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben, krediler ve alacaklar, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir. Krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacakları içerir.

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları

Grup'un finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, satılmaya hazır finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, alım satım amaçlı finansal varlıklar ve ticari ve diğer alacaklardan; finansal yükümlülükleri ise ticari borçlar, kısa vadeli borçlanmalar ve diğer finansal yükümlülüklerden oluşmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Türev olmayan finansal varlıklar

Grup, ticari ve diğer alacaklarını oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Diğer bütün finansal varlıklar, Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınmaktadır. Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım-satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarmaktadır. Grup tarafından devredilen finansal varlıklardan yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek ya da varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapmak konusunda niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı konsolide finansal tablolarında göstermektedir.

Grup'un türev olmayan finansal varlıkları, alım satım amaçlı finansal varlıklar, satılmaya hazır finansal varlıklar, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ve krediler ve alacaklardır.

Alım satım amaçlı finansal varlıklar

Bir finansal varlık alım satım amaçlı olarak elde tutuluyorsa veya ilk kez kayda alınması sırasında bu şekilde tasarlanmış ise bu finansal araç alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflanır. Alım satım amaçlı finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile ölçülürler ve temettü gelirleri de dahil olmak üzere, gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, türev olmayan, satılmaya hazır olarak tanımlanmış veya yukarıda açıklanan sınıflandırmalara ve gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarar yansıtılan finansal varlıklar ve vadeye kadar elde tutulacaklar sınıfına girmeyen finansal varlıklardır. Satılmaya hazır finansal varlıklar, ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir.

İlk kayda alınmalarını takiben satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülür. Değer düşüklüğü hariç gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler ve satılmaya hazır finansal varlıklar üzerindeki yabancı para kur farkı değişimleri diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında gerçeğe uygun değer yedeği kaleminde gösterilir. Finansal araç kayıtlardan çıkarıldığında, özkaynaklar altında birikmiş kazanç ya da kayıplar, kâr veya zarara yeniden sınıflandırılır.

Grup'un aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden finansal yatırımları bulunmakta ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir olarak ölçülememeleri nedeniyle maliyet değerleriyle gösterilmektedir.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, vadesine kadar saklama niyetiyle elde tutulan ve fonlama kabiliyeti dahil olmak üzere vade sonuna kadar elde tutulabilmesi için gerekli koşulların sağlanmış olduğu, sabit veya belirtenebilir ödemeleri ile sabit vadesi bulunan kredi ve alacaklar dışında kalan, ilk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlık olarak sınıflandırılmayan ve kayıtlarda satılmaya hazır olarak gösterilmeyen finansal varlıklardır. Söz konusu varlıklar, ilk olarak elde etme maliyeti üzerinden kayda alınır ve bu değer, gerçeğe uygun değer olarak kabul edilir. Edinilen vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri, bunların edinilmesine esas işlem fiyatı veya benzeri finansal araçların piyasa fiyatları esas alınarak belirlenir. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, kayda alınmayı müteakiben etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak "İskonto edilmiş bedeli" ile değerlendirilmektedir. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklarla ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Grup, vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar altında sınıflandırdığı borçlanmayı temsil eden menkul kıymetlerde tahsilat riski doğmaması koşuluyla, kısa vadeli piyasa dalgalanmalarına istinaden değer düşüklüğü ayırmaz. Tahsilat riski doğması durumunda söz konusu değer düşüklüğünün tutarı, finansal varlığın kayıtlı değeri ile varsa finansal varlıktan hala tahsilatı beklenen nakit akımlarının, orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilerek bulunan değeri arasındaki farktır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar (Devamı)

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar, ilk olarak gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben, krediler ve alacaklar, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir.

Krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacakları içerir.

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları

TFRS 9, TMS 39'da yer alan “gerçekleşen zarar” modelini ileriye yönelik “beklenen kredi zararı” (BKZ) modeli ile değiştirmektedir. Bu kapsamda gerçekleşme olasılıklarına göre ağırlıklandırılarak belirlenecek olan ekonomik faktörlerin BKZ'leri nasıl etkilediği konusunda önemli bir değerlendirmeye ihtiyaç duyulmuştur. Yeni değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet veya gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara, (öz kaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlar hariç) ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır. İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar ticari alacaklar, finansal yatırımlar ve nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır.

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- 12 aylık BKZ'lar: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısmıdır ve
- Ömür boyu BKZ'lar: finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır.

Grup, ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğünün hesaplanmasında ömür boyu BKZ'leri seçmiştir. Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığı belirlenmesinde ve BKZ'lerin tahmin edilmesinde, Grup beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Şirket'in geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Grup, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin, vadesinin 30 gün geçmesi durumunda önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır.

Grup, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

- Şirket tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmesi muhtemel değil ise; veya finansal varlık vadesini 90 günden fazla aşmışsa.

Bir finansal aracın düşük kredi riskine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla işletme, iç kredi riski derecelendirmelerini ya da düşük kredi riskinin küresel olarak kabul gören bir tanımıyla uyumlu olan ve değerlendirilen finansal araçların türünü ve risklerini dikkate alan diğer metodolojileri kullanabilir. BKZ'lerin ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü

BKZ'ler finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit açıklarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır). BKZ'ler finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Grup'un “Beklenen kredi zarar karşılığı” hesaplamasındaki temel ilkeleri aşağıda belirtmiştir:

- Beklenen Kredi Zararı muhasebesinde dikkate alınan bilgiler, makul, güvenilir ve desteklenebilir olmalıdır.
- Beklenen kredi zararı için ayıracak karşılıklar hesapların ülke riski de dikkate alınır. Kredilerin büyüklüğü, türü, vadesi, para birimi, faiz yapısı, kullanıldığı sektör, teminatları ile benzeri hususlarda zaman içerisinde gözlenen yoğunlaşmaları, kredi risk düzeyini ve yönetimini dikkate alarak, kredi bazında ayrılan karşılıklardan daha yüksek tutarda karşılık ayrılabilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

Beklenen kredi zararlarının ölçümü (Devamı)

- Beklenen kredi zararının değerlendirilmesi konusunda kullanılan yaklaşım, Grup’un kredi riski yönetimi ile uyumludur.
- Kullanılan bilgilerin; borçluya özgü faktörleri, genel ekonomik şartları ve raporlama tarihinde bu faktör ve şartların cari dönemdeki ve gelecekte dönemlerdeki etkilerine ilişkin yapılacak değerlendirmeyi içermesi gerekmektedir. Olası bilgi kaynakları arasında Grup’un kredi zararı deneyimleri, içsel ya da dışsal kredi derecelendirmeleri, raporlar ve istatistikler sayılabilir.
- Finansal aracın raporlama tarihinde düşük kredi riskine sahip olduğunun belirlenmesi durumunda Grup, finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana, önemli ölçüde artmadığını varsayabilir.

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Grup, itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma varlıklarının değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi değer düşüklüğüne uğramıştır.

Yeni değer düşüklüğü modelinin etkisi

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, TFRS 9’un değer düşüklüğü karşılığı üzerindeki etkisi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017 itibarıyla TMS 39 kapsamında değer düşüklüğü	1.965
<i>1 Ocak 2018 itibarıyla kayıtlara alınan ek değer düşüklüğü:</i>	<i>39.105</i>
- Nakit ve nakit benzerleri	16.265
- Ticari alacaklar	337
- Diğer kısa vadeli yükümlülükler	22.503
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğü	41.070

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları

Türev olmayan finansal varlıklar

Finansal varlıklarda her raporlama döneminde değer düşüklüğüne dair nesnel bir kanıt olup olmadığı değerlendirilir. Bir finansal varlık eğer ilk kayıtlara alınmasını takiben gerçekleşen bir veya daha fazla olay ile nesnel olarak değer düşüklüğü kanıtı oluşmuş ve bu olayların gelecekte beklenen nakit akışları üzerinde güvenilir bir şekilde belirlenebilir bir etkisi varsa değer düşüklüğü oluşturulmuş varsayılır.

Finansal varlıkların değer düşüklüğüne neden olan nesnel kanıt, borçlunun temerrüdünü veya yükümlülüğünü yerine getirememesi, Grup’un aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir tutarın yeniden yapılandırılmasını, borçlunun veya ihraççının iflas etme ihtimalinin oluşmasını, bu kişilerin ödeme durumlarında negatif durumlar ortaya çıkması veya menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması durumlarını kapsayabilir. İlave olarak, hisse senetlerine dayalı bir menkul kıymet yatırımının gerçeğe uygun değerinin, maliyet bedelinin altına önemli ölçüde veya uzun süreli kalıcı olarak düşmesi de değer düşüklüğünün nesnel kanıtıdır.

İtfa edilmiş maliyetleriyle ölçülen finansal varlıklar

Grup, itfa edilmiş maliyetleri ile ölçülen finansal varlıklardaki (kredi ve alacaklar) değer düşüklüğü göstergelerini her bir varlık seviyesinde değerlendirmektedir. Bütün varlıklar, belirgin bir değer düşüklüğü için değerlendirilir.

İtfa edilmiş maliyetleriyle ölçülen finansal varlıklardaki değer düşüklüğü, finansal varlığın kayıtlı değeri ile gelecekte beklenen nakit akışlarının, orijinal etkin faiz oranı ile bugünkü değerine indirgenmesi arasındaki farkı ifade eder. Zararlar, kâr veya zararda kayıtlara alınır ve kredi ve alacaklarda bir karşılık hesabı kullanılmak suretiyle gösterilir. Değer düşüklüğü oluşan varlık üzerinden hesaplanan faiz gelirleri, iskonto edilmek suretiyle kayıtlara alınmaya devam edilir. Değer düşüklüğü, muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay değer düşüklüğünde azalmaya neden olursa, bu azalış kâr veya zararda muhasebeleştirilerek daha önce muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararından iptal edilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklardaki değer düşüklüğü, özkaynaklar içinde gerçeğe uygun değer yedeğinde takip edilen birikmiş zararın kâr veya zararda yeniden sınıflandırılması yoluyla muhasebeleştirilir. Özkaynaklardan kâr veya zarara aktarılan birikmiş zarar, her türlü anapara geri ödemesi ve itfa payları düşülmek suretiyle bulunan elde etme maliyeti ile cari gerçeğe uygun değeri arasındaki farktan daha önce kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş değer düşüklüğü giderlerinin düşülmesiyle bulunur. Etkin faiz yöntemi uygulaması sonucunda birikmiş değer düşüklüğü karşılığında olan değişiklikler faiz gelirin bir parçası olarak kaydedilmektedir. Eğer sonraki bir dönemde, değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır olarak sınıflandırılan bir borçlanma aracının gerçeğe uygun değerinde bir artış olması durumunda ve bu artış değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olayla tarafsız bir şekilde ilişkilendirilebiliyorsa, değer düşüklüğünün kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş olan tutarı kadar olan kısmı iptal edilir. Ancak, değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış hisse senedine dayalı menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değerlerinde sonradan oluşan geri kazanımlar, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir.

Finansal olmayan varlıklar

Grup, her bir raporlama döneminde, yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkuller ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan her bir varlık için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Eğer söz konusu varlığı veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir birikimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Geri kazanılabilir tutar, varlığın net satış fiyatı ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akışlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları, kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri, bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan kayıtlı değerinin amortisman ve itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilebilir.

2.11.9 Finansal gelirler ve finansal giderler

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları

Finansal gelirler, yatırımlardan elde edilen faiz gelirlerini (Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkları da içerecek şekilde), temettü gelirlerini, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların satışından elde edilen gelirleri içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Temettü gelirleri, Grup'un ödemeyi almayı hak kazandığı tarihte kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal giderler, komisyon giderlerini içerir.

Kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları

Finansal gelirler, yatırımlardan elde edilen faiz gelirlerini (satılmaya hazır finansal varlıkları da içerecek şekilde), temettü gelirlerini, satılmaya hazır finansal varlıkların satışından elde edilen gelirleri içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Temettü gelirleri, Grup'un ödemeyi almayı hak kazandığı tarihte kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal giderler, komisyon giderlerini içerir.

Kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.10 Türev olmayan finansal yükümlülükler

i) 1 Ocak 2018 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları

Gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanarak muhasebeleştirilmiş yükümlülüklerin kredi riskinden kaynaklanan gerçeğe uygun değer değişimleri etkisinin diğer kapsamlı kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmesine izin verilmesi dışında (muhasebe uyumsuzluğunu önemli derecede etkilemediği durumlarda), TMS 39’da bulunan yükümlülükler için geçerli maddeler TFRS 9’a aynen taşınmıştır.

Grup, finansal yükümlülük ile ilgili sözleşmeye bağlı taahhütleri sona erdiğinde veya iptal edildiğinde ilgili finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Grup, türev olmayan finansal yükümlülükleri, diğer finansal yükümlülükler içerisinde gösterir. Bu tür finansal yükümlülükler, başlangıçta gerçeğe uygun değerlerine doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla ölçülmektedir. İlk kayıtlara alınmalarını müteakiben finansal yükümlülükler etkin faiz oranı kullanılarak indirgenmiş değerleri üzerinden gösterilmektedir. Grup’un diğer finansal yükümlülükleri; finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardır.

ii) 1 Ocak 2018 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları

Grup, finansal yükümlülük ile ilgili sözleşmeye bağlı taahhütleri sona erdiğinde veya iptal edildiğinde ilgili finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Grup, türev olmayan finansal yükümlülükleri, diğer finansal yükümlülükler içerisinde gösterir. Bu tür finansal yükümlülükler, başlangıçta gerçeğe uygun değerlerine doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla ölçülmektedir. İlk kayıtlara alınmalarını müteakiben finansal yükümlülükler etkin faiz oranı kullanılarak indirgenmiş değerleri üzerinden gösterilmektedir. Grup’un diğer finansal yükümlülükleri; finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardır.

2.11.11 Üyelerin alacakları

Organize piyasalarda işlem yapmak isteyen, aracı kurumlar, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin ilgili piyasalara teminat yatırabilmek, takas borçlarını ödeyebilmek ve müşterilerine para transferi yapabilmek için Takasbank nezdinde açılmış üye bakiyelerinden oluşmaktadır. Üyelerin alacakları, finansal tablolarda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir.

2.11.12 Alınan depozito ve teminatlar

BİST Garanti Fonu, BİST Borçlanma ve Pay Piyasaları, Takasbank Para Piyasası (“TPP”), Ödünç Pay Piyasası (“ÖPP”), Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (“VİOP”), Elektrik Piyasası, Kaldıraçlı alım satım işlemlerinin yapıldığı piyasalar nezdinde, piyasa ve pazarlarda alım satım amaçlı gerçekleştirilen sözleşmeler için alınmış teminatlardır. Söz konusu fonlar, borçlu üyelerin nakit temerrüde düşmeleri durumunda alacaklı olan üyelerin gecikmeden etkilenmemesini sağlamaktadır. Nakit teminat mekanizmaları ise ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilerek, piyasadaki nakit akışının sürekli bir şekilde sağlanması amacıyla yönelik olarak hizmet üzere oluşturulmuştur. Grup, alınan depozito ve teminatları finansal kuruluşlarda nemalandırıp ilgili üyelerin hesabına yansıtmaktadır. Grup yönetimi, alınan depozito ve teminatların finansal durum tablosundaki mevcut değerlerinin, etkin faiz oranları ile itfa edilmiş değerlerine yakın olduğunu düşünmektedir.

2.11.13 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler; kasadaki nakit varlıkları, bankalardaki nakit para, vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatları, ters repo işlemlerini ve B tipi likit fonları içermektedir. Nakit ve nakit benzerleri kolayca nakde dönüştürülebilir, vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip varlıklardır. Bankalardaki vadeli mevduatlar işlem tarihinde elde etme maliyeti ile kayda alınmakta kayda alınmalarını takiben etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleri üzerinden izlenmektedir. Bu varlıkların defter değeri, gerçeğe uygun değerine yakındır.

2.11.14 Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmektedir. Ödenmesi gereken meblağların tahsil edilemeye ihtimaline bağlı olarak beklenen zarar karşılıkları ayrılarak gider hesaplarına kaydedilir.

Söz konusu karşılık tutarı, alacağın defter değeri ile tahsil mümkün tutar arasındaki farktır. BİST yöneticileri ticari alacaklar ile diğer alacakların finansal durum tablosundaki mevcut değerlerinin, gerçeğe uygun değerlerine yaklaştığını düşünmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.15 Sermaye

Adi hisseler, özkaynak olarak sınıflandırılır. Grup, temettü gelirlerini ilgili temettü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtmaktadır. Temettü borçları, kâr dağıtımının bir unsuru olarak Genel Kurul tarafından onaylandığı dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.11.16 Sermaye yedekleri

3 Nisan 2013 tarihinde, İMKB ve İAB'nin tüzel kişilikleri son bulmuş ve her iki kurumun her türlü varlıkları, borçları ve alacakları, hakları ve yükümlülükleri, kanunda yer alan istisnalar dışında, herhangi başka bir işleme gerek kalmaksızın BİST'e devrolmuştur. Şirket'in sermayesi, 3 Nisan 2013 tarihinde 423.234.000 tam TL olarak tescil edilmiştir. Şirket'in devrolma işlemine baz TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tablolarındaki tüm sermaye kalemleri hesaplarından, tescil olunan sermaye miktarı düşülmüş, kalan tutar sermaye yedekleri hesabına transfer edilmiştir.

2.11.17 Paylara ilişkin primler

Paylara ilişkin prim, Şirket'in elinde bulunan bağlı ortaklık ya da özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması neticesinde oluşan farkı ya da Şirket'in iktisap ettiği şirketler ile ilgili çıkarmış olduğu hisselerin nominal değer ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki farkı temsil eder.

2.11.18 Geri alınmış paylar

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar ("Geri alınmış paylar") özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kâr veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, Grup'un geri satın alınan kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir.

2.11.19 Hisse başına kazanç

TMS 33 - *Hisse Başına Kazanç* standardına göre hisse senetleri borsada işlem görmeyen işletmeler hisse başına kazanç açıklamak zorunda değildirler. Grup'un hisseleri borsada işlem görmediğinden ilişikteki konsolide finansal tablolarda hisse başına kazanç hesaplanmamıştır.

2.11.20 Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar

TMS 37 - *Karşılıklar, koşullu borçlar ve koşullu varlıklar* standardına göre, herhangi bir karşılık tutarının konsolide finansal tablolara alınabilmesi için; Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zimni yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir. Söz konusu kriterler oluşmamışsa, Grup, söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır. Şarta bağlı varlıklar, gerçekleşmedikçe muhasebeleştirilmemekte ve sadece dipnotlarda açıklanmaktadır.

2.11.21 Kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılmaktadır. Diğer bütün kiralama, faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılmaktadır. Grup'un tüm kiralama işlemleri faaliyet kiralaması niteliğindedir. 30 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanun'unun 138'inci maddesi uyarınca, mülkiyeti İMKB'ye ait taşınmazlar bedelsiz olarak tapuda resen Hazine Müsteşarlığı adına tescil edilmiş ve üzerindeki yapılar ile birlikte, ilk on beş yılı bedelsiz olmak üzere yirmi dokuz yıllığına doğrudan BİST'in kullanımına bırakılmıştır.

2.11.22 Çalışanlara sağlanan faydalar

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, kıdem tazminatı karşılığını projeksiyon metodunu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.22 Çalışanlara sağlanan faydalar (Devamı)

1 Ocak 2013 tarihinden sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yayınlanan TMS 19 (değişiklik), “Çalışanlara Sağlanan Faydalar” uyarınca, kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan aktüeryal varsayımlardaki değişiklikler neticesinde oluşan, aktüeryal kâr/zarar tutarları kapsamlı gelir tablosunda gösterilmektedir.

2.11.23 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Faaliyet bölümü, Grup’un diğer kısımları ile yapılan işlemlere ilişkin hasılat ve giderler de dahil olmak üzere, hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği, işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının, bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.

Grup’un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirilen ve finansal performansları ayrı takip edilen bölümleri bulunmadığından faaliyet bölümlerine göre raporlama yapılmamıştır.

2.11.24 Hisse bazlı ödemeler

İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçların, hissedarları tarafından, mal veya hizmet sağlayanlara, çalışanlar da dahil olmak üzere, intikal ettirilmesi işlemi, ilgili işlemin sağlanan mal veya hizmet dışında bir ödemeye istinaden yapıldığı açık olarak anlaşılmadıkça, hisse bazlı ödeme işlemidir.

Grup, hisse bazlı ödeme işlemlerinden elde edilen veya devralınan mal veya hizmetleri, mallar teslim alındıkça ya da hizmetler sağlandıkça muhasebeleştirir. İşletme, mal veya hizmetlerin özkaynaktan karşılanan hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla elde edilmesi durumunda özkaynaklarda, nakit olarak ödenen hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla elde edilmesi durumunda ise borçlarda, anılan işlemler karşılığı meydana gelen artışları muhasebeleştirir.

2.11.25 Vergilendirme

Vergi gideri veya geliri, dönem içerisinde ortaya çıkan kazanç veya zararlar ile alakalı olarak hesaplanan yasal ve ertelenmiş verginin toplamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metoduna göre bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları kullanılarak hesaplanmıştır. Ertelenmiş vergi, aktif ve pasiflerin konsolide finansal tablolarda yansıtılan değerleri ile vergi matrahları arasındaki geçici farkların vergi etkisi olup, finansal raporlama amacıyla dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi aktifi ileride bu zamanlama farklılıklarının kullanılabilmesi için bir mali kâr oluşabileceği ölçüde; tüm indirilebilir geçici farklar, kullanılmayan teşvik tutarları ile geçmiş dönemlere ilişkin taşınan mali zararlar için tanımlanır. Ertelenmiş vergi aktifi her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve ertelenmiş vergi aktifinin ileride kullanılması için yeterli mali kârın oluşmasının mümkün olmadığı durumlarda, bilançoda taşınan değeri azaltılmaktadır. Özkaynaklar hesabı altında muhasebeleştirilen gelir ve gider kalemlerine ilişkin ertelenmiş vergi tutarları da özkaynaklar hesabı altında takip edilir.

Ertelenmiş vergi aktifi ve pasifinin hesaplanmasında, Grup’un bu geçici farkları kullanabileceğini düşündüğü tarihlere geçerli olacak vergi oranları -bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş veya girmesi kesinleşmiş olan oranlar baz alınarak- kullanılmaktadır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

NOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kasa	60	85
Bankalar - vadeli mevduat	11.494.616	10.708.361
Bankalar - vadesiz mevduat	96.640	71.278
Ters repo alacakları	19.554	20.833
Yatırım fonları (B tipi likit)	5.410	361
Para piyasalarından alacaklar	623.670	-
Bilançoda yer alan toplam nakit ve nakit benzerleri	12.239.950	10.800.918
Nakit ve nakit benzerlerine ait faiz gelir reeskontları	(33.022)	(31.999)
12 aylık beklenen kredi zarar karşılığı	16.692	
Nakit akış tablosunda yer alan toplam nakit ve nakit benzerleri	12.223.620	10.768.919

Grup, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 12.239.950 TL tutarındaki nakit ve nakit ve nakit benzerleri için, TFRS 9 kapsamında 16.692 TL tutarında 12 aylık beklenen kredi zarar karşılığı hesaplamıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bloke mevduat bulunmamaktadır (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır).

Bankalar - Vadeli mevduat

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, vadeli mevduatın detayları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Tutar (TL)	Efektif faiz oranı (%)	Vade tarihi
TL	6.690.845	24,28	2 Ocak 2019-31 Mayıs 2019
ABD Doları	3.017.718	5,51	2 Ocak 2019-14 Şubat 2019
Avro	1.786.053	2,99	2 Ocak 2019
Toplam	11.494.616		
31 Aralık 2017	Tutar (TL)	Efektif faiz oranı (%)	Vade tarihi
TL	6.326.352	13,22	2 Ocak 2018-26 Şubat 2018
ABD Doları	2.419.482	4,42	2 Ocak 2018-3 Ocak 2018
Avro	1.962.527	2,47	2 Ocak 2018-24 Ocak 2018
Toplam	10.708.361		

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEREN YATIRIMLAR

Grup’un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarının hiçbirisi halka açık şirket değildir ve bu nedenle kayıtlı piyasa fiyatları bulunmamaktadır.

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

	Ortaklık payları (%)	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem kârı	BİST’in kâr’daki payı	BİST’in net varlıklardaki payı
31 Aralık 2018							
Finans Teknopark A.Ş.	50,00	7.231	5.072	2.159	674	337	1.079
Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	50,00	175	19	156	(1)	(1)	78
Toplam						336	1.157
31 Aralık 2017							
Finans Teknopark A.Ş.	50,00	9.628	7.760	1.868	1.038	519	934
Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	50,00	198	36	162	(7)	(4)	81
Toplam						515	1.015

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştiraklerin 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

İştirakler

	Ortaklık payları (%)	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem kârı	BİST’in kâr’daki payı	BİST’in net varlıklardaki payı
31 Aralık 2018							
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	291.167	110.246	180.921	55.121	16.994	55.778
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	34,27	26.878	3.129	23.749	7.355	2.521	8.139
Karadağ Borsası	24,43	14.690	45	14.645	1.911	467	3.578
Kırgızistan Borsası	16,33	2.948	191	2.757	10	2	450
Toplam						19.984	67.945
31 Aralık 2017							
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	147.581	21.781	125.800	41.893	12.916	38.784
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	34,21	18.697	1.898	16.799	5.342	1.828	5.747
Karadağ Borsası	24,43	9.565	63	9.502	299	73	2.321
Kırgızistan Borsası	16,33	2.325	154	2.171	130	21	355
Toplam						14.838	47.207

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların ve iştiraklerin hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Dönem başı - 1 Ocak	48.222	32.190
Dönem içinde giren iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıklar	-	76
iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıklardan elde edilen gelir ve giderler, (net)	20.320	15.353
Yabancı para çevrim farkları	560	603
Dönem sonu - 31 Aralık	69.102	48.222

NOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	7.741	
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar		76.664
Toplam	7.741	76.664

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	11.193	
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	69.980	
Sermayede payı temsil eden satılmaya hazır hisse senetleri		67.781
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar		182
Toplam	81.173	67.963

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, borçlanma senetlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Nominal değeri	Kayıtlı değeri	Faiz oranı (%)	Kalan vade
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar (kısa vadeli)	7.604	7.741		
Sukuk	7.065	7.099	23	1 ay - 3 ay arası
Sertifika	539	642		
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar (uzun vadeli)	69.250	69.980		
Varlığa dayalı menkul kıymet	40.000	40.471	16	1 yıl - 5 yıl arası
Varlığa dayalı menkul kıymet	29.000	29.259	17	1 yıl - 5 yıl arası
Özel sektör tahvili	250	250	16	1 yıl - 5 yıl arası
Toplam	76.854	77.721		

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, borçlanma senetlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	Nominal değeri	Kayıtlı değeri	Faiz oranı (%)	Kalan vade
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar (kısa vadeli)	78.428	76.664		
Devlet tahvilî	25.000	23.381	12	6 ay - 1 yıl arası
Devlet tahvilî	14.000	13.566	12	3 ay - 6 ay arası
Sukuk	28.200	28.553	13	1 ay - 3 ay arası
Sukuk	7.724	7.759	12	3 ay - 6 ay arası
Bono	3.504	3.405	14	1 ay - 3 ay arası
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar (uzun vadeli)	250	182		
Özel sektör tahvilî	250	182	16	1 yıl - 5 yıl arası
Toplam	78.678	76.846		

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, sermayede payı temsil eden gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıkları bulunmamaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, sermayede payı temsil eden gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	İştirak oranı (%)	Kayıtlı değeri
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	21,79	6.250
Ege Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.	19,97	3.320
Saraybosna Borsası	16,68	799
Bakü Borsası	4,76	157
Diğer	<0,01	667
Toplam		11.193

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, sermayede payı temsil eden satılmaya hazır hisse senetlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	
Satılmaya hazır finansal varlıklar	İştirak oranı (%)	Kayıtlı değeri
LCH. Clearnet Group Limited	2,09	62.838
Ege Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.	19,96	3.320
Saraybosna Borsası	16,66	799
Bakü Borsası	4,76	157
Diğer	<0,01	667
Toplam		67.781

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un sermayede payı temsil eden satılmaya hazır hisse senetlerinden hiçbiri halka açık şirket değildir ve piyasa fiyatları bulunmamaktadır. Gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde ölçülememesinden maliyet bedelleri üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR

Ticari alacaklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Üyelerden alacaklar (*)	47.187	38.753
Verilen krediler	14.800	198.856
Saklama ve komisyon alacakları	14.407	9.906
Şüpheli ticari alacaklar	580	1.965
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı		(1.965)
Ömür boyu beklenen kredi zarar karşılığı	(659)	
Toplam	76.315	247.515

(*) Üyelerden alacaklar; BİST üyelerine ait tescil ücreti pay piyasası borsa payı, borçlanma araçları piyasası borsa payı, yıllık üyelik aidatı, pay piyasası, borçlanma araçları piyasası terminal kullanım ücretleri ve data hattı ücretlerinden oluşmaktadır

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ticari alacaklarının kalan vadeleri 3 aydan kısadır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait, ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Dönem başı - 1 Ocak	(1.965)	(1.919)
TFRS 9'un ilk uygulamasına ilişkin düzeltme (*)	(337)	
Dönem içerisinde ayrılan karşılıklar	(131)	(131)
Dönem içerisinde yapılan tahsilatlar	69	85
Dönem içinde iptal edilen/ters çevrilen karşılıklar	1.705	
Dönem sonu - 31 Aralık	(659)	(1.965)

(*) Grup, 1 Ocak 2018 tarihinde TFRS 9'u uygulamıştır, seçilen geçiş yöntemine göre karşılaştırmalı bakiyeler yeniden düzenlenmemiştir.

Diğer alacaklar

İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personelden alacaklar	554	1
Diğer alacaklar	253	347
Toplam	807	348

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 8 - DİĞER VARLIKLAR

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
ViOP teminatlarından alacaklar	18.954	2.826
İş avansları	3.745	338
Diğer	9.693	1.139
Toplam	32.392	4.303

Diğer duran varlıklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, diğer duran varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen depozito ve teminatlar	620	578
Toplam	620	578

NOT 9 - ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek aylara ait gelirler	2.154	801
Toplam	2.154	801

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek yıllara ait gelirler	1.866	1.072
Toplam	1.866	1.072

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek aylara ait giderler	19.184	10.962
Toplam	19.184	10.962

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER (Devamı)

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Gelecek yıllara ait giderler	6.026	11.175
Toplam	6.026	11.175

NOT 11 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Değerleme metodu	1 Ocak 2018	Transfer	Değerleme artışları	31 Aralık 2018
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	23.000	-	175	23.175
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	36.355	-	2.275	38.630
Toplam		59.355	-	2.450	61.805

	Değerleme metodu	1 Ocak 2017	Transfer	Değerleme artışları	31 Aralık 2017
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	22.285	-	715	23.000
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	-	36.355	-	36.355
Toplam		22.285	36.355	715	59.355

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup’un İstanbul Akmerkez Alışveriş Merkezi’nde ve İstanbul Şişli’de yer alan yatırım amaçlı gayrimenkulleri bulunmakta olup, SPK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız gayrimenkul değerlendirme şirketlerinin Akmerkez Alışveriş Merkezi’nin 17 Aralık 2018 tarihli raporuna göre gerçeğe uygun değeri 23.175 TL’dir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kullanımında olmayan ve kira getirisi elde etme kararı alınan Şişli Hizmet Binası, maddi duran varlıklar altından yatırım amaçlı gayrimenkullere sınıflanmıştır. Söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün 26 Aralık 2018 tarihli raporuna göre gerçeğe uygun değeri 38.630 TL’dir.

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri 600 TL’dir (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal tablolarda, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan taşınmazların gerçeğe uygun değerinin bulunması esnasında kullanılan önemli değerlendirme, tahmin ve varsayımlar aşağıda açıklanmıştır:

Gayrimenkul adı	Değerleme yöntemi	Ekspertiz raporu tarihi	Emsal m ² değeri TL
Akmerkez Büro	“Emsal karşılaştırma”	17 Aralık 2018	25,750
Şişli Hizmet Binası	“Emsal karşılaştırma”	26 Aralık 2018	8,501

Yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerinde aktifleştirilmiş olan borçlanma maliyeti, herhangi bir ipotek veya rehin gibi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2018							
Dönem başı net kayıtlı değer	28.617	15.611	172	21.076	127.550	5.594	198.620
Girişler	16	6.180	-	16.899	716	17.369	41.180
Çıkışlar	-	-	-	(126)	-	-	(126)
Transfer	-	-	-	(5.524)	-	(10.483)	(16.007)
Cari dönem amortismanı	(581)	(8.918)	(53)	(5.791)	(5.401)	-	(20.744)
31 Aralık 2018	28.052	12.873	119	26.534	122.865	12.480	202.923

	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2017							
Dönem başı net kayıtlı değer	9.818	17.047	408	16.247	127.164	18.887	189.571
Girişler	8.369	1.944	-	13.163	4.974	8.484	36.934
Çıkışlar	-	(146)	(51)	(183)	-	(9.079)	(9.459)
Yatırım amaçlı gayrimenkullere sınıflandırılan binaların yeniden değerlemesi	26.784	-	-	-	-	-	26.784
Yatırım amaçlı gayrimenkullere sınıflandırılan (Not 11)	(36.355)	-	-	-	-	-	(36.355)
Transferler (*)	20.746	5.010	(78)	(3.807)	732	(12.698)	9.905
Cari dönem amortismanı	(745)	(8.244)	(107)	(4.344)	(5.320)	-	(18.760)
31 Aralık 2017	28.617	15.611	172	21.076	127.550	5.594	198.620

(*) Toplam transfer tutarı, maddi duran varlıklardan maddi olmayan duran varlıklara transfer edilmiştir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlıklar üzerinde ipotek ve rehin bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi olmayan duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Haklar	Bilgisayar yazılımları	Geliştirme maliyetleri (*)	Yapılmakta olan yatırımlar (**)	Toplam
1 Ocak 2018					
Dönem başı net kayıtlı değer	170.261	22.148	26.526	130.152	349.087
Girişler	68.703	12.885	-	4.190	85.778
Çıkışlar	(48)	-	(4)	-	(52)
Transferler	132.163	-	18.186	(134.342)	16.007
Cari dönem itfa payları	(17.165)	(8.485)	(9.835)	-	(35.485)
31 Aralık 2018	353.914	26.548	34.873	-	415.335

	Haklar	Bilgisayar yazılımları	Geliştirme maliyetleri (*)	Yapılmakta olan yatırımlar (**)	Toplam
1 Ocak 2017					
Dönem başı net kayıtlı değer	134.259	2.079	27.221	154.701	318.260
Girişler	19.707	17.403	8.624	19.275	65.009
Çıkışlar	-	-	(132)	-	(132)
Transferler (***)	29.491	5.060	(556)	(43.824)	(9.829)
Cari dönem itfa payları	(13.196)	(2.394)	(8.631)	-	(24.221)
31 Aralık 2017	170.261	22.148	26.526	130.152	349.087

(*) Grup'un 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi tescilli bulunmaktadır. Bu kapsamda geliştirilen projeler için yapılan harcamalar aktifleştirilerek geliştirme maliyetleri hesabına alınmaktadır. Projelerin tamamlanmasına müteakip, toplam proje bedeli maddi olmayan duran varlık olarak aktifleştirilmekte ve amortismanına tabi tutulmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde 283 TL tutarında amortisman gideri Ar-Ge Merkezi kapsamında geliştirilen projeler için ayrılmakta olup aktifleştirilmiştir.

(**) Grup'un 31 Aralık 2013 tarihinde Nasdaq OMX (“Nasdaq”) ile imzalamış olduğu anlaşmalara istinaden, Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden tüm yazılımların, Grup ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilen yazılım paketleri ile yenilenmesi ve uygulanması sürecindeki ilave zorunlu maliyetleri içermektedir.

(***) Toplam transfer tutarı, maddi duran varlıklardan maddi olmayan duran varlıklara transfer edilmiştir.

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

MKK'nın 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 25 Eylül 2017 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi statüsünün devam ettirileceği bildirilmiştir.

Borsa İstanbul'un 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 18 Mayıs 2016 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi kapsamına alınmasına karar verilmiştir.

Takasbank'ın 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 20 Nisan 2017 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi kapsamına alınmasına karar verilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, 28.868 TL tutarında Ar-Ge vergi indirimi vergi hesaplamasında indirim kalemi olarak dikkate alınmıştır (31 Aralık 2017: 17.212 TL).

MKK, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla TÜBİTAK'tan 310 TL tutarında Ar-Ge yardımı alınmıştır (31 Aralık 2017: 177 TL).

Ar-Ge teşvikleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS 12 “Gelir Vergileri” standardı kapsamında değerlendirilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 15 - TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR

İlişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Üyelerin alacakları (*)	360.044	330.427
Ticari borçlar (**)	76.963	-
Yurtiçi satıcılara muhtelif borçlar	10.951	5.112
Toplam	447.958	335.539

(*) Organize piyasalarda işlem yapmak isteyen, aracı kurumlar, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin ilgili piyasalara teminat yatırabilmek, takas borçlarını ödeyebilmek ve müşterilerine para transferi yapabilmek için Takasbank nezdinde açılmış üye bakiyelerinden oluşmaktadır.

(**) Grup'un stratejik ortaklık anlaşması kapsamında yapmış olduğu işlemlerden kaynaklanmaktadır.

İlişkili taraflara diğer borçlar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili taraflara diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sermaye Piyasası Kurul Payı gider tahakkuku	79.876	62.909
Diğer borçlar	416	-
Toplam	80.292	62.909

İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ilişkili olmayan taraflara diğer borçlar 1.147 TL'dir (31 Aralık 2017: 314 TL).

İlişkili olmayan taraflara uzun vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ticari borçlar (*)	218.674	-
Toplam	218.674	-

(*) Grup'un stratejik ortaklık anlaşması kapsamında yapmış olduğu işlemlerden kaynaklanmaktadır.

NOT 16 - DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

İlişkili taraflara kısa ve uzun vadeli diğer finansal yükümlülükler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, kısa ve uzun vadeli diğer finansal yükümlülükler ilişkili taraflara olan diğer finansal yükümlülüklerden oluşmakta olup detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli yükümlülükler	-	685.650
<i>İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler (*)</i>	-	685.650
Uzun vadeli yükümlülükler	-	160.146
<i>İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler (*)</i>	-	160.146
Toplam	-	845.796

(*) Grup'un sermayedarları ile yapmış olduğu işlemlerden oluşmaktadır (Not 1). Vadesine bir yıldan az kalan işlemler kısa vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 17 - KISA VADELİ KARŞILIKLAR

Diğer kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, diğer kısa vadeli karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dava karşılıkları	24.815	18.151
Vergi cezası karşılığı (*)	-	41.498
Toplam	24.815	59.649

(*) Borsa İstanbul A.Ş.'nin 2013 hesap dönemine ait hesapları ve işlemleri Vergi Kanunları kapsamında Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişi tarafından incelenmiştir. İlgili inceleme “Katma Değer Vergisi” ve “Kurumlar Stopajı” kapsamında yapılmıştır ve tespit edilen bulgulara ilişkin 25 Aralık 2017 tarihli 2 adet Vergi İnceleme Raporu düzenlenmiştir. Bu kapsamda 69.720 TL tutarında vergi aslı ve 69.720 TL tutarında vergi ziyai cezası olmak üzere toplam 139.440 TL tutarında tarhiyat yapılmış ve ilgili ihbarnameler Borsa İstanbul A.Ş.'ye 26 Ocak 2018 tarihinde tebliğ edilmiştir. Borsa İstanbul A.Ş. söz konusu vergi konularına ilişkin, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Merkezi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığı'na 15 Şubat 2018 tarihinde tarhiyat sonrası uzlaşma talebinde bulunmuştur. Uzlaşma talebi süreci devam etmekte iken 11 Mayıs 2018 tarihinde vergi ve diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına imkan sağlayan 7143 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun kapsamında Şirket vergi aslı ve cezalarına ilişkin yeniden yapılandırma imkanından faydalanılması için 27 Temmuz 2018 tarihinde başvuruda bulunmuş olup 30 Temmuz 2018 tarihinde ödeme tablosu teslim alınmıştır. Şirket, yeniden yapılandırma ile vergi inceleme raporları kapsamında karşılık ayırmış olduğu 35.635 TL tutarı 1 Ekim 2018 tarihinde ödemiştir (31 Aralık 2017: 41.498 TL).

NOT 18 - KISA VADELİ BORÇLANMALAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Para birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli borçlanmalar	2,40	ABD Doları	316.163	1.663.301
	0,12	Avro	184.000	1.109.155
	23,40	TL	652.957	652.957
				3.425.413

31 Aralık 2017	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Para birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli borçlanmalar	1,66	ABD Doları	347.664	1.311.355
	0,03	Avro	235.101	1.061.600
	11,82	TL	806.050	806.050
				3.179.005

NOT 19 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Davalara ilişkin karşılıklar

Grup'un lehine ve aleyhine açılmış ve halihazırda devam eden muhtelif davalar bulunmaktadır. Bu davalar işe iade ve piyasa üyeleri ile olan anlaşmazlıklardan kaynaklı davalardan oluşmaktadır. Grup yönetimi, her dönem sonunda bu davaların olası sonuçlarını ve finansal etkisini değerlendirmekte ve bu değerlendirme sonucunda olası yükümlülüklerle karşı gerekli görülen karşılıklar ayrılmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, davalar için ayrılan karşılık tutarı 24.815 TL'dir (31 Aralık 2017: 18.151 TL) (Not 17).

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 19 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Vergi cezasına ilişkin karşılıklar

Borsa İstanbul A.Ş.’nin 2013 hesap dönemine ait hesapları ve işlemleri Vergi Kanunları kapsamında Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişi tarafından incelenmiştir. İlgili inceleme “Katma Değer Vergisi” ve “Kurumlar Stopajı” kapsamında yapılmıştır ve tespit edilen bulgulara ilişkin 25 Aralık 2017 tarihli 2 adet Vergi İnceleme Raporu düzenlenmiştir. Bu kapsamda 69.720 TL tutarında vergi aslı ve 69.720 TL tutarında vergi ziyai cezası olmak üzere toplam 139.440 TL tutarında tarhiyat yapılmış ve ilgili ihbarnameler Borsa İstanbul A.Ş.’ye 26 Ocak 2018 tarihinde tebliğ edilmiştir. Borsa İstanbul A.Ş. söz konusu vergi konularına ilişkin, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Merkezi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığı’na 15 Şubat 2018 tarihinde tarhiyat sonrası uzlaşma talebinde bulunmuştur. Uzlaşma talebi süreci devam etmekte iken 11 Mayıs 2018 tarihinde vergi ve diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına imkan sağlayan 7143 sayılı Kanun yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun kapsamında Şirket vergi aslı ve cezalarına ilişkin yeniden yapılandırma imkanından faydalanılması için 27 Temmuz 2018 tarihinde başvuruda bulunmuş olup 30 Temmuz 2018 tarihinde ödeme tablosu teslim alınmıştır. Şirket, yeniden yapılandırma ile vergi inceleme raporları kapsamında karşılık ayırmış olduğu 35.635 TL tutarı 1 Ekim 2018 tarihinde ödemiştir (31 Aralık 2017: 41.498 TL) (Not 17).

Taahhütler

Pasifte yer almayan taahhütlerin toplam tutarı

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<i>Üyelerden alınan teminatlar (*)</i>		
Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası teminatları	104.554	78.193
Pay Piyasası teminatları	10.962	17.102
Borçlanma Araçları Piyasası teminatları	4.282	5.295.563
Yabancı Menkul Kıymetler Piyasası teminatları	-	9.771
Toplam	119.798	5.400.629

(*) BİST’in işletmiş olduğu piyasalara ilişkin üyelerinden almış olduğu teminatları içermektedir.

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<i>Mal ve hizmet satıcılarından alınan teminatlar</i>		
TL	63.049	53.096
ABD Doları	17.882	13.750
Avro	5.170	4.030
Toplam	86.101	70.876

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
<i>Emanete alınan kıymetler</i>		
BİST Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu (*)	123.135	138.456
Toplam	123.135	138.456

(*) Kesintisiz Eğitime Katkı Payı adı altında İMKB Yönetim Kurulu tarafından 1997 yılında alınan bir kararla 32.000 TL bağışlanmıştır. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde İMKB Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu adı altında ilköğretim okulları yapımı için tahsis edilen ve kamu bankalarında vadeli hesaplarda değerlendirilen, İMKB tarafından yönetilen, ancak İMKB’nin mal varlığına dahil olmayan, 1999 yılına kadar İMKB aktif ve pasif hesaplarında izlenen bu tarihten sonra ise nazım hesaplarda takip edilmeye başlanan Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu’nun 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla anapara tutarı üzerine ilave gelen faiz ile birlikte 123.135 TL’dir (31 Aralık 2017: 138.456 TL).

26 Haziran 2018 tarihinde Türkiye Varlık Fonu (TVF), Borsa İstanbul ve EBRD arasında imzalanan 9 Aralık 2015 tarihli Hisse Alım Sözleşmesi tadil sözleşmesinde tanımlandığı şekliyle TVF birincil karşı taraf olarak opsiyon yükümlülüklerini üstlenmeyi taahhüt etmektedir. Fakat TVF’nin Opsiyon yükümlülüklerinin herhangi birini zamanında ifa etmemesi durumunda ise, EBRD, Opsiyon Yükümlülüklerinin Borsa İstanbul tarafından derhal ifa edilmesini talep etme hakkına sahip olacaktır. Bu ihtimalin düşük olarak değerlendirilmesi sonrası EBRD’nin opsiyonuna ilişkin yükümlülükler finansal tablo dışı bırakılmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 20 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

Kısa vadeli çalışan hakları karşılıkları

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele borçlar	4.896	10.770
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	6.421	4.910
Toplam	11.317	15.680

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İzin ücreti karşılığı	19.194	18.038
Personel prim karşılığı	12.747	13.257
Toplam	31.941	31.295

İzin ücreti karşılığı

Grup, yürürlükteki İş Kanunu'na göre iş yerinde işe başladığı günden itibaren deneme süresi de dahil olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan personelin doğmuş olan yıllık ücretli izin haklarından kullanılmayan kısımları için önceki dönemleri de kapsayan bir tutarı çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında tutmaktadır.

İzin ücreti karşılığının, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla izin ücreti karşılığı	18.038	17.426
Dönem içinde yapılan ödemeler	(595)	(2.228)
Dönem içindeki artışlar	1.751	2.840
Dönem sonu - 31 Aralık	19.194	18.038

Personel prim karşılığı

Personel prim karşılığının, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla personel prim karşılığı	13.257	-
Dönem içinde yapılan ödemeler	(12.881)	-
Dönem içindeki artışlar	12.371	13.257
Dönem sonu - 31 Aralık	12.747	13.257

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 20 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR (Devamı)

Uzun vadeli çalışan hakları karşılıkları

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kıdem tazminatı karşılığı	26.506	24.369
Hizmet ikramiyesi karşılığı	3.738	6.086
Toplam	30.244	30.455

Kıdem tazminatı karşılığı

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 5.434,42 tam Türk Lirası ile sınırlanmıştır (31 Aralık 2017: 4.732,48 tam Türk Lirası).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İskonto oranı	%5,09	%4,25
Tahmin edilen personel devir hızı	%97,63	%97,38

Kıdem tazminatı karşılığının, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı	24.369	29.088
Faiz maliyeti	2.197	3.069
Hizmet maliyeti	3.083	2.274
Dönem içindeki ödemeler	(3.355)	(6.887)
Aktüeryal kayıp/kazanç	212	(3.175)
Dönem sonu kıdem tazminatı karşılığı - 31 Aralık	26.506	24.369

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 20 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR (Devamı)

Hizmet ikramiyesi karşılığı

Mülga İMKB Personel Yönergesinin 49’uncu maddesi hükmü uyarınca personele ödenmek üzere, personelin kademesi ve kıdem yılı dikkate alınarak son gösterge ücret rakamı üzerinden hizmet ikramiyesi karşılığı hesaplanmaktadır.

Mülga İMKB Personel Yönergesi’nin hizmet ikramiyesine ilişkin 63’üncü maddesinin 5’inci fıkrası hükümlerinin geleceğe dönük uygulanmasına 30 Haziran 2012 tarihinde son verilmiş olup; 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla Borsa’da görevli her bir belirsiz süreli personel için bu tarihteki katsayı kıdem yılı (kıdem yılı kistelyevm uygulanarak tespit edilmiştir) esasına göre hesaplanmış net TL tutarlarından oluşan bir liste hazırlanmıştır. 28 Eylül 2012 tarihine kadar haklı nedenlerle fesih halleri dışında iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi suretiyle ayrılacak olanlara, bu listede belirtilen tutar defaten ve net olarak nakden ödenmektedir.

Hizmet ikramiyesi karşılığının 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla hizmet ikramiyesi karşılığı	6.086	9.674
Dönem içindeki ödemeler	(2.348)	(3.588)
31 Aralık itibarıyla hizmet ikramiyesi karşılığı	3.738	6.086

NOT 21 - DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli diğer yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan depozito ve teminatlar (*)	6.131.758	5.697.418
Beklenen zarar karşılığı (bilanço dışı kalemler)	36.379	
Ödenecek vergi ve harçlar	36.080	13.400
Diğer	5.035	1.683
Toplam	6.209.252	5.712.501

(*) BİAŞ Garanti Fonu, BİAŞ Borçlanma ve Pay Piyasaları, Takasbank Para Piyasası (TPP), Ödünç Pay Piyasası (ÖPP), Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP), Elektrik Piyasası, Kaldıraçlı alım satım işlemlerinin yapıldığı piyasalar nezdinde, piyasa ve pazarlarda alım satım amaçlı gerçekleştirilen sözleşmeler için alınmış teminatlardır.

Diğer uzun vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, diğer uzun vadeli yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan depozito ve teminatlar	8.631	7.518
Toplam	8.631	7.518

BORSA İSTANBUL A.Ş. 31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 22 - ÖZKAYNAKLAR

Ödenmiş sermaye

6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesi'nde öngörüldüğü üzere, Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin faaliyet konusu ve amacı, sermaye miktarı, payları, payların devir esasları, 6102 sayılı Kanununun 478'inci maddesinin dördüncü fıkrasına tabi olmaksızın paylara tanınacak imtiyazlar, tasfiye, devir, birleşme, fesih, halka arz sınırlamaları, organları, komiteleri, bunların oluşumu, görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile teşkilatına ilişkin esaslar ile sair hususların yer aldığı esas sözleşmesi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanarak, ilgili Bakanın onayını müteakip 3 Nisan 2013 tarihinde ticaret siciline re'sen tescil edilmiştir. Şirketin esas sözleşmesinde de belirtildiği üzere Şirketin kuruluş sermayesi 423.234.000 tam Türk Lirası olup, bu sermaye her biri bir kuruş değerinde 42.323.400.000 adet nama yazılı paya ayrılmıştır.

Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki ilgili hükümlere istinaden, bu payların %49'u T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na, %4'ü eski İMKB üyelerine, %0,3'ü eski İAB üyelerine, %3,8'i ise VOB eski ortaklarına şirketin faaliyetlerine başlaması esnasında devredilmiştir. %1'i ise 26 Haziran 2014 tarihinde adı geçen Kanun'da öngörüldüğü üzere Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'ne devredilmiştir. Bunların dışında kalan %41,6 oranındaki hisse, Kanun'un 138'inci maddesi'nin 6'ncı fıkrasının c bendine göre stratejik ortaklıklar kurulması karşılığında ilgili taraflara ve/veya teknoloji, teknik bilgi ve yetkinlik aktarılması karşılığında diğer borsalara ve piyasa veya sistem işleticilerine devredilebilmesi amacıyla Şirket'in kendisine bırakılmıştır. Kanun'un yayımı tarihinden itibaren üç yıl içinde BİST'in elinde pay kalması halinde bu paylar Hazine'ye intikal edecektir. Bu süre zarfında devredilen hisselerden oluşacak faydalar, paylara ilişkin primler olarak muhasebeleştirilecektir.

Stratejik ortaklık kapsamında, 30 Aralık 2015 tarihinde %2 hisse ve 7 Ocak 2014'te %5 hisse Nasdaq OMX'e devredilmiştir. %2 hisse üzerinde, Şirket'in rehin hakkı bulunmaktadır. Nasdaq OMX üzerine tescil edilmiş olan toplam %7'lik paylar, geri iade şartının kalkacağı tarihe kadar öz kaynaklar altında geri alınmış paylar olarak muhasebeleştirilmiştir. 25 Mayıs 2018 tarihinde imzalanan sözleşme ile toplam %7 oranındaki söz konusu paylara ilişkin opsiyon kullanılmış ve bu hisseler Borsa İstanbul'a devredilmiştir. Borsa İstanbul esas sözleşmesi uyarınca söz konusu hisseler üzerinde A grubu pay sahibi olan Türkiye Varlık Fonu lehine intifa hakkı tesis edilmiştir (Not 1).

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesinin altıncı fıkrası ile stratejik ortaklıklar kurulması karşılığında, Şirket'in kendisine bırakılan paylar içerisinde yer alan %10'luk payın Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'na (EBRD) devri, bu pay devrinin Şirket Genel Kurulu'nca onaylanması kaydıyla, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 26 Ekim 2015 tarihli toplantısında onaylanmasına karar verilmiştir. Hisse devri 7 Aralık 2015 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında onaylanmış olup, 10 Aralık 2015 tarihinde tescil edilmiştir. EBRD üzerine tescil edilen bu paylar, Hisse Alım Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere; 31 Aralık 2017 tarihine kadar Borsa İstanbul A.Ş.'nin planlanan halka arzının gerçekleşmemesi durumunda, 31 Mart 2018 tarihine kadar, EBRD tarafından Borsa İstanbul A.Ş.'ye alım fiyatı üzerinden geri iade edilebilecektir. Söz konusu opsiyonun kullanım tarihi önce Borsa İstanbul ve EBRD arasında imzalanan ek bir anlaşma ile 30 Haziran 2018 tarihine uzatılmıştır. Daha sonra ise Türkiye Varlık Fonu (TVF), Borsa İstanbul ve EBRD arasında imzalanan ek bir anlaşma ile 30 Haziran 2018 tarihinden 30 Kasım 2018 tarihine uzatılmış ve opsiyon yükümlülüğü TVF'ye devredilmiştir.

Bu ek anlaşma ile Borsa İstanbul'un opsiyon yükümlülüklerinin yerine getirilmesine ilişkin sorumluluğunun sadece, bu yükümlülüklerinin TVF tarafından zamanında yerine getirilmemesi durumunda doğacağı hususu düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 30 Haziran 2018 tarihli finansal tablolarda EBRD'nin opsiyonuna ilişkin geri alınmış paylar tutarı finansal tablolardan çıkartılmıştır.

29 Kasım 2018 tarihinde EBRD, Borsa İstanbul ve TVF arasında imzalanan ek bir anlaşma ile Borsa İstanbul'un opsiyon yükümlülüklerinin tamamı TVF'ye devredilmiş olup Borsa İstanbul'un opsiyona ilişkin yükümlülüğü kalmamıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 22 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Ödenmiş sermaye (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, Şirket'in sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortağın Adı/Unvanı	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)
Türkiye Varlık Fonu	341.126	80,60	311.500	73,60
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası	42.324	10,00	42.324	10,00
Nasdaq OMX	-	-	29.626	7,00
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	5.502	1,30	5.502	1,30
Borsa İstanbul A.Ş.	9.417	2,23	3.358	0,79
Diğer	24.865	5,87	30.924	7,31
Toplam	423.234	100.00	423.234	100.00

Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	392.550	278.280
Toplam	392.550	278.280

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler, yasal yedeklerden ve TTK 520 kapsamında ayrılan kısıtlanmış yedeklerden oluşmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedek akçeler, birinci ve ikinci tertip yasal yedek akçelerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçeler, Şirket sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar yasal dönem kârının %5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan kârın %10'udur. Birinci ve ikinci yasal yedek akçeler, toplam sermayenin %50'sini aşmadığı sürece dağıtılamazlar; ancak ihtiyari yedek akçelerin tükenmesi halinde zararların karşılanmasında kullanılabilirler.

Paylara ilişkin primler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Paylara ilişkin primler (*)	12.418	200.450
Toplam	12.418	200.450

(*) Bakınız Not 1.

Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler

Yeniden değerlendirme değer artış yedeği

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yeniden değerlendirme değer artış yedeği	13.677	13.677
Toplam	13.677	13.677

Değer artış yedeği, maddi duran varlıkların yatırım amaçlı gayrimenkul olarak yeniden sınıflandırılmasından önce yapılan yeniden değerlemelerinden meydana gelmektedir (Not 11).

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 22 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahmini ile hesaplanır. Grup, 2012 yılında TMS 19’da meydana gelen ve 1 Ocak 2014’ten itibaren geçerli olan değişikliği uygulamaya başlayarak, kıdem tazminatı karşılığına ilişkin tüm aktüeryal kayıp ve kazançları diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirmiştir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yeniden değerlendirme ölçüm farkı olarak bilançoda öz kaynaklar altında gösterilen ölçüm kayıpları 6.093 TL’dir (31 Aralık 2017: 6.137 TL).

Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler

Yabancı para çevrim farkları

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Yabancı para çevrim farkları	1.433	873
Toplam	1.433	873

Yabancı para çevrim farkları, Grup’un yurtdışı faaliyetlerine ait finansal tablolarının geçerli para biriminden raporlama para birimine çevriminden kaynaklanan yabancı para kur farklarından oluşmaktadır.

Geri alınmış paylar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Geri alınmış paylar (*)	(97.666)	(608.873)
Toplam	(97.666)	(608.873)

(*) Bakınız Not 1.

NOT 23 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait brüt kârın detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Hizmet gelirleri	1.539.679	1.048.070
Eksi: İskontolar ve indirimler	(1.012)	(652)
Satışlar	1.538.667	1.047.418
Satışların maliyetleri	(161.847)	(92.690)
Brüt kâr	1.376.820	954.728

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 23 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmet gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Takasbank faiz gelirleri	684.568	405.708
Borsa payı gelirleri	328.015	258.068
<i>Pay piyasası</i>	114.153	79.985
<i>Vadeli işlemler ve opsiyon piyasası</i>	89.349	61.257
<i>Borçlanma araçları piyasası</i>	58.791	63.308
<i>Takasbank para piyasası</i>	50.555	37.967
<i>Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası</i>	12.339	12.860
<i>Türkiye elektronik fon alım satım platformu</i>	1.374	1.233
<i>Takasbank ödünç pay piyasası</i>	1.454	1.458
Saklama gelirleri	222.152	159.102
Menkul kıymet kotasyon ücretleri	71.614	53.811
Veri yayın gelirleri	65.368	48.731
Takas gelirleri	58.652	36.050
Menkul kıymet tescil ücretleri	23.188	20.676
Kolokasyon gelirleri	16.113	10.546
Üyeler ilave terminal kullanım ücreti	16.031	13.105
Hesap yönetim gelirleri	11.347	11.081
Para transfer hizmetlerinden gelirler	9.338	7.039
Üye aidat gelirleri	8.198	6.106
Lisans gelirleri	6.967	6.773
Kamu aydınlatma platformu gelirleri	5.096	2.719
Diğer hizmet gelirleri	13.032	8.555
Toplam	1.539.679	1.048.070

Hizmetlerin maliyeti

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmetlerin maliyeti hesabının detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Takasbank faiz giderleri	152.164	85.988
Ödenecek ücret ve komisyonlar	9.683	6.702
Toplam	161.847	92.690

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 24 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Personel ücret ve giderleri	250.719	208.953
Amortisman ve tükenme payları	56.512	40.845
Vergi, resim ve harç giderleri	34.129	11.679
Bakım ve onarım giderleri	16.828	10.903
Reklam ve ilan giderleri	9.834	5.991
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	8.323	6.747
Haberleşme giderleri	8.040	5.201
Elektrik, su ve gaz giderleri	5.156	3.484
Danışmanlık hizmetleri	5.060	3.547
Taşeron giderleri	4.723	4.695
Sosyal giderler	4.175	3.310
Seyahat giderleri	3.572	3.955
Kira giderleri	3.429	2.494
Sigorta giderleri	3.149	2.607
Diğer çeşitli giderler	7.385	13.875
Toplam	421.034	328.286

Personel giderleri

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait personel giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Brüt ücretler	98.871	88.111
İkramiye gideri	41.077	31.739
Ücrete bağlı diğer ek ödemeler	36.487	28.980
Sosyal yardımlar	27.983	20.672
SGK işveren payı	22.187	18.109
Sağlık giderleri	11.869	5.947
İkale ödemeleri	2.338	4.931
Diğer ödemeler	9.907	10.464
Toplam	250.719	208.953

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 24 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (Devamı)

Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Personel ücret ve giderleri	250.719	208.953
Takasbank faiz giderleri	152.164	85.988
Amortisman ve tükenme payları	56.512	40.845
Vergi, resim ve harç giderleri	34.129	11.679
Bakım ve onarım giderleri	16.828	10.903
Reklam ve ilan giderleri	9.834	5.991
Ödenecek ücret ve komisyonlar	9.683	6.702
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	8.323	6.747
Haberleşme giderleri	8.040	5.201
Elektrik, su ve gaz giderleri	5.156	3.484
Danışmanlık hizmetleri	5.060	3.547
Taşeron giderleri	4.723	4.695
Sosyal giderler	4.175	3.310
Seyahat giderleri	3.572	3.955
Kira giderleri	3.429	2.494
Sigorta giderleri	3.149	2.607
Diğer çeşitli giderler	7.385	13.875
Toplam	582.881	420.976

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 25 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER

Esas faaliyetlerden diğer giderler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyetlerden diğer giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
SPK kurul payı gider tahakkuku (Not 15)	79.876	62.909
Vergi cezası karşılık gideri (Not 17)	-	25.099
Karşılık giderleri	28.976	8.217
Diğer	895	1.311
Toplam	109.747	97.536

Esas faaliyetlerden diğer gelirler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyetlerden diğer gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Menkul kıymet satış kârları (*)	265.253	-
Konusu kalmayan karşılıklar	44.891	354
Kambiyo kârları	19.205	564
Gayrimenkul kira geliri	1.201	45
İş göremezlik ödemeleri	475	463
Diğer olağan gelir ve kârlar	7.087	1.498
Toplam	338.112	2.924

(*) Borsa İstanbul A.Ş. Esas Sözleşmesi 3. maddesine göre borsaçlık faaliyetleri ile ilgili olarak her türlü ortaklığa, işbirliğine ve anlaşmaya girmek, gerektiğinde stratejik ortaklıklar yapmak faaliyetlerinde bulunabilir. Bu kapsamda 2015 yılında LCH. Clearnet Group Limited'e ortak olunmuş olup 2018 yılında yapılan müzakereler sonucunda mevcutta bulunan paylar elden çıkarılmıştır ve bu işlem sonucunda oluşan tutar menkul kıymet satış kârı olarak kayıtlara alınmıştır.

NOT 26 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Temettü geliri	14.533	4.120
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artışı	2.450	715
Toplam	16.983	4.835

NOT 27 - FİNANSAL GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal gelirler aşağıdaki gibidir:

Finansal gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Faiz gelirleri	117.327	73.974
Reeskont faiz geliri	20.016	12.313
Toplam	137.343	86.287

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 27 - FİNANSAL GELİRLER/GİDERLER (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal giderler aşağıdaki gibidir:

Finansal giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Kambiyo zararları, net	-	80.341
Vergi cezası gecikme faiz gideri (Not 17)	-	16.399
Toplam	-	96.740

NOT 28 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kâr paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Kârın sermayeye ilavesi, kâr dağıtımı sayılmaz.

5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91’inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10’uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu’na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

Şirketler üçer aylık mali kârları üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14’üncü gününe kadar beyan edip 17’nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar, beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi sistemine göre oluşmuş zararlar, ileriki senelerde oluşabilecek vergiye tabi kârları netleştirmek amacı ile yalnızca 5 yıl ileriye taşınabilirler. Zararlar, geçmiş dönem kârlarını netleştirmek amacı ile geriye taşınmazlar.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, dönem kâr vergi varlığı ve yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kurumlar vergisi karşılığı	252.230	116.967
Peşin ödenen geçici vergi	(131.398)	(86.597)
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	120.832	30.370

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait gelir tablosundaki vergi giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Dönem vergi gideri	252.230	116.967
Ertelenmiş vergi gideri	(66.976)	4.960
Toplam vergi gideri	185.254	121.927

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 28 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Aşağıda dökümü verilen mutabakat, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait toplam vergi karşılığı ile yasal vergi oranının vergi öncesi kâr rakamına uygulanmasıyla hesaplanan miktar arasındaki farkları göstermektedir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Vergi öncesi kâr	1.358.797	541.565
Yasal oran kullanılarak hesaplanan vergi	298.935	108.313
Kalıcı farklar	(26.247)	7.119
Vergiden istisna gelirler	(72.141)	(13.018)
Cari dönemde ertelenmiş vergiye konu edilmeye başlanan geçici farklar (bakınız sayfa 131)	(26.262)	-
Kanunen kabul edilmeyen giderler	10.969	17.894
Vergi oranındaki değişimin etkisi	-	1.619
Vergi gideri	185.254	121.927

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap döneminde efektif vergi oranı %13,6 olarak gerçekleşmiştir (31 Aralık 2017: %22,5).

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri

Grup ve bağlı ortaklıkları, ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerini bilanço kalemlerinin TFRS ve vergi mali tabloları arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda oluşan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadırlar. 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile yüzde 22’lik Kurumlar Vergisi oranı yürürlüğe girdiği için ertelenmiş vergi hesaplamalarında 31 Aralık 2018 finansal tabloları hazırlanırken 2018, 2019 ve 2020 yıllarında geri kazanılacağı muhtemel olan geçici farklar için %22 oranı, üç yılı aşan kısım için ise yüzde 20 oranı kullanılmıştır (31 Aralık 2017: %20).

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 28 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri (Devamı)

Hesaplanan ertelenmiş vergi alacakları ile ertelenmiş vergi yükümlülükleri, konsolidasyona tabi farklı şirketlerin finansal tablolarında netleştirilerek gösterilmektedir. Ancak, konsolide finansal tablolarda konsolidasyona tabi farklı şirketlerden kaynaklanan net ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda netleştirilmeden varlıklar ve yükümlülüklerde ayrı ayrı gösterilmektedir.

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı, net			
	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi
Yatırım amaçlı gayrimenkul, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların vergi matrah farkı (*)	95.215	19.043	(144.655)	(28.930)
Sermaye Piyasası Kurul payı gider tahakkuku	79.876	17.573	62.909	13.840
TFRS 9 karşılığı	53.247	11.714		
Kıdem tazminatı karşılığı	26.506	5.301	24.369	4.874
Dava karşılıkları	24.815	5.361	18.151	3.696
Kullanılmamış izin ücreti karşılığı	19.194	4.223	18.038	3.968
Hizmet ikramiyesi karşılığı	3.738	748	6.086	1.217
Diğer	12.351	2.717	5.625	1.126
Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü)/varlığı, net		66.680		(209)

(*) Şirket, 31 Aralık 2013 tarihinde Nasdaq ile imzalanan Yatırım ve Stratejik Ortaklık Sözleşmesi çerçevesinde uzun vadeli stratejik ortak olunmasını öngörerek, ilgili kayıtları bu doğrultuda gerçekleştirmiştir. Şirket, önceki yıllarda opsiyonun kullanılmayacağını düşünerek, yasal kayıtlarda herhangi bir kayıt yapmamıştır. İlk anlaşmanın imzalandığı tarihteki kur ile opsiyonun kullanılma tarihindeki kur arasında ortaya çıkan kur artışı sebebiyle, Şirket kur farkına maruz kalmıştır. VUK çerçevesinde oluşan kur farklarının aktifleştirme dönemi sonuna kadar olan kısmının maliyete eklenmesi, izleyen yıllarda ise gider yazılması veya maliyete eklenmesi mükellefin seçimine bırakılmıştır. Şirket, yasal hükümler çerçevesinde gerekli kayıtları yapmıştır. Söz konusu anlaşma neticesinde uzun vadeli stratejik ortaklık gerçekleştirilememesi sebebiyle, daha önce ertelenmiş vergiye konu edilmeyen farklar, cari dönemden itibaren ertelenmiş vergiye konu edilmeye başlanmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 72.175 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı (31 Aralık 2017: 5.831 TL) ve 5.495 TL tutarında ertelenmiş vergi yükümlülüğü olarak Grup'un finansal tablolarına yansıtılmıştır (31 Aralık 2017: 6.040 TL).

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait ertelenmiş net vergi (yükümlülüklerinin)/varlıkları hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Dönem başı - 1 Ocak	(209)	10.743
TFRS 9 açılış düzeltmesi	(129)	-
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	66.976	(4.960)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	42	(5.992)
- <i>Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)</i>	42	(5.992)
Dönem sonu - 31 Aralık	66.680	(209)

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 29 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflara kısa ve uzun vadeli diğer finansal yükümlülükler

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili taraflara kısa ve uzun vadeli diğer finansal yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli yükümlülükler		
<i>İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler (*)</i>	-	685.650
Uzun vadeli yükümlülükler		
<i>İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler (*)</i>	-	160.146
Toplam	-	845.796

(*) Grup'un sermayedarlarıyla yapmış olduğu işlemlerden oluşmaktadır (Not 1).

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ilişkili taraflara kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sermaye Piyasası Kurul Payı gider tahakkuku (*)	79.876	62.909
Diğer borçlar	416	-
Toplam	80.292	62.909

(*) 25 Şubat 2011 tarih ve 27857 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6111 sayılı yasa ile Sermaye Piyasası Kanunu'nun 28'inci maddesinin (b) bendine eklenen hükme göre borsaların faaliyetlerinden elde ettikleri faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10'u SPK bütçesine gelir kaydedilebilmektedir. Grup bu nedenle ilgili yılların gelirlerinden ödemesi gereken SPK Kurul payı için gider tahakkuk etmektedir. 7 Nisan 2015 tarihli ve 29319 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, 6362 sayılı Kanunu'nun 130'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile birlikte 2015 yılı gelirlerinden başlamak üzere; 2014 yılı sonu itibarıyla SPK bütçesine gelir kaydedilen tutar her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için hesaplanan Tüketici Fiyat Endeksi ve Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi'nin, Aralık ayından bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranlarının aritmetik ortalaması oranında artırılması suretiyle bulunacak tutar, SPK Kurul payı gider tahakkuku olarak ayrılacaktır.

İlişkili taraflara giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Sermaye Piyasası Kurulu	79.876	62.909
Toplam	79.876	62.909

Üst yönetim kadrosuna yapılan ödemeler

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait üst yönetim kadrosuna yapılan ücret ve benzeri menfaat ödemeleri toplamı 8.184 TL'dir (31 Aralık 2017: 6.092 TL).

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Bu not, aşağıda belirtilen her bir risk için Grup'un maruz kaldığı riskler, Grup'un bu risklerini yönetmek ve ölçmek için belirlediği politikaları hakkında bilgi vermektedir. Grup, finansal araçların kullanımından kaynaklanan aşağıdaki risklere maruz kalmaktadır:

- kredi riski
- likidite riski
- piyasa riski

Kredi riski

Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun oranda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra finansal durum tablosunda net olarak sunulmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Piyasa riski

Piyasa riski, yabancı para birimlerinin TL karşısındaki değerlerinin değişimlerine bağlı olarak kur dalgalanmaları, faiz oranlarında veya menkul kıymetlerin ve diğer finansal sözleşmelerin değerinde meydana gelen ve Grup'u etkileyebilecek değişimleri içermektedir.

Likidite riski

Likidite riski, nakde ihtiyaç duyulduğu zaman varlıkların satılamaması ve paraya çevrilememesinden kaynaklanmaktadır. Grup genellikle kısa vadeli finansal araçlarını nakde çevirerek; örneğin alacaklarını tahsil ederek, kendisine fon yaratmaktadır. Grup likidite riskinden korunmak amacıyla kısa vadeli fonlamayı tercih etmekte olup, bankalar mevduatı, yatırım fonları ve devlet tahvil yatırımlarıyla varlık ve yükümlülükler arasındaki vade uyumunun sağlanmasını gözetmektedir.

30.1 Kredi riski açıklamaları

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un kredi riskine maruz kredi ve diğer alacaklar niteliğindeki finansal varlıkları aşağıdaki tablodaki gibidir:

	Alacaklar				Nakit ve nakit benzerleri		
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Ters repo alacakları	Finansal yatırımlar
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2018							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E+F)	-	76.315	-	807	11.591.256	19.554	77.721
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net değeri	-	76.394	-	807	11.607.948	19.554	77.721
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerler	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	580	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(580)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-
E. Ömür boyu beklenen kredi zararları	-	(79)	-	-	-	-	-
F. 12 aylık beklenen kredi zararları	-	-	-	-	(16.692)	-	-

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

30.1 Kredi riski açıklamalar (Devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Grup’un kredi riskine maruz kredi ve diğer alacaklar niteliğindeki finansal varlıkları aşağıdaki tablodaki gibidir:

	Alacaklar				Nakit ve nakit benzerleri		
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Ters repo alacakları	Finansal yatırımlar
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2017							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	-	247.515	-	348	10.779.639	20.833	76.846
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net değeri	-	247.515	-	348	10.779.639	20.833	76.846
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerler	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.965	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.965)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

30.2 Likidite riski

Likidite riski, Grup’un net fonlama yükümlülüklerini yerine getirmeme ihtimalidir. Piyasalarda meydana gelen bozulmalar veya kredi puanının düşürülmesi gibi fon kaynaklarının azalması sonucunu doğuran olayların meydana gelmesi, likidite riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup yönetimi, fon kaynaklarını dağıtarak mevcut ve muhtemel yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli tutarda nakit ve benzeri kaynağı bulundurmaya suretiyle likidite riskini yönetmektedir. 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup’un finansal yükümlülüklerine ait iskonto edilmeksizin nakit çıkışlarının tutarı kalan vadelerine göre aşağıdaki tablodaki gibidir:

31 Aralık 2018	Kayıt değeri	Sözleşme uyarınca		3 aydan kısa	3-12 ay	1-5 yıl
		nakit çıkışlar				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Kısa vadeli yükümlülükler						
Kısa vadeli borçlanmalar	3.425.413	3.425.413		3.425.413	-	-
Ticari ve diğer borçlar	449.105	451.055		451.055	-	-
İlişkili taraflara borçlar	80.292	80.292		80.292	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	6.209.252	6.209.252		6.209.252	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler						
Ticari borçlar	218.674	236.741		-	78.915	157.826
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	8.631	8.631		-	-	8.631
Yükümlülükler toplamı	10.391.367	10.411.384		10.166.012	78.915	166.457
Yükümlülükler toplamı	10.391.367	10.411.384		10.166.012	78.915	166.457
31 Aralık 2017	Kayıt değeri	Sözleşme uyarınca		3 aydan kısa	3-12 ay	1-5 yıl
		nakit çıkışlar				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Kısa vadeli yükümlülükler						
Kısa vadeli borçlanmalar	3.179.005	3.179.005		3.179.005	-	-
Ticari ve diğer borçlar	335.853	335.853		335.853	-	-
İlişkili taraflara borçlar	62.909	62.909		62.909	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	5.712.501	5.712.501		5.712.501	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler						
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	7.518	7.518		-	-	7.518
Toplam türev olmayan finansal yükümlülükler	9.297.786	9.297.786		9.290.268	-	7.518
Türev finansal yükümlülükler						
Kısa vadeli yükümlülükler						
İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler	685.650	688.372		-	688.372	-
Uzun vadeli yükümlülükler						
İlişkili taraflara diğer finansal yükümlülükler	160.146	169.736		-	-	169.736
Toplam türev finansal yükümlülükler	845.796	858.108		-	688.372	169.736
Yükümlülükler toplamı	10.143.582	10.155.894		9.290.268	688.372	177.254

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

30.3 Piyasa riski

Piyasa riski, faiz oranı, hisse senedi fiyatları, döviz kurları ve kredi genişlikleri gibi piyasa fiyatlarında olabilecek değişikliklerin Grup'un gelirini veya elinde bulundurduğu finansal araçların değerini etkileme riskidir. Grup bu riski, faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle yönetmektedir.

Döviz kuru riski

Yabancı para cinsinden varlıklar, yükümlülükler ve finansal durum tablosu dışı kalemlere sahip olma durumunda ortaya çıkan kur hareketlerinden kaynaklanacak etkiler kur riskini oluşturmaktadır.

Grup'un 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden yapılan işlemlerini TL'ye çevirirken kullandığı başlıca döviz kurları TL olarak aşağıdaki tabloda verilmiştir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
ABD Doları	5,2609	3,7719
Avro	6,0280	4,5155

Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve yükümlülüklerin kayıtlı tutarlarını TL cinsinden gösterecek şekilde yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir.

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	TL karşılığı	ABD doları	Avro	TL karşılığı	ABD doları	Avro
Nakit ve nakit benzerleri	4.892.062	588.471	297.972	4.443.717	656.053	436.087
Finansal yatırımlar	880	-	146	659	-	146
Diğer dönen varlıklar	1.503	264	19	-	-	-
Toplam varlıklar	4.894.445	588.735	298.137	4.444.376	656.053	436.233
Kısa vadeli borçlanmalar	2.772.454	316.163	184.000	2.372.952	347.664	235.101
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	1.764.818	214.080	105.933	2.056.993	304.975	200.788
Ticari borçlar	295.636	56.195	-	845.796	224.236	-
Toplam yükümlülükler	4.832.908	586.438	289.933	5.275.741	876.875	435.889
Net yabancı para varlıklar/(yükümlülükler)	61.537	2.297	8.204	(831.365)	(220.822)	344

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Maruz kalınan kur riski

TL'nin aşağıdaki para birimlerine karşılık yüzde 10 değer kazanmasının/(kaybının) 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait kâr/zararda veya özkaynaklarda (vergi etkisi hariç) oluşturacağı etki aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

	Kâr/(Zarar)		Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
31 Aralık 2018				
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	1.208	(1.208)	1.208	(1.208)
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları net etkisi (1+2)	1.208	(1.208)	1.208	(1.208)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro net varlık/yükümlülüğü	4.945	(4.945)	4.945	(4.945)
5-Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Avro net etkisi (4+5)	4.945	(4.945)	4.945	(4.945)
TOPLAM (3+6)	6.153	(6.153)	6.153	(6.153)
	Kâr/(Zarar)		Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
31 Aralık 2017				
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(83.292)	83.292	(83.292)	83.292
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları net etkisi (1+2)	(83.292)	83.292	(83.292)	83.292
Avro kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro net varlık/yükümlülüğü	155	(155)	155	(155)
5-Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Avro net etkisi (4+5)	155	(155)	155	(155)
TOPLAM (3+6)	(83.137)	83.137	(83.137)	83.137

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Faiz oranı riski

Grup, faiz oranlarındaki değişikliklerin faize duyarlı varlık ve yükümlülüklerine olan etkisinden dolayı faiz oranı riskine maruz kalmaktadır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, Grup'un sabit faiz bileşenine sahip finansal araçları aşağıda gösterilmiştir:

Sabit faizli finansal araçlar	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal varlıklar		
Banka mevduatları	11.494.616	10.708.361
Ters repo alacakları	19.554	20.833
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	76.829	-
Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar		76.846
Finansal yükümlülükler		
Kısa vadeli borçlanmalar	3.425.413	3.179.005

Sabit faizli araçlar için gerçeğe uygun değer duyarlılık analizi

Grup, sabit faizli gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülük ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı türev enstrümanları bulundurmamaktadır. Bu nedenle, raporlama dönemi sonunda faiz oranlarındaki bir değişiklik kâr veya zarara yansımamaktadır.

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, bir varlığın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım satımına konu olan fiyatını ifade eder.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesi hem muhasebe politikası hem de dipnot sunumları açısından gereklidir.

Aşağıdaki yöntemler ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal varlıklar

Kısa vadeli olmaları nedeniyle nakit ve nakit benzerleri ile ticari alacakların kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

Konsolide finansal durum tablosunda gerçeğe uygun değeri ile gösterilen menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde raporlama tarihinde geçerli olan piyasa fiyatları esas alınmaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Finansal yükümlülükler

Ticari borçların, finansal borçların ve diğer finansal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

31 Aralık 2018	Kayıtlı değeri	Gerçeğe uygun değeri	Not
Finansal varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	12.239.950	12.239.950	4
Ticari ve diğer alacaklar	77.122	77.122	7
Finansal yatırımlar (İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar)	77.721	77.201	6
Finansal yükümlülükler			
Borçlanmalar	3.425.413	3.425.413	18
Ticari ve diğer borçlar	748.071	748.071	15

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, açıklama amaçlı sunulan itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklarının gerçeğe uygun değer sınıflaması 2. Seviyedir.

31 Aralık 2017	Kayıtlı değeri	Gerçeğe uygun değeri	Not
Finansal varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	10.800.918	10.800.918	4
Ticari ve diğer alacaklar	247.863	247.863	7
Finansal yatırımlar (Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar)	76.846	76.897	6
Finansal yükümlülükler			
Borçlanmalar	3.179.005	3.179.005	18
Ticari ve diğer borçlar	398.762	398.762	15
Diğer finansal yükümlülükler	845.796	845.796	16

Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, açıklama amaçlı sunulan vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklarının gerçeğe uygun değer sınıflaması 2. Seviyedir.

Gerçeğe uygun değer ile ölçüme ilişkin sınıflandırma

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen varlık ve yükümlülüklerin, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ile ölçüme ilişkin sınıflandırma (Devamı)

Bu çerçevede gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülen finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Finansal varlıklar				
Yatırım fonları (Nakit ve nakit benzerleri)	5.410	-	-	5.410
Toplam	5.410	-	-	5.410

31 Aralık 2017	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Finansal varlıklar				
Yatırım fonları (Nakit ve nakit benzerleri)	361	-	-	361
Toplam	361	-	-	361

Finansal yükümlülükler				
Diğer finansal yükümlülükler	-	845.796	-	845.796
Toplam	-	845.796	-	845.796

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Finansal yatırımlar içerisinde yer alan satılmaya hazır finansal varlıklar altındaki sermaye payları Grup'un iştirakleri olup, maliyet bedeli üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

Finansal olmayan varlık ve borçların gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Grup, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, bilançosunda yatırım amaçlı gayrimenkuller içerisinde sınıflandırılan gayrimenkulleri gerçeğe uygun değeri ile taşımaktadır. Söz konusu gerçeğe uygun değer belirlenmesinde seviye 2 girdileri kullanılmaktadır. Gerçeğe uygun değer tespitinde emsal karşılaştırma yöntemine göre değerlendirme yapılmış ve ekspertiz raporlarında söz konusu gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri 61.805 TL (31 Aralık 2017: 59.355 TL) olarak belirtilmiştir. İlgili değerlendirme esasları muhasebe politikaları Not 2.10'da açıklanmıştır.

NOT 32 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANS VERİLERİ

EKONOMİK PERFORMANS VERİLERİ

(Milyon)	2016		2017		2018	
	TL	ABD Doları	TL	ABD Doları	TL	ABD Doları
Üretilen Ekonomik Değer						
Gelirler*	966	320	1.157	317	2.051	479
Dağıtılan Ekonomik Değer						
İşletme Giderleri**	320	106	343	94	362	84
Çalışan Ücretleri ve Yan Haklar	216	71	209	57	251	59
Sermaye Sağlayıcılara Ödemeler***	-	-	28	8	461	108
Devlete Yapılan Ödemeler****	154	51	185	51	265	62
Elde Tutulan Ekonomik Değer (Gelirler - Dağıtılan Ekonomik Değer)	276	91	392	107	712	166

Açıklama ve notlar

Konsolide finansal bilgiler sunulmuştur. Hesaplamalarda yıllık ortalama DOLAR/TL döviz kuru 2016 yılı için 3,0212, 2017 yılı için 3,6477 ve 2018 yılı için 4,2860 olarak kullanılmıştır.

* Tüm gelirleri (finansal ve diğer faaliyet gelirleri dahil) içermektedir.

** Diğer faaliyet giderleri ve finansal giderler dahildir.

*** Kâr payı ve pay geri alım ödemelerini kapsar.

**** SPK Payı ve Kurumlar Vergisi karşılığında oluşmaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANS VERİLERİ

ÇEVRE PERFORMANS VERİLERİ

Sera Gazı Emisyonları* (ton CO₂-eşdeğer)

	2016	2017	2018
Kapsam 1	1.303,3	1.622,5	1.692,2
Araçlar	98,3	154,0	182,2
F-gazları	761,0	571,3	748,9
Binalarda kullanılan yakıtlar	404,4	725,3	681,8
Jeneratörler (dizel)	39,6	171,9	79,2
Kapsam 2	4.085,6	6.146,4	6.875,8
Elektrik tüketimi	4.085,6	6.146,4	6.875,8
Kapsam 3	547,8	331,5	265,2
Çalışan ulaşımı - Servisler	213,6	194,3	187,2
İş amaçlı yurt içi uçuşlar	49,8	27,1	29,7
İş amaçlı kısa mesafe (Avrupa) uçuşlar	117,1	37,0	24,7
İş amaçlı uzun uçuşlar	167,3	73,2	23,6
Toplam	5.936,7	8.100,4	8.833,2

Not: KIP (Küresel Isınma Potansiyeli) değerleri IPCC AR5 raporundan alınmıştır.

	2016	2017	2018
Kapsam 3 Toplam	1.303,3	1.622,5	1.692,2
CO ₂	1.300,3	1.617,0	1.686,5
CH ₄	1,2	2,7	2,8
N ₂ O	1,8	2,8	2,9
Kapsam 3 Toplam	4.085,6	6.146,4	6.875,8
CO ₂	4.072,9	6.126,0	6.853,0
CH ₄	1,4	2,4	2,7
N ₂ O	11,3	18,0	20,1
Kapsam 3 Toplam	547,8	331,5	265,2
CO ₂	542,2	328,1	262,5
CH ₄	0,1	0,1	0,1
N ₂ O	5,4	3,3	2,7
Genel Toplam	5.936,7	8.100,4	8.833,2
CO ₂	5.915,4	8.071,1	8.801,2
CH ₄	2,7	5,2	5,6
N ₂ O	18,5	24,1	26,3

SOSYAL PERFORMANS VERİLERİ

ÇALIŞAN SAYISI

	2016		2017		2018	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Çalışan Sayısı	135	371	122	389	125	440
Toplam	506		511		565	

İSTİHDAM TÜRÜNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

	2016	2017	2018
Tam Zamanlı	506	511	560
Yarı Zamanlı	0	0	5
Toplam	506	511	565

ÇALIŞANLARIN YAŞ DAĞILIMI

	2016	2017	2018
50 yaş üstü	30	9	32
30- 50 yaş arası	395	408	432
30 yaş altı	81	94	101
Toplam	506	511	565

ÇALIŞMA SÜRELERİNE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

	2016	2017	2018
0-5 Yıl	230	246	230
5-10 Yıl	99	132	153
10+ yıl	177	133	182
Toplam	506	511	565

ÇEŞİTLİLİK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ

	2016		2017		2018	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Üst Yönetim Organlarındaki Çalışanların Cinsiyet ve Yaşa Göre Dağılımı						
50 yaş üstü	1	0	1	1	2	8
30- 50 yaş arası	0	24	0	21	0	19
30 yaş altı	0	0	0	0	0	0

DOĞUM İZİNİNE AYRILAN VE DOĞUM İZİNİNDEN DÖNEN ÇALIŞANLAR

	2016		2017		2018	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Doğum İznine Hak Kazanan	12	27	7	18	10	29
Doğum İzninden Sonra İşe Dönen	10	27	8	18	10	29

Eşinin doğum yapması sonucu 10 gün izin hakkına sahip olan erkek çalışan sayısı alınmıştır. Toplu İş Sözleşmesinde sözleşmesinde bu izin "zorunlu izin" ve 10 gün olarak, İş Kanunu'nunda "mazeret izni" ve 5 gün olarak tanımlanmıştır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ

	2016	2017	2018
İş Sağlığı ve Güvenliğine Ayrılan Eğitim Saati Yüzdesi (İSG Konulu Eğitimler/ Toplam Eğitim Saati)	%58,43	%11	%4

*2016 yılında tüm çalışanlara İSG Eğitimi verilmiştir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK PERFORMANS VERİLERİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ VERİLERİ

	2016	2017	2018
Borsa İstanbul Çalışan Sayısı	506	511	565
Taşeron Çalışan Sayısı	89	80	72
Ölümlü Kaza Sayısı (Tüm)	0	0	0
Kaza Sıklık Oranı* (Borsa İstanbul)	0	0,94	0
Kaza Sıklık Oranı* (Taşeron)	0	0	0
Kayıp Gün Oranı** (Taşeron)	0	0	0

* Kaza Sıklık Oranı = (Toplam kaza sayısı/Toplam çalışan çalışma saati) x 1.000.000

** Kayıp Gün Oranı = (Toplam kayıp gün sayısı x 200.000)/Toplam iş günü (saat cinsinden)

ÇALIŞAN EĞİTİMLERİ

	2016	2017	2018
Çalışan Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	9,8	19,7	13,6
Çalışan Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati*	10,2	29,7	22,8
Kadın Çalışanlar Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	9,5	22,2	10,3
Erkek Çalışanlar Başına Yıllık Ortalama Eğitim Saati	10,5	11,7	14,5

*Eğitim alan çalışan sayısı üzerinden hesaplanmıştır.

YENİ ÇALIŞAN SAYISI

	2016		2017		2018	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Yeni işe alınan personel sayısı	10	54	7	89	12	70
50 yaş üstü	-	-	-	2	0	3
30 - 50 yaş arası	5	36	2	55	4	36
30 yaş altı	5	18	5	32	8	31

İŞTEN AYRILAN ÇALIŞAN SAYISI

	2016		2017		2018	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Yıl içinde işten ayrılan personel sayısı	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
50 yaş üstü	2	5	7	27	0	1
30 - 50 yaş arası	12	91	13	39	7	16
30 yaş altı	3	20	1	4	2	3

GENEL BİLGİLER

	2016		2017		2018	
PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİNE TABİ ÇALIŞANLAR	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
	135	368	122	389	121	424

GRI İÇERİK ENDEKSİ

“For the Materiality Disclosures Service, GRI Services reviewed that the GRI content index is clearly presented and the references for Disclosures 102-40 to 102-49 align with appropriate sections in the body of the report.”

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL

GRI STANDARDI GÖSTERGELER SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK

GRI 101: TEMEL ESASLAR 2016

GENEL GÖSTERGELER

GRI 102: GENEL GÖSTERGELER 2016	KURUMSAL PROFİL
102-1	Borsa İstanbul A.Ş.
102-2	- Sayfa: 42-49 https://www.borsaistanbul.com/urunler-ve-piyasalar
102-3	Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No: 4 Sarıyer 34467/İstanbul -Türkiye
102-4	İstanbul-Türkiye
102-5	- Sermaye Yapısı, Sayfa: 11
102-6	https://www.borsaistanbul.com/kurumsal/borsa-istanbul-hakkinda/hukuki-cerceve
102-7	- Finansal ve Operasyonel Özet, Sayfa: 8-10 - Çalışanlarımız, Sayfa: 50-51 - Ekonomik Performans Verileri, Sayfa: 143 - Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
102-8	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
102-9	- Paydaşlarımız, Sayfa: 28-33
102-10	- Kurumun Organizasyonu ve Faaliyet Konusu, Sayfa: 79-82
102-11	- Riskler ve Fırsatlar, Sayfa: 24-27
102-12	https://www.borsaistanbul.com/kurumsal/borsa-istanbul-hakkinda/uluslararasi-taninma-ve-uyelikler
102-13	https://www.borsaistanbul.com/kurumsal/borsa-istanbul-hakkinda/uluslararasi-taninma-ve-uyelikler
	STRATEJİ
102-14	- Yönetim Kurulu Başkanı'nından Mesaj, Sayfa: 2-3 - Genel Müdür'ün Değerlendirmesi, Sayfa: 4-5
102-15	- Riskler ve Fırsatlar, Sayfa: 24-27
	ETİK VE DÜRÜSTLÜK
102-16	- Kurumsal Yönetim, Sayfa: 63 https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-etik-kurallari.pdf?sfvrsn=10

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL

GRI STANDARDI	GÖSTERGELER	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 101: TEMEL ESASLAR 2016		
GENEL GÖSTERGELER		
GRI 102: GENEL GÖSTERGELER 2016	YÖNETİŞİM	
	102-18	- Organizasyon Şeması, Sayfa: 11 - Yönetim Kurulu, Sayfa: 54-56 - Üst Yönetim, Sayfa: 57-58 - Yönetim Kurulu Komiteleri, Sayfa: 59-61
	102-19	- Kurumsal Yönetim, Sayfa: 64-65 https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/bias-esas-sozlesmesi.pdf?sfvrsn=22
	102-20	- Kurumsal Yönetim, Sayfa: 64-65 - Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız, Sayfa: 22-23
	102-22	- Yönetim Kurulu, Sayfa: 54-56 - Yönetim Kurulu Komiteleri, Sayfa: 59-61
	102-23	Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda İcra Kurulu Başkanı'dır. https://www.borsaistanbul.com/yatirimcilar/kurumsal-yonetim
	102-24	- Yönetim Kurulu Komiteleri, Sayfa: 59-61 - Kurumsal Yönetim, Sayfa: 64-65
	102-25	https://www.borsaistanbul.com/yatirimcilar/kurumsal-yonetim
	102-29	- Riskler ve Fırsatlar, Sayfa: 24-27 - Kurumsal Yönetim, Sayfa: 64-65 https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-surdurulebilirlik-komitesi-uygulama-usulu-ve-esaslari.pdf
	102-30	- Riskler ve Fırsatlar, Sayfa: 24-27 https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-surdurulebilirlik-komitesi-uygulama-usulu-ve-esaslari.pdf
	102-32	- Sürdürülebilirlik Yaklaşımımız, Sayfa: 22-23 https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-surdurulebilirlik-komitesi-uygulama-usulu-ve-esaslari.pdf
	102-35	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-ucretlendirme-politikasi.pdf?sfvrsn=12

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL

GRI STANDARDI	GÖSTERGELER	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 101: TEMEL ESASLAR 2016		
GENEL GÖSTERGELER		
GRI 102: GENEL GÖSTERGELER 2016	PAYDAŞ ANALİZİ	
	102-40	- Paydaşlarımız, Sayfa: 28-33
	102-41	- Paydaşlarımız, Sayfa: 32 - Kurumsal Yönetim, Sayfa: 63
	102-42	- Paydaşlarımız, Sayfa: 28-33
	102-43	- Paydaşlarımız, Sayfa: 28-33
	102-44	- Paydaşlarımız, Sayfa: 28-33
	RAPORLAMA	
	102-45	- Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar, Sayfa: 81-82
	102-46	- Entegre Faaliyet Raporu Hakkında, Sayfa: 1 - Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	102-47	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34
	102-48	Yeniden düzenlenen bir beyan bulunmamaktadır.
	102-49	Önceki raportlama dönemlerine göre öncelikli unsurlar ve unsur çerçevelerinde belirgin değişiklikler olmamıştır.
	102-50	01.01.2018-31.12.2018
	102-51	2017
	102-52	Yıllık
	102-53	Sn Muhittin Esen, Genel Müdür Yardımcısı Tel: 0212 298 21 00, e-posta: muhittin.esen@borsaistanbul.com
	102-54	Bu rapor GRI Standartları: Temel seçeneğine uygun bir şekilde hazırlanmıştır.
	102-55	Sayfa: 147
	102-56	Dış denetim alınmamıştır.

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL

GRI STANDARDI	GÖSTERGELER	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 200: EKONOMİK STANDART SERİLERİ		
EKONOMİK PERFORMANS		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	- Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, Sayfa: 2-3 - Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 4-5
	103-3	- Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, Sayfa: 2-3 - Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 4-5
GRI 201: EKONOMİK PERFORMANS 2016	201-1	- Nasıl Değer Üretiyoruz, Sayfa: 15 - Ekonomik Performans Verileri, Sayfa: 143
	201-3	- Çalışanlara Sağlanan Faydalar, Sayfa: 119-121
	201-4	Raporlama döneminde devletten alınan herhangi bir mali yardım bulunmamaktadır.
DOLAYLI EKONOMİK ETKİLER		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, Sayfa: 2-3 - Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 4-5
	103-2	- Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, Sayfa: 2-3 - Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 4-5
	103-3	- Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, Sayfa: 2-3 - Genel Müdür'ün Mesajı, Sayfa: 4-5
GRI 203: DOLAYLI EKONOMİK ETKİLER 2016	203-1	- Nasıl Değer Üretiyoruz, Sayfa: 14-17
	203-2	- Nasıl Değer Üretiyoruz, Sayfa: 14-17
YOLSUZLUKLA MÜCADELE		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-etik-kurallari.pdf?sfvrsn=10
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-etik-kurallari.pdf?sfvrsn=10
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-etik-kurallari.pdf?sfvrsn=10
GRI 205: YOLSUZLUKLA MÜCADELE 2016	205-1	Raporlama döneminde herhangi bir yolsuzluk vakası tespit edilmediğinden bu konuda bir önlem alınmasına ihtiyaç duyulmamıştır.
	205-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-etik-kurallari.pdf?sfvrsn=10
	205-3	Raporlama döneminde teyit edilmiş yolsuzluk vakası tespit edilmemiştir.

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL

GRI STANDARDI	GÖSTERGELER	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 300: ÇEVRESEL STANDART SERİLERİ		
ENERJİ		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39 https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
GRI 302: ENERJİ 2016	302-1	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
	302-2	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
	302-4	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
SU		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
GRI 303: SU 2016	303-1	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
EMİSYONLAR		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
GRI 305: EMİSYONLAR 2016	305-1	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
	305-2	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
	305-3	- Çevre Performans Verileri, Sayfa: 144
ÇEVRESEL UYUM		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-cevre-politikasi.pdf?sfvrsn=4
GRI 307: ÇEVRESEL UYUM 2016	307-1	Raporlama döneminde çevre kanunu ve düzenlemelerine uyulmaması nedeniyle uygulanan parasal ceza ve parasal olmayan yaptırım bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL - GRI İÇERİK ENDEKSİ - TEMEL

GRI STANDARDI	GÖSTERGELER	SAYFA NUMARASI/DOĞRUDAN KAYNAK
GRI 400: SOSYAL STANDART SERİLERİ		
İSTİHDAM		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Çalışanlarımız, Sayfa: 50-51
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/kurumsal/insan-kaynaklari/insan-kaynaklari-politikamiz
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/kurumsal/insan-kaynaklari/insan-kaynaklari-politikamiz
GRI 401: İSTİHDAM 2016	401-1	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
	401-3	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-is-sagliği-ve-guvenligi-politikasi.pdf?sfvrsn=4
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-as-is-sagliği-ve-guvenligi-politikasi.pdf?sfvrsn=4
GRI 403: İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ 2016	403-1	- Çalışanlarımız, Sayfa: 50-51
	403-2	- Çalışanlarımız, Sayfa: 50-51
	403-3	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
EĞİTİM VE ÖĞRETİM		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-insan-kaynaklari-politikasi.pdf?sfvrsn=10
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-insan-kaynaklari-politikasi.pdf?sfvrsn=10
GRI 404: EĞİTİM VE ÖĞRETİM 2016	404-1	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
	404-3	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146
ÇEŞİTLİLİK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ		
GRI 103: YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	- Öncelikli Konular, Sayfa: 34-39
	103-2	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-insan-kaynaklari-politikasi.pdf?sfvrsn=10
	103-3	https://www.borsaistanbul.com/docs/default-source/kurumsal-yonetim/borsa-istanbul-insan-kaynaklari-politikasi.pdf?sfvrsn=10
GRI 405: ÇEŞİTLİLİK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ 2016	405-1	- Çalışanlarımız, Sayfa: 50-51
	405-2	- Sosyal Performans Verileri, Sayfa: 145-146 Borsa İstanbul'da kadın ve erkek çalışanlar arasında cinsiyet bazlı taban maaş ve ücret farkı bulunmamaktadır.

**BORSA
İSTANBUL**

www.borsaistanbul.com

**BORSA
İSTANBUL
GRUBU**